

Beretning 2016

Lands-
organisasjonen
i Norge

INNHOOLD

	3
TARIFFPOLITIKK	9
Tariffrevisjonen	9
Tariffrevisjonen – andre områder	23
Arbeidstid	23
Inntektsregulering for pensjonistene	25
Sluttvederlagsordningen	26
LOV- OG AVTALEVERK	27
Lovgivning	27
Arbeidsrett	27
Den faste tvistenemd	33
Tariffnemnda – allmenngjøring	33
Sivil rett	34
HOVEDORGANISASJONENES FELLESTILTAK (HF)	38
FELLESTILTAKENE LO-VIRKE	41
FELLESTILTAKENE LO-SAMFO	43
DEMOKRATI	45
Bedriftsdemokrati og konsernfaglig samarbeid	45
ARBEIDSMARKED, NÆRINGS- OG SYSSELSETTINGSPOLITIKK	47
Norsk økonomi	47
Næringspolitikk	53
Bistand ved omstilling	58
Sosial dumping og useriøsitet i arbeidslivet	58
MILJØ OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING	60
Klima, miljø og bærekraftig utvikling	60
ARBEIDSMILJØ	62
Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv	62
Hovedorganisasjonenes fellestiltak – sykefravær (HF-S)	63

Regelverksutvikling	63
Psykososialt arbeidsmiljø	63
Personvern	64
Fysisk, kjemisk og biologisk arbeidsmiljø	64
Bedriftshelsetjeneste (BHT) og arbeidsmedisin	65
Arbeidstilsynet	66
Statens arbeidsmiljøinstitutt	66
Standardisering	67
Akan, Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk	67
Arbeidsmiljøopplæring	68
LIKESTILLINGSPOLITIKK	69
Forslag om felles likestillings- og diskrimineringslov	69
Deltakelse i Arbeiderpartiets familieutvalg	69
CSW – FNs kvinnekommisjon	70
Likestillingsmelding og familiemelding i Stortinget	70
Arbeidsgruppe for likestilling under Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd (ALPR)	71
DEFS' kvinnekomité	71
Forslag om omorganisering og effektivisering av håndhevingen på likestillings- og diskrimineringsområdet	71
Landskonferansen for LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg	72
Studietur til Sverige	72
8. mars-arrangementet	73
FNs internasjonale dag for avskaffelse av vold mot kvinner	73
FORSKNING OG UTDANNING	74
Forskning	74
Forskningsaktivitet i LOs regi	74
Innovasjon	75
Digitalisering	75
LOs utdanningsfond	75
Utdanningspolitisk arbeid	78
Grunnskole og videregående opplæring	79
Fagskole og høyere utdanning	80
Etter- og videreutdanning og livslang læring	81
Internasjonalt utdanningsarbeid	81
Sørmarka AS	82

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS – AFR	83
Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek	85
ORGANISASJONSARBEID	87
Medlemsutvikling	87
Rekruttering og organisasjonsutvikling	87
Organisering av selvstendig næringsdrivende	89
Koordineringsutvalget for rekruttering og medlemsservice	89
Rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning	89
LO Ingeniør	90
LO Luftfart	90
Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker – AFR 2025	90
Organisasjonsgjennomgangen	91
LOs lokalorganisasjoner og LO-sentrene	91
Organisasjonsnett	91
Konferanser	92
Påskearrangement for vanskeligstilte: «Inn i varmen»	93
Formidling av arbeiderhistorie	93
Rekruttering av utenlandske arbeidstakere i anleggsbransjen	94
Fellesskoleringsrådet	94
Medlemsbevegelse	95
Store anlegg	95
LOs STUDENT- OG UNGDOMSARBEID	97
LOs sommerpatrulje	97
Skolebesøk	97
Profilering og materiell	98
Kurs, skolering og konferanser	98
Internasjonalt arbeid	99
LOs student- og elevmedlemskap	100
Klimastrategisk plan	100
Samarbeid med andre organisasjoner	100
INTERNASJONALT ARBEID	101
LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner	102
SAMAK	107
ILO	108
LOs Europa-arbeid	110
Internasjonal sikkerhetspolitikk	111

Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS)	111
Internasjonalt informasjonsarbeid	113
LOs jubileumsfond for tillitsvalgte i utviklingsland og Øst- og Sentral-Europa	113
LOs fond for utdanning av jurister i den tredje verden	114
SAMARBEID MED ANDRE ORGANISASJONER	115
Samarbeidskomiteen LO/Arbeiderpartiet	115
LOs maritime samarbeidsutvalg	115
Samarbeidsavtalen mellom LO og Norges Skiforbund (NSF) Hopp	115
LOFAVØR	117
LOfavør	117
LOs INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONS- VIRKSOMHET	120
Radio Riks	120
LO Media	120
Amedia	121
Media	121
Profilering	122
Sponsorvirksomhet	122
Nettsider og sosiale medier	122
Mellomoppgjøret – informasjonsopplegget	124
Arbeidslivet.no	125
Arendalsuka	126
LOs EGEN ORGANISASJON	127
Representantskapet	127
Sekretariatet	128
LOs kontrollkomité	130
Sekretariatsoppnevnte utvalg	131
* Inntektspolitisk utvalg	131
* LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg	131
* LOs kulturutvalg	132
* Organisasjonskomiteen	135
* LOs sentrale ungdomsutvalg	135
* LOs OU-fondsstyre	136

Andre utvalg	137
* LOs samferdselspolitiske utvalg	137
* LOs olje- og gassutvalg	138
* LOs nordområdeutvalg	138
* LOs forum for LHBT-personer i arbeidslivet	138
* LOs forum for inkludering i arbeidslivet	139
* Fagligpolitisk utvalg for helse	139
LOs offshorekontor	140
Folkets Hus Landsforbund	141
Folkets Hus Fond	142
ADMINISTRASJON	143
Ledelsen	143
Økonomiavdelingen	144
Personal- og utviklingsavdelingen	147
Informasjons- og rådgivningsavdelingen	149
Forhandlings- og HMS-avdelingen	149
Internasjonal avdeling	150
Organisasjonsavdelingen	151
Juridisk avdeling	152
Samfunnspolitisk avdeling	153
Næringspolitisk avdeling	154
REPRESENTASJON	156
Styrer, råd og utvalg	156
Landsmøter	173
Internasjonale kongresser	173
Delegasjoner/konferanser	174
DISTRIKTSKONTORENE	177
Østfold	177
Oslo og Akershus	186
Hedmark	194
Oppland	198
Buskerud	205
Vestfold	209
Telemark	213
Aust-Agder	218
Vest-Agder	222

Rogaland	227
Hordaland	232
Sogn og Fjordane	238
Møre og Romsdal	242
Sør-Trøndelag	247
Nord-Trøndelag	259
Nordland	264
Troms	270
Finmark	272
STATISTISK OVERSIKT	279

TARIFFPOLITIKK

Tariffrevisjonen

HOVEDOPPGJØR LO–NHO-OMRÅDET

Representantskapet i LO vedtok retningslinjene for hovedoppgjøret 23. februar. For lønn var hovedkravet å sikre medlemmenes kjøpekraft. For pensjon konkluderte representantskapet blant annet med at det burde påbegynnes et arbeid i samarbeid mellom myndighetene og partene for å se på pensjonsnivå, effektivitet og samvirket mellom de ulike ordninger i privat sektor og samspillet med offentlig sektor. Det vises til tariffpolitisk uttalelse som er vedlagt i sin helhet (vedlegg 1).

Forhandlingene i privat sektor ble gjennomført forbundsvist. Oppgjøret for Industrioverenskomsten mellom Fellesforbundet og Norsk Industri startet 8. mars, og gikk til mekling etter brudd 15. mars. Meklingsløsningen fra 3. april innebar at det ikke ble gitt et generelt tillegg. Arbeidstakere omfattet av Industrioverenskomstens Teko-del fikk et tillegg på kr 2,00 per time fra 1. april 2016. Offshoretillegget og andre satser i overenskomsten ble økt.

I forbindelse med meklingen ble det sendt to brev til statsministeren. Partene ba om utvidet permitteringsperiode til 52 uker med dagpenger. Regjeringen fulgte opp i revidert nasjonalbudsjett for 2016, med utvidelse av perioden til 49 uker i løpet av en 18-månedersperiode. Riksmekleren sendte brev til statsministeren om tjenestepensjonsordningene i privat sektor. Statsministeren svarte riksmekleren at regjeringen var innstilt på å utrede behovet for å gjøre tilpasninger i lov- og regelverket for tjenestepensjon i privat sektor, og ville avklare nærmere formen på utredningsarbeidet i samråd med partene i arbeidslivet.

På bakgrunn av vurderinger gjort av NHO, i forståelse med LO, ble årslønnsveksten i industrien samlet i NHO-området (frontfaget) anslått til 2,4 prosent i 2016.

I hotell- og restaurantoppgjøret mellom Fellesforbundet og NHO Reiseliv ble det brudd og streik fra 24. april til 21. mai, før vedtak av

et meklingsforslag. Det ble blant annet gjennomslag for at det fra 2017 årlig skal avholdes reelle lokale forhandlinger om lokale tillegg fra 1. juli.

Også ved dette oppgjøret ga garantiordningen for minstelønns-satsene i næringsmiddelindustrien¹ god uttelling (kr 5,40 per time). Normallønnsoverenskomsten for renholdsbedrifter, mellom Norsk Arbeidsmandsforbund og NHO Service, fikk betydelige satsøkninger gjennom mekling. På Overenskomst for vaskerier og renserier, mellom Industri Energi og Norsk Industri, ble det betydelige sats- endringer, og partene skal framover drøfte eventuell regulering av normallønns-satsene i etterkant av mellomoppgjør og samordnet oppgjør.

Etter mekling mellom Norsk Olje og Gass og Industri Energi, for Oljeserviceavtalen, ble det streik fra 21. september til 11. oktober. Da kom en fram til et forhandlingsresultat som generelt ga kr 3100 fra streikens slutt og ytterligere kr 9100 i lønsmatrisen fra 1. januar 2017, samt samme økning av nattillegg (kr 1,50 per time) som ellers i oljevirksomheten.

Lønnsгарантиen i Grossistoverenskomsten og Speditørtariffen mellom NTF og NHO Handel ga et løft på kr 10,40 per time i minstelønns-satsen per 1. februar 2016, ut fra lønnsutviklingen for arbeidere i alt i NHO. Etter flere meklingsrunder kom NTF og NHO Logistikk og Transport 24. september til enighet om et forslag for havneavtalene². Arbeids- og sosialdepartementet ble bedt om å iverksette arbeid mot ILO for å avklare om ILO 137 er korrekt implementert. For Oljeavtalen mellom NTF og Norsk Industri kom det først til en løsning etter streik fra 25. juni til 1. juli.

Det ble, som ved tidligere hovedoppgjør, gjennomført felles forhandlinger, meklinger og avstemning for partene i bussbransjen. Det ble gitt et generelt tillegg til alle fra 1. april på kr 4,00 per time, og det ble forbedringer med hensyn til fagbrevtillegg. Det ble også forhandlet fram et tillegg for rutebuss fra 1. april 2017 på kr 3,00 per time, som kommer i tillegg til de sentrale tilleggene i mellomoppgjøret i 2017.

1 Overenskomstene mellom NNN og NHO Mat og Drikke, NHO Mat og Landbruk og Sjømat Norge.

2 Rammeavtale om fastlønnsystem, Sør- og Nord-Norge-avtale og Havnetariffen mellom NTF og NHO Logistikk og Transport.

ANDRE OMRÅDER

Mellom Handel og Kontor og Virke ga forhandlingsløsning for Landsoverenskomsten et generelt tillegg fra 1. april 2016 på kr 1,00 per time, tilsvarende økning i minstelønnssetene, og ytterligere kr 1,00 per time i minstelønnsseten på trinn 6. For Grossistoverenskomsten mellom Norsk Transportarbeiderforbund og Virke, ble det i forhandlinger enighet om at det ikke gis generelle tillegg etter økning av minstelønnsset med kr 9,83 per time fra 1. februar 2016.

For LO/HK og Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund og Finans Norge, ble resultatet i forhandlinger et tillegg fra 1. mai 2016 på alle lønnsregulativets trinn på kr 1550 per år, samtidig som det ble gjort endringer i lønnsregulativet.

I forhandlinger mellom Virke og Fagforbundet, NTL, FO og MFO i LO for HUK-området³, ble det gjennomslag for bruk av forsikret tjenstepensjon, såkalt «hybridpensjon», ved overgang fra offentlig tjenstepensjon for konkurranseutsatte virksomheter.

Staten v/Kommunal- og moderniseringsdepartementet inngikk i 2016 to hovedtariffavtaler: én med Akademikerne etter forhandlinger og én med LO Stat, YS Stat og Unio ved meklingsresultatet for LO Stat av 26. mai bestod blant annet av et generelt tillegg fra 1. mai 2016 på 1,15 prosent på hovedlønnsstabellen, og 1,5 prosent av lønnsmassen avsatt til lokale forhandlinger fra 1. juli. Det foreligger etter oppgjøret to lønnsstabeller for staten. Det skal gjennomføres et partssammensatt arbeid for å foreslå et nytt lønns- og forhandlingsystem.

Forhandlingsløsningen for KS og LO Kommune, Unio, YS Kommune og Akademikerne 30. april bestod av sentrale tillegg fra 1. mai 2016 og fra 1. august 2017, som ledd i samordning av stillingsgrupper (kapittel 4B og 4C slås sammen til ett kapittel 4 med harmonisering av stillingene etter krav til utdanning). Et ansiennitetstillegg ved 16-års ansiennitet er innført i alle stillingsgrupper i 2016, og lønnsendringer innføres ferdig i 2017. Tidligere lønnsgarantiordning som var knyttet til folketrygdens grunnbeløp, er erstattet av en ny sikringsbestemmelse for stillingene uten særskilte utdanningskrav.

³ Omfatter virksomheter som eies og drives av private organisasjoner og/eller stiftelser innen helse, undervisning og kultur.

Ny stillingsgruppe «Stillinger med fagbrev og 1-årig fagskole-utdanning» innføres i 2017. Det var enighet om å avsette 0,9 pst per 1. september 2017 til lokale forhandlinger.

I forhandlingene med Oslo kommune ble det gitt et generelt tillegg fra 1. mai på 2 prosent eller minimum kr 8500 per år, og det ble avtalt sentrale lønnsmessige tiltak på 0,35 prosent med virkning fra 1. mai. Det ble ikke avsatt midler til lokale forhandlinger.

EL og IT Forbundet og KS Bedrift kom ikke fram i mekling for Energiavtalen, og det ble streik fra 23. september. 8. november forelå et forhandlingsresultat, som innebærer at beredskapsvaktene ikke lenger er obligatoriske gjennom den sentrale tariffavtalen, men avtales lokalt.

I forhandlingene med Spekter på nasjonalt nivå (A-nivå) ble det ikke avtalt noe tillegg. Det ble deretter ført forhandlinger i de enkelte virksomheter (B-nivå). For Overenskomstområde 9 Øvrige virksomheter kom en fram til et meklingsresultat mellom LO Stat og Spekter. Pensjon var her et gjennomgående tema. Mekling for Overenskomstområde 7 NSB endte med streik fra 29. september, etter uenighet knyttet til kompetansekrav. Streiken ble avsluttet 30. oktober, etter mekling der samferdselsministeren etter anmodning bl.a. bekreftet at det vil bli tatt initiativ til en nasjonal standard for lokførerutdanning.

I helseforetakene kom Spekter⁴ og forbundene i LO til enighet i de sentrale forbundsvisse forhandlingene (A2) om et generelt tillegg fra 1. juli 2016 på kr 9000 per år. Ansatte i stillingsgruppe 5 med 16-års ansiennitet eller mer, ble sikret et tillegg på 2,5 prosent fra 1. juli 2016.

OPPSUMMERING

Gjennom løpende garantiordninger og kronetillegg på avtaler med lave gjennomsnittlige lønnsnivå, er lavlønsområder ivaretatt i privat sektor. Flere av disse har fortsatt relativt høy kvinneandel, slik at dette

⁴ Det ble ikke enighet mellom Akademikerne og Spekter i mekling for legene i område 4 og 10 (Lovisenberg og helseforetakene), og streik startet 7. september. Et konfliktpunkt var bestemmelse av arbeidstid. Streiken ble avsluttet 11. oktober med henvisning til tvungen lønnsnemnd.

også gir likelønnsprofil. Reallønnsvekst for store grupper i 2015 er ikke videreført i 2016 etter at prisstigningen, slik den måles ved konsumprisindeksen, er blitt høyere enn anslått ved hovedoppjøret.

Tabell 1: ÅRSLØNNSVEKST FRA ÅRET FØR I PROSENT

	2015	2016
Industriarbeidere (NHO)	2,5	2
Statsansatte	2,8	2,4
Kommuneansatte	3,3	2,5

Tabell 2: ÅRSLØNNSVEKST KORRIGERT FOR PRISSTIGNING, REALLØNNSUTVIKLING I PROSENT

	2015	2016
Industriarbeidere (NHO)	0,4	- 1,6
Statsansatte	0,7	- 1,2
Kommuneansatte	1,2	- 1,1
Memo; prisvekst v/KPI	2,1	3,6

Vedlegg 1

TARIFFPOLITISK UTTALELSE

LOs representantskap vedtok 23. februar enstemmig tariffpolitisk uttalelse for tariffrevisjon 2016.

1. BAKGRUNN

Norsk arbeids- og næringsliv kan det neste tiåret oppleve sin mest dyptgående endring siden annen verdenskrig. Etter at oljeøkonomien og den globale utvikling ga norsk økonomi et særlig løft etter årtusen-skiftet, kan vi nå oppleve det motsatte. Oljesektoren vil fortsatt produsere store verdier. Oljefondet vil i lang tid finansiere minst en tidel av statsbudsjettet, men selve investeringsaktiviteten antas å ha passert toppen.

Endringen i oljeøkonomien bringer norsk eksport nærmere situasjonen fra før den sterke oppturen. Klimapolitikken og energiskiftet vil gi ytterligere utfordringer for eksporten. Flyktningssituasjonen kan også endre arbeidsmarkedet framover, når mange nye skal inkluderes i arbeidslivet.

Lønnsdannelsen kan etter en drøy tiårsperiode med sterk reallønnsvekst, måtte håndtere stagnerende lønnsevne og forsterket press i retning av økonomisk og sosial ulikhet. Arbeidsgivere som i voksende grad tilpasser organisasjons- og kontraktsforhold i et kortsiktig lønnsomhetsperspektiv, kan undergrave bærekraften i den økonomiske samarbeidsmodellen. Det skjer i en tid der en svekket mindretallsregjering viser mindre styringsevne og liten forståelse for å sikre bærekraften i den norske arbeidslivsmodellen. Denne modellen har så langt plassert norsk økonomi i verdenstoppen både når det gjelder produktivitet, sysselsetting, fordeling og økonomisk soliditet.

Dette understreker viktigheten av at LO fortsatt ivaretar sin rolle ved å vektlegge rettferdig fordeling og økonomisk helhetsansvar. Det ble i 2014 bred oppslutning om Holden III-utvalgets anbefalinger om samordnet lønnsdannelse, velorganisert arbeidsliv og kraftfull innsats mot useriøsitet og sosial dumping.

Mye har skjedd i norsk økonomi på de to årene som har gått, både når det gjelder oljeøkonomi, innvandring og ankomst av flyktninger. På denne bakgrunn har LO og NHO bedt regjeringen medvirke til en oppdatering av utvalgets utredning. Det vil styrke grunnlaget for det inntektspolitiske samarbeidet om partene og myndighetene kan få en felles forståelse av det nye i situasjonen, og beholde verdien av det store felles utrednings- og høringsarbeidet som ble gjort i 2013 og 2014.

For LO vil en svekket samarbeidsmodell gjøre det stadig mer krevende å balansere hensynet til en styrking av industriens konkurransevne og arbeidstakernes trygghet for lønn, pensjon, likelønn og arbeidsvilkår.

2. ARBEID OG LØNNSDANNELSE

Arbeid til alle er fagbevegelsens fremste mål. Det siste året har vi sett en forverring av arbeidsmarkedet på landsbasis, og kraftigst i de mest

oljepregede fylkene. Forverringen har ennå ikke rammet hele landet, men spredningen av problemene fortsetter. Dette kommer på toppen av en allerede klart svekket inkludering av utsatte grupper i arbeidsmarkedet. Sysselsettingsraten har gått betydelig ned, særlig blant yngre menn. Dette problemet vil bli forsterket om det ikke gjøres en helt ekstraordinær innsats for å integrere de mange flyktninger som ventelig vil få opphold i Norge. En fortsettelse av den altfor svake inkluderingsinnsatsen vil ikke bare øke arbeidsløsheten de nærmeste årene. Den kan også gi vår vellykkede arbeidslivsmodell en kraftig svekkelse. Kjernen i denne modellen er samordnet lønnsdannelse, og gjennom dette også et bredt samarbeid om økonomi, kompetanse og arbeidsliv.

Næringer utsatt for internasjonal konkurranse må bestemme rammene for lønnsutviklingen. Hensikten med frontfagsmodellen er å sikre en lønnsvekst som reflekterer lønnsevnen i et konkurranseutsatt næringsliv, og at lønnsutviklingen i andre områder over tid følger denne utviklingen. Profilen må kunne tilpasses de ulike tariffområdenes ulike utfordringer. For å være bærekraftig, må den også bidra til en rimelig fordeling. Det er etablert som prinsipp at både arbeidere og funksjonærer inngår i beregningene for lønnsveksten i frontfaget. Det skal gi rammer for hele arbeidslivet, men ikke være til hinder for at det kan gis kompensasjon til grupper som systematisk over tid er blitt hengende etter i lønnsutviklingen.

De økonomiske utsiktene nå er preget av fall i oljeinvesteringene, et Europa med en uløst euro-krise og fravær av den type vekstimpuls verden fikk gjennom Kinas inntreden i verdensøkonomien. Det store lyspunktet er en sterkt bedret internasjonal konkurransevne for norske bedrifter. Både de som konkurrerer med import hjemme og eksporten nyter godt av den gunstige kronekursen. Den har utsikt til å forbli på et betydelig lavere nivå enn i 2012 framover, med mindre oljeprisen skulle vende tilbake til ekstremnivået før dette.

Produksjonen av olje og gass fortsetter på et høyt nivå, og med en viss normalisering av oljeprisen, vil også nye investeringer som gir ringvirkninger komme. Dette potensialet bør understøttes mye bedre fra myndighetenes side, samtidig som vi fremmer et langsiktig grønt skifte.

Når det gjelder arbeid og inntekt, har de to siste årene gitt en lønnsvekst i tariffområdene som har vært klart lavere enn foregående år. Men perioden 2000–2013 har vært en spesiell periode i historisk sammenheng. Oljeøkonomien ga gjennom et sammenfall av investeringsløft og innføring av oljeinntekter, sterke vekstbidrag. Kinas inntreden i den globale økonomi ga norsk eksport en spesiell fordel.

Lønnsveksten fra 2014 er av Det tekniske beregningsutvalg i gjennomsnitt anslått til 2 ½ pst i industrien i NHO. Prisstigningen fra 2014 til 2015 ble 2,1 pst, litt i underkant av det som ble forutsatt ved mellomoppgjøret. Kjøpekraftsutviklingen ble i gjennomsnitt noe større. Prisstigningen fra 2015 anslås av Det tekniske beregningsutvalg til om lag 2 ½ pst til 2016. Lønnskostnadsutviklingen ute antas å fortsette på rundt 2 prosent vekst.

Uttevningen mellom menns og kvinners gjennomsnittlige lønnsnivå går for langsomt, særlig som følge av et fortsatt svært kjønnsdelt arbeidsliv, der kvinner og menn jobber i ulike næringer, yrker og stillinger, og der kvinner jobber langt oftere deltid enn menn. I tillegg til at lavlønsproblemet i stor grad samtidig er et likelønns-spørsmål, er det klart at mange kvinne-dominerte yrker gir lav uttelling for god kompetanse. Dette gjelder både i offentlig og privat sektor. Likelønnsprofil på sentralt og lokalt avtalte tillegg må videreføres og understøttes av strukturelle tiltak mot kjønnsdelingen og for mer likestilling, blant annet gjennom trepartssamarbeid rettet inn mot mekanismer i arbeidslivet. For enkelte grupper med høyere utdanning er det viktig at lønnsforskjellene mellom privat og offentlig sektor reduseres.

3. PENSJON

Utgangspunktet her er våre tidligere vedtak, der Kongressen i 2013 i LOs handlingsprogram 2013–2017 om pensjon bl.a. vedtok:

«LO vil jobbe for at samlet pensjon ved 67 års alder minst skal være 66 prosent av tidligere lønn.

Partene skal evaluere utviklingen i 2017 (merknad: om AFP).

I dag kan man risikere å falle utenfor AFP-ordningen på slutten av yrkeslivet uten å få noen AFP-ytelse. LO vil utrede muligheten for

bedrede ytelse for de som uforskyldt faller utenfor ordningen, spesielt ved sykdom/uførhet, arbeidsledighet og virksomhetsoverdragelser sent i karrieren.

Vi ser at gode ytelsesordninger blir erstattet av ordninger som er billigere og mer forutsigbare for bedriften, men med dårligere ytelse for de ansatte. Brede ordninger på tvers av enkeltbedrifter er nødvendig for å sikre ytelsene, lette jobbskifte og grunnlaget for kjønnsnøytralitet. De ansatte må sikres medbestemmelse i ordningene, inklusiv forvaltning av midlene. LO vil tariffeste tjenstepensjonsordninger for å sikre de ansattes rettigheter og medbestemmelse, og arbeide for at dagens OTP-ordning forbedres med opptjening fra første krone. Dette blir særlig viktig ved overgangen til nye tjenstepensjoner. Arbeidsgiver skal være pliktig å melde alle arbeidstakere inn i ordningen, uavhengig av stillingsprosent. Arbeidstaker skal få med sin del av opptjent pensjon ved jobbskifte, uavhengig av opptjeningstid.»

For de som går av med full opptjening de nærmeste årene, vil folketrygd og AFP alene dekke nær opp til 2/3-nivået. Etter hvert vil flere få opptjening av tjenstepensjon, som ble gjort obligatorisk etter det forbundsvis oppgjøret i 2004. Virkningen på pensjonsnivået av denne økte opptjeningen vil imidlertid motvirkes av levealdersjusteringen og at tjenstepensjoner i den enkelte bedrift får mer usikre nivåer enn før som følge av færre ytelsesordninger.

Huller i AFP-ordningen og opptjeningssystemet for tjenstepensjon svekker også pensjonsnivået for mange. Likeledes vil svakere organisering av bedrifter og nye kontraktsformer i næringslivet gi svekket og mer komplisert premieoppsamling.

Fagbevegelsen vil trenge alle de redskaper som kan mobiliseres for å få mest mulig pensjon for de pengene som settes til side. Bare på den måten kan en demme opp for et overdrevet press for lange yrkeskarrierer som følge av levealdersjusteringen. De vil folk ha høyst ulike forutsetninger for å kunne klare.

Styringsutfordringen

Det er to hovedsvakheter ved pensjonssystemet i Norge. Det ene er at det er for mange og for oppstykkede enheter som samler inn og deler ut pensjonskapital. Det andre er at arbeidstakernes medvirkning er så svak og lite kollektiv i tjenstepensjonene. Folketrygd og AFP er under bedre demokratisk styring. Arbeidstakernes medvirkning må

styrkes gjennom avtaledekning og overbyggende institusjoner, også for tjenestepensjonene i privat sektor.

Likepensjonsutfordringen

Mangelen på likepensjon oppstår i dagens system ved ulik lønn, levealdersforskjell og ved at manglende opptjening særlig rammer kvinner gjennom deltidsarbeid og midlertidige ansettelser. Kjønnsnøytralitet kan bare sikres gjennom bredere pensjonsordninger som kan utligne kjønnsforskjeller i arbeidsstyrken på tvers av bedriftene, og mer robuste systemer for opptjening av rettigheter.

Veien mot mer samlet system

Pensjonsreformen LO forhandlet i 2008 har etablert et sikrere grunnlag for folketrygdens økonomi. AFP skal evalueres i 2017, særlig med tanke på sosiale utslag av aldersspennet på henholdsvis jobbtilknytning og pensjonsuttak.

Lovgivningen for tjenestepensjonene er også tilpasset reformen, men spredt på tre ulike regelsett. Med utgangspunkt i hovedoppgjøret 2014 er det foretatt utredningsarbeid om tjenestepensjon mellom Fellesforbundet og Norsk Industri og mellom HK og Virke/SAMFO. De peker mot tariffesting og manglende opptjening for deltid og kortere ansettelser som mest prekære svakheter.

I offentlig sektor har ASD utredet ytterligere tilpasning til pensjonsreformen etter det som ble avtalt i 2009. Her er skissert en harmonisering mellom AFP-ordningene i hhv. offentlig og privat sektor. Ellers er livsvarig ytelse og kjønnsnøytralitet sentrale elementer i den offentlige ordningen. På forespørsel fra statsråden har LO sagt seg villig til å gå videre, forutsatt at dette skjer i reelle forhandlinger om offentlig tjenestepensjon og AFP mellom tariffpartene i stat og kommune.

Den sterke bevegelsen i viktige ordninger for ulike grupper av LO-medlemmer og at ordningene samvirker med hverandre via jobbskifter mv., tilsier en samlet pensjonspolitik i fagbevegelsen. Det videre arbeidet samordnes av LO.

Konklusjon

Arbeidet bør påbegynnes nå, i samarbeid mellom myndigheter og partene i arbeidslivet, der en særlig skal se på pensjonsnivå, effektivitet og samvirket mellom de ulike ordninger i privat sektor og samspillet med offentlig sektor, eventuelt parallelt med forhandlinger der.

Forhandlingene for neste avtaleperiode prioriterer:

- Opptjening fra første krone og dag én
- Tariffesting av tjenestepensjon
- Lettere jobbskifte mellom virksomheter uten tap av opptjening og uten økte kostnader for den enkelte
- Et system for bedre samling av opptjente rettigheter og pensjonskapital gjennom brede kollektive ordninger
- Evaluering av AFP

4. KRAV TIL DEN ØKONOMISKE POLITIKKEN

LO har over lang tid framhevet at det er arbeid til alle som bør være hovedsaken. Svekkelsen av oljeinvesteringene og behovet for en bredere industribase krever mye av oss når verdensøkonomien gir beskjeden drahjelp. En gunstig tilpasning av kronkursen har motvirket en nasjonal nedgangskonjunktur. Den økte arbeidsløsheten har så langt vært konsentrert om de mest oljerettede fylkene. Men det kan komme sterkere spredning, samtidig som vi lenge har hatt en voksende inkluderingsutfordring.

Som en svært krevende tilleggsutfordring kommer nå flyktningssituasjonen, som vi må ta vår del av ansvaret for å løse. Derfor er inkludering og trygging av gunstig kronkurs det som nå må være et altoverskyggende mål.

Hovedproblemet med statsbudsjettet for 2016 er at det svekker muligheten til vellykket omstilling og gjenreising av full sysselsetting. For tredje år på rad trappes oljepengebruken opp mer enn noe annet år, bortsett fra under finanskrisen. Med 25 mrd. øker regjeringen oljepengebruken tre ganger så mye som anbefalt av deres eget ekspertutvalg (Thøgersenutvalget i NOU 2015:9). Man kunne klart seg med betydelig mindre oljepengebruk om en hadde satset mer på aktivitet og mindre på skatteutt. Tiden for skatteutt må nå være over, og handlingsrommet brukes til inkludering og styrking av arbeids- og næringsliv. Styrking av kompetanse, bedre budsjettstyring og vedlikehold av arbeidslivsmodellen må få en mye høyere prioritet.

For at flyktninger skal få et langsiktig bedre liv og ta del i norsk arbeidsliv på vanlige vilkår, kreves et felles løft. LO og NHO har gitt et bidrag gjennom et felles innspill der unge står i sentrum. Det

største spørsmålet for velferd og sysselsetting i framtiden, er hvordan arbeidsmarkedet vårt fungerer og hvordan flyktninger raskt kan inkluderes. Vi må anta å ha en krevende situasjon i lang tid framover. Flyktningutfordringen kommer på toppen av en lavkonjunktur og en inkluderingsutfordring som har vært økende lenge. Sysselsettingsraten er klart lavere enn før finanskrisen, og arbeidsløsheten er økende. Tiltak for å få flere i jobb må dermed gjelde alle som trenger det.

Myndighetene har nå to viktige oppgaver:

- Avklare hvem som skal få opphold
- Avklare kompetanse på de som antas å bli

For å unngå langvarig passivitet, er det viktig at disse oppgavene løses parallelt. Det innebærer at kartlegging av eksisterende kompetanse må starte i mottakene. Myndighetene må sette inn tilstrekkelige ressurser for å klare dette. NAV må framfor alt få en nasjonal formidlerrolle i arbeidsmarkedspolitikken. Bosetting og arbeid må ses i sammenheng.

Regjeringen må slutte med å «prate ned» oljesektorens fortsatt viktige rolle. Nå risikerer en unødige stort spenn mellom nedgang og overgang til et mer normalt aktivitetsnivå på mellomlang sikt. Det skaper unødige ustabilitet og svekket bærekraft for den økonomiske styringen. Regjeringen må også iverksette tiltak for å sikre at viktig kompetanse og folk som blir ledige som følge av nedgang i oljeindustrien, sikres nødvendig omstilling til framtidsrettet og bærekraftig industri.

5. ANDRE TEMAER

Useriøsitet / sosial dumping

Evaluering av tiltakene mot sosial dumping har vist at allmenngjøring er et virkningsfullt tiltak. I dag er det allmenngjort innenfor åtte tariffområder. På tross av tendensen til at stadig færre av de bærende elementene i tariffavtalene blir allmenngjort, vil allmenngjøring fortsatt stå sentralt i en situasjon med press mot den norske arbeidslivsmodellen. Prosessen fram til allmenngjøring kan imidlertid forenkles etter initiativ fra arbeidslivets parter.

Ansettelsestryggheten må styrkes gjennom avtaleverket. Arbeidsrettens dom i Langseth-saken blir i stadig større utstrekning brukt som oppskrift for å omgå tariffavtalte rettigheter til reise- kost og losji.

Denne utviklingen må endres, og hullene etter Langseth-dommen må tettes.

Svekket ansettelsestryggheten, blir arbeidslivet mer utsatt for svart økonomi og arbeidslivskriminalitet. Det i sin tur undergraver rettferdig konkurranse, arbeidstakernes rettigheter og det økonomiske grunnlaget for velferden. Å hindre en slik utvikling er dermed et samfunnsansvar. Regjeringens handlingsplan mot økonomisk kriminalitet må kontinuerlig fornyes og forbedres i samarbeid med arbeidslivets parter, og modellen herfra med treparts-bransjeprogram videreutvikles.

Kompetanse

Det er bred enighet om at arbeidslivet står overfor omfattende og raske teknologidrevne endringer, og at disse endringene vil stille store krav til arbeidstakernes kompetanse og evne til omstilling. Høyere utdanning må ivareta både disiplinlag, profesjonsfag og yrkesfag, med høy kvalitet og arbeidslivsrelevans. I tillegg til større likeverdighet i utdanninger, må disse åpnes gjennom videre utvikling av realkompetanse. Lik rett til livslang læring er av avgjørende betydning for å sikre fortsatt høy sysselsetting og lav arbeidsløshet.

Innenfor fagopplæringen er det et godt etablert og velfungerende samarbeid mellom arbeidslivets parter. Det er bred enighet om behovet for å bidra til at flest mulig gjennomfører læretid og oppnår fagbrev. I en del tilfeller skyldes manglende gjennomføring mangelfull opplæring og satsing på lærlinger i bedriftene. Det aktualiserer behovet for å ivareta opplæringsretten til lærlinger som stryker til førstegangs fag-/svenneprøve og andre som ikke gjennomfører.

Samtidig må det skje en kraftig oppbygging av yrkesfagenes rolle også helt til topps i utdanningshierarkiet. Fagskolen må få reell status som «høy» yrkesfaglig utdanning, og bygges ut i bredde og omfang. Det må satses mer på Mesterbrev-ordningen, som også bidrar til et seriøst arbeidsliv. Det er velkjent at mange innvandrere mangler fagbrev, sliter med å få godkjent fagkompetansen fra utlandet og har behov for etter- og videreutdanning – nettopp innen yrkesfag. Styrking her er dermed også et tiltak for integrering.

Mange av disse forslagene er også omtalt i den nylig framlagte stortingsmeldingen *Frå utenforskap til ny sjanse*. Dette må regjeringen følge opp med nye ressurser, helst allerede i revidert nasjonalbudsjett i mai.

Forskuttering av sykepenger

I en rekke bedrifter praktiseres ordningen om forskuttering av sykepenger ulikt mellom grupper av ansatte. Forskuttering av sykepenger gir større forutsigbarhet og påregnelighet for den enkelte.

6. INNTEKTSUTVIKLING OG LØNNSDANNELSE

Vårt hovedkrav til lønn er å sikre medlemmenes kjøpekraft. For å fremme seriøsitet og likelønn og motvirke lavlønn:

- heves overenskomstenes lønnsatser
- fremmes det særskilte økonomiske krav for lavlønte som tradisjonelt får lite ut av eller ikke har lokale forhandlinger
- prioriteres kvinnedominerte grupper innenfor sentralt avtalte rammer i offentlig sektor.

Andre grupper

Når LO også for denne tariffperioden prioriterer sysselsettingen, er det rimelig at andre aktører følger opp. Som påpekt i sentralbanksjefens årstale, er mer enn ti års merlønnsvest nullt ut på kort tid som følge av kontrollert lønnsvekst og en valuta som gir en kraftig omfordeling i konkurranseutsatt næringslivs favør. Samtidig har en fått historisk lav rente som rammebetingelse.

TBU peker på en fortsatt konjunkturedgang, men viser til prognoser for en mulig moderat oppgang i andre halvår 2016. Norsk lønns- og kostnadsnivå var tilpasset en sterk oljedrevet vekst og en gunstig prisutvikling for norsk eksport. Med en normalisering av kostnads- og investeringsnivå, må næringsliv og myndigheter akseptere et skattenivå som er nødvendig for å klare framtidens utfordringer. Utbyttene må holdes på et rimelig nivå, lederlønnsvutvikling holdes i sjakk og andre forhandlingsområder innordnes frontfagets rammer. Finanssektoren, som til nå har hevet seg over den kollektive fornuft i lønnsutviklingen, særlig for de øvre sjikt, må ta ansvar for soliditet og sin påvirkning overfor bl.a. avlønningkulturen i næringslivet.

7. OPPGJØRSFORM OG FORHANDLINGSFULLMAKT

De økonomiske utfordringene tilsier videreføring av LOs tariffpolitikk, med sterk samordning for å fremme sysselsetting og rettferdig fordeling av goder og byrder. På denne bakgrunn og ønsket om en god oppfølging av de enkelte overenskomstspestifikke kravene, gjennomføres forhandlingene i privat sektor som forbundsvise

oppgjør. Representantskapet gir Sekretariatet fullmakt til å utforme de endelige kravene, herunder reguleringsklausul for annet avtaleår.

Hensynet til bredden i pensjonskravet, lønnsdannelsens samfunnsmessige betydning og ønsket om å utnytte LO-kollektivets samlede styrke, tilsier at Sekretariatet sørger for den nødvendige tariffpolitiske samordning av oppgjøret. Forhandlingsresultatene godkjennes gjennom uravstemning i samsvar med oppgjørsformen.

Tariffrevisjonen – andre områder

Finanssektoren

LO gjennomførte felles tariffrevisjon av Sentralavtalen med HK og Postkom for finanssektoren med arbeidsgiverorganisasjonen Finans Norge. Begge forbundene har selvstendige tariffavtaler, men de er likelydende. Oppgjøret fulgte rammen for frontfaget og hadde en tydelig lavlønnsprofil, blant annet ved at det generelle tillegget gis som et rent kronepåslag, og at de fire laveste lønnstrinnene ble strøket.

Miljøoverenskomsten med MEF

LO gjennomførte tariffrevisjon på «Overenskomsten for miljøvirksomheter», som er en felles overenskomst hvor FF, NTF, NAF og IE har partsforhold med Maskinentreprenørenes Forbund (MEF). Oppgjøret fulgte rammen for frontfaget. Det ble det gitt et tillegg på minstelønnsatsen ut over det generelle tillegget, og det var enighet om dekning av kostnader og godtgjørelse for gjennomføring av Yrkessjåførkompetansebevis (YKB).

Arbeidstid

Det overordnede perspektivet for LOs engasjement på området er knyttet til at arbeidstidsordningene skal være forsvarlige ut fra et HMS- og velferdsperspektiv. Arbeidstidens betydning for samfunnsutviklingen er sentral, inklusive ivaretagelse av likestilling mellom kvinner og menn og at arbeidstidsordningen skal være slik at arbeidstakerne skal kunne stå i arbeid til oppnådd pensjonsalder.

Arbeidstidsutvalget

Arbeidstidsutvalget la fram sin innstilling i januar 2016.

Forslagene var:

- arbeidsgiver skal ensidig kunne forkorte den daglige arbeidsfrie perioden ned til 9 timer, og gjennomsnittsberegne den alminnelige arbeidstiden med inntil 10 timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av 7 dager
- en ny gruppe arbeidstakere skal kunne unntas store deler av arbeidstidsbestemmelsene (delvis uavhengig stilling)
- medleverforskriften utvides
- frivillig kveldsarbeid mellom kl. 21–23, men uten at det skal forlenge arbeidsdagen
- tredjedelsregelen for petroleumssektoren oppheves

I høringen stilte LO seg negativ til forslagene fra utvalget og var skeptisk til forslaget om kveldsarbeid.

Lovforslag

I november 2016 sendte Arbeids- og sosialdepartementet ut et høringsbrev der de foreslo:

- en utvidelse av virkeområdet til medleverforskriften til også å gjelde barn plassert i barnevernsinstitusjoner (uten at de har rus- eller atferdsproblemer), personer med utviklingshemming og mindreårige flyktninger
- arbeidstakere skal kunne arbeide mellom kl. 21–23 uten at det regnes som nattarbeid

I høringsuttalelsen framhever LO at vi først og fremst ønsker at medleverforskriften oppheves, og gjentar betenkelighetene til frivillig kveldsarbeid.

Departementet oppretter også to arbeidsgrupper med partsrepresentasjon, én som skal se på reglene for unntak fra arbeidstidskapittelet for særlig uavhengige stillinger og én som skal se på reglene for skift/turnus – særlig innenfor helse- og omsorgssektoren, med bakgrunn i utvalgets arbeid. Arbeidsgruppene skal avlevere rapport innen utgangen av desember 2017.

Inntektsregulering for pensjonistene

Drøftingene om årets trygdeoppgjør ble gjennomført ved møter 18. og 19. mai 2016 mellom regjeringen og Pensjonistforbundet, Seniorsaken, Forsvarets seniorforbund, Landslaget for offentlige pensjonister, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner, Landsorganisasjonen i Norge, Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund, Unio og Akademikerne.

Arbeids- og sosialministeren opplyste at regjeringen har gjennomgått reguleringsprinsippene for pensjoner. Organisasjonene ble orientert om dette i møte 18. april 2016, og regjeringen har konkludert med at gjeldende regler opprettholdes.

Etter møtene legges følgende til grunn for reguleringen av grunnbeløpet og pensjoner i folketrygden fra 1. mai 2016:

- at forventet lønnsvekst i inneværende år er 2,4 prosent
- at faktisk lønnsvekst for 2015 foreløpig er beregnet til 2,8 prosent, dvs. et positivt avvik på 0,10 prosentpoeng i forhold til fjorårets anslag på 2,7 prosent
- at faktisk lønnsvekst for 2013 fortsatt er anslått til 3,1 prosent, slik at det ikke foreligger noe avvik i forhold til tidligere anslag

Reguleringen av grunnbeløpet foretas i henhold til forskrift om endring i forskrift om beregning av lønnsveksten. Nytt grunnbeløp fra 1. mai 2016 er fastsatt til kr 92 576, noe som innebærer en økning på 2,78 prosent fra 1. mai 2015. Årsveksten fra 2015 til 2016 er på 2,50 prosent.

Partene uttrykte en generell utilfredshet med regjeringens manglende vilje til å komme med tiltak som i årets situasjon kan supplere det rådende reguleringsregimet.

Når vi skal beregne utviklingen i minste pensjonsnivå, må vi i tillegg til trygdedrøftingene ta med i betraktningen at grunnpensjonen for gifte og samboende økte fra 0,85 til 0,90 prosent av grunnbeløpet fra 1. september 2016 og at enslige minstepensjonister fikk et tillegg på kr 4000 i pensjonen fra samme dato.

I forhandlingene deltok Terje O. Olsson og Øystein Nilsen fra LO.

Avtalefestet pensjon (AFP)

Tor-Arne Solbakken og Ellen Bakken har representert LO i styret for Fellesordningen for AFP. Varamedlemmer har vært Peggy Hessen Følsvik og Øystein Nilsen.

ANTALL PERSONER MED INNVILGET AFP PR. 31.12.2016:
58 768 (PR. 31.12.2015: 49 749)

2015	Menn	Kvinner	Totalt
62 år	5 342	1 876	7 218
63 år	5 948	2 031	7 979
64 år	6 268	2 125	8 393
65 år	6 087	2 172	8 259
66 år	5 822	2 179	8 001
67 år	5 711	2 202	7 913
68 år	3 399	1 035	4 434
69 år	2 015	589	2 604
70 +	3 020	947	3 967
Totalt	43 612	15 156	58 768

Sluttvederlagsordningen

Tor-Arne Solbakken og Ellen Bakken har representert LO. Varamedlemmer har vært Peggy Hessen Følsvik og Øystein Nilsen.

Innvilgede sluttvederlag:

2015: 1374

2016: 1459

LOV- OG AVTALEVERK

Lovgivning

Arbeidsmiljøloven mv.

Nye bestemmelser om konkurransebegrensende avtaler i arbeidsforhold trådte i kraft 1.1.2016. LO og NHO ønsket at Stortingets behandling av saken ble utsatt, slik at partene kunne se nærmere på problemstillingen i tariffoppgjøret i 2016.

Fra 1.7.2016 trådte det i kraft en endring i lov om lønnsplikt under permittering, som blant annet innebar at en arbeidsgiver har plikt til å betale permitteringslønn og annet arbeidsvederlag i en arbeidsgiverperiode på ti dager (arbeidsgiverperiode I), og ved hel permittering skal utbetalingen pr. arbeidsdag etter § 3 første og femte ledd utgjøre den gjennomsnittlige lønn for en arbeidsdag. Dette gjelder uansett hvor mange arbeidstimer arbeidstakeren skulle hatt den enkelte dag.

Utbetalingen etter § 3 tredje ledd skal ved hel permittering utgjøre en gjennomsnittlig ukelønn pr. uke. Dette gjelder uansett hvor mange arbeidsdager arbeidstakeren skulle hatt den enkelte uke. Ved permittering som omfatter del av en uke, reduseres beløpet tilsvarende.

Omtale av arbeidstidsutvalgets innstilling og Arbeids- og sosialdepartementets oppfølging framkommer under eget avsnitt om arbeidstid.

Arbeidsrett

ARBEIDSRETTENS DOM AV 15. JANUAR – POLITISK STREIK

I saken gjorde Spekter gjeldende at politisk streik i forbindelse med Jernbanereformen var ulovlig. Det ble dels anført at to timer var «normalt», at aksjonen påførte arbeidsgiver unødige ulemper, at streiken hadde en tilknytning til egne lønns- og arbeidsvilkår, at NSB-konsernet hadde vært utsatt for politiske demonstrasjonsaksjoner tre ganger i løpet av ni måneder og at et ønske om publisitet ikke kunne begrunne lengre varighet (jf. også ARD 2001 side 88).

LO anførte at Arbeidsretten har vært tilbakeholden med å over-

prøve fagforeningenes egen vurdering av behov for, og lengden av politiske streiker. Det ble også anført at Grunnloven § 101 og EMK artikkel 11 gir et særlig vern for politiske streiker, og at det ville være i strid med EMK artikkel 11 dersom Arbeidsretten ga Spekter medhold.

Arbeidsretten kom enstemmig til at den politiske streiken var innenfor det som er akseptert i nasjonal praksis. Det var derfor ikke nødvendig for Arbeidsretten å behandle EMK-anførselene.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 3. FEBRUAR – BOIKOTT

Dommen handler om et boikottvarsel fra Industri Energi mot et uorganisert selskap i Singapore (Technip Singapore) til støtte for et krav om tariffavtale for arbeid som ansatte i selskapet utfører på norsk sokkel.

Boikott til støtte for et krav om tariffavtale er generelt sett fullt lovlig. Det følger av sikker rettspraksis. NHO mente imidlertid at boikotten reelt var rettet mot søsterselskapet, Technip Norge, som er tariffbundet. Dette fikk de medhold i av Arbeidsretten, hvor flertallet (fire dommere) bemerket at boikottens formål var å virke som et indirekte press mot Technip Norge for å tvinge fram endringer i tariffforholdet (avsnitt 44 flg.) Boikotten hadde derfor karakter av annen arbeidskamp og dermed i strid med fredsplikten i tariffforholdet IE-Technip Norge.

Industri Energi hadde ingen krav mot det norske selskapet. Endringer i tariffforholdet måtte i tilfelle skje i avtaleforholdet mellom LO og NHO, slik at Oljeserviceavtalen (OSA) mellom LO og NHO ble endret til tross for at Industri Energi ikke har hatt noe krav om endring av aktuelle bestemmelser i OSA på mange år.

Beisvurderingen bygger på at formålet er et annet enn det forbundet ga uttrykk for, og flertallet opererer med svært lave beviskrav og foretar en intens prøving. Dommen vil begrense muligheten til å oppnå tariffavtaler i Nordsjøen.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 17. MARS – INNLEIE – LIKEBEHANDLING

Saken gjaldt forståelsen av Landsoverenskomsten for Elektrofag (LOK) § 3H «Mønstring/reisetidsbestemmelser». Bestemmelsen angir bl.a. at en arbeidstaker skal mønstre direkte på bedriften, med mindre annet er bestemt. Tvisten gikk på hva som skal regnes som «bedriften» for arbeidstakere ansatt i et bemanningsforetak; bedrif-

ten man er ansatt hos – bemanningsforetaket, eller bedriften man er utleid til – innleiebedriften.

Den praktiske årsaken til uenigheten er at arbeidstakerne som omfattes av LOK i praksis oftest mønstrer direkte på arbeidsstedet i medhold av § 3H pkt. 2, og dersom avstanden mellom bedriften og arbeidsstedet overstiger visse grenser, utløses rett til betalt reisetid og godtgjøring av reiseutgifter etter pkt. 3 og pkt. 4.

Arbeidsretten ga LO medhold i at «bedriften» var virksomheten man var ansatt i, også når man er ansatt i et bemanningsforetak.

Dommen har stor praktisk og økonomisk betydning for et stadig økende antall ansatte i bemanningsbedriftene, både de som er omfattet av LOK og andre overenskomster med sammenlignbare reisebestemmelser.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 20. APRIL – ARBEIDSTID

Spørsmålet var om arbeidstidsordningen ved Idun avd. Rygge falt inn under arbeidstidsbilaget del A nr. 3 om nedsettelse av den ukentlige arbeidstiden til 35,5 timer for døgnkontinuerlig skiftordning og sammenlignbart turnusarbeid.

Arbeidstidsordningen inneholdt en seksukers plan fordelt på dag–kveld–natt–dag–kveld–dag, dvs. toskift én uke og døgnkontinuerlig én uke. Arbeidstiden var prosentvis fordelt med 54 prosent dagtid, 32 prosent kveldstid og 15 prosent natt-tid (kun beregnet ut ifra nattskiftene, ikke inkl. natt-timer i ordningen for øvrig). Den døgnkontinuerlige driften skulle gå fra mandag kl. 05.00 til fredag kl. 16.00. Enkelte ansatte som arbeidet med tilberedning måtte møte kl. 03.00 på mandagene i ukene med døgnproduksjon. Dette arbeidet ble dekket ved «frivillighet» blant de ansatte og kompensert med overtidstillegg, og i tillegg ble det innført døgnkontinuerlig skift i perioder ved økt etterspørsel etter ketsjup.

LO/NNN fikk enstemmig medhold i at arbeidstidsordningen ved Idun avd. Rygge falt inn under arbeidstidsbilaget del A nr. 3 om nedsettelse av den ukentlige arbeidstiden til 35,5 timer. Arbeidstidsbilaget gjelder for de fleste overenskomster innenfor LO–NHO-området. Dommen bidrar til å avklare hva som skal til for at det foreligger sammenlignbart turnusarbeid med døgnkontinuerlig skiftordning, og til å avklare skillet mellom turnus- og skiftordninger.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 27. APRIL – ARBEIDSPLAN – «SHUT DOWN»

Saken hadde bakgrunn i en revisjonstans, eller såkalt «shut down», sommeren 2013. Tvisten gjaldt forståelsen av Overenskomst for operatørbedrifter pkt. 3.3 nest siste avsnitt om kompensasjon for endringer i planlagt utreise eller hjemreise som resulterer i færre dager på sokkelen enn etter oppsatt arbeidsplan.

Hovedspørsmålet var om bestemmelsen bare gjaldt ved endringer i oppholdsperioden i henhold til den ordinære (opprinnelige) arbeidsplan, eller om bestemmelsen også gjelder ved bortfall av merarbeid (planlagt overtid). Det var også spørsmål om de ekstra arbeidsukene var fastsatt i en bindende endring av arbeidsplanen.

Arbeidsretten kom til at «opsatt arbeidsplan» i pkt. 3.3 nest siste avsnitt ikke bare omfattet den ordinære arbeidstiden, men også eventuelt merarbeid eller overtidsarbeid.

Driftsleder hadde sendt ut e-post vedlagt oversikt til samtlige operatører der endringer for hver enkelt var tegnet inn. Ordlyden i e-posten og vedlegget ga klare holdepunkter for at det var foretatt bindende endringer i arbeidsplanen. Conoco Phillips var dermed også tariffmessig forpliktet til å foreta etterbetaling til de berørte arbeidstakerne.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 13. JUNI – SPISEPAUSE

Etter Bussbransjeavtalen § 7.1 skal det avholdes en ubetalt spisepause på 30 minutter i henhold til bestemmelsene i arbeidsmiljøloven § 10-9. Spørsmålet i saken var om denne spisepausen kunne forkortes i tilfeller hvor sjåføren kom forsinket inn til pausen.

Arbeidsretten kom under dissens 5–2 til at Bussbransjeavtalen § 7.1 tredje ledd måtte tolkes slik at den ikke var til hinder for å forkorte spisepausen i tilfeller hvor sjåføren kom forsinket inn til pausen. Den tariffrettslige plikten til å avholde en spisepause på 30 minutter var i utgangspunktet oppfylt gjennom fastsettelse av realistisk rutetid og ved å legge til rette for forskyvning av pausen så langt dette var mulig innenfor den fastsatte ruteplanen.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 20. JUNI – UTVALGSKRETS OG ANSIENNITET ETTER HOVEDAVTALEN § 8-2.

Saken gjaldt tvist om forståelsen av Hovedavtalen LO–NHO § 8-2 om ansiennitet og spørsmålet om hvilken utvalgskrets som skal legges til grunn ved nedbemanning. Oppsigelsene i den konkrete tvist var en

følge av endringer i avtale mellom Nokas og oppdragsgiver om sikkerhetstjenester ved Sola Helikopterterminal.

LO/NAF gjorde gjeldende at utgangspunktet for ansiennitet etter HA § 8-2 er bedriftsansiennitet, dvs. rettssubjektet. Selv om det var saklig grunn til å avgrense utvalgskretsen til Sør-Rogaland, følger det ikke av HA-bestemmelse at en avgrensning kun kan gjøres til én avdeling, slik tilfellet var her. Det ble videre lagt ned påstand om at oppsigelsene var ugyldige som følge av for snever utvalgskrets. NHO gjorde gjeldende at Nokas' praktisering av ansiennitet var i overenstemmelse med HA § 8-2. NHO viste til at ansiennitetens lengde var basert på ansettelsestiden i Nokas, dvs. i rettssubjektet, og det måtte være adgang til å begrense utvalgskretsen ved nedbemanning til driftsstedet. NHO avviste også at Arbeidsretten kunne avsi dom for ugyldighet.

Arbeidsretten uttalte at en naturlig språklig forståelse av ordlyden i HA § 8-2 er at det skal tas utgangspunkt i hele bedriften i den ansiennitetsvurdering bedriften skal foreta ved en nedbemanningsprosess. Når det gjelder spørsmålet om det var saklig grunn for å operere med en snevrere utvalgskrets, viser Arbeidsretten til Høyesteretts dom i Rt-2015-1332 (avsnitt 43) hvor det framgår følgende:

«Når lovens utgangspunkt er at virksomheten er utvelgelseskrets, følger det imidlertid at de hensyn som tilsier at utgangspunktet fravikes, må være tungtveiende. På en annen side kan arbeidsmiljøloven ikke forstås slik at den pålegger bedrifter prosesser som blir uforholdsmessige tyngende, og som vil bidra til å undergrave tryggheten for de gjenværende ansatte.»

Denne uttalelsen avklarer også en uenighet mellom LO og NHO, og fastslår at hovedregelen ved utvelgelsen er ansiennitet – ikke en generell vurdering hvor ansiennitet inngår som ett av mange momenter. Arbeidsretten sier videre (avsnitt 81) at vilkårene for å fravike ansiennitet skjerpes når de arbeidstakerne saken gjelder har lang ansiennitet, og hvis forskjellene i ansiennitet er store.

Etter en konkret vurdering kom Arbeidsrettens flertall (5–2) til at Nokas ikke hadde saklig grunn til å fravike ansiennitet, og oppsigelsene ble kjent ugyldige.

Arbeidsretten har tidligere ikke behandlet saker om fravikelse av ansiennitet etter HA § 8-2, og dommen er av stor betydning for arbeidstakeres rettigheter ved nedbemanningsoppsigelser. NHO anførte at Arbeidsretten ikke har kompetanse til å avsi dom for ugyldighet, og denne delen av saken er anket til Høyesterett.

Ankesaken er sluppet inn til behandling og dom vil foreligge i løpet av 2017.

ARBEIDSRETTENS KJENNELSE AV 8. JULI – SPØRSMÅL OM AVVISNING

KS og sju kommuner tok ut stevning med påstand om at kommunene ikke var forpliktet til å betale pensjon til arbeidstakere som hadde reservert seg mot medlemskap i kommunenes pensjonsordning. LO nedla prinsipalt påstand om at saken måtte avvises, subsidiært frifinnelse. Avvisningsspørsmålet ble behandlet særskilt. Arbeidsretten kom til at saken måtte avvises. Det krav det ble søkt dom for, var «et krav som er rettskraftig avgjort» og saken var «mellom samme parter» som i to tidligere dommer. KS ble enstemmig pålagt å erstatte deler av LOs sakskostnader.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 24. OKTOBER – TILLITSVALGTE – RETT TIL FRI

Dommen gjelder tillitsvalgtes rett til fri med lønn for deltakelse i møter i NTLs landsforeninger etter Hovedavtalen mellom LO Stat og Spekter. Hovedspørsmålet i saken var om det var grunnlag for å fravike overenskomstens ordlyd, som ga rett til fri med lønn for å delta på møter i landsforeninger.

Spekter mente bestemmelsen måtte forstås med den begrensning at permisjonsbestemmelsen bare gjaldt møter i sentrale organisasjonsledd. NTL har imidlertid vedtekter om landsforeninger på et slags mellomnivå mellom lokale og sentrale ledd, f.eks. landsforeningen for studentsamskipnader. LO Stat mente bestemmelsen omfattet de organisasjonsledd som var benevnt som landsforeninger i NTLs vedtekter, og fikk medhold i dette.

Dommen er enstemmig i konklusjonen, men ikke premisser (avsnitt 64 og 67).

ARBEIDSRETTENS DOM AV 9.12. – TARIFFBINDING – HOVEDAVTALEN LO–NHO

Saken dreide seg om hvorvidt Fjord Line AS i Risavika var bundet av Rammeavtalen på organisasjonsmessig grunnlag («gjort gjeldende»). Og hvis ikke – om den direkteavtale Fjordline i så fall var bundet av kunne sies opp på grunnlag av egne oppsigelsesbestemmelser.

Problemstillingen var om det kan etableres organisasjonsmessig tariffbinding uten at prosedyrereglene i Hovedavtalen er fulgt.

Arbeidsretten uttalte i dommen (avsnitt 62) at det bare «i helt spesielle tilfeller [kan] være rom for organisasjonsmessig tariffbundethet når prosedyren i Hovedavtalen § 3-7 flg. ikke er fulgt».

Selv om Arbeidsretten åpner for unntak fra Hovedavtalen for å etablere organisasjonsmessig tariffbinding, sier retten at Rammeavtalens særlige karakter ikke kan begrunne en slik løsning. Arbeidsretten kom enstemmig til at avtalen ikke var gjort gjeldende. Oppsigelsen fra Fjordline sto seg på grunnlag av direkteavtalenes oppsigelsesbestemmelser.

Den faste tvistenemd

I 2016 var det to avgjørelser fra Den faste tvistenemd etter Hovedavtalen LO–NHO. I sak 1/2016 kom nemnda til at Industrioverenskomsten skulle gjøres gjeldende for ansatte i Dokken Eiendom og Utleieservice AS for arbeid som ble utført for Norsk Lastebærer Pool. I sak 2/2016 kom nemnda til at Industrioverenskomsten skulle gjøres gjeldende for ansatte i MacGregor Norway AS. Begge sakene er konkret begrunnet og lite prinsipielle.

Tariffnemnda – allmenngjøring

For inneværende periode (1. juni 2015–31. mai 2018) er LO representert i Tariffnemnda med Knut Boddington som fast representant og Nina Kroken som vara.

Det har i 2016 ikke vært fremmet nye begjæringer om allmenngjøring til behandling.

Det har vært i forbindelse med årets tariffoppgjør vært framsatt begjæring om videreføring av alle eksisterende forskrifter om allmenngjøring.

Pr. 31.12.2016 var status for disse slik:

- Begjæring om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge ble sendt på høring 29. juni. Tariffnemnda fastsatte 23. september videreføring av allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser med justerte lønnsatser.
- Begjæring om fortsatt allmenngjøring av Landsoverenskomsten for elektrofagene ble sendt på høring 29. juni. Tariffnemnda

- fastsatte 23. september videreføring av allmenngjøring av Lands-
overenskomsten for elektrofagene med justerte lønnssetser.
- Begjæring om fortsatt allmenngjøring av Industriooverenskomsten/
VO-delen i skips- og verftsindustrien ble sendt på høring 29. juni.
Tariffnemnda fastsatte 23. september videreføring av delvis all-
menngjøring av Industriooverenskomsten/VO-delen for skips- og
verftsindustrien med endringer i §§ 3 og 7 om lønn og utgifter til
reise, kost og losji, medregnet justerte lønnssetser
 - Begjæring om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for fiskeindus-
tribedrifter ble sendt på høring 29. september. Tariffnemnda fast-
sette 11. november videreføring av forskrift om allmenngjøring av
tariffavtale for fiskeindustribedrifter.
 - Begjæring om fortsatt delvis allmenngjøring av tariffavtale for
renholdsbedrifter ble sendt på høring 29. september. Ikke ferdig-
behandlet.
 - Begjæring om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for gods-
transport på vei ble sendt på høring 11. oktober. Ikke ferdig-
behandlet.
 - Begjæring om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for person-
transport med turbil var fortsatt til behandling i nemnda. Ikke
ferdigbehandlet.
 - Begjæring om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for jordbruks-
og gartnerinæringene. Ikke ferdigbehandlet.

Sivil rett

Høyesterett

HØYESTERETT I PLENUM – HOLSHIP-SAKEN

Saken gjaldt lovligheten av en varslet boikott fra Norsk Transport-
arbeiderforbund overfor Holship Norge AS for å få tilslutning til
Rammeavtalen om fastlønnssystem for losse- og lastearbeidere i
Drammen havn. Saken ble behandlet i plenum, og Høyesterett delte
seg i et flertall på ti og et mindretall på sju. Flertallet kom til at
boikotten innebar en restriksjon på etableringsretten etter EØS-
avtalen artikkel 31, og at den dermed hadde et rettsstridig formål,
jf. boikottloven § 2 bokstav a).

Fortrinnsrettsbestemmelsen i Rammeavtalen har vært ansett som
ledd i oppfyllelsen av Norges forpliktelser eller ILO-konvensjon
nr. 137. Konvensjonen gir fortrinnsrett ved tildeling av havnearbeid

til personer som til vanlig er disponible for arbeid som havnearbeidere og som er avhengig av dette arbeidet som sin viktigste årlige inntekt.

Høyesterett avgjorde et tilnærmet identisk tilfelle i saken Sola Havn fra 1997 (Rt. 1997 s. 334). Høyesterett kom da til at en boikott som hadde til formål å oppnå fortrinnsrett til losse- og lastearbeid ved losse- og lastekontoret i Stavanger ikke hadde et rettsstridig formål. De EØS-rettslige spørsmål var da lite framtreddende.

Høyesteretts flertall kom til at Rammeavtalen er i strid med etableringsreglene, og at avtalen heller ikke falt inn under tariffuntaket som gjelder ved anvendelse av konkurransereglene. Det forelå et grenseoverskridende element ved at Holship er eid av et dansk morselskap og fortrinnsretten i Rammeavtalen utgjorde en restriksjon på Holships markedsadgang til å drive med losse- og lastevirk-somhet. Spørsmålet ble da om restriksjonen kunne rettferdiggjøres med grunnlag i et tvingende allment hensyn.

Høyesterett aksepterte at kravet om tilslutning til Rammeavtalen har som overordnet målsetting å ivareta arbeidstakerinteresser. Dette ble likevel ikke ansett som tilstrekkelig. En tariffavtalebestemmelse om fortrinnsrett – som i denne sak – ble ansett som av «irregulær karakter», og det vern om lønns- og arbeidsvilkår som denne gir ble karakterisert som «nokså indirekte».

Høyesterett anså at fortrinnsretten til losse- og lastearbeid i realiteten var en form for næringsregulering som begrenser andre aktørers tilgang til markedet og som favoriserer Administrasjonskontorets ansatte, til fortrengsel for andre arbeidstakere.

Høyesterett konkluderte etter dette med at det primære formålet med boikotten var å hindre Holship i å etablere seg innen laste- og lossevirk-somhet i Drammen havn. Et slikt formål kunne ikke rettferdiggjøre restriksjoner på den frie bevegelse i EØS-avtalen, og var dermed i strid med etableringsfriheten i artikkel 31. Flertallet kom også til at tariffuntaket fra EØS-avtalens konkurranseregler ikke kom til anvendelse.

Høyesterett slår også fast at innholdet i Grunnloven § 101 må ta utgangspunkt i EMK-artikkel 11 om retten til organisasjonsfrihet. Retten til å forhandle kollektivt og til å treffe kollektive tiltak (streikeretten) har dermed grunnlovvern, og vil i utgangspunktet gå foran EØS-loven som implementerer EØS-avtalen.

Et inngrep i Rammeavtalen utgjorde i dette tilfellet likevel ikke et brudd på Grunnloven § 101 / EMK-artikkel 11. En boikott som har til

formål å framtvinge en fortrinnsrett som begrenser andre aktørers tilgang til markedet for losse- og lastetjenester ble ansett som svært inngripende i etableringsretten, og ville også kolliderer med andre arbeidstakeres interesser. Den fortrinnsretten som Rammeavtalen regulerer tilfredsstilte dermed etter flertallets vurdering ikke kravet til rimelig balanse mellom etableringsretten og en eventuell rett til boikott.

Mindretallet fant at EFTA-domstolen hadde lagt uriktige faktiske forutsetninger til grunn for sine vurderinger, og kom til at den varslede boikotten ikke var i strid med EØS-avtalen. Etter mindretallets syn er formålet med Rammeavtalen alene å sikre arbeidstakeres lønns- og arbeidsvilkår, og avtalen vil da være omfattet av tariffuntaket som gjelder for konkurransereglene. Fortrinnsretten måtte også anses som egnet og forholdsmessig til å beskytte arbeidstakere.

Flertallets utgangspunkt er at etableringsretten er en rettighet på samme nivå som organisasjonsretten i EMK. Flertallet følger dermed den samme rettsoppfatning som kommer til uttrykk i EU-domstolens dommer i Viking Line og Laval. Flertallet (avsnitt 86) holder muligheten åpen for at EMD vil ha et annet syn på denne rettsoppfatningen. Flertallet gir på denne måten samtidig uttrykk for at den ikke vil opptre «dynamisk» ved å gå lenger i rettsutviklingen enn det EMD selv har gjort.

Avgjørelsen er rettet mot Rammeavtalens system med fortrinnsrett og regulering av lønns- og arbeidsvilkår begrenset til arbeidstakere ansatt utenfor den tariffbundne bedrift, og bruk av boikott i den forbindelse.

Høyesterett uttalte følgende i avsnitt 105 om boikottaksjonen og dens formål:

... «Aksjonen skiller seg således fra kollektive aksjoner som har til formål å tvinge en arbeidsgiver til å forbedre egne arbeidstakeres lønns- og arbeidsvilkår eller å forhindre en arbeidsgiver fra å si opp egne ansatte.»

Rammeavtalen er den eneste tariffavtale med regulering av denne karakter. Det er ut fra dette lite som tilsier at dommen får betydning for øvrige eksisterende tariffavtaler.

HØYESTERETT – OPPSIGELSE AV KABINANSATT HOS RYANAIR, MED LO OG HK SOM PARTSHJELPERE

Våren 2014 ble det avklart at norske domstoler er kompetente til å behandle oppsigelsessaken, og etter dette har spørsmålet om lovvalg (norsk eller irsk rett) vært til behandling, det vil si spørsmålet om det er norske eller irske regler som skal gjelde ved løsning av oppsigelsessaken. Så vel tingretten som lagmannsretten kom til at norske regler skal gjelde ved løsning av tvisten. Lagmannsrettens dom ble anket inn for Høyesterett. Et par uker før ankebehandlingen valgte Ryanair å trekke anken. Dermed er lagmannsrettens dom, omtalt i LOs beretning for 2015, rettskraftig. Ryanair ble dømt til å betale sakskostnader i forbindelse med anken til Høyesterett. Hovedforhandling i hovedsaken er berammet til mars 2017.

HOVEDORGANISASJONENES FELLESTILTAK (HF)

HF si verksemd er forankra i bestemmelsane i Hovudavtalen LO–NHO om samarbeid (HA del B) og Tilleggsavtale I (avtale om bedriftsutvikling), II (rammeavtale om likestilling i arbeidslivet) og III (avtale om opplæring i arbeidsmiljø i verksemdene), og har som hovudmålsetting å betre samarbeidsforholda i verksemda, samt legge grunnlaget for utvikling og betre lønnsemd.

Sekretariatet

Sekretariatet har vore rådgjevar Anja Kildal Gabrielsen i LOs næringspolitiske avdeling og seniorrådgjevar Laila A. Windju, NHO. Sekretariatet møtast jevnleg og har gjennomført i alt ni formelle møter.

Styret

Styremedlemmar frå LO har vore Peggy Hessen Følsvik og Trude Tinnlund. Forbunda har vore representert ved Steinar Krogstad frå Fellesforbundet og Erna Hagensen frå Norsk Arbeidsmandsforbund. Varamedlemmer har vore Anne Berit Aker Hansen frå Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Jan Olav Andersen frå EL og IT Forbundet.

I tillegg har avdelingsleiar Grethe Fossli frå Næringspolitisk avdeling, deretter avdelingsleiar Kenneth Sandmo frå Næringspolitisk avdeling, vore observatør, og sekretariatsleder Anja Kildal Gabrielsen møtt fast i styremøta. Styreleiar har i 2016 vore Rolf A. Negård frå NHO, og Peggy Hessen Følsvik frå LO styrets nestleiar.

Styret har gjennomført fire styremøter.

Økonomi

Det vart for 2016 søkt om meire i aktivitetsmidlar enn tidligare, sidan ein dei siste åra har redusert opparbeidd eigenkapital frå tidligare år. HF fikk bevilga i alt kr 7 000 000,- i aktivitetsmidlar frå Opplysnings- og utviklingsfondet. Aktivitetsmidlane går i all hovudsak til bedrif-

tene i form av stønad til utviklingsprosjekt og samarbeidskonferansar, medan noko blir brukt til informasjonsaktivitetar. Ein mindre del går til administrasjon.

Løyving

Styret har ytt støtte til:

- LO Nordland og NHO Nordland, til eit bedriftsnettverk basert på Lean og medarbeiderdrevne innovasjon
- G.E. Healthcare og Nøsted Kjetting på vegne av fleire verksemder til utviklingsprosjekt – Delingsinnovasjon i Mandal og Lindesnesområdet
- HF-arrangement under Arendalsuka for synleggjering av HF og partssamarbeidet
- Securitas for gjennomføring av fem konferansar, basert på samarbeid og medarbeiderdrevne innovasjon

I tillegg har sekretariatet ytt støtte til samarbeidskonferansar Tide Buss Bergen Sør, Sotra Contracting AS, Otera Infra AS, og Tide Buss AS, Haugesund. Sekretariatet deltek aktivt i prosjekta sine styringsgrupper og samlingar.

Informasjonsaktivitetar

Mykje av sekretariatets sitt virke består av å informere om tiltaka.

I løpet av 2016 har HF gjennomført informasjonsmøter for verksemder knytt opp til LO og NHO i Nordland, LO og NHO Telemark, LO og NHO Buskerud, LO Aust- og Vest-Agder, Lean Forum Nordvest, etiopisk LO og NHO, verksemder som Arcus AS, Plan International Norge, samarbeidskonferanse Sunnfjord Energi AS, samarbeidskonferanse til Energi Norge og EL og IT Forbundet og konferanse til Norsk Arbeidsmandsforbund.

Bedre Bedrift-konferansen

Konferansen gjekk føre seg på Quality Hotel Leangkollen, for andre gong. Konferansen Bedre Bedrift er ein årlig møteplass for verksemder som ser verdien av partssamarbeid, medverking og medarbeiderdrevne innovasjon.

Bedre Bedrift 2016 samla om lag 50 leiarar og tillitsvalde frå hele landet til eit forum for diskusjon, erfaringsutveksling og samarbeid. Ein fekk mellom anna ein presentasjon av prosjektet samarbeid i bakeribransjen, innleiing om IA-arbeidet som ein viktig premiss for

utvikling av partssamarbeidet, og kva NHO og LO meiner er viktige utfordringar for inkluderande arbeidsliv framover.

LOs og NHOs felleskonferanse

HF er teknisk arrangør for konferansen, som er forankra i Hovudavtalens kap. XX. Konferansen vart arrangert på Grand Hotel Oslo i desember. Ca. 90 personar frå hovudorganisasjonane, forbunda/landsforeiningane samt region/fylke deltok.

FELLESTILTAKENE LO–VIRKE

Virksomheten er forankret i Hovedavtalen mellom LO og Virke. Mål og hensikt med fellestiltakene er å bidra til et godt partsforhold mellom ledelsen og de tillitsvalgte, som igjen bidrar til bedriftsutvikling og bedret lønnsomhet i organisasjonenes avtalebedrifter.

Styret for Fellestiltakene LO–Virke er sammensatt av representanter fra arbeidstaker- og arbeidsgiversiden. Inger Lise Blyverket fra Virke har vært styrets leder, og Peggy Hessen Følsvik fra LO har vært styrets nestleder. Øvrige medlemmer er Trine Lise Sundnes fra Handel og Kontor, Lars M. Johnsen fra Norsk Transportarbeiderforbund og Per H. Engeland og Bård Westbye fra Virke. Fellestiltakenes sekretariat er ansvarlige for daglig drift og aktivitet, Lars Hogne Kaldestad fra Virke og Renate Klopp fra LO er sekretariatsledere.

Det er gjennomført seks styremøter og 38 saker er behandlet i 2016.

Prioriteringsområder er bedriftsrettede tiltak med vekt på samarbeidskonferanser, lokale samarbeidsprosjekter og samarbeidsprosjekter mellom organisasjonene.

Det er gjennomført ti samarbeidskonferanser i bedriftene med fokus på bedriftsutvikling gjennom godt partssamarbeid og rolleforståelse, virksomheter skolerer og trenes til en fellesforståelse rundt lov- og avtaleverk, kommunikasjon, samhandling, motivasjon, bedriftsaktuelle temaer og prosjektarbeid.

Tiltak i samarbeid med NTF–Virke:

- ASKO Midt-Norge, partssammensatt samarbeidskonferanse, 30 deltakere
- H I Giørtz, partssammensatt samarbeidskonferanse, 20 deltakere

Tiltak i samarbeid med Fagforbundet–Virke:

- Forhandlingskurs for avtalebedrifter innen kino, 24 deltakere

Tiltak i samarbeid med HK–Virke:

- IKEA Hjemme, samarbeidskonferanse, 25 deltakere
- IKEA Furuset, samarbeidskonferanse, 42 deltakere
- Egenci, samarbeidskonferanse, 30 deltakere

- Optimera-Montér, fire regionsvise samarbeidskonferanser, ca.160 deltakere

Det er gjennomført to samarbeidskonferanser på organisasjonsnivå, en mellom LO og Virke og en mellom HK og Virke.

Partssammensatte prosjekter

Dette er prosjekter både mellom organisasjonene og i enkelte virksomheter. Fellestiltakene gir både faglig og økonomisk støtte, og sekretariatet tiltrer i styringsgruppene for alle prosjekter. I inneværende periode er det både avsluttede, løpende og nyetablerte prosjekter.

- Fellestiltak LO, HK og Virke for miljø og klima i varehandelen: Prosjektet er avsluttet, partene har hatt fokus på hvordan man gjennom samarbeid, bred medvirkning og god dialog kan sørge for at klima- og miljøspørsmål integreres som en naturlig del av hverdagen.
- Fellestiltak LO, Virke og HK flere læreplasser i varehandel: Partene ønsker fokus på hvordan man gjennom samarbeid, bred medvirkning og god dialog i bedriften kan sørge for å tilrettelegge for opplæring gjennom vekslings skole/næringsliv mot et fagbrev spesielt tilrettelagt for kjøpesentre.
- Astrup AS «Trivsel på jobb»: Dette er et partsbasert prosjekt med formål å øke trivselen og tilstedeværelsen for den enkelte medarbeider med fokus på nærvær og gode kollegaer.
- Samarbeidsprosjekt mellom LO, HK og Virke innen global handel «The Tip», for å få større innsikt i utfordringer og verdier innen internasjonal handel. Målet er å utarbeide målrettet opplæring rettet mot elever og lærere i den videregående skolen.
- Tre nærværprosjekter hos IKEA er i gang. IKEA Hjemme med navnet «Nærværprosjektet», IKEA Slependen «IKEA Bevegelsen» og IKEA Leangen «Til Samans».
- Nytt forskningsprosjekt mellom HK og Virke: «Seniorpolitikk i handelen». Fafo har oppdraget.

FELLESTILTAKENE LO–SAMFO

Fellestiltakene LO–SAMFO (Fellestiltakene) er partenes felles samarbeidsorgan, og har som oppgave å bistå de lokale partene (ledere og tillitsvalgte i SAMFOs medlemsbedrifter) med opplærings- og utviklingstiltak til beste for bedrift og ansatte.

Hovedformålet er å bidra til økt trygghet, samarbeid, trivsel og flyt i prosesser i og for den enkelte virksomhet og ansatte.

Fellestiltakenes aktivitet er hjemlet i Hovedavtalen LO–SAMFO 2014–2017 kapittel 19.

Fellestiltakene fastsetter selv sin forretningsorden og ledes vekselvis av SAMFO og LO for ett år av gangen. Det velges nestleder fra den av organisasjonene som ikke har ledervervet.

Aktiviteter/driften

I 2016 hadde Fellestiltakene fire styremøter. Protokollene inneholder totalt 24 saksnummer.

Fellestiltakene har holdt/støttet seks samarbeidskonferanser, én HMS-konferanse og én konferanse om sykefravær. Det er de lokale partene i samarbeid med Fellestiltakene som har satt dagsordenen for konferansene.

Fellestiltakenes kompetanse knyttet til partssamarbeid, omstillingsprosesser og bedriftstiltak med forbedring av internt samspill har vært sentralt i arbeidet.

Sekretariatet har etablert god kontakt med de øvrige Fellestiltakene.

Styret

Styret har i 2016 hatt følgende sammensetning:

Fra SAMFO:
Torgeir Kroken (leder)

Vuokko Hassel
Arne-Viggo Hjelm (til 1.9. 2016)
Torkil R. Iversen (fra 1.9.2016)

Fra LO:
Peggy A. Hessen Følsvik
(nestleder)
Pål Nordby
Trine Lise Sundnes

Varemedlem Astrid Flesland (SAMFO) har også deltatt.

Sekretariatet

Sekretariatsfunksjonen ivaretas av Heidi Sommarset og Steinar Nørstebø. Begge har tittelen sekretariatsrådgivere. Sommarset ble knyttet til Fellestiltakene fra juni 2016. Hun har sitt tilsetningsforhold i SAMFO og er knyttet til Fellestiltakene i en 50-prosent rolle. Nørstebø ble knyttet til fellestiltakene fra mars 2016, og har sitt tilsetningsforhold i Handel og Kontor. Han er også knyttet til Felles-tiltakene i en 50-prosent rolle.

DEMOKRATI

Bedriftsdemokrati og konsernfaglig samarbeid

LO har på flere områder arbeidet for å videreutvikle og styrke bedriftsdemokratiske ordninger etter hovedavtalene og lov.

Konsernutvalg og konserntillitsvalgt

LO har gjennom informasjon og konkret bistand arbeidet for å bedre og utbre ordningene med konsernutvalg og konserntillitsvalgt, og har blant annet vært rådgivere ved etablering og endringer av ordninger med konsernutvalg og konserntillitsvalgt, samt Europeiske Samarbeidsutvalg (ESU/EWC).

Representasjon i konsern og konsernlignende foretaksgrupper

LO har søkt å spre informasjon om og bistå i forbindelse med å etablere felles representasjon i styrende organer i konserner og konsernlignende foretaksgrupper.

Kurs

LO har arrangert egne styrekurs og bistått forbund med å innlede på kurs om juss og styrearbeid for enkeltselskaper og konsern. De fleste kursene har vært for styremedlemmer og tillitsvalgte i aksjeselskaper og helseforetak. I tillegg har LO bidratt med innledninger om Europeiske Samarbeidsutvalg / European Work Councils, OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper / ansvarlig næringsliv og utfordringer ved omstilling.

Bedriftsdemokratinemnda

LO har ett av tre medlemmer i Bedriftsdemokratinemnda.

Konferanse og seminar

LO har avholdt én konsernkonferanse i 2016 med temaer om ansvarlig næringsliv, med innledere fra Folketrygdfondet, KPL, Telenor ASA og konserntillitsvalgt og styremedlem i Hydro ASA, samt OECDs kontaktpunkt for flernasjonale selskaper og Fellesforbundet. En innledning om faglige og politiske utfordringer ble etterfulgt av bl.a. innlegg om strategi eller planlegging av fag-

foreningsarbeid fra konserntillitsvalgte i Aker ASA og Siemens ASA.

LO arrangerte dagsseminar om styrearbeid i enkeltsselskap og konsern. Rollen som styremedlem og tillitsvalgt, taushetsplikt og forholdet mellom mor- og datterselskap var blant temaene.

LO har en observatør i det uformelle nettverket av konserntillitsvalgte, og har gjennom det hatt kontakt med og bistått konserntillitsvalgte i ulike spørsmål.

ARBEIDSMARKED, NÆRINGS- OG SYSSELSETTINGSPOLITIKK

Norsk økonomi

Reduserte oljeinvesteringer, lav oljepris og svak internasjonal vekst preget norsk økonomi i 2016. Arbeidsmarkedet var svakt, med høy og økende arbeidsløshet i de oljepregede fylkene på Sør-Vestlandet. Et vedvarende trekk generelt er lavere sysselsettingsandeler, særlig blant unge.

Høy prisstigning som forventes å avta i 2017 har bidratt til redusert kjøpekraft for mange.

Tabell: NOEN INDIKATORER FOR NORSK ØKONOMI

	2015	2016
Registrert arbeidsløse	80 700	83 800
På tiltak	12 900	17 300
Brutto arbeidsløse	93 600	101 100
Økonomisk vekst (Fastlands-Norge)	1,1*	0,7*
Lønnsvekst ¹⁾	2,5	2*
Prisstigning	2,1	3,6
Reallønnsvekst ¹⁾	0,4	- 1,6*
Rentenivå, pst		
Bankene ²⁾	3,2	2,7*
Lånekassen	2,4	1,9
Husbanken	2,1	1,7
Utenriksøkonomi (overskudd i pst av BNP)	8,7*	5,1*

* Anslag og foreløpige tall

¹⁾ Industriarbeider

²⁾ Bankenes utlånsrente (bolig)

Arbeidsmarkedet

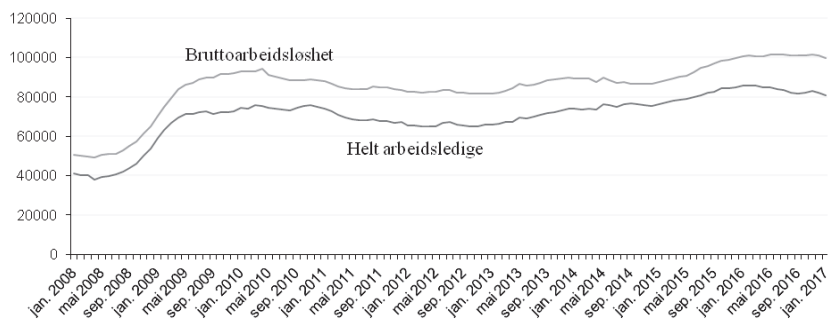
Situasjonen på arbeidsmarkedet forverret seg gjennom 2016. Arbeidsløsheten⁵ økte noe, fra 4 ½ prosent i 2015 til 4 ¾ prosent i 2016. Antallet sysselsatte var om lag uendret fra året før, mens det fortsatt var betydelig økning i befolkningen i yrkesaktiv alder. Andelen av befolkningen som var sysselsatt gikk dermed klart ned. Antallet deltidsansatte som ønsker lengre arbeidstid (undersyssel-satte) utgjorde 74 000 personer i 2016, 3000 flere enn i 2015. I 2016 var 66 prosent av de undersyssel-satte kvinner, en litt lavere andel enn i 2015.

I 2016 var 214 000 personer midlertidig ansatt. Dette utgjorde 8,7 prosent av alle ansatte, mot 7,9 prosent i 2015.

Arbeidsinnvandringen har skapt utfordringer knyttet til sosial dumping og useriøsitet, også i 2016. Nettoinnvandringen⁶ avtok i 2016, men var fortsatt høy i historisk sammenheng. Den sterke arbeidsinnvandringen fra land som Polen og Litauen har gått særlig mye ned.

Andelen av befolkningen som er sysselsatt er betydelig lavere enn nivået før finanskrisen (2008). Dette har sammenheng med konjunkturedgang, stor innvandring og en viss tilbaketrekning fra arbeidsstyrken fra tradisjonelt utsatte grupper. I 2016 var 67 ¼ prosent av befolkningen i alderen 15–74 år sysselsatt, mot 72 prosent i 2008 (nedgang på 4 ¾ prosentpoeng).

Helt arbeidsløse og bruttoarbeidsløshet⁷. Jan. 08 – jan. 17. Sesongjustert.

Kilde: NAV

5 SSB. AKU.

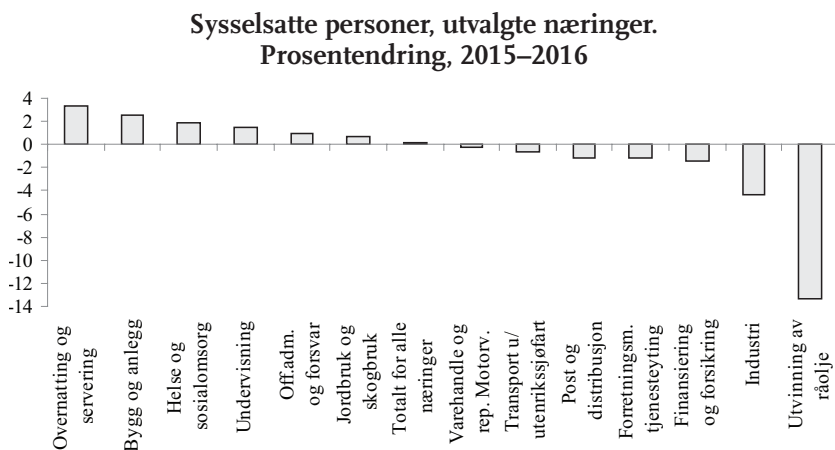
6 SSBs befolkningsstatistikk. Fram til og med 3. kvartal i 2015 og i 2016.

7 Summen av helt arbeidsløse og arbeidssøkere på tiltak.

Sysselsettingen

Antallet sysselsatte i 2016 økte med 2700 sammenlignet med 2015 (vekst på 0,1 prosent), ifølge nasjonalregnskapstall. Det var avtakende vekst fra 4. kvartal 2015 til 1. kvartal 2016 og svak vekst gjennom kvartalene i 2016, viser sesongjusterte tall. Blant næringene med sterkest sysselsettingsvekst fra 2015 til 2016, var overnattings- og serveringsvirksomhet og bygge- og anleggsvirksomhet.

I industrien gikk sysselsettingen noe ned. Blant industrinæringene var sysselsettingsnedgangen størst i verftsindustrien, i reparasjon og installasjon av maskiner og i produksjon av metallvarer, elektrisk utstyr og maskiner. Næringen med sterkest sysselsettingsnedgang var utvinning av råolje og naturgass.

Kilde: SSB, Nasjonalregnskap

Fra 2015 til 2016 gikk andelen sysselsatte⁸ ned fra 51 prosent til 49 prosent i aldersgruppen 15–24 år, mens den gikk ned fra 83 prosent til 82 $\frac{3}{4}$ prosent for aldersgruppen 25–54 år, og svakt ned blant seniorenene (55–74 år). Den samlede sysselsettingsraten (15–74 år) gikk ned med 1 og $\frac{1}{2}$ prosentpoeng for menn og kvinner hhv. til 69 $\frac{1}{2}$ og 65 prosent.

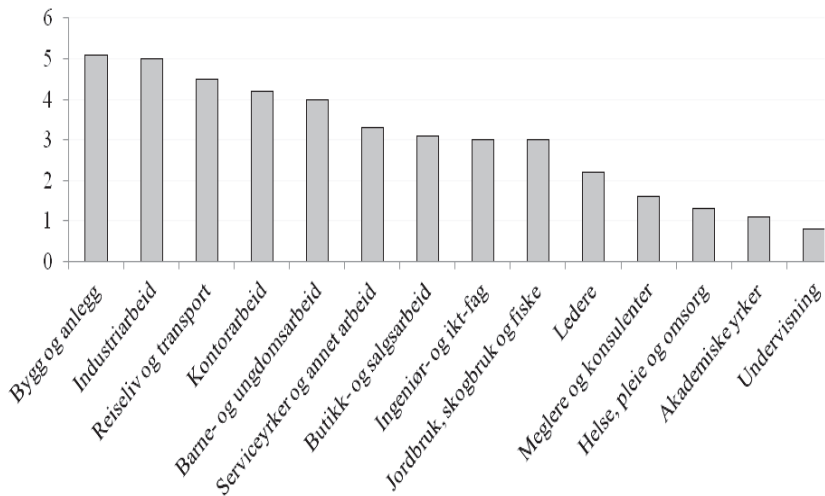
8 SSB. AKU.

Arbeidsløsheten

I 2016 var det registrert 83 800 helt arbeidsløse, tilsvarende 3,0 prosent av arbeidsstyrken. Det er en økning på 3300 personer fra 2015. Hele økningen kom blant menn. Antallet deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak utgjorde 17 300, som er 4500 flere enn i 2015. Andelen langtidsarbeidsløse⁹ av alle arbeidsløse økte gjennom 2016. Målt som årsgjennomsnitt var det imidlertid bare en svak økning fra 2015 til 2016.

Yrkesfordelt var arbeidsløsheten høyest innen bygg og anlegg og i industrien. Fra 2015 til 2016 var den prosentvise økningen i antall arbeidsløse høyest innen ingeniør- og IKT-fag, blant meglere og konsulenter og i industrien. Arbeidsløshetsnivået innen ingeniør- og IKT-fag var imidlertid som for gjennomsnittet. Arbeidsløsheten gikk mest ned i undervisning.

**Helt arbeidsløse etter yrkesbakgrunn.
Pst. av arbeidsstyrken. 2016.**

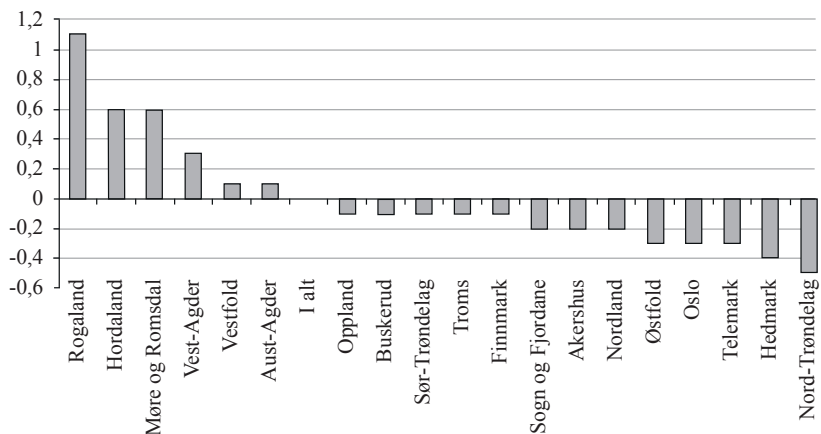
Kilde: NAV

Arbeidsløsheten gikk i 2016 opp i 6 av 19 fylker, og den gikk ned i 13 fylker. Oppgangen var størst i Rogaland. Arbeidsløsheten var

⁹ Arbeidsløse 26 uker eller mer.

i 2016 høyest i Rogaland (4,5 prosent), Aust-Agder (3,9 prosent) og i Vest-Agder (3,7 prosent), og den var lavest i Sogn og Fjordane (1,8 prosent) og Oppland (2,0 prosent).

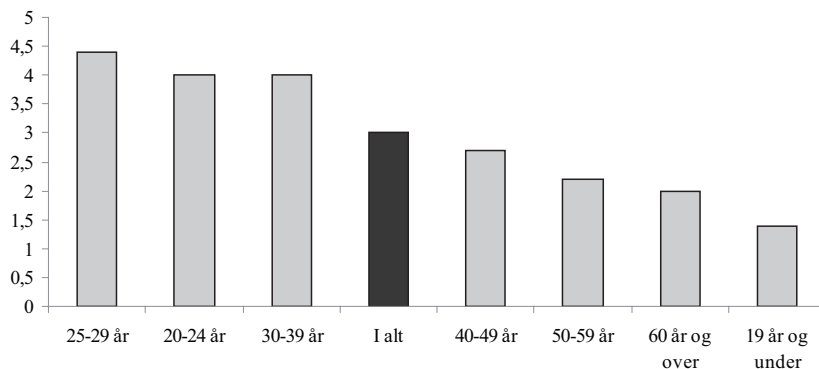
Helt arbeidsløse fordelt på bostedsfylke. Årsgjennomsnitt. Prosentpoeng endring fra 2015 til 2016

Kilde: NAV

Arbeidsløsheten var i 2016 høyest i aldersgruppen 25–29 år (4,4 prosent) og lavest i aldersgruppene 19 år og under (1,4 prosent) og 60 år og over (2,0 prosent).

Helt arbeidsløse etter alder. Pst. av arbeidsstyrken, 2016

Kilde: NAV

Arbeidsinnvandringen

Arbeidsinnvandringen har hatt mye å si for arbeidsmarkedsutviklingen det siste tiåret. Det er imidlertid usikkert hvor mye, pga. begrenset statistikkdekning. Nettoinnvandringen, slik den måles i SSBs befolkningsstatistikk, utgjorde 22 500 personer i de tre første kvartalene i 2016. Dette er en reduksjon på 7 $\frac{3}{4}$ prosent fra samme periode i 2015. Innvandringen har lenge vært særlig sterk fra typiske arbeidsinnvandringsland som Polen og Litauen, noe som snudde i 2015. Korttidsinnvandring kommer i tillegg. Flyktninger uten godkjent opphold regnes ikke med i disse tallene.

Omfanget av arbeidsutleie henger nært sammen med utviklingen i arbeidsinnvandring. Om lag 1/3 av de utleide, slik det framgår av SSBs statistikk¹⁰, har bakgrunn fra EU-land i Øst-Europa, og andelen har økt de siste årene. Nærmere halvparten av de utleide har bakgrunn fra det samlede EØS-området (ekskl. Norge)¹¹. Mange av problemene med sosial dumping og useriøsitet er knyttet til arbeidsutleie.

Bare en del av arbeidsutleien blir fanget opp i SSBs statistikker. For å få et bedre grunnlag for blant annet arbeidsmarkedspolitikken og arbeidet mot sosial dumping, har LO med jevne mellomrom tatt initiativ overfor myndighetene for å bedre statistikkdekningen for arbeidsutleie og arbeidsinnvandring.

¹⁰ Basert på tall for 2015.

¹¹ Basert på tall for 2015.

Næringspolitikk

Industri

LO har i 2016 arbeidet bredt for å fremme norsk industris rammevilkår for å sikre framtidig produksjon og arbeidsplasser i Norge. LO har ført en løpende politisk påvirkning for aktiv industripolitikk i tråd med Kongressens vedtak i 2013. Regjeringen startet i 2016 med å lage en industrimelding som blir lagt fram i 2017. LO har deltatt aktivt i dette arbeidet overfor departementet og i samarbeid med organisasjoner. Sammen med flere forbund ble det laget et bredt innspill til meldingen.

Eierskap

LO har arbeidet for at statlig eierskap må ses på som et viktig redskap i en helhetlig og aktiv næringspolitikk. LO har løftet fram viktigheten av et profesjonelt aktivt statlig eierskap for framtidig verdiskaping og sysselsetting. LO har også argumentert for et nytt eierskapsinstrument som kan sikre nasjonal forankring av strategisk viktige bedrifter sammen med private norske eiere.

Skogsbasert verdiskaping

LO har i 2016 arbeidet for økt verdiskaping i Norge med skogen som ressurs. Det ble lagt mye innsats i arbeidet med «Skog22»-rapporten fra næringen, som ble lagt fram i januar 2015. Heller ikke i Skogmeldingen og Bioøkonomistrategien, som kom i 2016, ble «Skog22»-rapporten fulgt opp av regjeringen. Arbeidet for politisk oppfølging av «Skog22»-rapporten vil derfor fortsette i 2017. LO har deltatt i «Verdikjeden Skog og Tre» sammen med Fellesforbundet. Samarbeidet er satt ned av næringen og har behandlet aktuelle utfordringer for skogsbasert verdiskaping. I 2017 vil Fellesforbundet representere fagbevegelsen i dette utvalget.

Mineral- og bergverksindustrien

I 2013 la Stoltenberg-regjeringen fram en strategi for å styrke verdiskaping med utgangspunkt i norske mineralressurser. Den sittende regjering har i Sundvollen-erklæringen slått fast at mineralnæringen skal prioriteres som et satsningsområde. Dette har i liten grad skjedd. LO har i 2016 arbeidet politisk for at mineralstrategiens anbefalinger følges opp og at næringen gis rammevilkår som fremmer verdiskaping basert på norske mineralressurser.

Markedssituasjonen med lave kullpriser skaper utfordringer for Store Norske Spitsbergen Kulkompanis aktivitet på Svalbard og bærekraften til Svalbard-samfunnet. LO støttet driftshvilen i SVEA og Store Norskes arbeid med å videreutvikle selskapet til å drive annen næringsvirksomhet.

Bygg og anlegg

I 2016 har LO arbeidet for å fremme kvalitet, produktivitet og seriøsitet i byggenæringen gjennom politiske prosesser og koordinering av aktuelle LO-forbund i forbindelse med høringer på området. Arbeidet har omfattet oppfølging av bransjens innspill til regjeringen om en mer seriøs bygningsbransje gjennom rapporten *Enkelt å være seriøs* og regjeringens «Strategi mot arbeidslivskriminalitet».

Samferdsel

LO har i perioden fulgt opp arbeidet med NTP 2018–2027. LO har deltatt aktivt i utarbeidelsen av «Veikart for næringslivets transport», som er transportbransjens innspill til ekspertutvalget for grønn konkurransekraft. Øvrige saker som gjennom året har hatt høy prioritet har vært: regjeringens reform av jernbanesektoren, regjeringens rapport om globalisering og økt konkurranse i sivil luftfart, endringene i utlendingsforskriften og innføringen av flypassasjeravgift. LO Luftfart og samferdselspolitisk utvalg er viktige fora som fungerer godt. I tillegg er vi representert i diverse styrer, råd og utvalg.

Luftfart

Luftfarten i Norge i 2016 har vært preget av flere utfordringer LO har engasjert seg i. Vi var imot innføringen av en flypassasjeravgift, fordi vi mente den ville få konsekvenser i form av færre arbeidsplasser, ikke minst ved de mindre lufthavnene i distriktene. En samlet fagbevegelse har gått imot innføring av EASAs nye regelverk for HOFO (Helicopter Offshore Operations). Det avstedkom mye arbeid i LO og forbundene som organiserer innen luftfarten, da Samferdselsdepartementet sendte på høring *Rapport om globalisering og økt konkurranse i sivil luftfart*. Anskaffelser og nytt tilbud for luftambulansetjenesten i Norge har også hatt full oppmerksomhet.

Andre områder som har hatt spesielt fokus siste året er blant annet tilbud på FOT-rutene (forpliktelse til offentlig tjenesteyting) og nytt regelverk for RPAS (Remotely Piloted Aircraft System) eller droner.

Reiseliv

Arbeidet med ny stortingsmelding for reiseliv har vært hovedfokus, og LO har bidratt aktivt med å fremme at norsk reiseliv skal gi trygge helårs arbeidsplasser, god kvalitet i næringen, økt lønnsomhet og produktivitet, kompetanse og økt rekruttering gjennom et bærekraftig reiseliv. LO er representert i Nærings- og fiskeridepartementets reiselivsutvalg og strukturutvalg. NFDs reiselivsutvalg er både et konsultasjonsforum for drøfting og en katalysator for tiltak til reiselivsutvikling. Strukturutvalget fungerer som en referansegruppe for gjennomføring av restruktureringsprosessen av reisemålsselskapene.

LO jobber med reiselivs- og politikktutforming gjennom styreverv i Forum for reiseliv – en strategisk allianse med de store kommersielle aktørene innenfor reiselivsnæringen. Forumet er med i et omfattende forskningsprosjekt, REISEPOL, med formål å framskaffe mer forskningsbasert kunnskap for reiselivspolitik.

Kultur næringer

Kultur næringer er i sterk framvekst, og LO arbeider med å bedre rammevilkår i samarbeid med forbund, interesseorganisasjoner, arbeidsgiverorganisasjoner og offentlige myndigheter. Incentivordning for TV- og filmproduksjoner har hatt særlig fokus, i samarbeid med Virke, Norsk Industri, Norsk Filmkommisjon og Norsk Filmforbund.

Kulturminnebevaring

Tinn og Notodden står nå på UNESCOs liste over viktige kulturminner, på grunn av industrihistorien til Hydro og produksjon av tungtvann og salpeter. I den forbindelse arrangerte LO i mars 2016 en konferanse med tittelen: «Industri- og arbeiderhistorie i verdensarvsammenheng». Hensikten med konferansen var å sette søkelyset på at denne delen av historien ikke var synlig, samt å sette på dagsordenen viktigheten av å ta vare på industrihistorie og fagbevegelsens historie.

Etter konferansen ble det nedsatt en arbeidsgruppe bestående av representanter fra fagbevegelsen i Tinn og Notodden, samt LOs distriktskontor i Telemark og LO sentralt. Hensikten er å utarbeide en plan for synliggjøringen av fagbevegelsens betydning i verdensarvsammenheng.

Stedsutvikling

Arbeidet med å finne en hensiktsmessig overbygning for reiseliv, service, kultur og handel ble startet opp, og jobbes med videre i samarbeid med Fellesforbundet, Fagforbundet, Handel og Kontor, NNN og Norsk Arbeidsmandsforbund. Vi bruker Innlandet som pilot, sammen med LO Hedmark og Oppland.

Petroleum

Oljeprisen holdt seg lav med en svak økning på slutten av året. SSB antar at investeringene for 2016 ender på $\frac{3}{4}$ av toppåret 2014. Investeringene antas å falle ytterligere inn i 2017.

Oppsigelsene direkte i næringen ligger på over 40 000. KonKraft har levert en nordområderapport og en klimarapport med veikart for norsk sokkel.

Fra 1. januar er INTPOW og INTSOK slått sammen i stiftelsen Norwegian Energy Partner. Prosessen med sammenslåing pågikk i hele 2016.

Maritim

Regjeringen satte ned et utvalg for revisjon av den maritime forskningsstrategien. Krisen i oljesektoren rammer næringen hardt, og ved årets utgang lå om lag 150 offshoreskip i opplag. Over 20 rigger var ved årets slutt uten kontrakt. LOs maritime samarbeidsutvalg tok i 2015 initiativ til prosjektet «Konkurranseskraft til havs». Prosjektet har som formål å øke konkurranseskraften i de norske rederiene gjennom aktivt partssamarbeid for økt produktivitet og verdiskapning.

Kraft

Regjeringen har foreslått og gjennomført en rekke endringer i lov- og forskriftsverket. I 2016 vedtok Stortinget å åpne opp for at andre enn Statkraft kan bygge utenlandskabler. LO og forbundene var aktive motstandere, men regjeringen fikk vedtaket på plass ved hjelp av støttepartiene.

Fiskeri- og havbruk

Videreforedling av fiske i Norge har stått sentralt i LOs arbeid også i 2016. Det har vært bedriftsbesøk i Vesterålen og Lofoten til flere industrianlegg for å drøfte situasjonen med tillitsvalgte. På høsten ble Bergen besøkt, med havbruk som sentralt tema. Sammen med NNN

var LO i august til stede på Norfishing 2016 i Trondheim, landets største fiskerimesse. LO har også vært representert i topplederforumet «Et hav», hvor samarbeidet mellom fiskeri- og oljeselskaper er temaet.

LO har svart på en rekke høringer i løpet av året, både innenfor fiskeri og havbruk.

Sentralt er oppfølgingen av Stortingets behandling av Fiskeindustrimeldingen.

EØS/EU

LO har og vil fortsatt arbeide for at den sosiale dimensjonen i det indre marked styrkes. Dette gjøres gjennom å påvirke norske myndigheter, gjennom arbeid i EFTAs konsultative komité og gjennom Den europeiske faglige samorganisasjonen (DEFS). Gjennom EFTA sitter LO som observatør i SMO (Single Market Observatory) som overvåker og rådgir Kommisjonen om det indre marked.

Handelspolitikk

Store avtaler som TTIP (Transatlantic Trade and Investment Partnership) og TISA (Trade in Services Agreement) har fått stort fokus i 2016. Avdelingen vil fortsatt følge utviklingen nøye på disse områdene. Det er også utstrakt kontakt med fagdepartementet, især når det gjelder TISA-avtalen. Fafo fikk i 2016 i oppdrag å utrede konsekvensene av en TISA-avtale. Arbeidet avsluttes i 2017.

Forsvarspolitik

Næringspolitisk avdeling har ansvaret for oppfølgingen av norsk forsvarspolitik. Dette gjøres blant annet gjennom FPUFF (Faglig-politisk utvalg for Forsvaret), hvor aktuelle saker er løftet fram gjennom året. Viktigst i 2016 har vært arbeidet med ny langtidsplan for Forsvaret. LO fikk gjennomslag for flere av sine krav, men tapte kampen om bevaring av Andøya som base for maritime overvåkingsfly.

Gjenkjøp og kampfly

LO deltar i F-35 industriforum, etablert av Forsvarsdepartementet, som diskuterer de næringsrelaterte spørsmålsstillingene i tilknytning til kampflyprosjektet. LO sitter også i en industristøttegruppe under Forsvarsdepartementet som vurderer ulike løsninger i forhold til

framtidens ubåtkapasiteter etter 2020. I dette arbeidet står også gjenkjøp sentralt.

Offentlige anskaffelser

Norge bruker rundt 500 milliarder årlig i offentlige anskaffelser. Regelverket for offentlige anskaffelser er derfor av stor betydning. Nytt regelverk trer i kraft 1.1. 2017. Nytt er økt fokus på miljø, menneskerettigheter og sosiale forhold. Arbeidet med offentlige anskaffelser er en viktig del av arbeidet mot sosial dumping og arbeidsmarkeds kriminalitet. LO har gjennom komitéhøringer og innspill søkt å få gjennomslag for blant annet forskrift om lærlinger og antall ledd i leverandørkjeden. Det lyktes å få en formålsparagraf som framhever at anskaffelser skal være samfunnstjenlige.

Bistand ved omstilling

På oppdrag fra forbundene kan LO, med utgangspunkt i gjeldende lov- og avtaleverk, bistå med kompetanse i forbindelse med endringsprosesser på arbeidstedet. LO bistår forbundene og tillitsvalgte med analyser som ofte balanserer ledelsens økonomiske rapporter for å nedlegge arbeidsplasser. Avdelingen holder også kurs i økonomi og regnskap for tillitsvalgte.

2016 har, sammenlignet med tidligere år, vært preget av forholdsvis stor aktivitet. Oppdragene har vært til dels omfangsrike, og avdelingen har blant annet deltatt på drøftelsesmøter med bedrifter. Stort sett har forbundene satt pris på avdelingens deltakelse, og bedriftenes ledelse har vurdert innspillene som konstruktive. Orkla Idun-prosessen endte med en stor seier til fagbevegelsen da intensjonsbeslutningen om å flytte ble reversert. Argumentene som seiret, var at den norske bedriften var bedre drevet og at kostnadene ved å flytte virksomheten var underbudsjettet.

Sosial dumping og useriøsitet i arbeidslivet

Etter at regjeringen i januar 2015 la fram sin strategi mot arbeidslivskriminalitet, har mye av arbeidet handlet om å følge opp tiltakene i dialog med ansvarlige departement og i samarbeid med aktuelle forbund.

Det har gjennom året også vært tett dialog med Arbeiderpartiets fraksjon i arbeids- og sosialkomiteen på Stortinget.

Forhandlings- og HMS-avdelingen er ansvarlig for dette fagområdet, og har i tråd med LOs strategi for oppfølging av LOs handlingsprogram – sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, ansvaret for å koordinere arbeidet mellom de enkelte fagavdelinger og mellom LO og forbundene. Dette gjøres blant annet gjennom den såkalte pådrivergruppen, hvor de ulike avdelingene er representert.

Det har også vært avholdt tre kontaktmøter mellom LO og forbundene i tråd med LOs strategi for arbeidet mot sosial dumping. Innledere fra ulike hold har vært innom for å avholde innlegg om temaer som «europesk tjenestekort» og «revisjon av utstasjoneringsdirektivet».

1. august ble det ansatt ny medarbeider ved Forhandlings- og HMS-avdelingen som primært skal jobbe med saksområdet sosial dumping og useriøsitet i arbeidslivet.

Gjennom året har LO blant annet vært involvert i følgende:

- Samarbeidet mot svart økonomi (SMSØ)
- Ulike konferanser hvor arbeidslivskriminalitet har vært tema
- ASDs referansegruppe i FOU-prosjektet «Utviklingen av ulike tilknytningsformer i arbeidslivet»
- Avgitt innspill til regjeringen i forbindelse med revisjon av regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet
- Ulike høringer relatert til offentlige anskaffelser, herunder spørsmålet om antall ledd i kontraktskjeden og bruk av lærlinger

MILJØ OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Klima, miljø og bærekraftig utvikling

2016 har i stor grad vært preget av samarbeid om miljøsaker, og om hvordan Norge kan bli et lavutslippssamfunn. Ikke minst har regjeringens «Ekspertutvalg for grønn konkurransekrafts arbeid» bidratt til at flere organisasjoner og bransjer har ønsket å delta i utformingen av norsk politikk for lave utslipp, økt verdiskaping og satsing på norske arbeidsplasser. LO og flere av forbundene har deltatt i utarbeidelsen av tre av de elleve sektor-veikartene for 2030 og 2050 som ble spilt inn til ekspertutvalget.

Arbeidslivsorganisasjonene møtte klima- og miljøministeren for å drøfte hvordan arbeidslivet og myndighetene kan samarbeide om miljø- og klimasaker, og sikre en rettferdig omstilling. Statsråden ønsker et slikt samarbeid, og dette følges opp framover.

Miljøsamarbeidet med Virke har hatt spesiell prioritet dette året, der veikart for grønn handel har vært sentralt. Under Arendalsuka samarbeidet LO med Virke, Stiftelsen Miljømerking i Norge og Stiftelsen Miljøfyrtårn om et vellykket arrangement rundt grønn handel.

Samarbeid og møter om klima- og miljøsaker har som vanlig vært gjennomført med ulike næringslivskontakter, myndigheter, politikere, miljø- og naturvernorganisasjoner, med forskningsmiljøer, på AOFs miljøkurs og gjennom involvering i Standard Norges miljøledelseskommité. Miljøkom gjennomførte i 2016 et «klimapod»-prosjekt, der LOs klimarådgiver deltar for LO med egen klimapod.

LOs 2. nestleder har vært en etterspurt innleder og debattant i svært mange arrangementer med tema relatert til klima og næringsliv.

LO er representert i styrene i Stiftelsen Miljømerking (Svanen) og i Stiftelsen Miljøfyrtårn, der LO-sekretær Are Tomasgard er styreleder. LO har deltatt i fem år som en av flere brukerpartnere i forskningsprosjektet CICEP «strategiske utfordringer i internasjonal klima- og energipolitikk» under FME-Samfunn, men overlot plassen til nye bidragsytere etter første halvår.

LO har deltatt i klima- og miljøarbeidet i europeisk og internasjonal fagbevegelse, gjennom DEFS' og IFS' arbeidsgrupper for klima, miljø og bærekraftig utvikling. I europeisk fagbevegelse var det i 2016 særlig fokus på industripolitikk, energi, klimatiltak og de internasjonale klimaforhandlingene.

LO deltok sammen med internasjonal fagbevegelse i FNs klimaforhandlinger både på vårmøtet i Bonn, Tyskland og under COP22 i Marrakech, Marokko i november. I tillegg representerte LO internasjonal fagbevegelse på et eget Just Transition Forum som ble arrangert av klimakonvensjonens sekretariat og Qatar.

I løpet av året har LO deltatt i arbeidet med å etablere internasjonal fagbevegelses eget Just Transition Centre (JTC). LO stiller kontor til rådighet for den ansatte i JTC.

ARBEIDSMILJØ

Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv

Partene i arbeidslivet, ved LO, YS, Unio, Akademikerne, NHO, Virke, KS, Spekter og staten ved ASD og staten som arbeidsgiver ved KMD, har videreført arbeidet med et mer inkluderende arbeidsliv i 2016. Dagens IA-avtale ble tegnet i 2014 og varer ut 2018. IA-avtalens overordnede mål er å bedre arbeidsmiljøet, styrke jobbnærværet, forebygge og redusere sykefravær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Videre har IA-avtalen, som i tidligere perioder, tre delmål.

IA-avtalen garanterer at endringer i sykelønnsordningen ikke kan foretas med mindre partene er enige i dette.

Sekretariat for avtalen er i Arbeids- og sosialdepartementet, med en oppfølgingsgruppe bestående av medlemmer fra partene i avtalen, som fungerer som «styre» for avtalen i avtaleperioden. Arbeidet er ledet av statssekretær i ASD, Christel Kvam. LOs medlem i oppfølgingsgruppen har vært Gry Gundersen med vara Tor Idar Halvorsen. I tillegg er det forskjellige arbeidsgrupper for enkelte områder.

I 2016 har LO, gjennom deltakelse i styringsgrupper/referansegrupper, fulgt en rekke prosjekter som er initiert av og bevilget midler fra oppfølgingsgruppen. Eksempler på slike prosjekter er bl.a. utprøving av 1234-modellen i tre kommuner i Vestfold og utprøving av Hedmarksmodellen i tre fylker.

Fokus på forebygging, arbeidsmiljø og IA-avtalens delmål 2 er fremdeles prioriterte områder.

Det er i 2016 gjennomført en midtveisvurdering av avtalen. En av konklusjonene er at tillitsvalgte har noe mindre kunnskap om IA-avtalen enn ønskelig. Tiltak vil bli iverksatt i 2017 og 2018.

Forbundene har egne IA-ansvarlige som er pådriverne i forbundenes arbeid ut mot foreninger og tillitsvalgte. I løpet av året er møtene med forbundenes IA-kontakter og HMS-forum samordnet med felles møter fire ganger i året.

Distriktskontorene er alle engasjerte i IA-arbeidet i sitt fylke, og LOs distriktssekretærer representerer LO i de regionale IA-rådene. I 2016 er det gjennomført mange konferanser, lokale kurs, prosjekter og informasjonsmøter.

Hovedorganisasjonenes fellestiltak – sykefravær (HF-S)

Sykefraværssamarbeidet mellom LO og NHO har pågått siden 1991 gjennom en egen arbeidsgruppe ved siden av HF (tidligere Sykefraværprosjektet). Gruppen har hatt to møter i 2016.

Regelverksutvikling

LO har fremmet forslag om godkjenningsordning for HMS-kurstilbydere, både i Regelverksforum i Arbeidstilsynet og i Arbeids- og sosialdepartementet. Nye regler for vold og trusler om vold er vedtatt og trer i kraft fra 1.1.2017.

LO har hatt følgende høringer på HMS-området: Forslag til endringer i personopplysningsforskriften om melde- og konsesjonsplikt, forslag til endringer i regler om tilgang til helseopplysninger mellom virksomheter, høring NOU 2016:1 *Arbeidstidsutvalget – regulering av arbeidstid – vern og fleksibilitet* og høring om endring av arbeidsmiljølovens regler om kveldsarbeid og virkeområdet for medleverforskriften. De to siste høringene omtales mer i detalj under avsnittet om arbeidstid.

Psykososialt arbeidsmiljø

LO og NHO har bidratt til eget arrangement under Arendalsuka om partssamarbeid. Vi har hatt et oppfølgingsseminar om samarbeid, ledelse og arbeidsmiljø. Temaet vil bli fulgt opp i 2017. LO har også etablert en arbeidsgruppe om alenearbeid med aktuelle forbund. Det ble bevilget kr 300 000,- av FoU-midler til et forprosjekt om temaet i 2016. Fafø har levert et notat om temaet, som ble presentert på et presse møte med fagpressen. Notatet fra Fafø vil danne grunnlag for søknad om forskningsmidler til et hovedprosjekt i 2017. LO har inngått et samarbeid med Sintef om forprosjektet «teknostress» i regi av forhandlings- og HMS-avdelingen. Sintef har gjennomført en pilotundersøkelse som fikk god pressedeckning, og det ble gjennomført en egen workshop om temaet, med LOs forbund. Sintef vil levere en oppsummerende rapport ved årsskiftet, som vil danne grunnlag for et hovedprosjekt neste år.

Personvern

LO har fulgt opp tidligere forslag om en offentlig utredning knyttet til personvern / kontroll og overvåking i arbeidslivet. LO har foreslått bedre regler, herunder skisse til forbudsbestemmelser og en tettere kobling mellom personopplysningsloven og arbeidsmiljøloven. LO har deltatt i en partssammensatt arbeidsgruppe som har utarbeidet en veileder på området. Veilederen ferdigstilles ved årsskiftet.

Fysisk, kjemisk og biologisk arbeidsmiljø

LO bistår forbundene med generell rådgivning og i enkeltsaker hvor arbeidstakere har vært utsatt for fysisk-kjemisk-biologisk påvirkning. Videre tar LO initiativ til og følger opp ulike forskningsprosjekter og utredninger som omfatter fysisk, kjemisk og biologisk arbeidsmiljø og eksponering.

Prosjektet «Eksponering og helseeffekter på luftveiene og sentralnervesystemet ved håndtering av avløpsvann» er ferdigstilt, og rapporten fra STAMI ble publisert i desember 2016. Resultatene viser at arbeidere som håndterer avløpsvann kan være mer sårbare for inflammasjonsreaksjoner fra lungene og i kroppen forårsaket av eksponeringen de daglig utsettes for. Resultatene kan være til hjelp for å vurdere i hvilken grad arbeiderne bør følges opp i bedriftshelse-tjenestene med hensyn på symptomer og lungefunksjon.

LO har deltatt i arbeidet med å utvikle en digital nasjonal eksponeringsdatabase (EXPO Online) for luftprøver fra norske arbeidsplasser. EXPO Online lanseres i disse dager, og vil tilby bedrifter en samlet, sikker og varig lagring av måledata, gi enklere tilgang til bedriftens eksponeringsdata for verneombud og tillitsvalgte, gjøre det enklere for myndigheter og arbeidsmedisinske avdelinger å få tak i eksponeringsdata i forbindelse med tilsyn og utredning for yrkesskade og gi data til Nasjonal statistikk om arbeidsmiljø og helse (NOA) for å øke kunnskapen om lufteksponering i ulike yrker og bransjer. LO oppfordrer alle bedrifter til å bruke databasen.

LO deltar i en arbeidsgruppe som skal vurdere helseoppfølging og bruk av bildediagnostikk (røntgen/CT) før eksponering for asbest og andre stoffer som kan gi lungesykdom, som kvarts, nikkel og silisiumkarbid, og bruk av CT for screening av eksponerte arbeidstakere for tidlig diagnostikk av lungekreft.

LO har vedtatt å bidra med forskningsmidler til STAMI og Kreftregisterets prosjekt for å undersøke om det er en sammenheng mellom eksponeringer i arbeidsmiljøet til brannmenn og den høye kreftforekomsten som ses i denne yrkesgruppen. Referansegruppe er opprettet, og prosjektet starter opp i 2017.

LO deltar i referansegruppen for STAMIs prosjekt om boreavfall og eksponering, der eksponeringsdata har blitt samlet inn i 2016, og i et nylig oppstartet prosjekt som vil undersøke forekomsten av nano- og ultrafine partikler i norsk industri.

Kreftsykdommer utgjør 53 prosent av årsakene til yrkesrelatert død i vestlige land. I 2016 ble det lansert en ny europeisk handlingsplan for å forebygge yrkesrelatert kreft. Denne handlingsplanen innebærer økt fokus på iverksetting av risikoforebyggende tiltak i bedrifter, samt en utvidelse av listen over stoffer med særskilte grenseverdier, i første omgang med 13 kreftframkallende stoffer. LO bistår og følger opp dette arbeidet ved deltakelse i ETUIs kjemikalie- og nanogruppe, i Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) og i arbeidet med å fastsette grenseverdier for kjemikalier i Norge som en del av EØS-avtalen.

Omstillingen i petroleumssektoren kan tilsi at prioriteringen av HMS ikke blir vurdert like høyt som tidligere. Arbeids- og sosialdepartementet har derfor opprettet en arbeidsgruppe som skal undersøke om de kostnadsreducerende tiltakene som gjennomføres i petroleumsbransjen setter sikkerheten i fare. LO er representert i denne arbeidsgruppen, samt på andre samhandlingsarenaer, og arbeider for at det skal være et fortsatt høyt HMS-fokus og sikkerhetsnivå i petroleumssektoren til tross for store omstillinger i bransjen.

Bedriftshelsetjeneste (BHT) og arbeidsmedisin

Evaluering av BHT

SINTEF har evaluert bedriftshelsetjenesten på oppdrag fra Arbeids- og sosialdepartementet. Prosjektet omfatter også virksomhetenes bruk av BHT og myndighetenes oppfølging. Evalueringen viser at norske virksomheter stort sett er fornøyde med tjenesten. Virksomhetene oppgir at det er godt samsvar mellom behovene de har og omfanget av de lovpålagte tjenestene som ytes, og at de hjelpes til å jobbe bedre med HMS og arbeidsmiljø, selv om det er områder som bør styrkes. BHT-ene oppfatter at godkjenningsordningen har bedret kvaliteten til BHT-ene.

Godkjenningsordning

Godkjenningsordningen for bedriftshelsetjenesten har fungert siden januar 2010. Den første godkjenningsperioden på fem år er gått ut, og bedriftshelsetjenestene har måttet søke ny godkjenning. Per 21.11.2016 var det 215 godkjente bedriftshelsetjenester (med underavdelinger).

Referansegruppen knyttet til godkjenningssenheten, der partene i arbeidslivet er representert, har hatt to møter. Deltakelse i referansegruppen gir nyttig tilgang på informasjon, mulighet til å diskutere prinsipielle problemstillinger og å formidle erfaringer med BHT.

Arbeidsmedisin

LO har fulgt opp arbeidsmedisinfeltet blant annet gjennom deltakelse på samlinger arrangert av Norsk arbeidsmedisinsk forening (yrkesforening under Legeforeningen) og Norsk forening for arbeidsmedisin (fagmedisinsk forening).

Arbeidstilsynet

LO har to medlemmer i Arbeidstilsynets råd. Rådet har hatt tre møter. Rådet har diskutert ulike evalueringer av Arbeidstilsynet, forebyggende HMS-arbeid, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. I tillegg har treparts bransjeprogram for transport, renhold og uteliv vært fast tema på dagsordenen. LO og aktuelle forbund har også deltatt i gjennomføringen av Arbeidstilsynets hovedaktiviteter for 2016.

Statens arbeidsmiljøinstitutt

Fagrådet

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) er det nasjonale forskningsinstituttet innenfor arbeidsmiljø og arbeidshelse. LO har hatt én representant i instituttets fagråd fra oppstart i 2006. Fagrådet har hatt to møter i 2016. Noe av det som sto på dagsordenen på møtene var slutføringen av arbeidet med ny strategiplan for perioden 2016–2025, allmenhetens tilgang til kunnskap fra STAMI, det nasjonale registeret over pasienter utredet ved de arbeidsmedisinske avdelingene – hva sier det oss?, videreutvikling av STAMIs kurs- og under-

visningsportefølje og nordisk strategisk samarbeid om arbeidsmiljøforskning. Fagråd for en ny fireårsperiode oppnevnes fra og med 2017.

Standardisering

LO er medlem i Norsk Standard. Fra høsten 2013 har det pågått et arbeid med å utvikle en standard for arbeidsmiljøstyring. Arbeidet er kommet i gang etter enighet mellom ILO og ISO. Forutsetningen for ILOs og LOs medvirkning i arbeidet er at ILOs standarder og konvensjoner for blant annet arbeidstakermedvirkning ivaretas i standarden. Arbeidet har tatt lengre tid enn forutsatt, blant annet fordi det ikke er enighet om at denne forutsetningen oppfylles i det pågående arbeidet. LO deltok som observatør i arbeidsmøter i juni 2015 og juni 2016, og samarbeider tett med ITUC (internasjonalt LO). Fristen for forslag for avstemning er utsatt fra januar/februar 2016 til våren 2017.

Akan, Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk

Akan kompetansesenter er en forening som bygger på partssamarbeid mellom Landsorganisasjonen i Norge (LO), Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og staten. Akan er ikke en medlemsorganisasjon. Innsatsen rettes mot hele Norges arbeidsliv og er tilgjengelig for alle virksomheter i Norge. Det er også mulig for enkeltpersoner å ta kontakt.

Akan kompetansesenter har som formål å sette hele det norske arbeidsliv i stand til å forebygge rus og avhengighet, slik at sykefravær reduseres og effektivitet og livskvalitet økes. Ledere, ansatte og deres representanter skal settes i stand til å ta opp bekymring så tidlig som mulig og bidra til at ansatte med rus- eller spilleproblematikk får et tilbud om hjelp så raskt som mulig.

Styret i Akan kompetansesenter består av inntil seks medlemmer. LO og NHO oppnevner hver to medlemmer med personlige varamedlemmer til styret. Staten ved Helsedepartementet oppnevner ett medlem med varamedlem. De ansatte i Akan kan velge ett medlem med personlig varamedlem til styret.

Blant styrets medlemmer oppnevner hhv. LO og NHO annethvert år hhv. leder og nestleder i styret, med en funksjonstid på ett år. Are Tomasgard fra LO har i perioden vært styrets nestleder, med Tor Idar Halvorsen som vararepresentant til styret.

Arbeidsmiljøopplæring

LO–NHO (HF) har løpende fulgt opp de likelydende inngåtte avtalene med de tre kursarrangørene (AOF, Arbeidsmiljøsenderet og Industri-skolen). Det har ikke vært gjennomført nye aktiviteter i 2016.

LIKESTILLINGSPOLITIKK

Forslag om felles likestillings- og diskrimineringslov

LOs hørings svar til forslag om ny felles likestillings- og diskrimineringslov ble vedtatt i januar, med klar anbefaling om at en felles lov ikke bør fremmes. Et slikt forslag vil bidra til en vesentlig svekkelse av likestillings- og diskrimineringslovgivningen i Norge. Særlig tre forhold ble framhevet som kritikkverdige: At formålet om særlig å ta sikte på å fremme kvinners stilling ble foreslått fjernet, at det ble åpnet for å gjøre unntak for familieliv og andre rent personlige forhold og at aktivitetsplikten ble foreslått svekket og redegjørelsesplikten foreslått fjernet.

Kvinnedagen 8. mars ble også benyttet til å markere LOs engasjement for likestillingsloven. Først gjennom et felles frokostmøte sammen med Unio, der partiene ble utfordret på spørsmålet, og senere gjennom at LO- og Unio-lederen bar hovedparolen «Forsvar likestillingsloven» i 8. mars-toget i Oslo. LO og LO-lederen fikk gjennom dagen bred medieomtale med sitt klare budskap til støtte for fortsatt egen likestillingslov.

Deltakelse i Arbeiderpartiets familieutvalg

Ap's familieutvalg ble satt ned høsten 2015 og la fram sin innstilling i mars 2016. LO deltok aktivt i utvalget som skulle utvikle familierpolitikken, der «løsninger på tidsklemma» var et sentralt mål. Et hovedforslag fra utvalget var en nasjonal satsning på SFO med innføring av en nasjonal standard for innhold, makspris og flere aktiviteter i SFO-tiden. Fedrekvoten ble foreslått økt til minst 14 uker, og videre endringer i foreldrepengeordningen ble anbefalt å nærme seg en reell tredeling. Kontantstøtten ble foreslått avviklet og erstattet med en ventestønad. I tillegg ble det foreslått utredet en «fleksibel tidskonto-ordning» tilsvarende en økning av foreldrepengeordningen på én uke. Det ble blant annet foreslått tiltak for å bedre situasjonen til studenter som får barn, aleneforsørgere og fosterforeldre.

CSW – FN's kvinnekommisjon

Også i 2016 deltok LO, ved Peggy Hessen Følsvik (medlem i den norske delegasjonen) og rådgiver Hege Nilsen Ahlquist, i FN's kvinnekommisjon, som fant sted i New York i mars. Hovedtema var «Women's empowerment – sustainable development» / «Myndiggjøring av kvinner – bærekraftig utvikling». Likestilling ble med dette knyttet til bærekraftsmålene som ble vedtatt høsten 2015. I bærekraftsmål nummer fem heter det: «Oppnå full likestilling mellom kjønnene, samt myndiggjøre kvinner og jenter.» Kvinner i den internasjonale fagbevegelsen var sterkt til stede på CSW 2016 gjennom den Global Union delegation. Et felles krav var at fagbevegelsen anerkjennes som en essensiell bidragsyter i arbeidet for å nå både full likestilling og bærekraftig utvikling. LO bidro aktivt til delegasjonens arbeid og hadde stor nytte av kontakt med den internasjonale fagbevegelsen.

Likestillingsmelding og familiemelding i Stortinget

Stortinget har i 2016 behandlet både en likestillingsmelding og en familiemelding. LO har deltatt på høring til likestillingsmeldingen og gitt skriftlige innspill til familiemeldingen. Ingen av meldingene inneholdt forslag til vesentlige reformer. I høringen til likestillingsmeldingen benyttet LO anledningen til å påpeke den grunnleggende betydningen av et trygt og organisert arbeidsliv, der hele og faste stillinger er hovedregelen.

LO fremmet flere forslag om tiltak som kan gi en bedre og mer aktiv likestillingspolitikk, herunder satsning på heltid og prosjektmidler til trepartssamarbeid for likestilling. Videre påpekte LO viktigheten av at familiepolitikken støtter opp under kvinners deltakelse i arbeidslivet og fortsatt behov for en styrking av barnehagepolitikken.

I innspillene til familiemeldingen pekte LO på betydningen av den brede velferds- og fordelingspolitikken, herunder en god helsestasjonstjeneste, full barnehagedekning og lav makspris for alle, samt en styrking av SFO. Også her benyttet LO anledningen til å påpeke den grunnleggende betydningen organiseringen av arbeidslivet har for at familiene skal få en god hverdag, og vi problematiserte «økt fleksibilitet» som familiepolitisk virkemiddel i arbeidslivspolitikken.

Arbeidsgruppe for likestilling under Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd (ALPR)

LO har også i 2016 deltatt aktivt i Arbeidsgruppe for likestilling under ALPR (Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd), som i år har hatt fire møter. Likestilling var også tema et møte i ALPR 22. november. Blant saker som har stått på dagsordenen i 2016 er: Arbeidstidsutvalget, det norske formannskapet i nordisk samarbeid 2017, FNs kvinnekommisjon 2016 og 2017, oppfølging av to stortingsvedtak om likelønn og om etablering av trepartssamarbeid for likestilling, orienteringer om PWCs utredning og Barne- og likestillingsdepartementets (BLDs) høringsforslag om omorganisering og effektivisering av håndhevingsapparatet på likestillings- og diskrimineringsområdet. På møte i ALPR 22. november ble oppfølging av de to stortingsvedtakene og høringen om håndhevingsapparatet drøftet.

DEFS' kvinnekomité

LO deltok på møte i DEFS' kvinnekomité i 2016, 21.–22. april.

De viktigste sakene var:

- Orientering om de viktigste pågående prosessene knyttet til likestilling, herunder den nye strategien om likestilling, konsultasjonen om balanse arbeid–familieliv og DEFS' eget prosjekt «trygg på jobben – trygg hjemme»
- Arbeidet med en europeisk pilar om sosiale rettigheter
- Presentasjon av 8.-mars-undersøkelsen
- Foreløpige resultater fra Eurofond-studie om kostnader ved kjønnsforskjellene i arbeidsdeltakelse

Forslag om omorganisering og effektivisering av håndhevingen på likestillings- og diskrimineringsområdet

I 2016 har Barne- og likestillingsdepartementet (BLD) lagt fram to utredninger om organisering- og effektivisering av håndhevingsapparatet. PWC laget først en utredning på oppdrag fra BLD, med premiss om å skille pådriver- og håndhevingsoppgavene. På kort frist gav LO, sammen med de andre hovedorganisasjonene på arbeids-

takersiden, noen foreløpige innspill til denne utredningen. I oktober kom BLDs høringsnotat med forslag på høring. LO uttalte i sitt hørings svar skepsis til forslaget om å skille pådriver- og håndhevingsoppgavene. LO støttet forslaget om at nemnda skal kunne gi oppreisning i saker som gjelder arbeidslivet og tilkjenne erstatning i enkle saker både i og utenfor arbeidslivet. I lys av nye og utvidede fullmakter til nemnda, påpekte LO at det var enda viktigere enn før at arbeidslivets parter blir representert i nemnda og i alle enkeltsaker som gjelder arbeidslivet.

Landskonferansen for LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Landskonferansen for LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg i fylkene ble avholdt på Sørmarka 11.–12. februar 2016. Det var 55 påmeldte til konferansen, herunder 13 fra det sentrale utvalget.

Temaer på konferansen var:

- Likestilling i familie og arbeidsliv
- Likepensjon
- Høyreekstremisme og rasisme i vår tid
- Trusselen fra IS
- Guds lobby – de kristenkonserervative
- Flyktninger – hvordan tar vi imot dem?

Studietur til Sverige

5.–6. september gjennomførte LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg denne kongressperiodens studietur, til Stockholm. Ti personer deltok, inkludert to fra LOs administrasjon. Utvalget besøkte LO Sverige, som blant annet innledet om sitt «likestillingsbarometer» og om en nylig framlagt likelønnsrapport. Utvalget besøkte også Sosialdepartementet, der likestillingsministeren er én av tre statsråder, og fikk en innledning om aktuelle likestillingssaker. I tillegg hadde utvalget internseminar, der aktuelle saker i Norge ble diskutert.

8. mars-arrangementet

Utvalget hadde ansvaret for LOs feiring av 8. mars, som ble markert med et frokostmøte arrangert i samarbeid med Unio. Representanter fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, KrF, Venstre, SV og MDG stilte i politikerdebatt, der forslag til felles likestillings- og diskrimineringslov var hovedtema.

FNs internasjonale dag for avskaffelse av vold mot kvinner

Arrangementet ble gjennomført 25. november. Tema for årets kampanje var voldtekt og lovfesting av overgrepsmottak. I samarbeid med Krisesentersekretariatet ble det laget en brosjyre: *Fjern skammen. Rettssikkerhet nå!* I flere fylker ble det gjennomført aktiviteter og arrangementer.

FORSKNING OG UTDANNING

Forskning

LO har også i 2016 opprettholdt sitt samarbeid med Norges forskningsråd. I forskningspolitisk sammenheng har det vært løpende kontakt med blant annet NHO, Virke, Norsk Industri, Abelia, Tekna, Forskerforbundet og Universitets- og høyskolerådet. LO har dessuten deltatt på Forskningsinstituttens Felles Arena (FFA), i regi av Abelia. Det har i tillegg vært god dialog med NTNU og UiO, bl.a. gjennom RSA (Rådet for samarbeidet med arbeidslivet) og SINTEF, der LO har deltatt aktivt i rådene for SINTEF og SINTEF Teknologi og samfunn.

LO har gjennom året deltatt på flere ulike forskningspolitiske møter og konferanser også i regi av Kunnskapsdepartementet, og har avlevert skriftlige innspill til departement og forskningsråd.

LO har i 2016 startet arbeidet med å komme med innspill til det niende rammeprogrammet for forskning og teknologisk utvikling, som skal etterfølge Horisont 2020. LOs forsknings- og innovasjonspolitik 2014–2017, som ble godkjent av LOs sekretariat i juni 2014, følges opp kontinuerlig og legges til grunn for LOs forsknings- og innovasjonspolitiske arbeid, sammen med LOs handlingsprogram.

Forskningsaktivitet i LOs regi

Det ble i 2016 avsatt om lag seks mill. kroner til nye utrednings- og forskningsprosjekter.

Enkeltprosjektene temaer var blant annet knyttet til det organiserte arbeidsliv, lønnsfordeling, finansieringsordning for læreplaner, arbeidstid og helse, alenearbeid, seksuell trakassering i arbeidslivet, effekter av TISA, digitalisering av Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek og oppfølging av Nordmod-prosjektet.

I tillegg til prosjektene som fikk støtte for 2016, pågikk flere prosjekter som er startet opp tidligere år. Noen av dem har også fått støtte over flere år. På samme måte legges det til grunn at flere av de oppstartede prosjektene vil strekkes inn i 2017, der det for noen også er lagt til grunn nye bevilgninger i 2017.

Resultater og analyser er dokumentert i egne rapporter, og inngår som grunnlag for LOs løpende politiske og organisatoriske arbeid.

Innovasjon

LO har også i år formidlet sine innovasjonspolitiske syn overfor virkemiddelapparatet og ulike organisasjoner, nasjonalt og regionalt, med sterk vekt på den erfaringsbaserte innovasjonen som skjer på arbeidsplassene sammen med den forskningsdrevne innovasjonen.

LO har arbeidet for å sikre og utvikle et bedre virkemiddelapparat for næringslivet internasjonalt, nasjonalt, regionalt og lokalt og understøttet de regionale innovasjonssystemene.

Digitalisering

Det norske samfunnet blir stadig mer preget av digitalisering. LO har derfor i 2016 styrket sin satsning på dette feltet. Det har blitt skrevet og holdt flere foredrag i perioden. LO arrangerte også et godt besøkt et frokostmøte i samarbeid med Tankesmien Agenda med tema «Helse i framtida, den digitale revolusjonen».

LOs utdanningsfond

Stipend fra LOs utdanningsfond ble i 2016 utlyst for 25. gang, og interessen er fortsatt meget stor. Det ble i 2016 innvilget totalt 2482 stipend. Til sammen er det gitt tilsagn om kr 24 765 000,- noe som gir et gjennomsnitt på kr 9970,- per stipendiat.

Maksimalt stipend for studieåret 2016/2017 var kr 17 000,- for helårsutdanning, kr 5000,- for kortere kurs og til praksiskandidat § 3,5 inntil kr 10 500,- pr. studieår.

Stipend for støtte til AOFs lese- og skriveopplæring med data-tekniske hjelpemidler er kr 10 500,-.

Nedenstående statistikker gjelder regnskapsåret 2016, fra 1.1.16–31.12.16.

TOTALT INNVILGET 2016 MED SAMMENLIGNENDE TALL
FOR 2015

Type utdanning	Antall 16	Antall 15	Beløp16	Beløp 15	%16	%15
Helårs- utdanning	754	716	12.593.300	11.955.000	50,85	51,95
Kortere utdanning	1728	1521	12.171.700	11.059.500	49,15	48,05
TOTALT	2482	2237	24.765.000	23.014.500	100	100
Praksis- kandidat	735	625	7.280.100	6.383.100	29,40	27,74
Yrkesmessig videre- utdanning	356	307	2.253.400	2.430.300	9,10	10,56
Videre- gående skole	71	65	611.800	523.600	2,47	2,27
Fagskole	567	555	6.421.200	6.146.000	25,93	26,70
Høgskole/ universitet	650	566	7.686.700	6.945.000	31,04	30,18
Les og skriv med data	0	0	0	0	0	0
Annet utdanning	103	119	511.800	586.500	2,06	2,55
TOTALT	2482	2237	24.765.000	23.014.500	100	100

Antall innvilgede stipend i 2016 sammenliknet med 2015 har oppgang på *helårsutdanning* med 5,3 prosent.

Kortere utdanning i 2016 sammenliknet med 2015 har enn stor oppgang på 13,61 prosent (det var nedgang på 4,9 prosent i forrige år 2015 sammenliknet med 2014).

STIPENDMOTTAKERNE FORDELT ETTER KJØNN

Helårsutdanning	Antall 2016	Antall 20145	% 2016	% 2015
Kvinner	137	104	14,53	14,53
Menn	617	612	85,47	85,47
TOTALT	754	716	100	100
Kort utdanning				
Kvinner	375	349	21,70	22,95
Menn	1353	1172	78,30	77,05
TOTALT	1728	1521	100	100

FORBUNDSFORDELING

Forbund	2016			2015		
	Antall stipend innvilget	Beløp Innvilget	Forbundet andel i %	Antall stipend innvilget	Beløp innvilget	Forbundets andel i %
NAF	218	2.145.500	8,66	186	1.623.900	7,05
EL & IT	446	4.763.800	19,24	371	4.305.500	18,71
FF	840	8.762.900	35,38	872	8.921.300	38,76
HK	46	454.900	1,84	48	493.000	2,14
IE	458	4.169.700	16,84	374	3.966.900	17,25
NNN	160	1.405.800	5,68	143	1.399.600	6,08
NSF	6	59.500	0,24	8	72.000	0,31
NTF	235	2.291.400	9,25	183	1.680.000	7,30
FLT	66	620.000	2,50	44	497.000	2,16
Fagforbundet	5	61.000	0,25	4	19.000	0,08
NTL	5	30.500	0,12	4	36.300	0,16
TOTALT	2482	24.765.000	100	2237	23.014.500	100

Utdanningspolitisk arbeid

Viktige områder LO har vært engasjert i, er utarbeidelse av ny nasjonal strategi for kompetansepolitikk, styrking av den yrkesfaglige utdanningsretningen fra grunnskolen til topps i utdanningssystemet, styrking av samarbeidet mellom utdanningssektoren og arbeidslivet og bedring av kvaliteten i høyere utdanning. Et sentralt tema har vært å øke forståelsen for kompetansepolitikkenes rolle for å sikre et bærekraftig arbeidsliv i en tid med høy innvandring, lavlønnskonkurranse og fallende organisasjonsgrad.

Innspill er bl.a. gitt gjennom ordinære høringer, i kontakt med utvalg, med KUF-komiteen, Ap-fraksjonen i Stortinget, Kunnskapsdepartementet, Utdanningsdirektoratet, Vox, NOKUT, andre samarbeidende organisasjoner i arbeidslivet og i utdanningssystemet (for eksempel Norsk studentorganisasjon, Elevorganisasjonen, ANSA, Internasjonal Studentunion og Universitets- og høyskolerådet).

Utdanningspolitiske problemstillinger har også vært spilt inn som forskningstemaer, bl.a. gjennom LOs deltakelse i VAMs programstyre, programstyre for VAM–FINNUT og gjennom iverksettelse av forskningsprosjekter finansiert ved LOs egne forsknings- og utredningsmidler.

LOs utdanningspolitiske arbeidsgruppe har avholdt tre ordinære møter og flere formøter til Samarbeidsrådet for yrkesopplæring om arbeidet med tilbudsstrukturen i videregående yrkesfaglige utdanningsprogram. LOs årlige utdanningskonferanse på Sørmarka er en del av gruppens virksomhet.

LOs utdanningskonferanse 2016 ble avholdt 15.–16. september med vel hundre deltakere fra forbundene, LOs distriktskontorer, AOF og eksterne samarbeidspartnere. Hovedproblemstillingen på konferansen var om utdannings- og kompetansepolitikken er godt nok tilpasset endrede behov i arbeidslivet. Innledningene tok opp temaer som: Voksnes læring, yrkesveien i utdanningssystemet, fagbrev som inngang til høyere utdanning, behovet for å etablere faghøyskoler, kvalitet i høyere utdanning, samfunnskontrakt for læreplasser og arbeidslivet som læringsarena. Stortingspolitiker Marianne Aasen, Ap, politisk rådgiver Jonas Bals og direktør Carla Botten-Verboven, Norsk Industri, var blant de eksterne innlederne.

Grunnskole og videregående opplæring

LO og forbundene er representert i Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) og i de faglige rådene under Utdanningsdirektoratet. LO-sekretær Trude Tinnlund har ledet SRY fra årsskiftet 2015/2016. SRY ble opprettet i 2004 etter tidligere Rådet for fagopplæring i arbeidslivet.

Viktige saker i 2016 har blant annet vært:

- arbeid med ny tilbudsstruktur i yrkesfaglig videregående opplæring
- de faglige rådenes utviklingsredegjørelser
- forsøk med nye opplæringsordninger for voksne (fagbrev på jobb, moduloppbygget opplæring)
- etablering av ordning for godkjenning av utenlandsk fagutdanning og fagskoleutdanning i samarbeid med NOKUT

Samfunnskontrakt for flere læreplaner ble fornyet i mars 2016 med mål om at alle kvalifiserte søkere fra yrkesfaglig utdanning skal få læreplass. På landsbasis har 18 365 lærekontrakter blitt godkjent (67 prosent av søkerne). Den nye kontrakten skal fokusere på etablering av lokale nettverk og aktiviteter. En treparts-sammensatt oppfølgingsgruppe skal rapportere til Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd om framdriften i arbeidet.

Riksrevisjonen publiserte i mai en undersøkelse om myndighetenes arbeid med å styrke tilgangen på læreplasser. Ifølge denne er det mange fylkeskommuner som ikke legger stor nok vekt på rekrutteringsbehovet i arbeidslivet i dimensjoneringen av skoleplasser.

Temaer på grunnskoleområdet har vært tatt opp i sammenheng med den helhetlige utdannings-/kompetansepolitikken.

WorldSkills Norway (WSN) er en ideell organisasjon som arbeider for å høyne statusen, interessen og kvaliteten på norsk yrkesutdanning. LO og en rekke landsforeninger, fagforbund, opplæringskontorer, skoler og fylkeskommuner er representert i organisasjonen med vel 50 medlemmer.

LOs representanter er nestleder Hans-Christian Gabrielsen (nestleder) og Benedikte Sterner (offisiell delegat fra Norge til WorldSkills International). Det har vært avholdt styremøter og årsmøte 4. mai i NHO.

WSN arrangerer hvert annet år Yrkes-NM i samarbeid med en

aktuell fylkeskommune. Det gjennomføres yrkeskonkurranser i en rekke yrkesfag. Samtidig er det yrkesmesse med informasjon om utdanningsprogrammene i videregående opplæring. Statsminister Erna Solberg og vel 20 000 besøkende fikk se utøvere fra 25 ulike fag som konkurrerte om å bli Norges beste lærling i sitt fag under Yrkes-NM i Bergen i oktober. LO og forbundene profilerte seg med stand under arrangementet.

Yrkes-EM (WorldSkills) ble arrangert i Gøteborg 1.–3. desember med vel 75 000 besøkende. Nok engang presterte det norske yrkeslandslaget topp resultater med gullmedalje til Ådne Jelsa i bilmekanikerfaget og bronsemedalje til Alf Sundal i sveisefaget. I tillegg ble det åtte Medallion for Excellence (som gis til deltakere som oppnår særdele høye poengsum). Mange norske besøkende fra fylkeskommuner og organisasjoner besøkte Yrkes-EM, foruten yrkeslandslaget.

WSN gjennomfører et prosjekt med fylkeskommuner for å bidra til at skolene kan utvikle skolekonkurranser som pedagogisk verktøy i undervisningen innen yrkesfag. Prosjektet er støttet av Kunnskapsdepartementet og pågår fram til Skole-NM, som skal arrangeres for første gang 26.–27. april 2017. Forskere fra Fafo følger prosjektet for å undersøke hvilke effekter skolekonkurranser har på læring og kvalitet, samarbeid mellom skole og arbeidsliv, m.m.

Fagskole og høyere utdanning

Innspill til stortingsmelding om fagskolen og forslag om etablering av faghøyskoler har stått sentralt. LOs representanter i Nasjonalt fagskoleråd er LO-sekretær Trude Tinnlund og Arvid Ellingsen. På siste møte i desember fikk LO ledervervet ved Arvid Ellingsen. Sentrale problemstillinger i rådet har vært oppfølging av NOU om fagskolene og innspill om kvalitet i fagskolesektoren.

LO har vært med i GNIST-prosjektet, som er et tiltak for lærerrekuttering i partnerskap, under Kunnskapsdepartementet.

Blant viktige temaer innen universitets- og høyskolesektoren i 2016 kan nevnes mastergradsutdanning for lærere og kvalitet i høyere utdanning. LO har gitt innspill til den politiske behandlingen av disse sakene. LO og NHO har startet et samarbeid med Universitetet i Oslo om å utvikle kunnskapsøkonomien.

Etter- og videreutdanning og livslang læring

Det har vært stor aktivitet knyttet til arbeidet med ny nasjonal strategi for kompetansepolitikk, herunder deltakelse i arbeidsgruppe for realkompetanse, læring i arbeidslivet og karriereveiledning.

Vox utlyste i 2016 tilskudd til styrket kompetanseutvikling i arbeidslivet med 1,5 millioner kroner for å bidra til økt bevissthet om og deltakelse i kompetanseutvikling på arbeidsplassen. Målet er å nå ut til virksomheter som har liten tradisjon for å tilby opplæring i arbeidslivet, eller som har medarbeidere som tradisjonelt har lav deltakelse i opplæringstiltak.

Private og offentlige virksomheter kan søke om støtte til grunnleggende opplæring i lesing, skriving, regning, digitale ferdigheter og norsk gjennom Kompetansepluss (tidligere Basiskompetanse i arbeidslivet). Vox behandler søknadene, tildeler midler og følger opp prosjektene. Arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner kan søke tilskudd på lik linje med bedrifter og opplæringstilbydere. Det er tilrettelagt en egen nettside for tillitsvalgte med informasjon om hvordan søke programmet: <http://www.vox.no/no/Tilskudd/Program-for-basiskompetanse-i-arbeidslivet--BKA/Tillitsvalgte/>

Vox fikk inn 947 søknader om midler gjennom «Basiskompetanse i arbeidslivet», og delte ut 208 millioner kroner til opplæring i grunnleggende ferdigheter og norsk gjennom tilskuddsordningen.

LO har hatt lederansvaret i en ekspertgruppe for digitalisering i arbeidslivet, under Norgesuniversitetet.

Internasjonalt utdanningsarbeid

LO har vært representert i Advisory Committee on Vocational Training (ACVT) og i styret til CEDEFOP med LO-sekretær Trude Tinnlund. CEDEFOP er EU-kommisjonens dokumentasjons- og analysesenter for fag- og yrkesopplæring. ACVT er treparts-sammen satt og ble opprettet i 2004 for å bistå EU-kommisjonen med utvikling av fag- og yrkesopplæring.

LO har også deltatt i nordisk nettverk for voksnes læring, og nordisk prosjektgruppe (NORDPLUS) om «Eksperter i team» (EIT) i høyere utdanning.

Sørmarka AS

Sørmarka er arbeiderbevegelsens kurs- og konferansesenter og et møtested for fagorganiserte fra hele Norge. Vårt mål er å være arbeiderbevegelsens førstevalg for tilrettelegging og gjennomføring av kurs- og konferansevirksomhet. I tillegg til egne organisasjoner skal Sørmarka også tilby sine tjenester til faglige og frivillige organisasjoner i privat og offentlig virksomhet. Sørmarka har beholdt sin markedsandel i konferansemarkedet, og har hatt økt aktivitet i yrkes-, ferie- og fritidstrafikk. Sørmarka satser på høy kvalitet og god service og framhever seg i et konkurransepreget marked.

Personalet

Ved årsskiftet hadde Sørmarka 47 fast ansatte og 2 lærlinger. Fordeling er 26 kvinner og 21 menn.

Styret

Styret per 31.12.16 består av: Peggy Hessen Følsvik, LO (leder); Arnstein Aasestrand, FLT; Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor; Anniken Refseth, LO Stat; Steinar Krogstad, Fellesforbundet; Johnny Myrvold, Norsk Arbeidsmandsforbund; Elin Veimo, Fagforbundet.

Respektive vararepresentanter: Renée Kristin Rasmussen, LO; Solfrid Horne-Moe, Industri Energi; Jahn Cato Bakken, Norsk Sjømannsforbund; Lise Toril Olsen, LO Stat; Dag Einar Sivertsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Jarle Wilhelmsen, NNN; Karin Bøyum, Fagforbundet.

Ansatterepresentanter: Agata Adamczyk; Per Torbjørn Kristiansen.

Vararepresentanter i rekkefølge: Vivian Mikalsen; Anett Bogen; Jarle Nærby; Ståle Brattbo.

Det er avholdt fire styremøter.

Hovedsaker dette året har vært økonomi og videre utvikling av Sørmarka som produkt. Styret er dessuten orientert om arbeidet i bedriften med videreutvikling av anlegg, tilbud, tjenester, arbeidsmiljø og arbeidskultur.

Belegg og kapasitetsutnyttning

Belegget for 2016 var 27 354 døgn, økning på 1042 døgn i forhold til 2015. Beleggsprosenten utregnet for 49 uker gir 59,8 prosent mot 57,5 prosent i 2015, utregnet fra antall gjester. Beregnet i forhold til antall rom er beleggsprosenten 48 prosent. RevPAR på kr 515,- mot 509,- i 2015 gir høyere omsetning, men med lavere gjennomsnitts losjionsetning per rom.

Fordeling av kundegrupper

Ferie og fritid	22,5 %
Andre kurs	32,0 %
Egne kurs	38,4 %
Yrke	7,1 %

Drift av eiendommen

Hovedprosjekt i 2016 har vært oppgradering av konferanserom, noe ombygging for å utvide kapasiteten og total oppussing som omfattet møbler, interiør og teknisk utstyr.

Avslutning

Sørmarka har i løpet av 2016 hatt en stabil aktivitet i konferansesegmentet og økt aktivitet på andre områder. Hovedmarkedet er fortsatt kurs og konferanse, og målet er å øke markedsandeler fra arbeiderbevegelsen. Fortsatt vekst og utvikling av produktet Sørmarka er avhengig av større oppslutning fra fagbevegelsen og villighet til å betale en fornuftig pris for produktet. I 2016 hadde vi gode besøkstall og prognoser for 2017 er positive.

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS – AFR

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS eies 100 prosent av Landsorganisasjonen i Norge, og driver folkehøgskole og barnehage.

Etter generalforsamling i juni har styret denne sammensetning:

Are Tomasgard, LO, styreleder (2 år); Eva Christine Stenbro, APF, nestleder (1 år); Tore Ryssdalsnes, LO Media (2 år); Odd Erik Kokkin, LOs DK i Hedmark (1 år); Helene Skeibrok, Fagforbundet Hedmark (2 år); Torggrim Kristoffersen, ansattes representant, Skolenes

landsforbund; Åse Solberg, ansattes representant, Fagforbundet; Ragnhild Dalsslåen Karlsen, elevrepresentant.

Varamedlemmer for de eiervalgte styremedlemmene: 1. varamedlem Kent Rune Pedersen, LO (1 år); 2. varamedlem Iver Erling Støen, LOs DK i Oppland (2 år); 3. varamedlem Eirine Saaler Nabben, HK Region Indre Østland (1 år) og 4. varamedlem Terje Kalheim, LO (1 år).

Det ble i 2016 avholdt fire styremøter.

Resultat, finansiering og likviditet

Årsresultatet for 2016 ble et underskudd på kr 135 235. AFR mottok ikke eiertilskudd i 2016, og har betalt renter og avdrag på lån til LO. Selskapets finansielle stilling var tilfredsstillende ved årsskiftet.

Elevene og skoletilbudet

I skoleåret 2016/2017 har AFR 84 elever. Elevene fordeler seg på FN-akademiet, Fotografi, Journalistikk, Nettvideo, IT-digitalformidlingsdesign og Grafisk design.

Personal

I 2016 hadde AFR AS til sammen 19 ansatte, i 15 årsverk. Av disse var 11 kvinner. 3 årsverk medgikk til bemanning av barnehagen.

Framtidsutsikter

AFR fikk oppgang i antall elever; det var ingen senger ledig ved skolestart. Antall søkere var meget bra. To nye linjer settes i gang fra 2107–2018 for å opprettholde de gode søkerallene. AFR får redusert tilskudd fra staten fra 2017 er derfor avhengig av fortsatt full skole. Sommeraktiviteten er stabil, men må økes i tråd med kostnadsbildet for å dekke økte kostnader. Målet med 80–90 elver fra høsten 2016 ble nådd. For å drive med overskudd i fremtiden må elevtallet stabiliseres på over 80 elever. Barnehagen har slitt i mange år med rekruttering og økonomi. Hvis det ikke blir umiddelbare endringer i søkere og økonomi, må det vurderes om man skal avvikle eller selge barnehagen.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark) ble opprettet i 1908 av LO og Arbeiderpartiet i fellesskap. Arbark er arbeiderbevegelsens eldste eksisterende kulturinstitusjon og den største private arkiv-institusjonen i Norge. Arbarks viktigste oppgave er å ta vare på arbeiderbevegelsens mangfoldige kulturarv og formidle den videre til nye generasjoner.

Ulike grupper bruker Arbark: Arbeiderbevegelsens tillitsvalgte, tilsatte og veteraner, studenter og forskere, journalister, redaktører og politikere.

Arbarks viktigste resultater i 2016 er:

Samlingen av papirarkiver har i løpet av året vokst med 350 hyllemeter og utgjør nå i overkant av 7100 hyllemeter. Den består av arkiver etter LO, fagforbundene, foreninger og klubber, partiene og andre organisasjoner på den politiske venstresiden og en rekke enkeltpersoner. Arkivene er flittig brukt, blant annet i biografier og andre historiske framstillinger. Informasjon om de enkelte arkivene kan søkes opp via Arkivportalen (www.arkivportalen.no). Arbark avsluttet i 2016 et pilotprosjekt på behandling av elektroniske fil- og mappearkiver, og innledet et større utredningsprosjekt som skal skissere løsninger på kompetansemessige og teknologiske utfordringer knyttet til avlevering, langtidslagring og tilgjengeliggjøring av arkivmateriale fra LOs og fagforbundenes elektroniske saks- og arkivsystemer.

Arbark har landets største og viktigste spesialbibliotek for litteratur om arbeiderbevegelsen, med drøye 130 000 titler. Nytt materiale kommer i økende grad inn som elektroniske publikasjoner. Biblioteket eier nasjonale og internasjonale publikasjoner, beretninger, protokoller, fagblader, pamfletter og brosjyrer; doktorgrads-, hoved- og masteroppgaver; DVDer, arbeideraviser på mikrofilm og Arbeiderbladets klipparkiv (1947–1985). Katalog-informasjonen er søkbar på Internett. Arbark har i 2016 fortsatt å digitalisere viktig materiale fra arbeiderbevegelsen og dessuten begynt FoU-prosjektet «Utredning av en digital formidlingsplattform for hovedavtaler og landsomfattende overenskomster».

Arbark har en samling på 4,2 millioner fotografier/negativer/plakater. Brorparten av fotoene kommer fra Arbeiderbladet. Omtrent 55 000 objekter er digitalisert, beskrevet og søkbare, og brukes jevnlig

i bøker og presse. Videre samler, oppbevarer og formidler Arbark film med relevans for arbeiderbevegelsen. Arbark formidler fotografier gjennom portalene www.oslobilder.no og www.digitaltmuseum.no.

Arbark har landets største samling av fagforenings- og partifaner – omtrent 560. I tillegg til disse har Arbark digitale fotografier av arbeiderfaner som oppbevares i museer og andre institusjoner rundt omkring i landet, totalt om lag 2700 faner. Fotografier av for- og baksider på fanene i Arbarks samling – om lag 1000 – er fritt tilgjengelig for publikum på Internett. I løpet av 2016 inventariserte og avfotograferte Arbark 223 fanetopper i samlingen. Fotografiene er tilgjengelige på portalen www.digitaltmuseum.no.

Arbark har også i 2016 drevet et omfattende formidlingsarbeid, med blant annet utgivelse av årbok, skriving av artikler, arrangement av egne seminarer, historielunsjer (i samarbeid med LO), foredrag på fagbevegelsens seminarer og kurs og veiledning til brukerne. Arbarks årbok *Arbeiderhistorie* hadde i 2016 ikke noe felles emne, men inneholdt blant annet ni artikler om arbeiderbevegelsen lokalt og regionalt, og nye og uvante former for arbeiderhistorie. Sammen med andre institusjoner og organisasjoner gjennomførte Arbark en nasjonal skolekonkurranse om «Min familie i arbeidslivet», en nordisk forskningskonferanse på Island og Arkivenes dag på Stortinget. På alle arrangementer er det godt oppmøte, og Arbark får gode tilbakemeldinger.

ORGANISASJONSARBEID

Medlemsutvikling

Det samlede medlemstallet i LOs forbund har økt også i 2016, og er pr. 4. kvartal nesten 917 000. LO har nå 25 forbund som medlemmer. Medlemsutviklingen i disse viser vekst, totalt, for unge medlemmer (ca. 134 000 under 30 år) og for studenter (over 19 000). Det er i dag flere kvinner enn menn som er medlemmer i LOs forbund.

I løpet av året opplevde flere forbund konsekvenser av nedgangstider og omorganisering i oljevirksomheten og en del tap av medlemmer. Som følge av det har antall yrkesaktive medlemmer fortsatt gått ned og utgjør nå litt under 589 000 medlemmer. Sysselsettingen i Norge endret seg lite fra 2015 til 2016. Organisasjonsgraden (2015)¹² i Norge er på 49,4 prosent. LOs andel av de totalt sysselsatte er 24 prosent eller 49 prosent av de organiserte.

De største utfordringene med organisering er økende og omfattende bruk av korte arbeidsforhold og ulike former for atypisk arbeid. Økende problemer med svart arbeid og økonomisk kriminalitet er også med å undergrave seriøse bedrifter og mulighet for organisering. Det må samtidig understrekes at det også er mange uorganiserte innen seriøse virksomheter og bransjer.

Rekruttering og organisasjonsutvikling

En gledelig begivenhet i 2016 var at Norsk Dramatikerforbund på Representantskapsmøtet i juni ble tatt opp som LOs 25. forbund.

Ellers jobbes det målrettet etter strategiske planer med fokus på rekruttering, organisasjonsbygging og medlemsservice i LO og forbundene.

Organisasjonsavdelingen bistår forbund og lokalorganisasjoner med økonomisk tilskudd til tverrfaglige rekrutterings- og organisasjonsutviklingsprosjekter.

12 Organisasjonsgrad for 2016 kommer høsten 2017.

Eksempler på prosjekter det ble innvilget økonomisk støtte til i 2016:

- Norsk Cockpitforbund, rekrutteringsprosjekt med fokus på å få flere piloter som medlemmer, både studenter og ordinære arbeidstakere
- Norsk Arbeidsmandsforbund, støtte til et rekrutterings- og organisasjonsbyggingsprosjekt i Oppland/Hedmark. Prosjektet er knyttet til 17 veiprojekter i fylket. Fokus på skolering og utvikling av tillitsvalgte
- NISO, verveprosjekter innen håndball, fotball, ishockey og individuelle idretter. De passerte 1100 medlemmer i 2016
- LO Øst- og Midt-Telemark – rekrutterings- og aktivitetsprosjekt
- LO Follo – organisatorisk og fagligpolitisk prosjekt
- LO i Larvik og Lardal – organisatorisk prosjekt

I 2016 var det ca. 8000 henvendelser om medlemskap via LOs nettsider. Disse behandles av organisasjonsavdelingen og videreformidles til rett forbund.

Prosjekt servicesektor – «Organisering til tusen»

Det pågår et organiseringsprosjekt over fire år hvor LO Oslo og HK Oslo og Akershus er med. Under oppstart 2013 var også Fellesforbundet og Norsk Arbeidsmandsforbund med i prosjektet. Prosjektet fokuserer på rekruttering og organisasjonsbygging. Det samarbeides på tvers av forbundene, og lokalorganisasjonen i Oslo har den koordinerende rollen. Dette prosjektet har hatt fokus på organisering ved flere kjøpesentre i Oslo-området. Hovedformålet er å knytte til seg et medlem som kan være kontaktperson for å gjennomføre årsmøte og valg av tillitsvalgt.

Det er arrangert tillitsvalgt skolering.

Vi vil forsøke å få med Fellesforbundet og Norsk Arbeidsmandsforbund igjen i samarbeidet.

Ekstraordinær kampanje for organisering i servicesektoren

Det er i 2016 iverksatt en treårig ekstraordinær kampanje for organisering i servicesektoren. Målet for kampanjen er 100 nye tariffavtaler og 4000 nye yrkesaktive medlemmer. Kampanjen koordineres av LO og omfatter seks forbund. Prosjektet rapporterer jevnlig til LOs sekretariat.

Organisering av selvstendig næringsdrivende

I 2015 ble det nedsatt en arbeidsgruppe for å se på mulighetene for å videreutvikle LOs tilbud til forbundene og medlemmer som er selvstendig næringsdrivende.

Arbeidsgruppen ledes av LO-sekretær Renée Rasmussen og består av følgende representanter: Roger Hansen, Norsk Transportarbeiderforbund; Børje Furunes, Handel og Kontor; Christine Thommassen, Musikernes fellesorganisasjon; Terje Samuelsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Hjørdis Henriksen, EL og IT Forbundet; Vegard Hansen, FLT; Espen Mathisen, Manuellterapeutene; Jorid Tveita, Industri Energi; Torbjørn Teigland, Industri Energi; Roger Heimli, Fagforbundet; Peter Chr. Lehne, Manuellterapeutene; Sissel Weholdt, Handel og Kontor; Sissel M. Skoghaug, Fagforbundet; Tone Eriksen, FLT; Odd Helge Reppe, EL og IT Forbundet; Odd Langklopp, Musikernes fellesorganisasjon; Lobna El-Masnouri, Fagforbundet; Ina Holmstad, LO og Kine Smith Larsen, LO.

I 2016 har arbeidsgruppen avholdt åtte møter, og levert rapport med anbefalinger til sekretariatet.

Koordineringsutvalget for rekruttering og medlemservice

Utvalgets formål er å koordinere rekrutteringsarbeidet i LO og forbundene, diskutere strategier, utveksle ideer og legge til rette for erfaringsutveksling. Nær alle forbund er representert. Utvalget hadde fem møter i 2016.

Rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning

I utvalget for rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning er elleve forbund samt LO Stat representert. Utvalget jobber etter en handlingsplan med seks satsingsområder: rekruttering av studenter, imagebygging og profilering, faglig fellesskap, utdanning skal lønne seg, synliggjøring av medlemsfordelene og konferanser/kurs.

I 2016 ble det nedsatt et utvalg som skulle evaluere arbeidet hittil

og komme med innspill til strategi framover. Utvalget avholdt seks møter i 2016.

LO Ingeniør

LO Ingeniør er et treårig prøveprosjekt med oppstart i 2014. Fem forbund: Fagforbundet, NTL, Industri Energi, FLT og EL og IT Forbundet har gått sammen i et fagfellesskap for å synliggjøre og rekruttere flere ingeniører og ingeniørstudenter. Prosjektet ledes av LO.

I 2016 ble det i regi av LO Ingeniør arrangert tre frokostmøter rundt omkring i landet: i Kongsberg, Tromsø og Oslo.

Temaene var:

- «Lys i tunnelen på Kongsberg»
- «Tromsø – en smart city?»
- «Kampen om byrommet»

Disse frokostmøtene var meget godt besøkt. Prosjektet har hatt fokus på rekruttering og synliggjøring av LO og forbundene som en organisasjon for ingeniører.

LO Luftfart

LO Luftfart ble etablert i 2015 som et sekretariatsoppnevnt samarbeidsorgan for de ti forbundene i LO som organiserer innen luftfarten. Hensikten er å styrke og samordne de faglige interessene i luftfarten i LO-familien. Totalt har LO-forbundene over 8000 medlemmer i denne sektoren.

I september ble det arrangert en LO Luftfart-konferanse med over 100 deltakere. Utvalget avholdt fem møter samt en studietur i 2016.

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker – AFR 2025

AFR 2025 ble vedtatt opprettet i Sekretariatet 11. januar 2016, og består av representanter fra følgende organisasjoner: AOF; LO Media; NTL; Skolenes landsforbund; Fellesforbundet; Fagforbundet; Arbei-

dernes Presseforbund; skolens rektor; skolens ansattrepresentant, LOs ledelse v/Are Tomasgard; spesialrådgiver Ståle Dokken og prosjektleder Kim-Louis Belaska.

Gruppen har hatt fire møter, og det er utarbeidet et dokument om skolens historie, utfordringer og utviklingsmuligheter. Skolen er godt vedlikeholdt og i god stand. Dyktige og engasjerte fagfolk er knyttet til skolen, og skolen har et rutinert personale innen internatdrift.

Antall elevsøknader er over tid bra. Skolen har tilfredsstillende økonomi, og det er liten økonomisk risiko for LO å eie skolen.

Samtidig gir skolen LO og forbundene en rekke muligheter som så langt er for lite utnyttet.

Forbundene bør gjøre seg mer kjent med skolen, skolens linjevalg og skolens aktiviteter, slik at mulighetene kan tas i bruk.

Organisasjonsgjennomgangen

Sekretariatet besluttet å oppnevne en arbeidsgruppe for organisasjonsgjennomgangen, med representanter for elleve forbund. Arbeidsgruppen har hatt 18 møter inkludert to arbeidssamlinger over to dager. I tillegg har gruppen oppnevnt ad-hoc-grupper for enkelte temaer i organisasjonsgjennomgangen. Arbeidsgruppen har jevnlig rapportert til Sekretariatet og har kommet med en sluttinnstilling.

LOs lokalorganisasjoner og LO-sentrene

LO har 107 lokalorganisasjoner og 43 LO-sentre. Det er et høyt aktivitetsnivå i mange lokalorganisasjoner, og flere har små og store prosjekter gående med fokus på organisasjonsutvikling og fagligpolitisk arbeid.

Organisasjonsnett

Organisasjonsavdelingen har i samarbeid med LOs distriktskontorer, økonomiavdelingen og IKT-ansvarlige i LO jobbet med å utvikle et nytt organisasjonsnett, LOrgnett, som ble operativt i november 2015. Det nye nettet skal være enklere å bruke og å knytte opp mot Visma Global og økonomihåndtering. I tillegg får LOs lokalorganisasjoner

innsyn i egen medlemsmasse. Adressesystemet er et verktøy for å holde oversikt over antall betalende medlemmer i den enkelte lokalorganisasjon. Målet er at tiden og kostnadene som brukes, skal reduseres vesentlig. Det tilbys støttefunksjon med to superbrukere. Organisasjonsavdelingen sørger for nødvendig avklaring og kontakt med LOs distriktskontorer og forbundene sentralt. Det er gjennomført opplæring av 22 ansatte ved distriktskontorene gjennom samlinger sentralt. I tillegg er det brukt et betydelig antall arbeidstimer ved distriktskontorene til oppdatering ved basen.

Konferanser

Nordisk organisasjonskonferanse

Nordisk organisasjonskonferanse 2016 ble holdt i Sverige på Runö kursgård 7.–8. april. Temaet for konferansen var skoleinformasjon, rammeavtale for student- og elevmedlemsskap og ulike modeller for enkelt å finne riktig forbund, samt statusrapporter fra alle nordiske land.

LOs organisasjonskonferanse

LOs organisasjonskonferanse ble arrangert på Sørmarka 15.–16. desember. Årets konferanse inneholdt temaer innen organisasjon, rekruttering og fagligpolitisk arbeid. Totalt var det 140 deltakere fra forbund, lokalorganisasjoner og distriktskontorer.

LOs konferanse for lokalorganisasjoner

17.–18. mars ble det for sjettede gang avholdt konferanse for LOs lokalorganisasjoner. Tematikken var organisasjonsutvikling og fagligpolitisk arbeid. Her møtte 70 representanter fra Kristiansand i sør til Svalbard i nord.

LOs konferanse for forebyggende barne- og ungdomsarbeid

9. desember ble det arrangert en konferanse med tema: «Sykt perfekt individualisme, eller et trygt fellesskap». For LO er det viktig at barn og ungdom har gode og trygge oppvekstvilkår. De krevende ungdomsårene byr på mange forskjellige utfordringer. Målet med konferansen er å gi konferansedeltakerne nye perspektiver og verktøy i det forebyggende barne- og ungdomsarbeidet. Det var ca. 125 deltakere.

LO-IKT-konferanse

LO-IKT er et initiativ for å fremme LO som relevant hovedorganisasjon for de som jobber med IKT i alle arbeidslivets sektorer, miljøer og bransjer. Fagforbundet, Handel og Kontor, Postkom og EL og IT Forbundet samarbeider for å gi IKT-medlemmer identitet og faglig tilhørighet gjennom en felles konferansearena.

1. november 2016 ble det arrangert en konferanse i samarbeid med forbundene for å bidra til å gi kunnskap om hva som rører seg i IKT-sektoren. Det var nærmere 120 deltakere på konferansen.

Påskearrangement for vanskeligstilte: «Inn i varmen»

I samarbeid med Norsk Folkehjelp avholdt LO, niende året på rad, et rusfritt påskearrangement for vanskeligstilte, hjemløse og mennesker som lider under alvorlig rusmisbruk. Hensikten er å gjøre noe for dem som har det vanskelig, spesielt under høytider. Arrangementet ble avholdt i Folkets Hus tirsdag 22. mars. Det stilte mange frivillige fra begge organisasjonene og fra forbundene. Det ble servert en toretters middag og holdt konsert med Inger Johanne Beisland og The Platters. Arrangementet var meget vellykket, med over 360 gjester.

Formidling av arbeiderhistorie

Interessen for fagbevegelsen og arbeiderbevegelsens historie er stor. LO formidler historie bl.a. gjennom foredragsvirksomhet og spredning av skriftlig materiale. LO samarbeider med Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek om formidlingsarbeidet.

Historielunsi

I 2016 er følgende historielunsi gjennomført:

- 22. april: Thor Viksveen: Historien om Norsk Folkeferie «Fra slit i yrke – til sol og styrke»
- 27. mai: Eirik Wig Sundvall: Gerhardsens valg
- 2. september: Magnhild Folkvord: Betzy Kjeldsberg – Feminist og brubyggjar
- 14. oktober: Runar Lia: Industrierbeidermuseets viktige rolle i verdensarven

- 11. november: Elisabeth Vislie: Ved fronten: Gerda Grepp og den spanske borgerkrigen

Rekruttering av utenlandske arbeidstakere i anleggsbransjen

Norsk Arbeidsmandsforbund har i 2016 satt i gang et arbeid med å organisere utenlandske anleggsarbeidere, og har i løpet av siste halvdel av 2016 rekruttert ca. 700 nye medlemmer. I nær dialog og samarbeid med LO har de avholdt informasjonsmøter både med ansatte og bedriftens ledelse. Materiell er oversatt til flere språk, bl.a. er to overenskomster oversatt til engelsk. Det er opprettet tariffavtaler med fire store utenlandske bedrifter, og skrevet intensjonsavtale om opprettelse av tariffavtale med tre andre internasjonale selskaper. Arbeidet er nå i en fase med valg og opplæring/skolering av tillitsvalgte.

Fellesskoleringsrådet

Fellesskoleringsrådet ble vedtatt av LO-sekretariatet 8. desember 2014 og etablert våren 2015. Rådet er sammensatt av representanter fra ni forbund, både fra privat, statlig og kommunal sektor. LO innehar leder-, prosjektleder- og sekretærfunksjonen. AOF har en observatørplass/-rolle. Rådets formål er å bidra til å styrke fellesskoleringsen, herunder toppskolering, MoTo og ungdomskurs. Arbeidet med å etablere et forpliktende samarbeid for prioritering og koordinering mellom LO, AOF og forbundene har fortsatt, og funnet sin rolle. Forbundenes ønsker tas hensyn til, slik at man unngår at AOF tilbyr kurs forbundene ikke vil delta på. Det er en viktig målsetting for Fellesskoleringsrådet at kursene som settes opp er tilpasset, slik at privat, statlig og kommunal sektor blir godt representert.

I februar ble det gjennomført en konferanse hvor det blant annet ble informert om hvordan LO i Danmark har løst sin fellesskolering. 40 representanter med ansvarsområder innenfor skolering i forbundene, deltok. Det har vært gjennomført to pilotprosjekter på ungdomsiden, som begge har fått gode tilbakemeldinger fra kursdeltakerne.

Medlemsbevegelse

Prosjektgruppen har hatt to møter i 2016, og arbeidet vil pågå i 2017. Prosjektgruppen ser på hvordan medlemmer kan overføres sømløst mellom forbundene.

Prosjektgruppen består av: Bård Nylund, LO (leder); Arild Theimann, Industri Energi; Elisabeth Lange, NOF; Merete Flølo Grethens, Handel og Kontor; Mona Nesfeldt, Fagforbundet; Monika Djordjevic, Fellesforbundet; Rune Soma, FO; Tone P. Eriksen, FLT og Tonje Herlufsen, LO (sekretær).

Det er også avholdt studietur til Stockholm med besøk i LO i Sverige. LOfavør er involvert i arbeidet.

Store anlegg

1. oktober gikk mangeårige anleggssekretær over i pensjonistenes rekker og ny anleggssekretær tiltrådte stillingen. Dette medførte at anleggskontoret ble flyttet fra Haugesund til Bergen fra samme tidspunkt.

Også på selve anleggssiden er det gjort endringer i løpet av 2016. Utbyggingen på Flesland flyplass T3-prosjektet ble avsluttet 1. oktober. Utbyggingen på Gardermoen ble avsluttet i desember 2016. Ny koordinator kom på plass på Nyhamna (Ormen Lange) 1. april 2016, siden koordinator der skulle overta som ny anleggssekretær. Denne kontrakten ble i desember utvidet fram til 31. mars 2017.

Koordinator ved Follobanen valgte å gå over i annen stilling i LO, som spesialrådgiver for nordområdene. I en overgangsfase til Gardermoen-prosjektet ble avsluttet, ble koordinator der satt inn for så å overta på Follobanen når Gardermoen ble ferdig. Dette fungerte meget bra.

Før Flesland flyplass T3-prosjektet ble ferdigstilt, ble det framforhandlet en ny avtale på Campus Ås (Ski) utenfor Oslo, hos Statsbygg. Her ble koordinator fra Flesland flyplass T3-prosjektet tilsatt 15. oktober.

Det har vært avholdt møter med Oslo kommune i forbindelse med aktiviteten i Bjørvika, Munchmuseet og Deichmanske bibliotek, både på våren og forsommeren 2016. Det foreligger pr. 2016

ikke noen avtale om LO-koordinator, men samtalene følges opp tidlig i 2017.

Nye Veier AS er et nyetablert selskap, som har ambisjon om å bygge våre veier billigere og raskere i framtiden. Her har det også vært ført samtaler om etablering av LO-koordinator for deres prosjekter, og vi håper at dette er på plass på noen av disse prosjektene i løpet av 2017.

Det er også avholdt møte med Sykehusbygg HF i Trondheim. Her er samlokalisering og koordinering av utbygging av landets sykehus etablert. Det skal igangsettes store prosjekter innenfor denne sektoren de kommende årene. Dialogen er god.

Aktiviteten innenfor olje- og gassnæringen har også merket «prosjekttørken» i løpet av 2016. Det er nå som nevnt tidligere bare på Nyhamna Ormen Lange at det er LO-koordinator. Noe aktivitet i 2017 kan forventes, bl.a. Johan Sverdrup-utbyggingen og ilandføring av oljen til Mongstad.

Det er pr. 31. desember fire ansatte LO-koordinatorer i tillegg til anleggssekretær.

De avtaler som gjelder pr. 31. desember, foruten Nyhamna Ormen Lange som varer til 31. mars 2017, er langtidsavtaler:

- Follobanen for Jernbaneverket til høsten 2021
- Campus Ås for Statsbygg til sommeren 2019
- Ørlandet kampflybase for Forsvarsbygg til høsten 2018

Det viser for øvrig til egen beretning fra hvert av anleggene.

LOs STUDENT- OG UNGDOMSARBEID

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble i år gjennomført i alle fylker i ukene 25–28. Dette er patruljens 31. år på veien. De fleste fylkene hadde patrulje i én eller to av disse ukene. Sommerpatruljen har i år besøkt 6243 bedrifter. Dette er en økning på 108 besøk fra fjoråret (6135 besøk). Patruljedeltakerne har fylt ut arbeidsplass-skjemaer, som så har blitt summert til dagrapporter fra hvert fylke.

Det ble avdekket brudd på lov- og avtaleverk hos 36,5 prosent av de besøkte virksomhetene, en økning på 12,1 prosentpoeng sammenlignet med fjoråret. Dette skyldes at man i år har ført statistikk for verneombudsordningen, som er et punkt mange bedrifter slurver med. Ellers er det meste omtrent som i fjor, med unntak av en relativt stor økning i tilfeller av manglende opplæring og ulovlig overvåkning.

I tillegg til den utegående patruljen, har LOs sommerpatrulje også en informasjonstjeneste. Sommerpatruljens informasjonstjeneste har vært bemannet fra 13. juni til 26. august. Sommerpatruljetelefonen 810 01 999 åpnet 20. juni og stengte 12. august. Informasjonstjenesten har hatt kontorer i 8. etasje i Folkets Hus på Youngstorget, og har vært bemannet av tre personer hele sommeren.

Totalt fikk informasjonstjenesten 578 henvendelser i 2016. Dette er en økning fra 421 henvendelser i fjor. 53,1 prosent av henvendelsene kom på telefon, 18,3 prosent på e-post til sommerpatruljen@lo.no, 23,2 prosent på SMS og 5,4 prosent gjennom sosiale medier, som for eksempel sommerpatruljens Facebook-side.

Skolebesøk

LO har hatt to skolebesøk i løpet av 2016. To samfunnsklasser fra videregående skoler i Oslo og en rettslæreklasse besøkte LO, med totalt 40 elever. Skolebesøkene ble tatt imot av Samfunnspolitisk avdeling.

Profilering og materiell

Profileringsartikler – bekledning til LOs studentservice – er ferdig og sendt ut. Bekledning til LOs praksispatrulje er ferdig utviklet og ble bestilt 20.12.16. Av annet materiell kan nevnes en håndbok til deltakere på stand, med oversikt over LOs rammeavtale for student- og elevmedlemsskap, sendt ut 29.01.16, og flyers med tips om arbeidsmiljøloven, LOs politikk og profilering av LOfavør til bruk ved LOs studentservice.

Det er utviklet en annonsekampanje på Facebook i samarbeid med INRA for det felles aktivitetstiltaket Utdanningsstart, og det er gjennomført en sosial media-kampanje på Instagram for å styrke kjennskapen til LOs studentservice under Utdanningsstart i samarbeid med INRA.

Kurs, skolering og konferanser

Det er gjennomført følgende aktiviteter:

- Utvikling av to moduler med tre dagers toppskolering for unge medlemmer i LO
- Gjennomføring av toppskoleringen «Fagbevegelsen i økonomien og samfunnet. Omstilling og utvikling av og i den norske modellen» for unge medlemmer i LO. 1.11.16–3.11.16.
- Gjennomføring av toppskoleringen «Fagbevegelsens strategier for videre vekst og innflytelse» for unge medlemmer i LO 30.11.16–2.12.16.
- Felles studentkonferanse i samarbeid med AUF 21.10.16–22.10.16.
- Felles student- og ungdomskonferanse 22.04.16–24.04.16.
- LOs student og ungdomskonferanse med 120 deltakere fra nesten alle forbundene i tidsrommet 22.–24. april

LO var representert ved følgende sommerleirer:

- HKs sommerleir 3.6.16–5.6.16
- AUFs sommerleir 4.8.16–7.8.16
- IEs studentkonferanse 1.9.16–2.9.16
- AUFs landsmøte 13.10.16–16.10.16

LOs studentservice' seminar 13.–14. oktober ble avlyst på grunn av for få deltakere. Det samme ble Ansa-seminaret 20.5.2016.

Internasjonalt arbeid

Ungdomsrådgiver har deltatt som delegat på DEFS' (ETUC) kongress og hatt en studietur med LOs faglige ungdomssekretærer til Brussel. I tillegg til dette var ETUC, Nordisk råd, samt YS Ung, LOs sentrale ungdomsutvalg, LOs ungdomssekretærer, LOs studentrådgiver og LOs ungdomsrådgiver samlet på Utøya 29.–31. august. LOs ungdomsrådgiver har også opprettet et nytt samarbeid med den nye ungdomsrådgiveren i Sverige og Danmark.

LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner:

- LO Norge ble valgt som koordinator for den nordiske gruppen i DEFS for 2016. Deltakelse på styremøte i DEFS' ungdomskomiteé 13.1.16.
- LO representerte DEFS' ungdomskomiteé ved DEFS «Committee of International Affairs, Trade and Development» 24.2.16.
- LO deltok som ungdomsrepresentant på vegne av den nordiske gruppen i DEFS, i møte med tenketanken FES, DEFS' sentrale ungdomsutvalg og den britiske hovedorganisasjonen TUC 16.3.16–17.3.16.
- LO koordinerte en digital solidaritetskampanje på sosiale medier i samarbeid med Unio og YS, samt DEFS' ungdomskomiteé, TUC, mot innføringen av The Labour Law i Storbritannia i tidsrommet 8.2–14.2.16.
- LO deltok på European Youth Forum EYE i Strasbourg 19.5.16–21.5.16.
- LO gjennomførte felles seminar i samarbeid med DEFS' ungdomskomiteé og gruppe 2 European Economic and Social Committee 23.6.16.
- LO var representert ved møte i DEFS' ungdomskomiteé 24.6.16.
- LO arrangerte møte med tenketanken FES, DEFS' ungdomskomiteé og de nordiske hovedsammenslutningene på Utøya 29.–31. august.
- LO gjennomførte felles seminar i samarbeid med DEFS' ungdomskomiteé og ILO for innspill om The Future of Work 8.12.16.
- LO var representert ved DEFS' ungdomskomiteémøte 9.12.16.

LOs student- og elevmedlemskap

Det ble gjennomført en evaluering av medlemskapet i samarbeid med LOs forbund.

Klimastrategisk plan

LOs sentrale ungdomsutvalg fulgte opp egne vedtak i henhold til klimastrategisk plan (papirfritt 2016).

Samarbeid med andre organisasjoner

LOs sentrale ungdomsutvalg har gjennom hele året hatt et godt samarbeid og en god dialog med både AUF, SU og Norsk Folkehjelp. Ungdomsrådgiver har fortløpende deltatt på møter og konferanser i regi av forbundene.

INTERNASJONALT ARBEID

Styrking av faglige rettigheter og forsvar av arbeidstakernes interesser er kjerneoppgaver i LOs internasjonale arbeid. Støtte til bygging av sterke fagorganisasjoner som viktige aktører i det sivile samfunn står sentralt. Konflikter, krig og økonomiske kriser har ført til omfattende tap av arbeidsplasser, sosial uro og økt press mot fagbevegelsen og faglige rettigheter. Fagbevegelsen har fokusert på nødvendigheten av jobbskaping, kamp mot arbeidsledighet og krav til myndighetene om offensive tiltak for vekst og sysselsetting. LO har lagt vekt på samarbeid mellom myndigheter og partene i arbeidslivet som et godt virkemiddel for å møte utfordringene.

LO har fulgt opp hovedprioriteringene for det internasjonale arbeidet med strategien for anstendig arbeid, en aktiv europapolitikk, migrantarbeidere og Midtøsten. Oppfølgingen av strategien for anstendig arbeid er fulgt opp overfor norske myndigheter, i ILO, gjennom EØS-finansieringsordningene, i prosjektsamarbeidet med fagbevegelsen i sør og i krav til EFTAs frihandelsavtaler.

Gjennom en aktiv europapolitikk har LO tatt opp EØS-saker overfor norske myndigheter og europeisk fagbevegelse. Samarbeidet i NFS er blitt styrket med mer koordinering og felles nordiske faglige holdninger i viktige spørsmål. LO har god kontakt med russisk fagbevegelse, og samarbeidstiltakene i nordområdene bidrar til bedre dialog og mer samarbeid i nord.

LO har arbeidet for å hindre utnyttelse av migrantarbeiderne og bedre deres rettigheter både i prosjektsamarbeidet generelt og med et spesielt fokus på gjestearbeidere ved store idrettsarrangementer. LO arrangerte en migrantkonferanse i Malaysia med deltakelse fra partnere i Midtøsten og Asia.

LO har arbeidet opp imot Norges Fotballforbund med formål å styrke den nasjonale oppfølgingen og spesielt påvirkning overfor FIFA. LO var representert ved Steinar Krogstad (Fellesforbundet) på et offisielt besøk til Qatar i regi av de nordiske fotballorganisasjonene.

LO har et stort engasjement i Midtøsten, og målgruppene er i hovedsak ungdom, kvinner og migrantarbeidere. Samarbeidet med PGFTU i Palestina står sentralt. En delegasjon med unge tillitsvalgte fra LOs forbund deltok på ungdomskonferanse i regi av LO og

PGFTU i Palestina. LO har fulgt opp kravet og tidligere henvendelser til norske myndigheter om anerkjennelse av Palestina som stat. LO deltok på kongressene til PGFTU i Palestina og GFBTU i Bahrain.

En delegasjon med blant annet representanter fra LOs ledelse og Sekretariatet besøkte de saharawiske flyktningleirene i Algerie i januar.

Det ble gjennomført et delegasjonsbesøk i februar med representanter fra Sekretariatet til våre samarbeidspartnere i Hong Kong og Malaysia. En mindre delegasjon fra LO besøkte Kina og Taiwan i september.

En delegasjon fra LOs samarbeidspartner i Tunisia og en av fredsprisvinnerne i 2015, UGTT under ledelse av generalsekretær Houcine Abbasi, besøkte LO i september.

LO, NHO og Utenriksdepartementet arrangerte et trepartsseminar i Oslo i november, hvor representanter for myndighetene og arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene i Colombia og Norge deltok. LO var medarrangør for fakkeltøget i forbindelse med utdelingen av Nobels fredspris til Colombias president. LO bevilget også 100 000 kroner til en utstilling i regi av Nobels Fredssenter.

LO bevilget 400 000 kroner til TV-aksjonen 2016 i regi av Røde Kors, og til deres arbeid for å gi livsviktig hjelp til ofre for krig og konflikter.

LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner

NORDENS FAGLIGE SAMORGANISASJON (NFS)

NFS har 16 medlemsorganisasjoner med til sammen ca. 9 millioner medlemmer.

Lauri Lyly, SAK-Finland, har hatt presidentvervet i 2016. Gerd Kristiansen og Tor-Arne Solbakken har representert LO i styret for NFS. Det er avholdt to styremøter i perioden. Styremøtet planlagt i Oslo i mai, ble avholdt som en videokonferanse på grunn av streik. Det andre styremøtet var i København i november. Magnus Gissler er generalsekretær i NFS.

NFS' arbeid i 2016 har særlig fokusert på to hovedarbeidsområder knyttet til forsvar av den nordiske kollektivavtalemодellen og et velfungerende felles nordisk arbeidsmarked uten grensehindringer, som samtidig motarbeider svart økonomi og sosial dumping. En

analyse av det nordiske arbeidsmarkedet i regi av Nordisk minister-råd ble framlagt i juni 2016. NFS og medlemsorganisasjonene har bidratt med innspill.

Flyktnings situasjonen og mulighetene på arbeidsmarkedet er satt på dagsordenen i NFS for faglig erfaringsutveksling om tiltak og mulighetene som ligger i sosial dialog og trepartssamarbeid. NFS var i denne sammenheng medarrangør for en konferanse i juni i Stockholm.

NFS har et aktivt engasjement i forhold til Baltikum for å styrke arbeidstakerrettigheter og organisering i Latvia, Litauen og Estland. I anledning verdensdagen for anstendig arbeid arrangerte NFS en konferanse i Tallinn, Estland 6.–7. oktober med ca. 50 representanter fra baltiske og nordiske faglige organisasjoner. Flere representanter fra LO deltok.

Styret vedtok en uttalelse med oppfordring om et sterkere samarbeid mellom G20 og de nordiske land, hvor en også må inkludere arbeidslivets parter.

NFS sluttet seg til det svenske initiativet Global Deal, hvor formålet er å fremme sosial dialog og trepartssamarbeid på globalt nivå.

NFS bidro med innsats og koordinering for å sikre nordisk etterfølger, Katja Lehto-Komulainen, som visegeneralsekretær i DEFS etter Veronica Nilsson.

Styremøtene i NFS blir ellers benyttet til drøftinger av aktuelle saker i ILO, ITUC og DEFS, hvor det kan være muligheter og interesse for en felles nordisk holdning. NFS' europagruppe avholder for eksempel møte foran hvert styremøte i DEFS. Ragnhild Lied, Unio, ble valgt som ny president i NFS for 2017.

ØSTERSJØSAMARBEIDET

LO er medlem i det faglige Østersjønettverket – BASTUN (Baltic Sea Trade Union Network). BASTUN har ett møte hvert halvår, og LO deltok i 2016 på begge. BASTUN er et nettverk for fagorganisasjoner fra Norge, Sverige, Danmark, Finland, de tre baltiske statene (Estland, Latvia og Litauen), Russland, Polen, Hviterussland og DGB Nord, Tyskland. I 2016 var møtene i Polen, og de tre polske fagorganisasjonene Solidarnosc, OPZZ og FZZ delte på vertskapsrollen.

DEN EUROPEISKE FAGLIGE SAMORGANISASJON (DEFS)

Alle medlemsorganisasjoner er representert i styret, og LO var representert ved Gerd Kristiansen som medlem og Tor-Arne Solbakken som

vararepresentant. Høsten 2016 ble det kjent at den nordiske visegeneralsekretæren, Veronica Nilsson, gikk av for å flytte ut av Europa. Det lyktes de nordiske organisasjonene å få valgt Katja Lehto-Komulainen fra SAK-Finland som ny nordisk representant i samme posisjon. Hun kom fra stillingen som internasjonal sekretær i SAK.

DEFS er en av LOs viktigste påvirkningskanaler i EU- og EØS-spørsmål, og deltakelse prioriteres høyt. Den økonomiske, politiske og sosiale krisen har dominert arbeidet til europeisk fagbevegelse.

En av de viktigste sakene i 2016 var den britiske folkeavstemningen om å gå ut av EU (Brexit). Britisk fagbevegelse arbeidet aktivt imot utmelding og ønsket primært fortsatt EU-medlemskap, alternativt medlemskap i det indre marked. Britisk fagbevegelse var også opptatt av konsekvensene for arbeidslivsreguleringer ved en utmelding. Den britiske regjeringen har i hovedsak lagt til grunn at en frihandelsavtale er det beste alternativet. Det vil ta flere år å komme fram til en endelig løsning.

Den økonomiske situasjonen i Europa har bedret seg litt, og medlemstallet i noen få land har en svak oppgang. Totalt sett fortsetter imidlertid medlemstallet å synke. Mange av medlemsorganisasjonene opplever fortsatt angrep på faglige og sosiale rettigheter, og har brukt store ressurser på å protestere mot dette og dermed tappet sine konfliktkasser.

DEFS' strategi er å arbeide for å styrke den sosiale dimensjonen i EU, og de har lagt ned mye arbeid for å sikre den sosiale dimensjonen innenfor det monetære samarbeidet. EU-kommisjonen har nå lansert en egen sosial pilar som er ute til høring. Fagbevegelsen har kritisert kommisjonen for manglende konkrete tiltak i den sosiale pilaren. Det er også usikkert om dette vil få relevans for EØS-avtalen.

5. mars relanserte EU-kommisjonen den sosiale dialog mellom partene i arbeidslivet, men den konkrete oppfølgingen lar vente på seg. Partene la fram utkast til en avtale om aktiv aldring rett før jul, som skal godkjennes eller forkastes.

Kommisjonen har lagt fram et omfattende forslag, kalt REFIT, og et eget program for bedre regulering, hvor også arbeidsrettsdirektiver står på listen. Dette gjelder blant annet direktivene om oppsigelser og informasjon og medvirkning. Flere av direktivene er EØS-relevante. DEFS har iverksatt en kampanje for å hindre at enklere regulering skal medføre dårligere arbeidstakervern. Det arbeides overfor den nye kommisjonen for å få en annen tilnærming til en rekke av de direktivene man ønsker å gjennomgå.

Håndhevingsdirektivet, som skal sørge for at utstasjoneringsdirektivet håndheves på en bedre måte, ble iverksatt i EØS-området i juli. Direktivet åpner for en bedre kontroll med utenlandsk arbeidskraft i en rekke land.

Forslaget om å revidere utstasjoneringsdirektivet ble fremmet av Kommisjonen 8. mars og inneholder noen forbedringer. Den viktigste er at begrepet «minstelønn» erstattes med «godtgjørelse», som kan tolkes bredere til eventuelt også omfatte reise, kost og losji. Saken drøftes nå i Europaparlamentet, men er omstridt. Elleve tidligere øst- og sentraleuropeiske land, inklusive Danmark, la nærmest ned veto mot forslaget, men ble ikke hørt. Arbeidet med direktivet vil fortsette utover i 2017 og forventes ferdig tidligst høsten 2017.

EFTAs KONSULTATIVE KOMITÉ – EØS' KONSULTATIVE ORGAN
EFTAs konsultative komité (EFTA KK) og EØS konsultative komité (EØS KK) er dialogforum for arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene i EFTA- og EU-landene. Hovedoppgaven til EØS KK er å drøfte og påvirke politiske initiativ i EU og EØS som berører arbeidslivets parter. EFTA KK har i tillegg et særlig fokus på oppfølging av EFTAs frihandelsavtaler med tredjeland.

Det ble avholdt tre møter i EFTA KK og ett møte i EØS KK. Vidar Bjørnstad er LOs faste representant og Robert Hansen er vara. Robert Hansen var medrapportør på EØS-rapporten om EUs agenda for bedre regulering. Marianne Breiland er fast rapportør i Single Market Observatory som er en fast underkomité i den europeiske økonomiske og sosiale komité i EU.

EFTA KK har hatt fokus på aktuelle saker som berører det indre marked og som skal bli en del av EØS-avtalen. I tillegg har det vært ekstra oppmerksomhet knyttet til forholdet til Storbritannia etter at folkeavstemningen førte til flertall for utmelding av EU.

LO har arbeidet for å styrke den sosiale dimensjonen og den sosiale dialogen i Europa og EU.

LO har også fulgt opp behovet for å styrke oppfølgingen og rapporteringen av arbeidstakerrettigheter i EFTAs frihandelsavtaler med tredjeland.

EFTA KK har avholdt flere fellesmøter med EFTAs parlamentarisk komité, som blant annet har inkludert møter med EFTA-landenes nærings- og utenriksministere for å drøfte aktuelle EU- og EØS-saker. Vidar Bjørnstad har vært leder for EFTA KK i perioden 2014–2016.

INTERNASJONAL FAGLIG SAMORGANISASJON (ITUC)

Internasjonal faglig samorganisasjon (ITUC) har 340 medlemsorganisasjoner og representerer 181 millioner arbeidstakere i 162 land og territorier. Organisasjonen samarbeider nært med FNs organisasjon for arbeidslivet (ILO) samt Yrkesinternasjonalenes samorganisasjon og fagbevegelsens organ i OECD, TUAC.

LO er representert i ITUCs styre ved Gerd Kristiansen. Norden er dessuten representert gjennom den svenske LO-lederen Karl Petter Thorwaldsen, som på ITUCs tredje kongress i Berlin 2014 ble valgt til visepresident.

ITUCs årlige styremøte ble holdt i Wien, 29. november–1. desember. Møtet startet med en markering av tiårsdagen for etableringen av ITUC i Wien i 2006. Kathrine Fauske deltok fra LO. Sju organisasjoner ble tatt opp som nye ITUC-medlemmer. Styremøtet vedtok ITUCs handlingsprogram for 2017. Organisering, arbeidstakerrettigheter og bærekraftig jobbvækst prioriteres. Det fokuseres på tre frontlinjer: Klima og bærekraft, ordnede forhold i globale verdikjeder og bekjempelse av tvangsarbeid og slaveri.

Situasjonen i Brasil, Sør-Korea og Tyrkia ble viet mye oppmerksomhet. Betydningen av å skrive protestbrev og delta i kampanjer som #StandWithLula og mot Samsung ble framhevet. ITUC ber sine medlemmer bidra aktivt til å realisere Agenda 2030, med særlig vekt på følgende bærekraftsmål: (1) utrydde fattigdom, (5) likestilling mellom kjønnene, (8) anstendig arbeid og økonomisk vekst, (10) reduksjon av ulikhet, (13) stoppe klimaendringene og (16) fredelige og inkluderende samfunn med velfungerende institusjoner.

HTUR (komiteen for menneskerettigheter og faglige rettigheter) fastslo at det har vært et bunnår for yringsfrihet og demokrati. Arbeideres rettigheter er blitt svekket i nesten alle regioner. Kvinnekomiteen, der Kathrine Fauske representerer LO, har jobbet for en ny internasjonal standard for å bekjempe kjønnsbasert vold på arbeidsplassen. Kvinners økonomiske og politiske deltakelse og representasjon i fagbevegelsen har vært hovedfokus. ITUCs rapport om omsorgsøkonomi ble godt mottatt, og det kommer en oppfølger i 2017.

TUAC – FAGBEVEGELSENS ORGAN I OECD

TUAC (Trade Union Advisory Committee) er fagbevegelsens representasjon til OECD og deltaker i en treparts konsultasjonsordning der også arbeidsgiversiden deltar (BIAC).

OECD, eller «Organisation for Economic Cooperation and Development» (Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling) er en organisasjon startet i 1948 for å forvalte Marshallhjelpen som USA og Canada tilbød til gjenoppbygging av det krigsherjede Europa.

De nordamerikanske og vest-europeiske landene, deriblant Norge, dannet OECDs opprinnelige kjerne på 20 land. Siden er medlemskretsen utvidet til å omfatte land fra Oceania og Asia i tillegg til Mexico og flere sentraleuropeiske land. OECDs medlemsliste teller nå 35 land.

I tillegg til komiteer for enkeltområder arrangerer TUAC halvårige plenarmøter som gjennomgår de fleste temaer OECD/TUAC jobber med og de internasjonale møtene der.

TUAC representerer fagbevegelsen i:

- Ministermøter i OECD
- G20-møter; neste toppmøte i Kina 4.–5. september 2017
- G7 med Japans formannskap

En prosessuell nyskaping er L20 og B20 (hvh. Labour og Business) som arrangerer topartsmøter. Det er et motstykke til G20, som er møteplass for de største landene, under medvirkning fra OECD.

Hans-Christian Gabrielsen representerte LO på plenarmøtet i mai 2016.

SAMAK

Årsmøte i SAMAK 2016 ble avholdt 17.–18. januar i Sverige. Jonas Gahr Støre, Ap i Norge, tok over som leder etter Stefan Löfven, Socialdemokraterna i Sverige. Årsmøtet vedtok uttalelsen: Anstendig arbeid – nøkkel til nye arbeidsplasser og bedre produktivitet. SAMAK fylte 130 år i 2016.

Øivind T. Hansen er medlem av LO/Ap's sekretærgruppe (styret) fra LO Norge. LO-leder Gerd Kristiansen er medlem av ordførergruppen. Generalsekretær er Jan-Erik Støstad. Sekretariatet ligger i Oslo, i Arbeiderpartiets lokaler.

Styret har hatt fokus på følgende hovedsaker: Oppfølging av NordMod-prosjektet gjennom etablering av NordMod 2 og nedsettelse av tre arbeidsgrupper innen integrering, luftfart og sosial

dumping. Rapportene fra arbeidsgruppene skal behandles på årsmøte i SAMAK i Oslo 16.–17. januar 2017.

ILO

Det ble avholdt seks møter i den nasjonale ILO-komiteen (ASD og partene). Det ble spilt inn merknader til rapporteringen av Norges oppfølging av ILO-konvensjonene. Blant sakene som var oppe til behandling i ILO-komiteen var arbeidskonferansen 2016, orienteringer om løpende ILO-saker og rapportering av norsk oppfølging av ILO-forpliktelser.

I januar 2016 ratifiserte Norge ILO-konvensjon nummer K188 om arbeid i fiskerisektoren. Norge er det sjuende av i alt ni land som har ratifisert konvensjonen fra 2007.

Det ble avholdt flere koordineringsmøter mellom arbeidstakerne nasjonalt, og tre møter på nordisk nivå. I september arrangerte de finske myndigheter og partene den første regionale nordiske konferanse i Helsinki, som del av innspill til ILOs 100-årsjubileum. Tema for konferansen var framtidens arbeidsliv i et nordisk perspektiv.

Guy Ryder ble gjenvalgt som generaldirektør for ILO på styremøtet i oktober, for de neste fem årene. I tråd med «våpenhvileavtalen» mellom ITUC og IOE (International Organisation of Employers) fra 2015, ble det satt ned et utvalg som skal vurdere hvordan ILO skal innrettes i framtiden.

I 2016 ble det initiert et arbeid med å oppdatere og avvikle utdatert regelverk. Målet er relevante og anvendbare standarder for framtidens globale arbeidsliv.

Det har videre vært tema hvilken rolle og hvordan organisasjonen skal håndtere målet om anstendig arbeid i FNs bærekraftsagenda 2030. I denne sammenheng har eierskap og samarbeid vært viktige stikkord. Styret drøftet i 2016 mange ulike saker. Verdt å nevne er omfattende klagesaker mot Venezuela, Guatemala og Qatar for alvorlige brudd på grunnleggende rettigheter, ILOs flaggskip-programmer og ILOs hundreårsjubileum i 2019.

Nordiske arbeidstakere er representert i styret og CFA (Committee for Free Association) av Jens Erik Ohrt (LO Danmark). Den norske regjering sitter i styret for Norden.

Arbeidskonferansen i 2016 var den første som ble gjennomført over så lang tid som 13 dager. Delegat for de norske arbeidstakerorga-

nisasjonene på konferansen var Renée Rasmussen. YS og Unio var representert i arbeidstakerdelegasjonen. Gerd Kristiansen, Peggy Hessen Følsvik, Hans-Christian Gabrielsen og Trude Tinnlund besøkte konferansen. I tillegg til å følge selve konferansen, ble det gjennomført møter blant annet med leder for ACTRAV (ILOs arbeidstakeravdeling), Maria Helena André og med den norske FN-delegasjonen i Genève.

Sammen med Kristin Skogen Lund avholdt Gerd Kristiansen møter med ILOs generaldirektør Guy Ryder under konferansen, hvor tema var den norske modellen.

Arbeidet i Applikasjonskomiteen lot seg også i år fullføre, jf. avtalen fra 2015, og det ble behandlet saker mot 24 land. Fra norsk arbeidstakerside ble det holdt innlegg om Mauritius og Qatar på vegne av nordisk fagbevegelse. Det var tre tekniske komiteer: Anstendig arbeid i globale verdikjeder, komiteen for revisjon av ILOs anbefaling nr. 71 fra 1944 om sysselsetting i overgangen fra krig til fred og komiteen for evaluering av ILOs erklæring om sosial rettferdighet for en rettferdig globalisering av 2008. Den sistnevnte komiteen hadde Magnus Nordahl (ASI-Island) som talsperson for arbeidstakersiden.

Generaldirektørens rapport gikk igjennom ILOs rolle i FNs Bærekraftsagenda 2030, som ble vedtatt på FNs generalforsamling i 2015. Rapporten vektlegger hvordan dette påvirker organisasjonens arbeid og prioriteringer. Begrepet «anstendig arbeid», som er del av agendaen, står i sentrum for ILOs tilnærming gjennom treparts-arbeidet som er unikt for ILO.

Agendaen knyttes opp mot ILOs hundreårsjubileum i 2019. Generaldirektørens rapport fastslår at 2030-agendaens målsetning er den samme som ILO har hatt siden 1919, nemlig å gjøre fattigdom til historie.

Det var i år åtte norske elever på Genève-skolen. Fire av disse var fra LO-forbundene NTL, NJF, Fellesforbundet og Fagforbundet. Styret til Genève-skolen, hvor LO og AOF er representert, avholdt to styremøter i 2016. Solberg-regjeringen kuttet ut støtten til skolen i 2015, slik at Norge fortsatt er det eneste skandinaviske land uten statlig bidrag til skolens unike kompetansetilbud.

LOs Europa-arbeid

LO har hatt en aktiv europapolitikk i en rekke faglige og politiske kanaler med fokus på påvirkning av pågående saker i EU og ved iverksetting av EU-regler i norsk lovgivning. De viktigste kanalene for påvirkning er Den europeiske faglige samorganisasjonen, Nordens Faglige Samorganisasjon, EFTAs konsultative komité og kontakt med regjering, storting og ulike departementer.

LO har arrangert fire møter i internasjonalt forum, med deltakelse fra forbundene og LOs avdelinger.

Forumene hadde følgende temaer:

- EFTAs frihandelsavtaler med tredjeland
- Regjeringens europapolitikk v/europaministeren
- Storbritannias folkeavstemning om utmelding av EU og konsekvenser for Norge
- NUPIs konsekvensanalyse av TTIP og konsekvenser for Norge.

LO arrangerte også et seminar i forbindelse med LOs representantskap, med fokus på EØS og arbeidsliv og frihandel generelt.

De siste prosjektene i EØS-finansieringsordningene ble avsluttet i 2015. Prosjektene har blitt evaluert av Utenriksdepartementet, og resultatene har vært gode. Norske myndigheter forhandlet fram ny avtale i mai 2016, for perioden 2014–2021. Utenriksdepartementet har brukt resterende periode av 2016 til å forberede oppstart av neste periode. EØS-finansieringsordningene har i den nye avtalen økt fra 8 til 12 millioner euro. LO har arbeidet aktivt overfor prosjektpartnerne fra forrige periode med tanke på rask oppstart av nye prosjekter i neste periode, og har gjennomført forberedende møter med tolv partnere i ni land.

Grunnet omprioriteringer fra regjeringen ble budsjettet for samarbeidsprosjekter i Russland kraftig svekket. LO fikk etter møte med europaministeren til slutt et tilsagn fra Utenriksdepartementet til prosjektsamarbeid med russisk fagbevegelse (FNPR) for høsten 2016. Tilsagnet gikk til prosjekter i regi av det nordligste distriktskontoret, samt til et likestillings- og ungdomsprosjekt. I tillegg fikk forbundene Handel og Kontor, Postkom og Fagforbundet tilskudd til sitt faglige prosjektsamarbeid. Temaer som tas opp er forhandling, organisering og næringspolitisk utvikling. Samtlige tiltak har likestilling som et horisontalt tema. Sanksjonene mot Russland, grunnet situasjonen på

Krim og i Ukraina, har gjort samarbeidet med russisk fagbevegelse mer sårbart. På tross av det politiske bakteppet, er LO og FNPR enige om å fortsette dialogen og samarbeidet.

UD har avsluttet sin støtte til samarbeidsprosjekter på Vest-Balkan, og LO hadde derfor i 2016 ingen slike prosjekter. Industri Energi har gjennom IFS-fondet fått støtte til et samarbeidsprosjekt i Serbia.

Internasjonal sikkerhetspolitikk

LO har arbeidet aktivt med nedrustningsspørsmål og for et forbud mot atomvåpen. I samarbeid med blant annet Nei til Atomvåpen og Norsk Folkehjelp, har LO arbeidet overfor regjeringen med fokus på hvordan norske myndigheter kan bidra til nedrustning og atomvåpenforbud. Robert Hansen har representert LO i sentralstyret i Nei til Atomvåpen.

Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS)

IFS-styret avholdt fire møter. Tor-Arne Solbakken er styreleder. LOs samarbeid med fagbevegelsen i sør drives i hovedsak med støtte fra Norad. Styrking av faglige rettigheter står sentralt. I solidaritetsarbeidet har det vært lagt vekt på temaer som anstendig arbeid, likestilling og organisering. Støtten går for det meste til organisasjonsutvikling og kompetansebygging i landsorganisasjoner. Rundt halvparten av LOs støtte går til fagbevegelsen i Afrika.

LO har støttet opp om Støttekomiteen for Vest-Saharas arbeid. Tor-Arne Solbakken ledet i januar en delegasjon til de saharawiske flyktningleirene i Algerie. LO har også skrevet brev til utenriksminister Børge Brende om saken.

Satsing på faglige rettigheter og bygging av fagbevegelsen i mellominntektsland har økt. I mange tilfeller er det i mellominntektsland at bruddene på faglige rettigheter er alvorligst og de sosiale skillene er størst. LO tok i 2015 sammen med NHO et initiativ overfor utenriksminister Børge Brende til en trepartsdialog mellom Norge og Colombia. Dette resulterte i et besøk av en trepartsdelegasjon fra Colombia under ledelse av visearbeidsminister Mariella Barragan Beltran, i november. Det deltok representanter fra de tre fagorganisasjonene CUT, CGT og CTC, og fra den

arbeidsgiverorganisasjonen ANDI. Den norske regjeringsdelegasjonen ble ledet av statssekretær i UD, Tone Skogen. Tor-Arne Solbakken deltok fra LOs ledelse. I forbindelse med at Colombias president Juan Manuel Santos fikk Nobels fredspris i år, har LO bidratt med midler til en utstilling ved fredsprisutstilling ved Nobels Fredssenter.

Nobelprisvinner i 2015, UGTT i Tunisia, besøkte LO i september. Delegasjonen var ledet av generalsekretær Houcine Abassi. Delegasjonen møtte blant annet LOs ledelse og Sekretariatet.

Det var flere besøk fra partnere i 2016. En delegasjon fra fagorganisasjonen CETU og arbeidsgiverforeningen EEF i Etiopia besøkte LO og NHO i august. LO mottok dessuten besøk fra to prosjektmedarbeidere i BWI i juni.

Erna Hagensen, Norsk Arbeidsmandsforbund, ledet en LO-delegasjon til Hongkong og Malaysia i januar. Hans-Christian Gabrielsen deltok på kongressen til fagorganisasjonen GFBTU i Bahrain i mars og kongressen til PGFTU i Palestina i april, sammen med representanter fra internasjonal avdeling.

LO har arrangert to konferanser i 2016, en konferanse for LOs prosjektpartnere i Afrika og en migrantkonferanse i Kuala Lumpur i Malaysia med deltakelse fra partnere i Midtøsten og Asia. Tor-Arne Solbakken deltok på LOs partnerkonferanse i Dar es Salaam, Tanzania, i august. I tillegg ble fagorganisasjonen ZATUC på Zanzibar besøkt. For øvrig deltok rådgivere fra internasjonal avdeling på begge konferansene.

En delegasjon med unge tillitsvalgte fra LOs forbund deltok på ungdomskonferanse i regi av LO og PGFTU-Palestina i februar.

LO har mottatt betydningsfulle bidrag fra forbund og lokale ledd i LO-systemet. I tillegg bidrar LOs forbund og lokale ledd med kompetanseutvikling. Representanter fra Fagforbundet deltok på kurs hos søsterorganisasjonen i Filippinene i juni. En delegasjon fra Norsk Arbeidsmandsforbund besøkte søsterorganisasjonen i Swaziland i september. Videre besøkte en delegasjon fra NTL Malawi i desember. På Cuba driver Handel og Kontor og LO i Oslo kursvirksomhet med Norad-midler.

Seminarer om anstendig arbeid med vekt på den norske modellen, sosial dialog og trepartssamarbeid har blitt holdt i Etiopia og Vietnam. Her har LO, NHO og deres søsterorganisasjoner deltatt.

LO fikk avslag på sin søknad til Norads «Olje for utvikling»-program for perioden 2016–2018. Det er i 2016 lagt ned mye arbeid med

å følge opp anbefalingene i en evaluering av LOs bistandsvirksomhet foretatt på vegne av Norad.

Internasjonalt informasjonsarbeid

Det er i 2016 publisert artikler fra Malawi, Malaysia, Bahrain, Swaziland, Cuba og Colombia. Artikkene er publisert i LO-Aktuelt, på web-avisen Fri Fagbevegelse, på LOs nettsider og på LOs internasjonale Facebook-side.

I november arrangerte LO i samarbeid med Fellesrådet for Afrika og Utviklingsfondet konferansen «Sammen om 1 million nye jobber i Afrika». Konferansen satte søkelys på hvordan norske utviklingsaktører kan bidra til inkluderende vekst på det afrikanske kontinentet.

Informasjonsrådgiver og øvrige medarbeidere i internasjonal avdeling har bidratt med foredrag og informasjon om LOs internasjonale arbeid på LOs fylkeskonferanser, i lokale fagforeninger, i lokale LO-avdelinger, på LO-skolen og ved Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole på Ringsaker.

Det er gjennomført besøk til Swaziland og Malawi med tillitsvalgte fra Norsk Arbeidsmandsforbund og Norsk Tjenestemannslag. Det ble publisert artikler på LOs nettsider og LOs internasjonale Facebook-side i forbindelse med besøkene.

LOs jubileumsfond for tillitsvalgte i utviklingsland og Øst- og Sentral-Europa

Fondet ble opprettet i forbindelse med Landsorganisasjonens 100-årsjubileum i 1999 og skal gå til opplæring av tillitsvalgte i utviklingsland og Øst- og Sentral-Europa. IFS-styret er styre for LOs jubileumsfond. I 2016 ble det innvilget støtte til femten søkere, hvorav seks kvinner og sju menn. I tillegg ble det for første gang gitt stipendier for undervisning til to grupper i hhv. Tunisia (engelskkurs) og Kroatia (kommunikasjonskurs).

LOs fond for utdanning av jurister i den tredje verden

Formålet med fondet er å gi økonomisk bidrag til utdanning av jurister i den tredje verden. Fondet ble opprettet i 1999. IFS-styret er styre for fondet. Internasjonal avdeling er sekretariat. Det ble ikke utlyst stipendier i 2016.

SAMARBEID MED ANDRE ORGANISASJONER

Samarbeidskomiteen LO/Arbeiderpartiet

Samarbeidskomiteen mellom LO og Ap har som utgangspunkt møter én gang i måneden. Møtene har gitt løpende gjensidig informasjon om det faglige og politiske arbeidet, og komiteen har stått for felles konferanser om aktuelle temaer.

Komiteen hadde ved utgangen av 2016 følgende sammensetning: Fra LO: Gerd Kristiansen; Hans-Christian Gabrielsen; Tor-Arne Solbakken; Peggy Hessen Følsvik; Egil André Aas; Jørn Eggum; Mette Nord; Trine Lise Sundnes. Fra Ap: Jonas Gahr Støre; Trond Giske; Hadia Tajik; Kjersti Stenseng. Sekretærer: Finn Jota, Ap og Stein Reegård, LO.

LOs maritime samarbeidsutvalg

Utvalget ledes av Hans-Christian Gabrielsen og er et samarbeidsutvalg med Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund. Den maritime næringen står midt i store utfordringer der utflagging av skip truer norske arbeidsplasser.

Samarbeidsavtalen mellom LO og Norges Skiforbund (NSF) Hopp

Høsten 2016 inngikk LO og Norges Skiforbund Hopp en avtale om et samarbeid om synliggjøring av både LO og hoppporten. Samarbeidsavtalen gjelder i tre år. Avtalene omfatter NSF' elitesatsing i hopp for både kvinner og menn, samt for juniorer.

Formålet med avtalen:

- Forsterke egen organisasjons samling om merkevaren LO
- Gi LO en positiv profileffekt, samt tilgang til arenaer for å knytte sterkere relasjoner til nye og eksisterende medlemmer og forbund.

Hopp plikter å bidra med sitt nettverk og andre partnere til felles markedsarenaer

- Bidra til utvikling av Norges beste hoppere til et internasjonalt nivå

LOFAVØR

LOfavør

LO har ansvar for LOfavør på vegne av forbundene, og mye av tiden er brukt på videreutvikling av programmet og ny LOfavør-skolering, ved siden av daglig drift. Målet er at programmet skal bidra til økt rekruttering og medlemslojalitet. Målinger viser at en stor andel nye medlemmer kommer gjennom hjemmesiden til LOfavør, og at flere av medlemmene benytter seg av tilbudene. Organisasjonsavdelingen har det overordnede administrative ansvaret for driften av LOfavør-programmet, og leder LOfavør-administrasjonen.

Organisasjonsavdelingen innehar sekretærfunksjonen i Fellesutvalget (FU), Bank- og Forsikringskomiteen (BFK), Leverandørkomiteen (LK) og leder- og sekretærfunksjonen for LOfavør-administrasjonens møter. I de siste årene har Fellesutvalgets målsetning vært å øke medlemmenes kjennskap til og kunnskap om LOfavør-programmet. Utviklingen av kjennskapet følges gjennom ukentlige og månedlige effektmålinger, og i 2016 er i tillegg effekten av reklameoppmerksomheten målt.

I år har Fellesutvalget valgt å markedsføre LOfavør med en «Always on»-plan, i tillegg til kampanjer. Det vil si at LOfavør har hatt en konstant tilstedeværelse i digitale medier gjennom hele 2016 for å øke kunnskap om innholdet i LOfavør. LOfavør har vært synlig i utvalgte betalte kanaler, egne kanaler, ved søk og på Facebook. Målinger gjennom året har vist en positiv effekt, og dette arbeidet vil fortsette i 2017. Det ble også gjennomført en stor profilkampanje i ukene rundt påske (mars og april 2016). Profilkampanjen ble kun kjørt i digitale medier, og var utviklet slik at den bygget opp under økt kjennskap til LOfavør-programmet. Kampanjen var vellykket og skapte positiv oppmerksomhet om fordelsprogrammet for LO og forbundene. Både på hjemmesiden og på Facebook var det mye mer aktivitet enn vanlig på denne tiden, og i tillegg var det flere innmeldinger enn vanlig i perioden.

Nytt av året er at flere av samarbeidspartnerne har investert betydelige midler til filmer i LOfavør-drakt i aktivitetsplanens kampanjeperioder. SpareBank 1 Forsikring hadde digitale kampanjer i sommermånedene for bilforsikring og i høst for husforsikring.

SpareBank 1 kunne melde om salgsrekord på LOfavør husforsikring etter kampanjen i september. Fjordkraft lanserte en salgskampanje i september, og Ving har hatt kampanjer i høst og i romjulen. Alle samarbeidspartnerne melder om gode resultater. Dette er en ny måte å profilere seg på, både for samarbeidspartnerne og LOfavør, så justeringer har vært nødvendig underveis. Målinger viser at kjennskapen og kunnskapen om innholdet opprettholdes godt under kampanjeperiodene. Dårlige kjennskaps- og kunnskapsmålinger om forsikringen Kollektiv hjem på våren, gjorde det nødvendig for Fellesutvalget å ta et krafttak for å kommunisere denne viktige forsikringen. Høsten 2016 ble derfor satt av for at forbundene i fellesskap skulle informere om forsikringen gjennom to større kampanjeperioder, i september og desember. Målet var å øke kjennskapen til Kollektiv hjem fra 64 prosent til 67 prosent. Kampanjene har vært en suksess jf. målinger vi har gjort under og etter aktivitetene, og de har skapt mye oppmerksomhet om forsikringen. Dette var første gangen alle forbundene i fellesskap har hatt en kampanje sammen med LOfavør.

Gjennomførte effektmålinger har vist at kampanjene kan sammenlignes med en god TV-reklame, og har nådd ut til over halvparten av Norges befolkning. Målinger viser at kampanjene har bygd stolthet blant forbundenes medlemmer, og mange medlemmer har delt sine historier under aktivitetene som ble gjennomført på Facebook. I løpet av 2016 har LOfavør fått over 6000 nye følgere på Facebook. Antall besøkende på hjemmesidene til LOfavør økte under kampanjene, og 52,5 prosent av disse kommer inn via mobil.

En viktig arbeidsoppgave i 2016 har vært å styrke kommunikasjonen med medlemmene. Målsetningen har vært at medlemmene skal kjenne til at LOfavør handler om trygghet i privatlivet, i tillegg til de fordeler medlemmene har gjennom kollektive forsikringsordninger framforhandlet av forbundene.

En aktivitet som er inkludert i alle arrangementer er å få flere medlemmer til å laste ned LOfavør-appen. I 2016 har 86 848 medlemmer lastet ned appen, totalt 299 071. Av disse er 160 153 registrerte brukere. Det var flest nedlastninger i perioden september–desember.

LOfavør har også bidratt sterkt til rekruttering i forbundene. I 2016 har over 14 500 personer meldt seg inn via innmeldingsskjemaet på LOfavørs hjemmeside eller via e-magasinet. Det gode resultatet skyldes et tett samarbeid med forbundene, og målet framover er at LOfavør tas inn i forbundenes allerede planlagte aktiviteter, der det er naturlig.

I 2016 har Fellesutvalget fortsatt det store arbeidet med å evaluere produktene i LOfavør. Som et resultat av dette arbeidet er det framforhandlet bedre avtaler og fordeler, og i 2016 har fem nye samarbeidspartnere kommet til, mens to har gått ut. Metoden skal evalueres i 2017. I 2015 besluttet Fellesutvalget å bytte leverandør av kredittkortet LOfavør Mastercard fra EnterCard til SpareBank 1 Kredittkort. I 2016 har det vært gjennomført forberedende arbeider og utsendt informasjon i forbindelse med skiftet, som skjer 1.1.2017. Porteføljen ble ikke kjøpt ut, og det har derfor vært spesielt viktig å gi de 85 000 medlemmene med LOfavør Mastercard god informasjon om hva skiftet innebærer.

En annen oppgave har vært å bistå LOfavør-komiteene i fylkene i deres aktiviteter, og foreslå nye. I 2015 startet administrasjonen å utarbeide en ny skolering for LOfavør. Den nye skoleringen skulle innarbeides i løpet av 2016, og relevant informasjon er sendt fylkene og forbundene. Det ble avholdt tre kurs med målsetting om å utdanne minst 15 veiledere fra LOfavør-komiteene i fylkene, som igjen skal kunne videreformidle skoleringen til de øvrige komiteene og forbundene lokalt. Totalt har 80 personer gjennomført kurset, hvorav 5 kommer fra forbund sentralt, 30 er tillitsvalgte og fra fylkeskomiteene og 21 fra SpareBank 1. Tilbakemeldingene har vært veldig gode, og noen justeringer er foretatt underveis etter innspill fra deltakerne. I skoleringen legges det vekt på å gi deltakeren innsikt i ulike kommunikasjonsmetoder som kan brukes i formidlingen av LOfavør-programmet i samtale med medlemmene, og under presentasjoner og kurs om LOfavør. Deltakerne fikk i tillegg til kurshefte utlevert omfattende materiell og ferdige presentasjoner til deres videre arbeid.

LOfavør programmet er et selvfinansierende fordelsprogram, som ikke skal påføre forbundene eller LO kostnader. Kostnader for drift av programmet finansieres av provisjon fra leverandørene. LOs organisasjonsavdeling belastes dermed ikke kostnader for LOfavør-programmet.

LOs INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONSVIRKSOMHET

Radio Riks

Fagbevegelsens nærradioorganisasjon består av 19 medlemsradioer. Styreleder er Trond Erik Thorvaldsen. Journalist Knut Jeppsson er engasjert for produksjon av stoff til radioene. Radio Riks' sentrale medarbeider har egne lokaler i Folkets Hus, Oslo. Radio Riks dekker over 60 kommuner og 11 fylker. Årsmøtet i Radio Riks har vedtatt omorganisering av organisasjonen fra 1. mars 2017. Radio Riks' direkte engasjement i Radio Riks og Puddefjord i Bergen vil bli avviklet i 2017. Egen stilling avvikles samtidig. Dette må også ses i sammenheng med at LO Media vil satse på podcast/radio. INRA er representert i styret.

LO Media

Stiftelsen LO Media er LO og forbundenenes mediebedrift. LO Media hadde i 2016 en omsetning på drøyt 125 millioner kroner, og hadde ved utgangen av året 65 ansatte. LO Media er den største fagbladprodusenten i Fagpressen, med et månedlig opplag på over 500 000 fagblader. LO Media driver også det redaksjonelle nettstedet www.frifagbevegelse.no. Nettstedet hadde i 2016 kraftig vekst, og antallet daglige sidevisninger ble mer enn doblet i løpet av året. Som en del av en styrket redaksjonell satsing på arbeidslivsjournalistikk, kjøpte LO Media i oktober alle aksjene i Avisenes Nyhetsbyrå (ANB). ANB ble samlokalisert i LO Media i november, og nyhetsbyrået drives videre som eget selskap.

LO Media driver også flere ikke-redaksjonelle satsinger. Digitaltrykkeriet er lokalisert i Statstilsattes hus i Møllergata 10, og leverer trykksaker og lagerhold til en lang rekke av LOs forbund. Grafisk avdeling for øvrig er også en stor leverandør av ulike typer kommunikasjonsløsninger. Det største enkeltoppdraget i avdelingen i 2016 var håndteringen av LOs medlemsdebatt. Ved hjelp av LO Medias digitale løsninger, ble det satt en solid rekord i antall svar. Debatten ble påbegynt i august 2016 og pågår til februar 2017.

LO Media Kommunikasjon ble opprettet i 2015. Oppdragsmengden er kraftig økende, og avdelingen har i 2016 hatt mange strategisk viktige oppdrag for LO og flere av forbundene. Avdelingen vil i 2017 bli utvidet med ett årsverk.

Videoproduksjon og Nett-TV er en annen avdeling med stor oppdragsmengde. Strømming av landsmøter/konferanser og videoproduksjoner på oppdrag er de to viktigste inntektskilden for denne avdelingen.

LO Media har kontorer i Storgata 33, Oslo. I november 2016 flyttet bedriften til nyoppussede lokaler i niende og tiende etasje på denne adressen. LOs nestleder, Tor-Arne Solbakken, er styreleder for LO Media. Tore Ryssdalsnes er daglig leder.

Amedia

LO og forbundene solgte alle aksjene i Amedia til Sparebankstiftelsen i februar 2016. Samtidig nedsatte Sekretariatet i LO et eget medieutvalg. Utvalget la 21. november 2016 fram en egen innstilling i sju punkter for å ivareta LOs formålsparagraf om å sikre en sterk arbeiderpresse og mediemangfold. Vedtaket innebar mediestøtte til prosjekter i Klassekampen og Dagsavisen på totalt 19 millioner for styrket arbeidslivs- og samfunnsjournalistikk. LOs medieutvalg / sekretariatet i LO anbefalte også kjøp av ANB i august. LOs medieutvalg vil også drøfte satsninger på egne medier i fagbevegelsen gjennom styrking av Stiftelsen LO Media, og samarbeid med forbund utenfor stiftelsen for å styrke digital satsing og samordninger av ressurser i tråd med forventede endringer i medievaner blant LOs medlemmer. Konkrete forslag på dette området vil bli lagt fram i 2017.

Media

Media er en viktig kommunikasjonskanal og arena for å profilere og synliggjøre LO. INRA har ansvaret for å legge til rette for god kontakt mellom tillitsvalgte og journalister og utarbeide og følge opp kommunikasjonsstrategier.

LOs kontakt med pressen skjer både gjennom formell og uformell kontakt. Det er gjennomført flere intervjuer og bakgrunnssamtaler,

avholdt presseseminarer og sendt ut pressemeldinger. Flere arrangementer har vært åpne for pressen.

Profilering

I tillegg til profilering av LOs hovedsaker gjennom mediekontakt, opinionsundersøkelser, internett og sosiale medier, har LO benyttet betalt kommunikasjon i forbindelse med oppstarten av medlemsdebatten foran LO-kongressen i og stortingsvalget i 2017, både gjennom radiospotter på P4 og Radio Riks og annonsering i fagblader og på Facebook. Stadig mer av profileringen, også den betalte, foregår på sosiale medier.

Sponsorvirksomhet

LO videreførte støtten til «Gi rasisme rødt kort», profileringssamarbeid med NISO i forbindelse med «Årets Spiller» og støtten til LO Notodden til aktiviteter og profilering i forbindelse med Notodden Bluesfestival, som en del av et spleiselag.

Nettsider og sosiale medier

LOs nettsider

LOs nettsider har blitt besøkt av 424 000 unike brukere i 2016. Dette er en klar økning fra 2015 på om lag 40 000. Over halvparten av besøkene kommer fra mobil eller nettbrett.

Besøkene kommer fra:

Søk (Google)	198 000
Direkte	110 000
Sosiale medier	64 000
Link fra andre sider	53 000

Det er medlemsfordeler, lønn og tariff som er de mest besøkte kategoriene, samt informasjon om LO. 7000 har besøkt medlemsdebattssidene.

Innmeldinger

6521 meldte seg inn via LOs nettsider i år. Dette er om lag 200 flere enn i 2015 og 1400 flere enn i 2014. Det er flest innmeldinger via organisk søk på Google og via lenker, særlig fra LOfavør.

LOs nyhetsbrev

LOs nyhetsbrev går ut to ganger i uken med informasjon fra LOs nettsider. Nyhetsbrevet har 3522 abonnemeter, som er en liten nedgang. 54 prosent leser nyhetsbrevet, og 21 prosent følger lenker fra nyhetsbrevet. Nyhetsbrevet fra Brussel-kontoret har 2032 abonnenter, og nyhetsbrevet fra Arbeidslivet har 1521 abonnenter.

LO på Facebook

LO har 77 000 følgere på Facebook. Det er 27 000 flere enn ved inngangen av året. I 2016 hadde vi 315 000 interaksjoner på 395 poster på Facebook. Det er et snitt på 800 pr. post. Engasjementstallene er noe lavere enn for de tre største partiene, men klart større enn for øvrige partier. Den høye arbeidsløsheten, jernbanereformen, skatt/velferd/økonomisk styring, privatisering og nei til salg av Norge har vært de viktigste områdene.

LO-leder Gerd Kristiansen har 14 500 følgere på sin side. Dette er en liten økning fra 2015. LO-lederens side har 29 000 interaksjoner i perioden, fordelt på 270 poster. LOs sommerpatrulje har 6200 følgere. LOs internasjonale sider har 3600 følgere og LO Luftfart har 1800 følgere.

Twitter

LOs Twitterkonto har 9100 følgere, og LOs poster har om lag 60 000 visninger i måneden.

Instagram

LO har 3100 følgere på Instagram. LO er også til stede på Snapchat og Linked-In,

Webmedarbeiderforum

Det har vært holdt tre møter og to workshops i webmedarbeiderforum, som er et forum for de som arbeider med web og sosiale medier i forbundene. To av møtene og workshopene har hatt valgkamp som tema. I tillegg har det vært holdt et møte om Snapchat.

Opplæring

Det har vært gjennomført opplæring for Nord-Trøndelag og Møre og Romsdal.

Intranett

I mars 2016 ble nytt intranett for LOs ansatte lansert. INRA har hatt hovedansvaret for prosjektet. Andre fagavdelinger har vært involvert og representert i prosjektgruppen, som arbeidet i forkant av lansering. Spesielt gjelder dette IKT- og personal- og utviklingsavdelingen. Bakgrunnen for lansering av nytt intranett var både behovet for en opprydding og forenkling av intranettet, samt en teknisk oppgradering som gjør det lettere for alle ansatte å publisere saker. Det nye intranettet er inspirert av funksjonalitet som vi kjenner igjen fra sosiale medier, særlig fra Facebook. Det finnes nå bl.a. muligheter for å like og kommenter saker, innlegg og beskjeder. Vi ønsket oss et mer dynamisk intranett, der de ansatte bidrar mer med innhold. Mye av kjernefunksjonaliteten er beholdt i den nye løsningen.

«Min side», der ansatte finner Tidbank, Visma lønn og reiseregneringsregistrering, er videreført. Det samme gjelder også personalhåndboka, presseklipp og kalender. Det nye intranettet gir derimot mer fleksibilitet og muligheter for å skreddersy innholdet den enkelte ønsker å se i sin nyhetsfeed, jf. funksjonalitet vi kjenner igjen fra sosiale medier. Det nye intranettet er presentert på flere av fagavdelingenes avdelingsseminarer, og det er gitt opplæring i publisering og utviklet skriftlig materiell til opplæring i publisering.

Mellomoppgjøret – informasjonsopplegget

Tariffoppgjøret i 2016 var et forbundsvist oppgjør. Mange medier bruker LO som «inngangsport» til tariffoppgjørene, og LO videreførte opplegget med informasjon om forhandlingenes gang, daglig oppdatering av status for oppgjørene og resultater hvor alle forhandlingsprotokoller ble lagt ut på egne tariffsider på www.lo.no.

www.frifagbevegelse.no fulgte tariffoppgjøret tett og hadde svært gode og informative tariffsider.

LOs representantskapsmøte var godt besøkt av media. Møtet ble også overført på LOs internetsider.

LO sendte ut en rekke pressemeldinger med kommentarer fra

LO-lederen i forbindelse med streikene og til meklings- og forhandlingsresultatene

Arbeidslivet.no

Målet med kunnskapsportalen har vært å bidra til et forsterket samfunnspolitisk arbeid overfor tillitsvalgte og medlemmer. Portalen har vært en del av en helhetlig satsing for LO og forbundene. Arbeidslivet.no ble lansert 12. juni 2012. Den første perioden varte fra 2012 til og med 2014. Prosjektet har deretter to ganger blitt forlenget av Sekretariatet med ett år av gangen – ut 2015 og ut 2016. Arbeidslivet.no var fram til årsskiftet 2016/2017 et samarbeidsprosjekt mellom LO, Fafo og LO Media. Redaksjonen, som står for den daglige driften, hadde fram til da medlemmer fra samarbeidspartene Fafo og LO, som også produserte innholdet på siden. Arbeidslivet.no har nyhetsbrev som sendes ut hver onsdag klokken 15.00, og profiler i sosiale medier. Portalen har fått gradvis vekst i oppmerksomhet og utbredelse. Ved årsskiftet 2016/2017 hadde Facebook-profilen nærmere 8600 følgere.

LOs medieutvalg gjennomførte i 2016 en bred evaluering av mediearbeidet, herunder arbeidslivet.no. Her ble det besluttet å prioritere å rette ressursene blant annet inn mot digitale satsinger i LO Media. Som en følge av dette gikk LO og LO Media ut av arbeidslivet.no ved årsskiftet 2016/2017, og nettstedet ble overført til Fafo, som ønsker å videreføre det.

Tillitsvalgtpanelet

LOs tillitsvalgtpanel, som har vært organisatorisk knyttet sammen med arbeidslivet.no og ledet av LO, forblir en del av LOs mediesatsing. Panelet består av tillitsvalgte, rekruttert fra forbundene, og utgjør drøye 3200 tillitsvalgte. I perioden 2012–2016 er det gjennomført tolv undersøkelser i LOs tillitsvalgtpanel. Målet med tillitsvalgtpanelet er å få økt kunnskap om situasjonen ute på arbeidsplassene, og være en viktig stemme i det offentlige ordskiftet.

Arendalsuka

Tidlig høsten 2015 ble det klart at ledelsen i både LO og flere forbund hadde fått mersmak etter det som til da hadde vært en komprimert, men god deltakelse på Arendalsuka 2015. Tilbakemeldinger fra forbundene gjorde at vi gikk bredt ut med tanke på solid deltakelse på Arendalsuka 2016, som gikk av stabelen 15.–20. august. LO gikk også inn som en av sponsorene. Det ble satt ned en arbeidsgruppe med INRAs Bjørn Erik Dahl, Fagforbundets Gunn Karin Gjøl, HKs Inger Helene Vaaten, NTLs Tove Lise Granli og FOs Camilla Moe Røisland. Industri Energi var representert underveis. Det var knyttet stor spenning til hvordan LO og forbundene skulle kunne bryte gjennom lydturen med rekordmange arrangementer i 2016. Det sto over 400 arrangører bak godt over 600 ulike arrangementer.

Valget av Bankgården som LOs sted skulle vise seg å bli svært vellykket. Med plass til flere hundre utendørs og nesten det samme innendørs, ble mange av arrangementene svært godt besøkt. Totalt antall besøkende i Bankgården var over 1000 daglig tirsdag, onsdag og torsdag, og om lag 250 fredag. Suksessfaktoren var gode arrangementer med sterke panel, kjente programledere som Anne Grosvold og artister som Beranek. Totalt deltok LOs ledelse og sentrale forbundsledere på over 30 arrangementer, om lag 10 av disse på egen kjø i Bankgården.

LO slo NHO ettertrykkelig i antall presseoppslag, og LOs deltakelse fikk betydelig gehør både internt, hos paneldeltakere, artister, programledere, gjester og ellers.

LOs EGEN ORGANISASJON

Representantskapet

Det er i 2016 avholdt to møter.

Til representantskapsmøtet 23. februar 2016 i Oslo Kongressenter Folkets Hus, forelå følgende dagorden:

1. Åpning
2. Suppleringsvalg til Sekretariatet
3. Tariffrevisjonen 2016

Til representantskapsmøtet 7. juni 2016 i Oslo Kongressenter Folkets Hus, forelå følgende dagorden:

1. Åpning
2. Suppleringsvalg til Sekretariatet
3. Norske Dramatikeres Forbund – søknad om medlemskap i LO
4. LOs beretning 2015
5. Regnskaper 2015

Det er produsert egne protokoller og referater fra møtene.

Sekretariatet

LOs sekretariat hadde følgende sammensetning ved utgangen av 2016:

Tillitsvalgte:

Gerd Kristiansen
Tor-Arne Solbakken
Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik

Varamedlemmer for disse:

Terje Olav Olsson
Trude Tinnlund
Are Tomasgard
Renée Kristin Rasmussen

Øvrige sekretariatsmedlemmer:

1. Erna Hagensen, Norsk Arbeidsmandsforbund
2. Jan Olav Andersen, EL og IT Forbundet
3. Mette Nord, Fagforbundet
4. Odd Haldgeir Larsen, Fagforbundet
5. Jørn Eggum, Fellesforbundet
6. Steinar Krogstad, Fellesforbundet
7. Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor i Norge
8. Leif Sande, Industri Energi
9. Jan-Egil Pedersen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund
10. John Leirvaag, Norsk Tjenestemannslag
11. Egil André Aas, LO Stat

Varamedlemmer:

1. Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen
2. Lars M. Johnsen, Norsk Transportarbeiderforbund
3. Jonny Simmenes, Forbundet for Ledelse og Teknikk
4. Odd Christian Øverland, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund
5. Jane Brekklus Sæthre, Norsk Jernbaneforbund
8. Johnny Hansen, Norsk Sjømannsforbund
9. Hans Ole Rian, Musikernes fellesorganisasjon
10. Torbjørn Bongo, Norges Offisersforbund
11. Anne Finborud, Skolenes landsforbund

Samtlige varamedlemmer deltar i sekretariatet og møter med tale- og forslagsrett. Utover de valgte, møter leder i HK-klubben i LO, Mie Opjordsmoen, med tale- og forslagsrett. AOF Norges daglige leder, Tove Johansen, har møterett i Sekretariatet.

Ved utgangen av 2016 hadde følgende forbundsledere møterett i sekretariatet:

1. Rita Bråten, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund
2. Rolf Ringdal, Norsk Lokomotivmannsforbund
3. Nina Hanssen, Arbeiderbevegelsens Presseforbund
4. Joachim Walltin, Norske Idrettsutøveres Sentralorganisasjon
5. Peter Chr. Lehne, Norsk Manuellterapeutforening
6. Tanja Pettersen Brock, Norsk Kabinforening
7. Yngve Carlsen, Norsk Flygerforbund
8. Monica Boracco, Norske Dramatikeres Forbund

Følgende endringer ble foretatt i Sekretariatet 2016:

Roger Hansen trakk seg som forbundsleder i Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

16. februar 2016. NTF avholdt ekstraordinært representantskap 8. mars og Lars Morten Johnsen ble valgt som ny forbundsleder. Han møtte som observatør i Sekretariatet fram til Representantskapsmøtet 7. juni 2016, der han ble valgt som varamedlem nr. 2.

Jane Brekkhus Sæthre ble valgt til ny forbundsleder etter Kjell Atle Brunborg som gikk av på NJFs landsmøte 23.–26. oktober 2016. Hun har sittet som konstituert leder og ble valgt som varamedlem nr. 5 på Representantskapsmøtet 23. februar 2016.

Egil André Aas ble valgt til ny leder etter Tone Rønoldtangen på LO Stats ordinære representantskapsmøte 22.–25. november 2016. Han sitter som vararepresentant nr. 8 fram til Representantskapsmøtet 21. februar 2017, der han innstilles som representant nr. 11.

Torbjørn Bongo ble valgt til ny leder etter Egil André Aas på Norsk Offisersforbunds landsstyremøte 30. november 2016. Han møter som observatør i Sekretariatet fram til Representantskapsmøtet 21. februar 2017, der han innstilles som vararepresentant nr. 8.

Nye forbundsledere som har tiltrådt Sekretariatet i 2016 er:

Norske Dramatikeres Forbund ble tatt opp som nytt forbund i LO på Representantskapsmøtet 7. juni 2016. Som leder av forbundet møter Monica Boracco i Sekretariatet.

Tanja Pettersen Brock ble valgt til ny leder etter Christian Haanæs på Norsk Kabinforenings årsmøte 11. mars 2016.

LOs kontrollkomité

LOs kontrollkomité har i 2016 bestått av:

Faste representanter:

Kristin Nielsen	Handel og Kontor (leder)
Kjell Mjaatvedt	NNN
Kjell Borglund	Norsk Arbeidsmandsforbund.

Vararepresentanter:

Svein Spilling	Fellesforbundet, fast møtende
Elin Veimo	Fagforbundet
Anita Busch	Norsk Tjenestemannslag

Komiteen har i 2016 avholdt fire møter og behandlet 32 saker.

Komiteen har fortløpende behandlet protokollene fra sekretariatsmøtene og ledermøtene.

Protokollene fra representantskapets møter er også behandlet i komiteen.

Saker som ellers har vært sentrale i komiteens arbeid, har vært regnskap 2016 og budsjett 2017. Øvrige saker har vært utvikling av medlemstall og risikovurdering i forbindelse med utlån i Folkets Hus Fond. Komiteen har også fulgt opp arbeidet med internkontroll og risikoforhold i forbindelse med LOs engasjement for Norad og UD.

Det er avholdt en fagkonferanse for økonomiansvarlige i fagbevegelsen i 2016. Temaene på konferansen var det nye banksamarbeidet med Sparebanken Hedmark etter oppkjøp av Bank 1 Oslo Akershus, egenkapitalbevis som aktivaklasse, rentesituasjonen i dag og framover og medlemsutvikling og organisasjonsgrad.

Sekretariatsoppnevnte utvalg

* Inntektspolitisk utvalg

Inntektspolitisk utvalg er et rådgivende organ for Sekretariatet i inntekts- og tariffpolitiske spørsmål og har som hovedoppgave å forberede tariffoppgjørene.

Ved utgangen av 2016 hadde utvalget følgende sammensetning:

Gerd Kristiansen, leder; Tor-Arne Solbakken; Hans-Christian Gabrielsen; Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor; Jørn Eggum, Fellesforbundet; Erna Hagensen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Jan-Egil Pedersen, NNN; Leif Sande, Industri Energi; Jan Olav Andersen, EL og IT Forbundet; John Leirvaag, NTL; Mette Nord, Fagforbundet; Lars Johnsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Egil André Aas, LO Stat; Mimmi Kvisvik, FO.

Samfunnspolitisk avdeling har ivaretatt utvalgets sekretærfunksjon.

* LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Ved utgangen av 2016 hadde utvalget følgende sammensetning:

Peggy Hessen Følsvik, leder, LO; Bjørg Vatnedalen, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund; Geir Granås, Skolenes landsforbund; Monica Derbakk, EL og IT Forbundet; Mette Henriksen Aas, Fagforbundet; Hege Espe, Fellesforbundet; Marianne Solberg Johnsen, FO; Christopher Beckham, Handel og Kontor; Solfrid Horne-Moe, Industri Energi; Anne Berit Aker Hansen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Brede Edvardsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Anders Hovind, Musikernes fellesorganisasjon; Joachim Frivold, Norsk Tjenestemannslag; Bjørn Anders Jonassen, Norsk Transportarbeiderforbund; Siri Aasheim, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Arnstein Aasestrand, Forbundet for Ledelse og Teknikk.

Sekretær: Lotte Dåver Østrem, LO.

I tillegg har øvrige ansatte i LOs administrasjon som jobber med likestilling deltatt i møtene.

Utvalget har avholdt fire møter i 2016.

Utvalget har i perioden hatt følgende innledninger og saker på dagsordenen:

- «Nytt likestillings- og diskrimineringsombud – veien videre» – besøk av det nye likestillingsombudet Hanne Bjurstrøm
- «Er deltid en bro til arbeidslivet for innvandrerkvinner» med innledning Fafo og NAV
- «Hvordan styrke likestillingsarbeidet ute på arbeidsplassene», med innledning fra KUN – Senter for kunnskap og likestilling
- «Familie- og likestilling i Ap's programdebatt», med innledning fra Ap
- «CORE – kjernemiljø for likestilling: Fire nye år! Hva har vi gjort og hva er det viktig å forske på fremover?» med innledning fra Kjernemiljø for likestillingsforskning (CORE)
- FNs kvinnekommisjon. Rapport fra CSW New York
- ILO, ITUC og likestilling
- LOs likestillingspris
- LOs handlingsprogram
- 8. mars

*** LOs kulturutvalg**

Utvalgets sammensetning ved utgangen av 2016:

Fra LO: Leder Renée Kristin Rasmussen; rådgiver: Camilla Lee Maana; sekretær: Mona Westby.

Fra forbundene: Joachim Frivold, Norsk Tjenestemannslag; Mette Henriksen Aas, Fagforbundet; Jens Petter Hagen, Fellesforbundet; Brede Edvardsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Christopher Beckham, Handel og Kontor; Bjørn Jonassen, Norsk Transportarbeiderforbund; Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen; Jacqueline Hopkinson, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund; Hans Ole Rian, Musikernes fellesorganisasjon; Espen Løken, Industri Energi; Kjersti Gundersen, Norsk Manuellterapeutforening; Kai Christoffersen, El og IT Forbundet; Tor Pålerud, Norsk Jernbaneforbund; Terje Haugan, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Arnstein Aasestrand, Forbundet for Ledelse og Teknikk.

Observatører: Tove Johansen, AOF Norge; Frank Meyer, Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek; Kurt R. Frantzen, Framfylkingen; Morten Berntsen, Folkets Hus Landsforbund; Ellen Ovenstad, Fagforbundet.

Utvalget har holdt tre møter og en studietur i 2016 og har behandlet 18 saker.

Studietur

Studietur for kongressperioden 2013–2017 ble lagt til Island 23.–26. februar. Det var 17 medlemmer fra utvalget som deltok. Island satset på kultur og næring og vernet kultursektoren for kutt under og etter finanskrisen, og det medførte at kulturskolene og de mange kunst- og kulturfestivalene som foregår året rundt på Island fikk beholde sine bevilgninger. De fullførte byggingen av Harpa, Reykjavíks konsert og konferansesenter, på tross av den store krisen, og har i tillegg innført en filminsentivordning som har gitt mange nye arbeidsplasser og en økende strøm av turister til sagaøya.

Utvalget hadde møte med følgende innledere på studieturen: Hann Styrmisdóttir, direktør for Reykjavík Kunst Festival; Grímar Jónsson, filmprodusent av Oscar-nominerte RAMS/Stabukk; Kristín G. Guðnadóttir, direktør for ASI kunstgalleri; Katrín Jakobsdóttir, litteraturviter, leder av Venstre-grønt parti, Alltings-representant og tidligere kulturminister; Guðrún Ágústa Guðmundsdóttir, ASIs generalsekretær.

LOs kulturpris 2015

I henhold til nye kriterier for utdeling av LOs kulturpris (vedtatt 5.10.15) vil kulturprisen utdeles annen hvert år. Prisen ble samtidig økt fra kr 50 000,- til kr 100 000,-. Det ble derfor ikke utdelt kulturpris for 2015 i 2016.

Inviterte innledere

- Kristin Danielsen, direktør i Kulturrådet
- Innledere studietur Island

Søknader om økonomisk støtte

LOs kulturutvalg hadde for 2016 en økonomisk ramme på kr 800 000,- for tildeling av økonomisk støtte, kulturpriser m.m. Utvalget mottok 26 søknader til ulike tiltak fra fagbevegelsen, organisasjoner og personer utenfor fagbevegelsen. Jf. søknadskriteriene er det fagbevegelsen og AOFs lokale og regionale organisasjonsledd som er stønadsberettiget.

Bevilgninger til kulturtiltak 2016

LO i Tinn	Hold fanen høyt	115 000,00
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk Østfold	Musikal om Hans Nielsen Hauge	300 000,00
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk Østfold	Brottingær	
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk Østfold	Arbeidersanger	
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk Østfold	Seven	
Arbeiderbevegelsens Historielag i Troms	Seminar om flukt over landegrenser / migrasjon	10 000,00
Kulturnettverket Hadeland	Etablering av kulturnettverk	24 000,00
MFO Rogaland	Fagkonferanse Sound of a Cage	13 500,00
Arbeiderbevegelsens Historielag i Trøndelag	Digitalisering og publisering av bilder/ fotografier	10 000,00
MFO Troms Finnmark Svalbard	Nye ideer, ikke flere penger	15 000,00
LO i Rana og omegn	«Den siste Stein»	50 000,00
AOF Nord avd. Troms Finnmark Svalbard	Faures Rekviem	30 977,00
LO Orkdal og omegn	Carpe Diem v/ Bergmannsteateret	25 000,00
LO i Oslo	Spaniahjelpen	60 000,00
MFO Oslo/Akershus/ Østfold	Balansekunstkonferansen 2016	20 000,00
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk Østfold	Oscar Torp-dagen 2016	25 000,00
NAF avd. 9 Nord	Rettighets-frikjøp dokumentarfilm Ellisif Wessel	25 000,00
LO i Stavanger og omegn	Arbeidersanger og CD	25 000,00

* Organisasjonskomiteen

Organisasjonskomiteen hadde ved utgangen av året følgende sammensetning: Leder: Tor-Arne Solbakken, LO. Medlemmer: Steinar Krogstad, Fellesforbundet; Sissel M. Skoghaug, Fagforbundet; Marianne Solberg Johnsen, Fellesorganisasjonen; Ulf Madsen, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor; Lise Olsen, LO Stat; Terje Anton Moen, Skolenes landsforbund; Vidar Hennum, EL og IT Forbundet; Trond Karlsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Asle Reime, Industri Energi; Anne Berit Aker Hansen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Hans Fredrik Danielsen, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund; Fredrik Oftebro, Norsk Tjenestemannslag; Terje Samuelsen, Norsk Transportarbeiderforbund.

Komiteen har i 2016 ikke avholdt ordinære møter, da det ikke har vært saker til behandling.

* LOs sentrale ungdomsutvalg

Følgende har vært medlemmer av / møtt i LOs sentrale ungdomsutvalg i 2016: Are Tomasgard, LOs ledelse; Christina Beck Jørgensen og Mats Monsen, Fagforbundet; Joakim Damian og Rickard Storevik, Fellesforbundet; Vidar Hovland og Andrea Odden, Handel og Kontor; Helene Svaland Johansen, MFO; Tone Bjørnestø og Bjarne Lagesen, NNN; Tanita Kristiansen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Thomas Jørgensen, Norsk Transportarbeiderforbund; Cathrine Ertsaas, Postkom; Mads Tjøtta og Gustaf af Geijerstam, Norsk Sjømannsforbund; Eystein Leirheim, Norsk Jernbaneforbund; Line Aufles, FLT; Sunniva Roumpier, FO; Sahar Azari og Stian Juell Sandvik, NTL; Maren Marie Wilhmsen og Karl Ruben Gaasmo, Industri Energi; Dagfinn Svanø, EL og IT Forbundet; Eivind Knutsen, Skolenes landsforbund. Øyvind Møller, Pål Spjelkavik og Mandana Yosufi møtte for LOs faglige ungdomssekretærer. Fra LOs administrasjon har følgende møtt: Rune Bugten, Kent Rune Pedersen og Pål Henriksen Spjelkavik fra organisasjonsavdelingen.

LOs sentrale ungdomsutvalg har i 2016 hatt seks møter. Hovedfokuset i arbeidet har vært å planlegge og utvikle handlingsplan for ungdom for resten av kongressperioden, 2014–2017.

LOs ungdomsutvalg er sekretariatsoppnevnt for kongressperioden 2013–2017.

* LOs OU-fondsstyre

Under tarifforhandlingene i 1970 ble LO og NHO (NAF) enige om å etablere et fond som skulle ha til formål gjennomføre eller støtte tiltak til fremme av opplysning og utdanning i norsk arbeidsliv. Opplysnings- og utviklingsfondet LO/NHO ledes av et styre på seks medlemmer, hvor LO og NHO oppnevner tre hver. Innbetalt premie blir fortløpende overført avtalepartene. Midlene forvaltes av partenes respektive fondsstyrer.

LOs OU-fondsstyre har i 2016 bestått av: Tor-Arne Solbakken LO; Anders Skattkjær, Fellesforbundet; Kirsti Mandal, Norsk Arbeidsmandsforbund; Bjørn Mietinen, Handel og Kontor; Solfrid Horne-Moe, Industri Energi; Monica Derbakk, EL og IT Forbundet; Anne Cathrine Devik / Tove Johansen, AOF (observatør) og Siv Schau, LO (sekretær).

Kirsti Mandal gikk av med pensjon og ble erstattet av Anita Johnsen, NAF, midt i året.

Fondsstyret har i 2016 avholdt tre møter, hvorav ett ikke var et fysisk møte.

Sakene som har vært til behandling er regnskap for 2015, søknader om bevilgninger fra fondet, fordeling av midler til tillitsvalgtopp-læring i 2016 og budsjett 2017.

Det var i budsjettet for 2015 avsatt 109,5 millioner kroner til opplæring av tillitsvalgte i privat sektor. Dette er inkludert ubenyttede midler og bevilgninger for 2015.

5 prosent av inntektene i fondet avsettes til forskning. Pr. 31.12.2015 var saldoen i Forskningsfondet 31,9 millioner. I budsjettet for 2016 var det avsatt 6,4 millioner til forskning.

50 prosent av innbetalingene fra LO og forbundene går til Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforenings Opplysnings- og Utviklingsfond.

Andre utvalg

* LOs samferdselspolitiske utvalg

Utvalget har i 2016 hatt fem møter, og har følgende sammensetning ved utgangen av 2016:

Fra forbundene: Helge Haukland, Norsk Arbeidsmandsforbund; Kjell Næss, Norsk Jernbaneforbund; Dag Einar Sivertsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Stein Guldbrandsen, Fagforbundet; Eirik Larsson, Norsk Lokomotivmannsforbund; Alf Edvard Masternes, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Katinka Riksfjord Sporse, Norsk Flygerforbund; Roy Arne Nilsen, Norsk Sjømannsforbund; Lars Iver Wiig, NNN; Jens-Petter Hagen, Fellesforbundet; Tor Erik Granum, Norsk Tjenestemannslag og Trond Erik Thorvaldsen, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Fra LO: Bjørg Stuen, Svein Vefall og Kenneth Sandmo.

Helge Haukland, Norsk Arbeidsmandsforbund, og Kjell Næss, Norsk Jernbaneforbund, har i perioden vært henholdsvis leder og nestleder av utvalget. Arbeidsutvalget har i perioden bestått av Kenneth Sandmo, LO og Trond Erik Thorvaldsen, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Utvalget har i perioden hatt en begrenset dialog med politisk ledelse i departementet, svært god dialog og samarbeid med Stortinget og en rekke organisasjoner/aktører på området. I tillegg til de faste møtene er det gjennomført en rekke dialogmøter/temamøter.

Viktige saker i perioden har vært:

- Oppfølging av fagetatenes forslag til NTP 2018–2027
- Oppfølging av regjeringens forslag til reform av jernbanesektoren
- HMS og seriøsitet i veisektoren
- Utviklingen innen nasjonal og internasjonal lufttransport
- Innspill til statsbudsjettet for 2017

*** LOs olje- og gassutvalg**

LOs olje- og gassutvalg har avviklet fire møter i 2016 og hadde følgende sammensetning ved utgangen av året: Frode Alfheim (leder); Inger Hoff og Henrik Solvorn Fjeldsbø, Industri Energi; Dag Odnes og Mohammad Afzal, Fellesforbundet; Trond Løvstakken, EL og IT Forbundet; Steinar Rindholen, Norsk Arbeidsmandsforbund, Ulf Madsen, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Geir Hagerupsen, Norsk Sjømannsforbund.

I tillegg tiltrer LO med sekretariat og rådgivere innen de områdene som naturlig ligger innunder utvalgets mandat, handlingsplan og retningslinjer.

Disse er: Olav Lie, Cecilie Sjøland og Truls Strand Nilsen.

Utvalget er i 2016 utvidet med ett forbund, Norsk Sjømannsforbund. Utvalget oppsummerer situasjonen i næringen og i de utvalg LO er representert i. I oktober–november ble årskonferansen avviklet i Bodø med om lag 180 deltakere. Situasjonen i næringen og et godt program bidro til rekordhøy deltakelse.

*** LOs nordområdeutvalg**

Utvalget har ikke hatt møter i 2016. LOs nordområdestrategi, som er utgangspunktet for utvalgets arbeid, er under revidering.

*** LOs forum for LHBT-personer i arbeidslivet**

Forumet hadde følgende sammensetning: Peggy Hessen Følsvik, leder, LO; Bård Nylund, LO; Bjørg Vatnedalen og Håvard Sivertsen, Postkom; Christopher Beckham og Inger Helene Vaaten, Handel og Kontor; Even Husa, Industri Energi; Heidi Hoem Bjurbeck, Norsk Transportarbeiderforbund; Hjørdis Henriksen og Kai Christoffersen, EL og IT Forbundet; Joachim Frivold og Ingerid Marie Utvik, Norsk Tjenestemannslag; Ole Buvarp og Anne Lise Wold, Fagforbundet; Svein Frode Pettersbakken og Tove Rita Melgård, Fellesforbundet; Bettina Thorvik, Norsk Arbeidsmandsforbund; Irmelin S. Tjelflaat, Fellesorganisasjonen. Sekretær: Lotte Dåver Østrem, LO.

Forumet har avholdt ett møte i 2016.

Følgende saker har vært på dagsordenen:

- Rosa Kompetanse v/Mathias Holst, rådgiver i FRI
- Oslo Pride 2016 v/distriktssekretær Kari Hauge, Oslo/Akershus
- LOs handlingsprogram

*** LOs forum for inkludering i arbeidslivet**

Forumet hadde følgende sammensetning: Peggy Hessen Følsvik, leder, LO; Onur S. Johansen, LO; Tove Rita Melgård og Atle Høie, Fellesforbundet; Nina Helland og Arne Geir Mehl, Industri Energi; Sissel Karlson og Bjørn Anders Jonassen, Norsk Transportarbeiderforbund; Arnstein Aasestrand, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Bjørg Vatnedalen og Håvard Sivertsen, Postkom; Kai Christoffersen og Hjørdis Henriksen, EL og IT Forbundet; Brede Edvardsen og Terje Mikkelsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Guro Vadstein og Leif Helland, Norsk Tjenestemannslag; Merete Helland og Ann Elise Hildebrandt, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Thore Saugerud og Kathrine Haugland Martinsen, Fellesorganisasjonen; Sissel M. Skoghaug og Moza M. Mwilima, Fagforbundet; Christopher Beckham og Sissel Weholdt, Handel og Kontor; Camilla Lillevold-Øverås og Inger Sylvia Johannesson, Norsk Folkehjelp; Gro Svennebye og Torggrim Kokaas, AOF. Sekretær: Lotte Dåver Østrem, LO.

Forumet har avholdt ett møte i 2016.

Følgende saker har vært på dagsordenen:

- «Blendahvitt tillitsvalgtskorps» med innledning av forsker Inger Marie Hagen og Ragnhild Steen Jensen, Fafo
- «Åpne dørene i arbeidslivet for jenter og kvinner med minoritetsbakgrunn», innledning av Loveleen R. Brenne, daglig leder Seema
- LOs handlingsprogram

*** Fagligpolitisk utvalg for helse**

Utvalget hadde pr 31.12.16 følgende sammensetning: Are Tomasgard, LO-sekretær (utvalgsleder); Torgeir Micaelsen, stortingsrepresentant Ap, fraksjonsleder; Tove Karoline Knutsen, stortingsrepresentant Ap;

Freddy de Ruiten, stortingsrepresentant Ap; Ruth Grung, stortingsrepresentant Ap; Ingvild Kjerkol, stortingsrepresentant Ap; Mette Nord, leder Fagforbundet; Odd Haldgeir Larsen, nestleder Fagforbundet; Sissel M. Skoghaug, nestleder Fagforbundet; Kine Asper, forbundssekretær, Fellesforbundet; Mimmi Kvisvik, leder FO, Peter Chr. Lehne; leder NMF.

Spesialrådgiver Synnøve Konglevoll er sekretær for utvalget.

Følgende har tiltrådt utvalget, etter avtale med hhv. utvalgslederen, Fagforbundet og Ap's helse- og omsorgsfraksjon i stortingsgruppen:
Wegard Harsvik, leder for strategi og samfunnskontakt i LO; Gunn Karin Gjøl, leder samfunnspolitisk avdeling Fagforbundet; Hans Martin Aase, leder Fagforbundets sykehuskontor; Marte Haabeth Grindaker, politisk rådgiver Ap's stortingsgruppe; Ellen Rønning-Arnesen, politisk rådgiver Ap's stortingsgruppe; Kari Schrøder Hansen, politisk rådgiver Ap's stortingsgruppe.

Utvalget har hatt fire møter i 2016.

Viktige saker har vært:

- Arbeidet foran Ap's landsmøte og LO-kongressen i 2017
- Kvinnslandutvalgets utredning
- IKT-løsning ved OUS
- Innspill fra LO og forbundene til Ap's programarbeid

Utvalget har satt ned to undergrupper som skal utarbeide dokument om heltid og om sykehusorganisering, sistnevnte i lys av Kvinnslandutvalgets rapport (NOU 2016:25).

LOs offshorekontor

LOs offshoresekretær gikk av med pensjon tidlig i 2016. Det ble en diskusjon om stillingen skulle erstattes eller ivaretas på andre måter. Etter et sterkt ønske fra forbundene ble det bestemt at stillingen skulle erstattes og at offshoresekretæren fortsatt skulle ha kontor i Stavanger, men at stillingen skal inngå i forhandlings- og HMS-avdelingen. Etter en utlysning ble det ansatt ny offshoresekretær før jul, og han begynner i 2017.

Folkets Hus Landsforbund

FORBUNDSSTYRET:

LO-oppnevnte:

Ellen Stensrud, styreleder
Per Østvold
Kirsti Mandal
Arnstein Aasestrand

Varamedlemmer:

1. Siv Schau
2. Odd Helge Reppe
3. Tore Kyllø
4. Bjørn Mietinen

Landsmøtevalgte:

Hilde Fismen, nestleder
Odd Andreas Lund
Arnt Alsli
Varamedlem Arnfinn Olsen har møtt fast i perioden.

1. Arnfinn Olsen
2. Inger Andersen
3. Svein Rønningsveen

I perioden er det holdt ni styremøter og i alt behandlet 110 saker. I juni måned var styret på studietur til Hedmarken.

MEDLEMSBEVEGELSE

Det er ingen endring i medlemsmassen, og medlemstallet er fortsatt dermed 106 hus.

LANDSFORBUNDETS VIRKSOMHET

Landsforbundets virksomhet har vært ledet av forbundsstyret, og den daglige aktiviteten er styrt av forbundssekretær Morten Berntsen. Han har vært forbundsstyrets sekretær og saksbehandler.

Det er i perioden opprettet et arbeidsutvalg (AU) som består av leder, nestleder og forbundssekretæren.

Sekretæren har hatt flere møte- og reiseoppdrag, 30 i alt. Landsforbundets virksomhet har vært utført i henhold til planer og budsjett for 2016. Foruten vanlig administrativ og organisasjonsmessig virksomhet samt saker tilknyttet Folkets Hus Fond, har arbeidet i stor grad vært å opprettholde kontakt med medlemsorganisasjonene. En viktig og kontinuerlig oppgave har også vært å etablere kontakt med nye Folkets Hus og Samfunnshus hvor kontakten har vært laber.

På våren i 2016 ble et titalls medlemshus utsatt for svindelforsøk fra et katalogfirma. Medlemshusene våre ble urettmessig avkrevd kroner 10 000,- for en tjeneste de ikke hadde bedt om. Det endte med politianmeldelse, og kravene ble slettet. Firmaet er senere under etterforskning av politiet.

Folkets Hus Landsforbund ble i november invitert til Folkets Hus Høyangers 100-årsjubileum og Folkets Hus Narviks 60-årsjubileum.

REGIONALKONFERANSE

Landsforbundet inviterte til to regionalkonferanser i 2016, men gjennomførte bare en ene på grunn av manglende påmelding. Her deltok ni medlemshus og 15 personer.

INVESTERINGER/BYGGEARBEIDER

Det har også i år vært utført en rekke utbedringer og reparasjoner og vedlikehold på medlemshusene våre. Noen ved hjelp av Folkets Hus Fond, mens mange har brukt av egne midler.

NORDISK SAMARBEID

Som en oppfølging av samarbeid mellom de tre nordiske Folkets Hus-organisasjonene, ble det i begynnelsen av året avholdt et møte i Oslo. Her ble samarbeidet framover diskutert. I mai deltok nestleder Hilde Fismen og forbundssekretæren på Föreningsstämman, landsmøtet i FHP, og i august ble vi invitert på og deltok på FHPs filmdager i Kiruna. Folkets Hus och Parker er Sveriges største distributør av kinofilm. Det er også planlagt fellesaktiviteter i 2017.

Folkets Hus Fond

Styret i Folkets Hus Landsforbund innstiller overfor Sekretariatet i saker vedrørende Folkets Hus Fond.

I beretningsåret er det kommet inn og behandlet to søknader om lån: Fra Folkets Hus Stord SA og Folkets Hus Såheim på Rjukan. Det er innvilget lån for til sammen kr 1 281 000,-.

Foruten søknader om lån er det behandlet to søknader om rente- og avdragsutsettelse for inntil seks måneder. Det er pt ingen restanser.

Renten på lån i Folkets Hus Fond har i hele beretningsåret vært 2,0 % pa.

ADMINISTRASJON

3165 saker er registrert til saksbehandling i LOs arkiv.

506 saker ble innstilt for behandling i Sekretariatet.

347 saker er behandlet i Ledermøtet.

837 saker er behandlet i Administrasjonsmøtet.

Ledelsen

LOs ledelse med arbeidsfordeling:

Gerd Kristiansen, LO-leder

Daglig ledelse, samordning og strategiutvikling, fagligpolitisk samarbeid, tariffpolitikk, næringspolitikk, fiskeripolitikk, helsepolitikk, internasjonal politikk, NFS (Nordens Faglige Samorganisasjon), DEFS (Den europeiske faglige samorganisasjon), ITUC (International Trade Union Confederation), ILO (Den internasjonale arbeidsorganisasjonen), SAMAK (Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité).

Tor-Arne Solbakken, 1. nestleder

LO-lederens stedfortreder, tariffpolitikk/hovedavtalene – privat sektor, pensjonspolitikk privat/offentlig, energipolitikk, Forsvaret, internasjonalt faglig arbeid (NFS, DEFS, SAMAK), internasjonalt solidaritetsarbeid.

Hans-Christian Gabrielsen, 2. nestleder

Nærings- og industripolitikk, olje og gass, samferdsel, bergverk, virkemiddelapparatet, miljø og klima, bedriftsdemokrati, LOs økonomi, LOs ansatte på anlegg, samarbeidet mellom LO, Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund.

Peggy Hessen Følsvik, 1. sekretær:

Arbeidsmiljø, Inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen), arbeidstid, likestilling mellom kvinner og menn, etnisk likestilling, antirasistisk arbeid, lesbiske, homofile, bifile og transpersoners rettigheter og likestilling i arbeidslivet, tjenesteytende sektor, luftfart, reislivspoli-

tikk, forbrukerpolitikk, Fellestiltakene LO–Virke, LO–SAMFO, LO–NHO (HF).

Terje Olav Olsson, LO-sekretær

Organisasjon, rekruttering, medlemsfordeler, fiskeripolitikk, trygdeoppgjøret, Nordvest-Russland, BASTUN (Baltic Sea Trade Union Network).

Trude Tinnlund, LO-sekretær

LOs administrasjon/personal, arbeidsmarkedspolitikk – NAV, sosial dumping, arbeidsinnvandring, fag- og yrkesopplæring, etter- og videreutdanning, sosialpolitikk.

Are Tomasgard, LO-sekretær

Tariff- og hovedavtalene i LO Kommune, LO Stat, Kirkens Arbeidsgiverforening, ungdomsarbeid, rekruttering ungdom, student- og elevmedlemskap, boligpolitikk, barnehage, grunnskole, helse, sosial og barnevern, rus, næringsrettet forskning, distriktssekretærene i LO.

Renée Kristin Rasmussen, LO-sekretær

Kultur, idrett, kirke (kultur som næring), høyere utdanning, forskning, kriminal- og justispolitikk, seniorpolitikk, ILO, FNs arbeidslivsorganisasjon, selvstendig næringsdrivende.

Økonomiavdelingen

Ved årsskiftet 2015/2016 besto avdelingen av 30 personer inkl. to lærlinger. Regnskap/økonomi 12 personer, IKT 6 personer og Service 12 personer. Avdelingen ledes av Siv Schau.

Avdelingen har følgende ansvarsområder:

REGNSKAP/ØKONOMI

Regnskap

Ansvaret for all regnskapsførsel, fakturering, rapportering, avstemming og kontroll i LO og for LOs distriktskontorer, Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening og øvrige fond LO har regnskapsansvaret for. Regnskapsfunksjonen har også ansvaret for alle refusjoner og reiseoppgjør for LOs budsjett.

Lønn

Ansvar for lønnsutbetalinger, innberetning, kontroll, avstemminger og offentlig rapportering for LO og Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening.

LOfavør

Ansvar for økonomisk oppfølging innen LOfavør, samt oppfølging av leverandøravtaler innenfor konseptet. Avdelingen har deltakere i Bank- og forsikringskomiteen og Leverandørkomiteen. I Fellesutvalget har avdelingens deltakere observatørstatus.

Utdanningsfondet

Avdelingen har ansvar for administrasjon, behandling og utbetaling av stipendsøknader, samt regnskapsførsel av Utdanningsfondet. Innehar også sekretærfunksjonen i fondet.

Rådgivning til LOs forbund

Hovedoppgavene er å utføre økonomiske tjenester i forbundene etter den eksterne revisjonens faglige retningslinjer, samt økonomisk gjennomgang av andre oppdrag som ikke er underlagt den eksterne revisjon. Det blir i tillegg ytet ulike tjenester overfor oppdragsgivere, herunder regnskapsrådgivning, innberetning, internkontroll, attestasjonsoppgaver, avstemminger, avdelingsregnskap, årsregnskap m.m.

Internasjonal aktivitet

Hovedansvar innen kontroll og oppfølging av LOs internasjonale virksomhet. Budsjett og rapportering er også en del av dette ansvarsområdet.

Øvrig virksomhet

Avdelingen har sekretærfunksjonen i LOs OU-fond og LOs kontrollkomité. Andre oppgaver er bl.a. reiseavtaler for LO og forbundene, diverse oppfølging mot SpareBank 1 Gruppen og oppfølging av forsikringsavtaler (ikke personalforsikringer). Seksjonen har i 2016 fått tilført nye oppgaver i forbindelse med kontingentinnkreving i foreningene og utbetaling til de lokale LO-avdelingene.

Kapitalforvaltning

Løpende forvaltning av LOs kapital i samarbeid med LOs investeringskomité og LOs ledelse.

Rådgivning til LOs ledelse

Rådgivning til LOs ledelse i relevante økonomiske spørsmål.

Folkets Hus Landsforbund

Rådgivning overfor de enkelte Folkets Hus, budsjett og regnskap for Folkets Hus Landsforbund og Folkets Hus Fond, forberedelse av saker til styret i Landsforbundet. Forbundssekretæren er underlagt økonomiavdelingen.

SERVICESEKSJONEN

Oppgavene består av service til alle brukerne i LO.

Seksjonens ansvarsområde omfatter møterom, servering, byggeteknisk, vedlikehold, eiendomsforvaltning, renhold, internpost, logostikk/innkjøp i LO, mobiltelefoner og maskinparken i LOs lokaler. Ansvar for bilene i LO. Ansvarlig for utbygging/utbedring i LOs lokaler.

IKT-SEKSJONEN

Seksjonen består av IKT-leder og IKT-rådgiver samt to IKT-lærlinger, i tillegg til to ved sentralbordtjenesten. Seksjonen har ansvar for alle avtaler vedr. drift av LOs IKT-systemer, prosjektledelse i IKT-prosjekter og IKT-bistand, og opplæring innen IKT av LOs ansatte.

Lorgnett

Seksjonen har ledet prosjektet for pengeflyten mellom fagforeningene og de lokale LO-avdelingene.

Kopi/print

Samtlige kopi-/printmaskiner er byttet ut på ny treårsavtale.

IKT-lærlinger

Seksjonen har ved utgangen av 2016 to lærlinger. Den ene skal ta avsluttende fagprøve i 2017, den andre i 2018.

Ny driftsavtale

Det er igangsatt arbeid med ny driftsavtale som vil tre i kraft i løpet av 2017.

Personal- og utviklingsavdelingen

Personal- og utviklingsavdelingen skal bidra til å oppfylle LOs hovedmål gjennom effektiv utvikling og bruk av organisasjonens ressurser med fokus på tydelig ledelse, personal- og organisasjonsutvikling og HMS.

Arkivet er en del av personal- og utviklingsavdelingen. De er organisert som egen seksjon med Bjørn Erik Lundin som arkivleder.

Personal- og utviklingsavdelingen ledes av Elling Sørum, og hadde ved utgangen av 2016 sju ansatte.

Personal- og utviklingsjef utøver på vegne av LO-leder arbeidsgiverrollen i LO.

Avdelingens arbeidsområder:

- Overordnet personalpolitikk – strategier, handlingsplaner og utviklingsarbeid
- Organisasjonsutvikling
- Tilsetting og rekruttering
- Lønns- og arbeidsvilkår
- Forsikrings- og pensjonssaker
- Oppfølging av individuelle personalsaker
- Lønns- og personalsystemer
- HMS / følge opp LOs IA-avtale
- Kompetanseutvikling og introduksjonskurs for nyansatte
- Lederstøtte og lederutvikling
- Partssamarbeid med HK-klubben
- Lærlinger
- Velferdsordninger for ansatte
- LOs pensjonister

Arkivseksjonens arbeidsoppgaver er arkiv og dokumentbehandling.

LO er en godkjent lærebedrift, og personal- og utviklingsavdelingen har hovedansvaret for alle lærlinger i LO. Ved utgangen av 2016 hadde LO kontorfaglærlinger ved distriktskontorene i Østfold, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag, IKT-seksjonen hadde to lærlinger i IKT- servicefaget.

ÅRSVERK

Ved utgangen av 2016 var det i alt 255 årsverk (inkl. 8 kongressvalgte) i LOs administrasjon.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHETSARBEID (HMS)

I 2016 er det jobbet med oppfølging av arbeidsmiljøundersøkelsen som ble gjennomført våren 2016. Resultatene viste at det gjennomgående er et godt arbeidsmiljø i LO. Rapportene med resultater ble behandlet i AMU. Resultatene for LO har blitt presentert på et allmøte. Alle avdelinger og regioner har fått presentert sine resultater. (Resultatene for distriktskontorene legges fram regionsvis.) Oppfølging og utarbeidelse av tiltak for å utvikle og bevare et godt arbeidsmiljø gjøres i avdelingen og på distriktskontorene til LO.

LOs sekretariat mottar egen HMS-rapport for 2016.

Sykefraværet i LO for 2016 ble 4,94 prosent. I 2015 var sykefraværet 4,35 prosent.

ARBEIDSMILJØUTVALGET (AMU)

Det ble avholdt tre møter i Arbeidsmiljøutvalget.

I 2016 hadde arbeidsgiversiden ved Trude Tinnlund ledervervet i AMU.

AMU utarbeider egen årsrapport for 2016 som går til LOs sekretariat.

LO SOM IA-VIRKSOMHET

LOs IA-utvalg er et underutvalg av AMU, og fagansvaret ligger hos personal- og utviklingsavdelingen. I 2016 ble det avholdt to møter i IA-utvalget i tillegg til månedlige møter i et arbeidsutvalg som jobber med konkret oppfølging og tilrettelegging for sykmeldte.

IA-utvalget har kontinuerlig jobbet med å videreutvikle handlingsplan for IA-arbeidet. Det er lagt stor vekt på forebyggende arbeid. IA-utvalget har vært representert i AMUs møter for rapportering av sykefravær og leverer ellers egen årsrapport til AMU.

INTEGRERING OG LIKESTILLING

LO har et systematisk arbeid innenfor likestilling og integrering og jobber aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Likestillingsperspektivet vurderes i alle saker. Ved rekruttering er inkluderende arbeidsliv og mangfold i fokus. LO utarbeider en årlig likestillings- og integreringsrapport som publiseres på lo.no. LO er

også «Rasismefri sone», som deltaker i prosjektet til Norsk Folkehjelp.

Informasjons- og rådgivningsavdelingen

Informasjons- og rådgivningsavdelingen har ansvaret for intern og ekstern kommunikasjonsvirksomhet i LO, og ledes av Jenny Ann Hammerø.

Avdelingens arbeidsområde omfatter presse- og samfunnskontakt, strategisk rådgivning for LO-ledelsen, profilering av LO og LOs hovedsaker, samt LOs internett- og intranettside, aktiviteter på sosiale medier og arbeidslivets kunnskapsportal arbeidslivet.no.

Avdelingen driver utredningsarbeid på det informasjonsstrategiske området, og produserer informasjonsmaterieell, taler, kronikker, uttalelser, presentasjoner med videre.

Avdelingen har ansvar for kontakten med mediestiftelsen LO Media, LOs forening for fagblad og informasjon (LOFF) og Radio Riks. Videre har avdelingen oppgaver i forhold til rådgivning og praktisk oppfølging av det fagligpolitiske samarbeidet og SAMAK.

Avdelingen hadde 15 medarbeidere i 2016.

Forhandlings- og HMS-avdelingen

Forhandlings- og HMS-avdelingen hadde 20 medarbeidere, hvorav fem ansatte med arbeidsplass utenfor Folkets Hus knyttet til store anlegg. Avdelingen ledes av Knut Boddning, to nestledere Geir Høibråten og Marianne Svensli og avdelingssekretær Vera Andresen. Anleggssekretær Truls Nilsen har ansvaret for LO-koordinatorene.

Avdelingens hovedarbeidsområder er:

- Tariffoppgjør – tariffpolitikk og tvistebehandling
- Overenskomster
- Blanketter
- Overenskomstopprettelser – tvistebehandling
- Hovedavtalene
- Sosial dumping
- Vikarbyråer – bemanningsforetak
- Bedriftsdemokrati og samfunnsansvar

- Omstilling
- Organisasjonskomiteen – grenseavtaler mellom forbundene
- Arbeidstidsordninger
- Oppfølging og utvikling av arbeidsmiljøloven
- Arbeidsmiljøspørsmål, herunder bistand til forbund
- Arbeidstid og helse
- Arbeidsmiljøforskning
- Regelverksarbeid innen arbeidsmiljøområdet
- IA-avtalen
- Sykefraværprosjektet NHO–LO
- Alkohol- og narkotikaspørsmål i arbeidslivssammenheng
- Kjemisk-fysisk arbeidsmiljø
- Bedriftshelsetjeneste og arbeidsmedisin
- Personvern i arbeidslivet

Store anlegg – LO-koordinatorene:

LO-koordinatorenes oppgave er å koordinere HMS-arbeidet gjennom LO-utvalget på anlegget.

Internasjonal avdeling

Avdelingen har hatt 15 stillinger fordelt på avdelingsleder, nestleder, ti rådgivere og tre kontoransatte. Avdelingen ledes av Vidar Bjørnstad. Den er organisert i to seksjoner: Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS), som arbeider med utviklingsspørsmål og internasjonalt faglig solidaritetsarbeid, og Europa-seksjonen, som ivaretar politiske saker angående Europa og prosjektarbeid i Russland og Sentral- og Øst-Europa. Arbeidsoppgavene omfatter i tillegg generelle utenrikspolitiske spørsmål, ILO-, EFTA, WTO-, FN-, ITUC-, DEFS- og NFS-saker. Andre saker er likestilling, bedrifters samfunnsansvar og forsvars- og sikkerhetsspørsmål.

LOs BRUSSEL-KONTOR

LO har siden 1991 hatt et eget kontor i Brussel som holder til i det internasjonale fagforeningshuset. Kontoret har hatt to ansatte, én leder og én rådgiver. Kontoret har til oppgave å følge EØS-samarbeidet og delta i arbeidet til DEFS, samt tilrettelegge besøk for fagorganiserte i Norge. Det har vært en rekke besøk, deriblant flere forbundsstyrrer.

Organisasjonsavdelingen

Avdelingen skal dekke LOs organisasjonsarbeid «fra A til Å» og ledes av Kine Smith Larsen. Avdelingsleder deltar ukentlig i ledermøtene til politisk ledelse. Avdelingen har ansvaret for LOs egen organisasjon, LOs vedtektsfestede beslutningsorganer (ledermøter/ledersamlinger, administrasjonsmøter, sekretariatsmøter, representantskapsmøter og LO-kongressen), medlemsutvikling, ungdomsarbeid, medlemsfordeler (LOfavør) og LOs student- og elevmedlemskap.

Avdelingen har 16 medarbeidere fordelt på 14 årsverk. Avdelingen jobber i tett samarbeid med LOs 25 fagforbund, LOs 18 distriktskontorer og 106 lokalorganisasjoner.

Avdelingen har selvstendig ansvar for et stort antall områder innen fag og administrasjon:

- Administrativ ledelse
- Kontor og møteadministrasjon
- Verving og medlemsbevaring
- Ungdomsarbeid
- Studenter
- Arbeidstakere med høyere utdanningsbakgrunn
- Organisasjonsutvikling
- Medlemsfordeler/medlemsservice
- Etniske minoriteter
- Medlems- og tillitsvalgtskolering

Avdelingen har sekretariatsfunksjon for følgende utvalg og arbeidsgrupper:

- Koordineringsutvalget for verving og medlemsservice
- LOs utvalg for rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning
- LOs ungdomsutvalg
- Fellesutvalget
- Leverandørkomiteen
- LOfavør – Utvalg: Bank- og forsikringskomiteen
- LOfavør – Utvalg: Administrasjonen
- LOfavør – Utvalg: Ledergruppa
- LOs forum for inkludering i arbeidslivet
- LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg
- LOs forum for LHBT-personer i arbeidslivet
- LO Selvstendig
- LO Luftfart

- Fellesskoleringsrådet
- AFR 2025 – prosjektgruppe

Juridisk avdeling

Juridisk avdeling, Oslo, har hatt 35 ansatte: 23 advokater og 12 advokatassistenter, samt leder advokat Atle Sønsteli Johansen, nestleder Håkon Angell, nestleder Karen Sophie Steen og Marianne Johansen.

Regionkontoret for Midt-Norge har 3 advokater, 2 advokatassistenter og 1 advokatsekretær. Kontoret ledes av advokat Karl Inge Rotmo.

Regionkontoret i Hordaland har 1 advokat og 1 advokatassistent. Advokaten i Hordaland har sagt opp sin stilling med virkning fra 1.3. 2017.

Regionkontoret i Rogaland har 1 advokat og 1 advokatassistent.

Det årlige arbeidsrettskurset for tillitsvalgte ble avholdt med 190 deltakere. Avdelingen har også holdt en rekke foredrag for LO-skolen, kurs ifb. med arbeidsrettsmodulen, enkelte foredrag for forbund/tillitsvalgte, Fafo og for Advokatforeningen/Juristforbundet.

Avdelingen har hatt 1 sak for Høyesterett i 2016 (Holship-saken) som ble behandlet i plenum, se egen omtale.

Pr. årsskiftet 2016/2017 har avdelingen 1181 saker under behandling (omfatter også regionkontorene i Midt-Norge, Rogaland og Hordaland).

Sakene er pr. årsskiftet 2016/2017 fordelt slik:

Kollektivsaker 145 (11 rettssaker), individuelle 853 (239 rettssaker), hvorav 365 yrkesskadesaker (26 rettssaker), organisasjon/administrasjon 175 og 3 internasjonale.

Antall dommer:

- Høyesterett – det er ført en sak i plenum (Holship), tapt med dissens 10–7, en sak ble trukket av ankemotparten (Ryanair).
- Arbeidsretten – LO har ført 9 saker som har endt med dom eller som er avsluttet ved kjennelse, 6 av sakene er vunnet, og 3 er tapt. LO har gitt prosessfullmakt til Norsk Sjømannsforbund i en sak for Arbeidsretten som ble tapt. Industri Energi har fått prosessfullmakt i en sak, som ble tapt. Fagforbundet har fått prosessfullmakt i to saker, en ble vunnet og en ble tapt.

- Avdelingen har ført 60 saker for ting- og lagmannsrett som har endt med dom, 36 av sakene ble vunnet, 6 ble delvis vunnet og 18 tapt.

Det har vært meget stort arbeidspress på avdelingen i hele 2016. Ved årsskiftet 2015/2016 var 1189 saker under behandling og i 2016 kom det inn ytterligere 1266 nye saker. Ved utløpet av 2016 er det registrert 1191 saker til behandling, av disse er det 216 rettsaker.

Foredrag, e-post henvendelser, spørsmål på vakttelefon og interne eller eksterne henvendelser og spørsmål, registreres ikke som egen sak. Saker som omfatter nedbemanning mv. registreres som 1 sak, uavhengig av om saken omfatter mer enn en arbeidstaker.

Advokatassistentene har hatt 278 selvstendige assistentoppgaver til behandling. Oppgaver som registreres er f.eks. utkast til stevning, lønnskrav, påkrav varsel/konkursbegjæring/ forliksklage, utleggsbegjæring eller varsel etter tvfbl., erstatningsberegning i yrkesskadesaker mv.

Tilkjente saksomkostninger til forbundet i 2016 var på ca. kr 12 mill. Idømte saksomkostninger ca. 9,9 millioner, hvorav 7,8 mill. henføres til Holship-saken (se egen omtale).

Samlet erstatningsutbetaling fra yrkesskadeforsikringen til LOs medlemmer som har fått bistand fra avdelingen i yrkesskadesaker utgjorde i 2016 ca. 84 millioner kroner (i 2015 ca. 100,5 mill.). I tillegg kommer utbetalinger fra NAV/folketrygden og andre forsikringsordninger.

Samfunnspolitisk avdeling

Samfunnspolitisk avdeling har hatt Stein Reegård som leder i 2016. Avdelingen er fagavdeling for blant annet økonomisk politikk, arbeidsmarked og sysselsetting, skatt, utdanning og forskning, velferd, lønns- og inntektsforhold, pensjon og trygd, og har koordineringsansvar for likestillingsarbeidet.

Ved slutten av 2016 hadde avdelingen 13 medarbeidere: leder, nestleder, utredningsleder, tre spesialrådgivere, fem rådgivere og to avdelingssekretærer.

Avdelingen har hatt sekretærfunksjon for følgende utvalg i LO:

- Inntektspolitisk utvalg
- Samarbeidskomiteen LO–Ap

- Fagligpolitisk utvalg for helsepolitikk
- LOs utdanningspolitiske arbeidsgruppe
- LOs forskningspolitiske forum
- Fagligpolitisk NAV-gruppe

Avdelingen har representert LO internasjonalt i:

- Den Europeiske Faglige Samorganisasjon: Komiteen for sysselsetting og økonomisk politikk
- Trade Union Advisory Committee (fagbevegelsens kontaktorgan i OECD): Økonomisk politikk-komité
- Sosialdemokratiske kvinner i Norden
- Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK): Utvalg om integrering i arbeidslivet

Avdelingen har ellers representert LO i blant annet:

- Det Tekniske Beregningsutvalg
- Banklovkommisjonen
- Offentlig utvalg for gjennomgang av opplæringstilbudet til minoritetsspråklige barn, unge og voksne
- Programstyret i VAM (Velferd, arbeidsliv og migrasjon) i Norges forskningsråd
- Utvalg for vurdering av handlingsregelen under Finansdepartementet
- Cappelen-utvalget (NOU 2016:15) for lønnsdannelse og økonomisk politikk
- Statistikklovutvalget

De mest sentrale arbeidsområdene har i 2016 vært pensjon, sysselsetting, kompetanse, inntektsoppgjør og økonomisk politikk.

Avdelingen har i 2016 produsert ni Samfunnsnotater i tillegg til den ellers løpende utredningsvirksomhet.

Næringspolitisk avdeling

Næringspolitisk avdeling har ved utgangen av året 14 medarbeidere, hvorav en har kontor i Bodø. Avdelingens ledelse består av avdelingsleder Kenneth Sandmo og avdelingssekretær May Iren Julsrud.

Avdelingen har det faglige ansvaret for LOs næringspolitikk,

herunder industri, næringsrettet forskning, innovasjon, digitalisering, olje og gass, infrastruktur, tjenesteytende næringer, forsvarspolitik, omstilling, bærekraftig utvikling / klima, Hovedorganisasjonenes fellestiltak LO–NHO og LO–Virke.

Avdelingens medarbeidere er representert i flere styrer, råd og utvalg både i offentlig regi og internasjonalt. Avdelingen har omfattende kontakt med politiske miljøer både i Stortinget og departement, samt Innovasjon Norge, Siva og Norges forskningsråd. Avdelingen har et godt samarbeid med NHO og flere av NHOs landsforeninger innenfor avdelingens ansvarsområde.

REPRESENTASJON

Styrer, råd og utvalg

Advokatforeningens kvinneutvalg:

Medlem: Tina Storsletten Nordstrøm.

Agenda – Styret:

Medlem: Gerd Kristiansen. Varamedlem: Wegard Harsvik.

A-MED (bedriftshelsetjenesten):

Styremedlem: Elling Sørum og Olav Lie.

AksjeNorge – Styret:

Medlem: Grethe Fossli.

Amedia AS – Konsernstyret (til februar 2016):

Styreleder: Roar Flåthen. Styremedlem: Gerd Kristiansen.

Varamedlem: Øivind T. Hansen.

Ankenemnda for sykepenger i arbeidsgiverperioden:

Medlem: Kristin Bomo. Varamedlem: Imran Haider.

AOF – Styret:

Leder: Tor-Arne Solbakken. Varamedlem: Renée K. Rasmussen.

AOF – Kontrollkomiteen:

Leder: Peggy Hessen Følsvik.

AOF – Valgkomiteen.

Leder: Hans-Christian Gabrielsen.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek – Representantskapet:

Medlem: Kine Smith Larsen. Varamedlem: Jenny Ann Hammerø.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek – Styret:

Medlem: Ståle Dokken. Varamedlem: Kine Smith Larsen.

Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening (AAF) – Styret:
Leder: Trude Tinnlund.

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS – Styret:
Styreleder: Are Tomasgard. Nestleder: Hege Søberg (til juni).
Varamedlemmer: Kent Rune Pedersen og Terje Kalheim.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK) – Ordførergruppen:
Medlemmer: Gerd Kristiansen, Tor-Arne Solbakken,
Hans-Christian Gabrielsen og Peggy Hessen Følsvik.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK) – Parti- og LO-sekretærgruppe:
Medlem: Øivind T. Hansen.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK) – Ekspertgruppe for integrering av sårbare i arbeidslivet:
Medlem: Liv Sannes.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK) – Valganalysegruppe:
Medlemmer: Øivind T. Hansen, Magne Svendsen og Monica Nymoen.

Arbeiderpartiets sentralstyre:
Medlem: Gerd Kristiansen.

Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk (Akan):
Nestleder: Are Tomasgard. Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd:
Medlem: Tor-Arne Solbakken. Varamedlem: Peggy Hessen Følsvik.

Arbeidsgruppe for likestilling under Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd:
Medlem: Synnøve Konglevoll.

Arbeidsmiljøinstituttet i Bilbao – Styret:
Medlem: Marianne Svensli.

Arbeidsretten og Riksmeklingsinstitusjonens 100-årsjubileum – Styret:
Medlem Atle S. Johansen.

*Arbeidstakerorganisasjonenes rådgivende komité til OECD/TUAC –
Arbeidsgruppe for retningslinjer om flernasjonale selskaper:*
Medlem: Gro Granden.

*Arbeidstilsynet – Referansegruppe for godkjenningseenheten for bedrifts-
helsetjeneste:*
Medlem: Wenche I. Thomsen.

Aspirantnemnda for utenriktjenesten:
Medlem: Diis Bøhn. Varamedlem: Nina Mjøberg.

Atlantehavskomiteen – Styret:
Medlem: Tor Jørgen M. Lindahl. Varamedlem: Siri Relling.

Banklovkommisjonen:
Medlem: Eystein Gjelsvik.

Bedriftsdemokratinemnda:
Medlem: Gro Granden. Varamedlem: Knut Bodding.

*CEDEFOP (European Centre for the Development of Vocational
Training):*
Observatør: Trude Tinnlund.

*CICEP (Strategic Challenges in International Climate and Energy
Policy) – Brukerpartner:*
Medlem: Anne-Beth Skrede.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Styret:
Medlem: Gerd Kristiansen. Varamedlem: Tor-Arne Solbakken.

*Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Arbeidsrett og arbeids-
marked:*
Medlem: Håkon Angell.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Arbeidsmarked og sysselsetting:

Medlem: Liv Sannes.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Bærekraftig utvikling og klima:

Medlem: Anne-Beth Skrede.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Handel og globalisering:

Varamedlem: Marianne Breiland.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Helse, miljø og sikkerhet:

Medlem: Marianne Svensli.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Kollektive forhandlinger:

Medlem: Knut Bodding.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Kvinnekomiteen:

Medlem: Synnøve Konglevoll. Varamedlem: Siri Relling.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Medvirkning og selskapsrett:

Medlem: Gro Granden.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Migrasjon og inkludering:

Medlem: Liv Sannes.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Sosial dialog:

Medlem: Knut Arne Sanden.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Standardisering:

Varamedlem: Øyvind Rongevær.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Ungdomskomiteen:

Visepresident: Rune Bugten.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Utdanning og opplæring:

Varamedlem: Liv Sannes.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Vedtektskomiteen:

Representant: Knut Arne Sanden.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Økonomisk politikk:

Medlem: Stein Reegård.

Den norske ILO-komiteen:

Medlemmer: Renée K. Rasmussen og Kathrine Fauske.

Varamedlemmer: Tor Jørgen M. Lindahl og Nina Mjøberg.

Det faglige Østersjønettverk (BASTUN):

Medlem: Siri Relling.

Det nasjonale kontaktpunkt for OECD – Retningslinjer for flernasjonale selskaper / ansvarlig næringsliv (UD):

Medlem: Gro Granden.

Det Norske Menneskerettighetsfond – Styret:

Leder: Kathrine Fauske. Varamedlem: Terje Kalheim.

Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene (TBU):

Medlemmer: Stein Reegård og Ellen Horneland.

EFTAs konsultative komité:

Medlem: Vidar Bjørnstad. Varamedlem: Robert R. Hansen.

EFT-observatør – EUs arbeidsmiljøkomité:

Observatør: Wenche I. Thomsen. Varamedlem: Marianne Svensli.

EFTA-observatør – SMO (Single Market Observatory):

Observatør: Marianne Breiland.

Einar Gerhardsens Stipendfond – Styret:

Leder: Peggy Hessen Følsvik.

Ekspertes i Team – Nordisk prosjektgruppe:
Medlem: Arvid Ellingsen.

Ett Hav – Topplederforum:
Medlem: Grethe Fossli (til 31/8).

EUROFOUND – Styret:
EFTA-observatør: Stein Reegård. Varamedlem: Liv Sannes.

EUs rådgivende komité for yrkesopplæring (ACVT):
Observatør: Trude Tinnlund.

Fafo – Styret:
Leder: Gerd Kristiansen. Nestleder: Tor-Arne Solbakken.

Fafo – Rådet:
Leder: Gerd Kristiansen.

Fafo Østforum – Referansegruppe:
Medlem: Jonas Løvdal.

Felleskontoret for LO/NHO-ordningene – AFP/Sluttvederlag – Styret:
Leder: Tor-Arne Solbakken. Medlem: Ellen Bakken.
Varamedlemmer med observatørstatus: Peggy Hessen Følsvik og Øystein Nilsen.

Felleskontoret for LO/NHO-ordningene – Klagenemnd for AFP:
Medlem: Alexander Cascio. Varamedlem: Nina Kroken.

Fellesskoleringsrådet:
Leder: Terje O. Olsson. Sekretærer: Jan Lajord og Cathrine Slungaard (til 1/8).
Kim-Louis Belaska og Ina Holmstad (fra 1/8).

Fellesordningens investeringskomité (AFP/SLV):
Medlemmer: Siv Schau og Jonas Løvdal.

Fellestiltakene LO/Virke – Styret
Nestleder: Peggy Hessen Følsvik. Sekretariatet: Renate Klopp.

Fellestiltakene LO/SAMFO – Styret:
Nestleder: Peggy Hessen Følsvik.

FN-Sambandet – Styret:
Medlem: Renée K. Rasmussen.

FN-Sambandet – Valgkomiteen:
Medlem: Kathrine Fauske.

Folk og Forsvar – Styret:
Nestleder: Renée K. Rasmussen.

Folk og Forsvar – Valgkomiteen:
Medlem: Kine Smith Larsen.

Folkets Hus Landsforbund (FHL) – Styret:
Styreleder: Ellen Stensrud. Varamedlem: Siv Schau.

Foreningen Norden – Kontrollutvalget:
Leder: Grethe Fosslı.

Forskningsprogram om arbeidsinnvandring – Referansegruppe:
Medlem: Liv Sannes.

*Forskningsprosjekt REISEPOL – Kunnskapsgrunnlaget for reiselivs-
politikken:*
Styringsgruppedlem og representant i arbeidspakke 2 og 3:
Camilla Lee Maana.

Forsvarets Høyskole – Rådet:
Medlem: Vidar Bjørnstad.

Forum for europeisk utdanningspolitikk (KD):
Medlem: Benedikte Sterner.

Forum for reiseliv:
Medlem: Peggy Hessen Følsvik. Varamedlem: Camilla Lee Maana.

Framfylkingen – Styret:
Leder: Are Tomasgard.

Genøveskolen – Styret:
Medlem: Tor Jørgen M. Lindahl.

Hovedorganisasjonens Fellestiltak (HF) – Styret:
Nestleder: Peggy Hessen Følsvik. Medlem: Trude Tinnlund.
Observatør: Grethe Fossli (til 1/10). Kenneth Sandmo (fra 1/10).
Sekretariatsleder: Anja Kildal Gabrielsen.

Hovedavtaleutvalget LO/NHO:
Representanter: Gerd Kristiansen, Tor-Arne Solbakken,
Atle S. Johansen og Knut Bodding.

Hovedavtaleutvalget LO/Virke – Kontaktutvalget:
Medlemmer: Peggy Hessen Følsvik og Knut Bodding.

Hovedavtaleutvalget LO/Virke – Den faste tvistenemnd:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Knut Bodding.

Hovedavtalen LO/NHO – Den faste tvistenemnd:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Knut Bodding.

Hovedavtalen LO/NHO – Sanksjonsnemnda:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Knut Bodding.

Hovedavtaleutvalget LO/Virke – Sanksjonsnemnda:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Knut Bodding.

Idébanken – Inkluderende arbeidsliv – Referansegruppe:
Medlem: Gry Gundersen. Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Industriforum F-35 (FD):
Medlem: Marianne Breiland.

Industrigruppe – Ubåt (FD):
Medlem: Marianne Breiland.

Initiativ for etisk handel – Styret:
Medlem: Diis Bøhn.

Innovasjon Norge – Faglig rådgivende gruppe for kompetanseutvikling i regionale næringsmiljøer:

Medlem: Anthony Kallevig.

Innovasjon Norge – Referansegruppe for fond for anstendig arbeid og trepartssamarbeid:

Medlem: Olav Andresen.

Innovasjon Norge – Strategisk råd for utenlandskontorene:

Medlem: Anthony Kallevig.

Inkluderende arbeidsliv – Oppfølgingsgruppen:

Medlem: Gry Gundersen. Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Internasjonale Faglige Samorganisasjon (ITUC) – Styret:

1. varamedlem: Gerd Kristiansen.

Internasjonale Faglige Samorganisasjon (ITUC) – Kvinnekomité:

Medlem: Kathrine Fauske.

Internasjonalt utvalg av norsk olje- og gassindustri (INTSOK) – Styret (OED):

Medlem: Olav Lie.

Investeringskomiteen til fondet for Sluttvederlagsordningen:

Medlem Siv Schau og Jonas Løvdal.

ISO/TC67/SC8/WG1 – Working Environment:

Medlem: Arne Larsen-Fløisvig.

ITS-rådet:

Medlem: Kenneth Sandmo.

Jernbanealliansen – Styret:

Medlem: Kenneth Sandmo. Varamedlem: Grethe Fossli.

Komiteen for Kongsberg Summit – Næringsdagene på Kongsberg:

Medlem: Anthony Kallevig.

Kompakt (UD):
Medlemmer: Diis Bøhn og Gro Granden.

Konkraft – Konkurranseskraft på norsk sokkel – Arbeidsutvalget:
Medlem: Olav Lie.

Kontaktforum – NAV:
Medlem: Trude Tinnlund. Varamedlem: Liv Sannes.

Kontaktpunktet for OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper:
Medlem: Gro Granden.

Kontaktutvalget for energi (EU/EØS) – (OED):
Medlem: Olav Lie.

Koordineringsutvalget for rekruttering og medlemsservice:
Leder: Terje O. Olsson. Sekretær: Monica Nymoen.

Kunst på arbeidsplassen – Styret:
Varamedlem: Camilla Lee Maana.

Landsrådet for Heimevernet:
Leder: Are Tomasgard.

Lean Forum Norge – Styret:
Medlemmer: Anthony Kallevig (til 1/9), Kjetil Staalesen (fra 1/9) og Kenneth Sandmo (leder av valgkomiteen).

Lofavør – Fellesutvalget:
Leder: Terje O. Olsson. Medlem: Siv Schau. Sekretærer: Jan Lajord (til 1/8), Cathrine Slungaard, Kent Rune Pedersen (fra 1/6), Jakob Tveit (fra 15/9) og Tonje Herlufsen.

Lofavør – Bank- og forsikringskomiteen:
Medlem: Siv Schau. Sekretærer: Jan Lajord (til 1/8), Cathrine Slungaard, Kent Rune Pedersen (fra 1/6), Jakob Tveit (fra 15/9) og Tonje Herlufsen.

LOfavør – Leverandørkomiteen:

Sekretærer: Jan Lajord (til 1/8), Cathrine Slungaard, Kent Rune Pedersen (fra 1/6), Jakob Tveit (fra 15/9) og Tonje Herlufsen.

LO Kommune – Styret:

Medlem: Are Tomasgard. Varamedlem: Renée K. Rasmussen.

LO Media – Styret:

Styreleder: Tor-Arne Solbakken. Varamedlem: Terje O. Olsson.

LO Media – Rådet:

Leder: Gerd Kristiansen.

LO/NHOs opplysnings- og utviklingsfond – Styret:

Medlemmer: Hans-Christian Gabrielsen, Trude Tinnlund og Grethe Fossli (til 1/10), Kenneth Sandmo (fra 1/10). Sekretær: May Iren Julsrud.

LO-Partner AS – Styret:

Styreleder: Hans-Christian Gabrielsen.

Medlemmer: Tor-Arne Solbakken og Kine Smith Larsen.

LO Stat – Styret og arbeidsutvalget:

Medlem: Are Tomasgard. Varamedlem: Renée K. Rasmussen.

LOs OU-fond – Styret:

Leder: Tor-Arne Solbakken. Sekretær: Siv Schau.

LOs Utdanningsfond – Tildelingsutvalget:

Leder: Terje O. Olsson. Medlem: Monica Nymoen. Varamedlem: Arvid Ellingsen.

Sekretær: Jadwiga Zarzycka.

Maritim21 – Strategigruppe (NFD):

Medlem: Olav Lie.

Maritimt samarbeidsutvalg for LO, Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund:

Leder: Hans-Christian Gabrielsen. Sekretær: Ståle Dokken.

MARUT – Strategisk råd:

Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Olav Lie.

MARUT – Arbeidsutvalget:

Medlem: Olav Lie.

Mesterbrevnemnda – Styret:

Medlem: Benedikte Sterner.

Nasjonalt fagskoleråd (KD):

Medlemmer: Trude Tinnlund og Arvid Ellingsen.

Varamedlem: Benedikte Sterner.

Nasjonalt forum for inkludering av funksjonshemmede i arbeid (ASD):

Medlem: Gry Gundersen.

Nasjonalt forum for realfag (KD):

Medlem: Arvid Ellingsen.

Nei til atomvåpen – Styret:

Medlem: Robert R. Hansen.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Styret:

Medlemmer: Gerd Kristiansen og Tor-Arne Solbakken.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Europautvalg:

Medlem: Vidar Bjørnstad. Varamedlem: Knut Arne Sanden.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Strategigruppe:

Medlem: Vidar Bjørnstad. Varamedlem: Knut Arne Sanden.

Nordisk Organisasjonsnettverk:

Medlemmer: Kine Smith Larsen og Bård Nylund.

Norges forskningsråd – Programstyret for VAM:

Medlem: Liv Sannes.

Norges forskningsråd – Styret for forskningsprogrammet om sykefravær, arbeid og helse:

Medlem: Wenche I. Thomsen.

Norges forskningsråd – Styret for innovasjonsdivisjonen:
Medlem: Anthony Kallevig (til 31/5).

Norges forskningsråd – Styreutvalg for forskningsinfrastruktur:
Medlem: Anthony Kallevig (til 30/6).

Norges Bedriftsidrettsforbund – Styret:
President: Grethe Fossli. Medlem: Tor Idar Halvorsen.

Norgesuniversitetet – Styret:
Varamedlem: Arvid Ellingsen.

Norsk Arbeidsrettslig forening – Styret:
Medlem: Elisabeth S. Grannes.

Norsk Folkehjelp – Sentralstyret:
Styreleder: Finn Erik Thoresen.

Norsk Folkehjelp – Kontrollkomiteen:
Medlem: Terje O. Olsson.

Norsk Industriarbeidermuseum – Styret:
Nestleder: Renée K. Rasmussen. Varamedlem: Grethe Fossli.

Næringslivets Sikkerhetsråd (NSR):
Medlem: Svein Vefall. Varamedlem: Renate Klopp.

Næringslivets Sikkerhetsråd – Narkotikautvalg (NSR):
Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Offentlig utvalg for vurdering av aldersgrenser i arbeidslivet (ASD):
Medlem: Tor-Arne Solbakken.

Oslo Kongressenter Folkets Hus AS – Styret:
Styreleder: Elling Sørum. Varamedlem: Siv Schau.

Partssammensatt faggruppe under IA-avtalen:
Medlem: Øystein Nilsen.

Partssammensatt gruppe for oppfølging av IA-arbeidet i petroleumsnæringen (PTIL):

Medlem: Gry Gundersen.

PERC (The Pan-European regional Council):

Medlem: Robert R. Hansen. Varamedlem: Siri Relling.

Referansegruppe for Team Norway (Internasjonal næringsstøtte):

Medlem: Anthony Kallevig (til 30/6). Marianne Breiland (fra 1/7).

Regjeringens kontaktutvalg:

Medlemmer: Gerd Kristiansen og Tor-Arne Solbakken.

Rehabiliteringssenteret Air AS:

Styremedlem: Gerd Kristiansen. Varamedlem: Wegard Harsvik.

Reiselivutvalget (NFD):

Medlem: Camilla Lee Maana.

Ressursenter for menn (Reform) – Styret:

Medlem: Are Tomasgard.

Rikslønnsnemnda – Lov om lønnsnemnd i arbeidstvister (ASD):

Medlem: Tor-Arne Solbakken. Varamedlemmer: Hans-Christian Gabrielsen, Peggy Hessen Følsvik, Terje O. Olsson, Trude Tinnlund, Are Tomasgard og Renée K. Rasmussen.

Rusmiddelpolitisk råd:

Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Rådet for Arbeidstilsynet:

Representanter: Peggy Hessen Følsvik og Marianne Svensli.

Vararepresentant: Wenche I. Thomsen.

Samarbeidskomiteen LO–Ap:

Medlemmer: Gerd Kristiansen, Tor-Arne Solbakken, Hans-Christian Gabrielsen og Peggy Hessen Følsvik. Sekretær: Stein Reegård.

Samarbeid for sikkerhet (SFS) – Styringsgruppen:

Medlem: Arne Larsen-Fløisvig.

Samarbeidsforum mot svart økonomi (Skattedirektoratet):
Medlem: Trude Tinnlund. Varamedlem: Jonas Løvdal.

Samarbeidsforum mellom næringslivsorganisasjonene og Skatteetaten:
Medlem: Jonas Løvdal.

Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY–KD):
Leder: Trude Tinnlund. Varamedlem: Benedikte Sterner.

Senter for seniorpolitikk – Styret:
Leder: Renée K. Rasmussen. Varamedlem: Øystein Nilsen.

SINTEFs råd:
Medlemmer: Are Tomasgard og Grethe Fossli. Varamedlem:
Olav Lie.

SINTEF – Teknologi og samfunn – Rådet:
Medlem: Anthony Kallevig.

SSBs Rådgivende utvalg for konsumprisindeksen:
Medlem: Wei Chen.

SSBs Rådgivende utvalg for nasjonalregnskap:
Medlem: Wei Chen.

SpareBank 1 Oslo/Akershus AS – Styret:
Nestleder: Roar Flåthen.

SpareBank 1 Oslo/Akershus AS – Representantskapet:
Nestleder: Tor-Arne Solbakken. Medlem: Hans-Christian Gabrielsen.

SpareBank 1 Finans AS – Representantskapet:
Medlem: Tor-Arne Solbakken.

SpareBank 1 Forsikring – Styret:
Medlem: Gerd Kristiansen.

SpareBank 1 Gruppen AS – Styret:
Medlem: Tor-Arne Solbakken. Møtende varamedlem: Peggy Hessen
Følsvik.

SpareBank 1 Gruppen AS – Representantskapet:
Medlem: Ellen Stensrud.

SpareBank 1 Hedmark – Styret:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen.

SpareBank 1 – Klagenemnda:
Leder: Kathrine Hellum-Lilleengen. Varamedlem: Hilde Anghus.

SpareBank 1 Medlemskort AS – Styret:
Medlemmer: Terje O. Olsson og Siv Schau. Varamedlem: Trude Tinnlund.

SpareBank 1 Skade:
Medlem: Ellen Stensrud.

Standard kontaktstyre:
Observatør: Olav Lie.

Standardisering og handelsforenkling innen EU og EØS, SOGS – Referansegruppe:
Medlem: Marianne Breiland.

Standard Norge – Sektorstyret petroleum:
Medlem: Olav Lie.

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) – Fagråd:
Medlem: Wenche I. Thomsen. Varamedlem: Øyvind Rongevær.

Statistikklovutvalget:
Medlem: Liv Sannes.

Stiftelsen Miljøfyrtårn – Styret:
Medlem: Are Tomasgard. Varamedlem: Kenneth Sandmo.

Stiftelsen Miljømerking i Norge – Styret:
Nestleder: Anne-Beth Skrede. Varamedlem: Trond Gram.

Strategisk råd for reiseliv:
Medlem: Peggy Hessen Følsvik. Varamedlem: Grethe Fossli.

Strukturutvalget:

Medlem: Camilla Lee Maana (til 30/6).

Sørmarka AS – Styret:

Leder: Peggy Hessen Følsvik. Varamedlem: Renée K. Rasmussen.

Tariffnemnda (allmenngjøringsloven):

Medlem: Knut Bodding. Varamedlem: Nina Kroken.

Teknologisk Institutt – Rådet:

Medlem: Kenneth Sandmo.

Transport- og logistikkforum:

Medlem: Kenneth Sandmo.

Tvisteløsningsnemnda etter arbeidsmiljøloven:

Medlem: Silje Hassellund Solberg.

Ungt Entreprenørskap – Styret:

Møtende varamedlem: Trude Tinnlund (fra 1/4).

Utenriksdepartementets komité av organisasjoner representert i EFTAs konsultative komité:

Medlem: Vidar Bjørnstad.

Utenriksdepartementets tidligvarslingsutvalg (EU/EØS):

Medlem: Robert R. Hansen.

Utenriksdepartementets WTO-utvalg:

Medlem: Marianne Breiland.

Utvalg om hvordan delingsøkonomien kan gi mer effektiv ressursutnyttelse (FIN):

Medlem: Trude Tinnlund.

Utvalg om kompetanser utenfor det formelle utdanningssystemet:

Medlem: Benedikte Sterner.

Varslingsutvalget – Gjennomgang av varslingsreglene i arbeidsmiljøloven (ASD):

Medlem: Katrine Rygh Monsen.

WorldSkills Norway (Yrkes-OL) – Styret:

Nestleder: Hans-Christian Gabrielsen. Offisiell delegat og styremedlem: Benedikte Sterner.

Landsmøter

Norsk Kabinforening – årsmøte

10. mars 2016 – Drammensveien 43, Oslo – Hans-Christian Gabrielsen.

Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund

7.–9. sept. 2016 – Oslo Kongressenter, Folkets Hus – Gerd Kristiansen.

Handel og Kontor i Norge (HK)

15.–19. okt. 2016 – Oslo Kongressenter, Folkets Hus – Hans-Christian Gabrielsen, Peggy Hessen Følsvik, Trude Tinnlund.

Norsk Jernbaneforbund (NJF)

23.–26. okt. 2016 – Oslo Kongressenter, Folkets Hus – Gerd Kristiansen, Hans-Christian Gabrielsen.

Norsk Flygerforbund – generalforsamling

30. nov. 2016 – Drammensveien 43, Oslo.

Internasjonale kongresser

DISK – Tyrkia, Istanbul, 11.–13. februar

Fazel Sabetzadeh.

CGTP – Portugal, Lisboa 25.–27. februar

Knut Arne Sanden.

GFBTU – Bahrain, Manama, 5.–7. mars
Hans-Christian Gabrielsen, Kathrine Fauske og Nadia Shabana.

PGFTU – Palestina, Nablus, 16.–18. april
Hans-Christian Gabrielsen, Vidar Bjørnstad, Fazel Sabetzadeh og Nadia Shabana.

DGB – Tyskland, Berlin, 11.–16. mai
Gerd Kristiansen og Knut Arne Sanden.

SAK – Finland, Tampere, 6.–8.juni
Tor-Arne Solbakken.

LO – Sverige, Stockholm, 17.–20. juni
Gerd Kristiansen.

ZCTU – Zimbabwe, Harare 29. september–1. oktober
Kathrine Fauske.

ASI – Island, Reykjavik, 26.–28. oktober 2016
Terje O. Olsson.

USG Nezavisnost, Beograd, 23.–24.november
Tor-Arne Solbakken.

LBAS – Latvia, Riga, 1. desember
Siri Relling.

Delegasjoner/konferanser

DELEGASJONSBESØK/KONFERANSER TIL LO
Koordineringsmøte LO – FNPR Russland, Kirkenes, 31. august–1. september
Terje Olsson, Vidar Bjørnstad, Grete Fossli, Robert Hansen, Siri Relling.

Besøk fra CETU Etiopia 22.–26. august til LO/NHO
Ledet av lederen av etiopisk LO, Kassahun Follo, Tessema Heramo og Rahel Ayel. Arbeidsgiverforeningen fra Etiopia (EEF) deltok også.

Besøk fra UGTT Tunisia, 22.–29. september

UGTT-leder Abassi ledet en delegasjon på seks personer.

Trepartskonferanse Norge–Colombia 14.–17. november

Representanter fra regjeringen i Colombia var visearbeidsminister Mariella Barragan Beltran og Ricardo Ernesto Villa Sánchez (leder for menneskerettsavd. i Arbeidsdep.). Det deltok seks representanter fra de tre fagorganisasjonene CUT, CGT og CTC, og seks representanter fra den colombianske arbeidsgiverorganisasjonen ANDI. Den norske regjeringsdelegasjonen ble ledet av statssekretær i UD, Tone Skogen.

DELEGASJONER/KONFERANSER FRA LO TIL UTLANDET

Årsmøte i SAMAK, Stockholm, Sverige, 14.–15. januar

Gerd Kristiansen; Hans-Christian Gabrielsen; Peggy Hessen Følsvik; Jørn Eggum, Fellesforbundet; Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor; Stein Reegård; Wegard Harsvik; Jenny Ann Hammerø; Vidar Bjørnstad.

Besøk til Vest-Saharas flyktninger, Tindouf, Algerie 26.–29. januar

Tor-Arne Solbakken; Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor; Tuva Bugge; Tomas Colin Archer (Arbeiderpartiets int. utvalg) og Erik Hagen (støttekomiteen for Vest-Sahara).

Delegasjonsbesøk til Hongkong og Kuala Lumpur, Malaysia, 31.januar–1. februar

Erna Hagensen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Jan Olav Andersen, EL og IT Forbundet; Roger Hansen, Norsk Transportarbeiderforbund; Jonny Simmenes, FLT; Johnny Hansen, Norsk Sjømannsforbund; Christian Haanæs, Norsk Kabinforening; Yngve Carlsen, Norsk Cockpitforbund; Vidar Bjørnstad, Jenny Ann Hammerø, Diis Bøhn og Floro Francisco.

Nordisk trepartsseminar om ILO, 29. februar–1. mars

Renée Rasmussen, Katrine Fauske, Tor Jørgen Lindahl.

ILOs arbeidskonferanse, Genève, Sveits, 30. mai–10. juni

Gerd Kristiansen, Hans-Christian Gabrielsen, Peggy Hessen Følsvik, Trude Tinnlund, Renée Rasmussen, Kathrine Fauske, Nina Mjøberg, Tor Jørgen M. Lindahl.

FNs høynivåmøte møte om oppfølging av bærekraftsmålene, New York, 18.–21. juli.

Robert Hansen.

Konferanse for prosjektpartnere i Afrika, Dar es Salaam, Tanzania 29. august–4. september

Tor-Arne Solbakken, Nina Mjøberg, Olav Andresen, Alice Gondwe Siame, Godfrey Mitindi, Nadia Shabana.

Delegasjonbesøk til Kina og Taiwan, 19.–25. september

Hans-Christian Gabrielsen, Katrine Fauske, Chen Wei. Peggy Hessen Følsvik deltok ved besøket i Taiwan.

Høynivåkonferanse om anstendig arbeid i regi av NFS, Tallin, Estland 7. oktober

Tor-Arne Solbakken, Avesta Gåskjønli, Hans Øyvind Nilsen og Tor Jørgen M. Lindahl.

Observatør til FNs generalforsamling i New York 28. oktober–5. november

Tor-Arne Solbakken.

DISTRIKTSKONTORENE

Østfold

ORGANISASJONSOVERSIKT

LOs forbund hadde pr. 31.12.2016 102 fagforeninger i Østfold, hvorav 44 er distriktsforeninger. Fagforeningene har fem lokalorganisasjoner i fylket: LO i Fredrikstad, LO i Sarpsborg, LO i Moss og omegn, LO i Halden og LO i Indre Østfold. Til sammen har LOs forbund ca. 49 700 medlemmer i Østfold.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret har bestått av: Vibece Lundestad (leder); Thor-Erik Forsberg og Anne-Jorunn Nilsen, med følgende vararepresentanter: Ulf Torben Redi; Britt Øyen og Vidar Schei.

Styret har avholdt tre møter og gjennomført to arbeidskonferanser. I tillegg har styret arrangert en ekstraordinær fylkeskonferanse for å behandle regionreformen etter forhandlingsresultatet om region Viken. Styret har også deltatt i videreføring av fellesprosjektet til LOs lokalorganisasjoner i Østfold.

FYLKESKONFERANSER

3. og 4. mars og 25. og 26. oktober ble det avholdt ordinære fylkeskonferanser, den første i samarbeid med LOs distriktskontor i Oslo og Akershus.

Fylkeskonferansene har hatt følgende saker på dagsordenen:

- Den aktuelle fagligpolitiske situasjonen
- Fellesprosjekt for LOs lokalorganisasjoner i Østfold
- 1000-årsbyen Sarpsborg
- Informasjon fra forbund
- LOfavør
- LOs sommerpatrulje
- Fagligpolitisk valgkamp 2017
- Informasjon fra fylkesrepresentant til LOs representantskap
- Status SpareBank 1 Østfold/Akershus
- Digitalisering av arbeiderbevegelsens historie

- Havnearbeiderkonflikten
- Regnskap for felleskonto
- Utfordringer med utplasseringer gjennom NAV
- Arbeiderbevegelsens historie med utgangspunkt i 1000-årsbyen Sarpsborg
- Konfirmering av LOs ungdomsutvalg
- Lærlingeløftet
- Hilsningstaler
- LOs internasjonale arbeid
- Regionreform
- Strategiske grep for å hindre arbeidskriminalitet, sosial dumping og svart økonomi
- «Det kollektive samfunn»

Følgende uttalelser ble vedtatt:

- Alle må få mulighet til å ta fagbrev
- Begrensning av bemanningsbransjens virksomhet
- En aktiv næringspolitikk
- Et godt organisert arbeidsliv
- Forsvaret på Rygge
- Ja til arbeidsplasser
- Ja til deling og nei til Uber
- Nei til skatt på sluttvederlagsordningen!
- Pensjon fra første krone
- Solidaritetsansvar for byggherren
- Sosial boligbygging
- Støtte til vaskeri- og renseriarbeiderne
- Tilrettelegge for aktiv sysselsettingspolitikk
- Tiltakspakke for ungdom
- Østfoldkontrakt – for flere læreplasser
- 0 kontrakter i arbeidslivet
- Bolig handler også om trygghet og egen identitet
- Bruk av midlertidig ansatte
- Den norske modellen
- Flypassasjeravgiften slår bena under Moss lufthavn, Rygge
- Ja til Østfold fylkeskommune
- Misbruk av mennesker i praksistrening
- Tenner er en del av kroppen
- Yrkesfagenes framtid
- En streik om å beholde rettigheter i energisektoren

- For en mer effektiv og moderne jernbane
- Regionreform
- Regjeringen svekker skolen
- Regjeringen tar fra 236 000 nordmenn gratis fysioterapibehandling
- Støtte til lokomotivførernes streik
- Støtteerklæring til de ansatte ved Moss lufthavn, Rygge

LOs fylkeskonferanse i oktober behandlet også 49 forslag til LO-kongressen, og har oversendt 44 forslag.

Representanter fra LOs ledelse har vært LOs nestleder Hans-Christian Gabrielsen og LO-sekretær Trude Tinnlund.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har hatt tre møter og ett planleggingsmøte for å utarbeide handlingsplan. I tillegg har utvalget deltatt på fellesmøter med familie- og likestillingsutvalget i Oslo/Akershus i forbindelse med Europride, og vært delaktig i arrangementet. Utvalget har deltatt i LOs sommerpatrolje og vært representert på LOs fylkeskonferanser i mars, oktober og november. Utvalget fremmet flere saker til LOs fylkeskonferanse. Utvalget markerte 8. mars med å dele ut røde roser og holde appell på arrangementer i Fredrikstad og Sarpsborg. Utvalget har fremmet flere forslag til saker til LO-kongressen. I forbindelse med Den internasjonale dagen for avskaffelse mot vold mot kvinner ble det utarbeidet en Facebook-kampanje. Ellers har utvalget vært med på diverse aktiviteter i Østfold, skrevet leserinnlegg i Østfold-avisene og deltatt på den sentrale landskonferansen for familie- og likestillingsutvalgene i LO. Prosjektet Barnefattigdom i Østfold ble avsluttet med en konsert der inntektene gikk til aktiviteter for barnefamilier. Utvalget var arrangør sammen med Frelsesarmeen i Sarpsborg.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har avholdt åtte ordinære møter.

Av aktiviteter som er gjennomført kan nevnes:

LOs sommerpatrolje

LOs sommerpatrolje ble gjennomført i uke 26. Sommerpatroljen besøkte rekordmange ungdommer, og det var stor interesse fra forbundene, som stilte med mannskap. Fast mannskap bestod av

28 personer, og 660 bedriftsbesøk ble gjennomført (egen rapport).

LOs ungdomsutvalg i Østfold har i år opprettet en egen Facebook-side. Formålet med siden er å synliggjøre bredde og aktivitet i fagbevegelsen. Her legges det ut oppdateringer ved aktiviteter og arrangementer.

Planleggingskonferanse

1.–2. april ble det avholdt planleggingskonferanse for LOs ungdomsutvalg i Østfold. Her ble handlingsplanen for 2016 utformet.

Annen aktivitet

Det har vært gjennomført 13 stands på Høgskolen i Østfold. Det var mange ungdommer og studenter innom vår stand, og 195 liter vaffelrøre ble brukt. LOs ungdomsutvalg i Østfold har et godt samarbeid med studentparlamentet. 3. mai ble det arrangert rettighetsseminar for studenter, og i forbindelse med studiestart samarbeidet studentparlamentet og ungdomsutvalget om et økonomiseminar for studenter. LOs ungdomsutvalg i Østfold var til stede på yrkes- og utdanningsmessen i Fredrikstad 1.–2. november. For å komme i kontakt med ungdommer, ble det gjennomført en spørrekonkurranse om rettigheter og plikter i arbeidslivet. Hele 2000 spørreskjemaer ble besvart.

26. mai inviterte vi til temakveld om internasjonal solidaritet. Lokale ungdommer fra Fellesforbundet og Fagforbundet innledet om tur til Palestina og klimaforhandlingene i Paris.

Ungdomsutvalget har vært aktive på LOs fylkeskonferanser i Østfold og fremmet uttalelser.

Følgende uttalelser fremmet i regi av ungdomsutvalget har blitt vedtatt:

- Tiltakspakke for ungdom
- Bolig handler også om trygghet og egen identitet
- Tennene er en del av kroppen
- Yrkesfagenes framtid

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen har gjennomført fire møter, hvorav ett var et fellesmøte med de lokale LOfavør-komiteene i fylket. Det har også vært avholdt ett planleggingsmøte og to møter i arbeidsutvalget. Det er avholdt et todagers LOfavør-kurs for tillitsvalgte med 30 deltakere,

og en dagskonferanse med 70 tillitsvalgte. I tillegg er det gitt informasjon om LOfavør på 16 medlemsmøter i forbund og fagforeninger. Det er avholdt en rekke arrangementer sammen med LOs ungdomsutvalg rettet mot studenter, lærlinger og ungdom generelt. Det har vært arrangementer i forbindelse med trygghetskampanje – høytid for brann – med utdeling av informasjon på arbeidsplasser, der blant annet 500 pepperkakebokser med opplysning om brannvarslersens dag ble delt ut. Komiteen har deltatt med stands på Glommafestivalen i perioden 29. juni–2. juli, med spørrekonkurranse om LOfavør (egen rapport). Utvalget har også markert refleksens dag 20. oktober, og delt ut over 1700 refleksvester og 4000 reflekser til barn og voksne (egen rapport).

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

Distriktskontoret har medvirket i 162 møter og arrangementer i egen organisasjon. I tillegg til styremøter, årsmøter, representantskapsmøter og arbeidskonferanser, har vi medvirket og deltatt i en rekke arrangementer, konferanser og aksjoner som fagforeninger, forbund og LOs lokalorganisasjoner har arrangert. Det har blant annet vært jobbet med LOs medlemsdebatt, fagligpolitisk samarbeid, ungdomsarbeid, nærings- og samferdselsutvikling og saker som har blitt fremmet på LOs fylkeskonferanser og i Faglig Forum. I tillegg har vi bistått med diverse aktiviteter under streiken i hotell- og restaurantbransjen, lokførerstreiken og streikene i kraftverkene. Vi har også medvirket administrativt i fellesprosjektet til LOs lokalorganisasjoner i Østfold (egen rapport).

9. mars ble det avholdt konferanse med tema pensjon. Konferansen var et samarbeid mellom Utdanningsforbundet, Sykepleierforbundet, LO Stat, Fagforbundet og FO. Pål Skarsbak og Stein Reegård var blant innleiderne på konferansen. Konferansen hadde godt oppmøte med 130 deltakere.

1. september arrangerte distriktskontoret fagforeningskonferanse med over 100 deltakere. Programmet ble utarbeidet i samarbeid med Faglig Forum og fellesprosjektet til LOs lokalorganisasjoner i Østfold, og hadde temaet «Kampen fortsetter». I tillegg til sentralt innlegg av Linn Herning om kampen for velferdsstaten og mot velferdsprofitorerne, var det innledninger av lokale tillitsvalgte om viktige kamper i Østfold inneværende år: Kampen for Moss lufthavn, Rygge, kampen for ansatte i hotell- og restaurantbransjen, kampen mot utflagging av Idun og kampen mot masseoppsigelser på Nexans.

FAGLIG FORUM

Faglig Forum er et utvalg for LOs forbund for å forankre, samordne og koordinere LO-fellesskapets aktiviteter i Østfold.

Faglig Forum har hatt seks møter og behandlet følgende saker:

- Fagforeningskonferansen
- Flypassasjeravgiften
- LOs sommerpatrulje
- Tariffoppgjøret
- LOs medlemsdebatt
- LOs fylkeskonferanser
- Arbeidslivskyndige meddommere, oppnevning
- Strategiplan for LOs distriktskontor i Østfold
- Partnerskapsavtale for Næringsriket Østfold
- Planprogram for næringsutvikling, forskning og utvikling, høring
- Fellesprosjektet til LOs lokalorganisasjoner
- Utflagging av varemerket Idun
- Kongressdebatt
- Skolebruksplan til Østfold fylkeskommune, høring
- Nærings- og industrikonferanse 31. mai
- Kampen mot sosial dumping, arbeidslivskriminalitet og svart økonomi
- Inkluderende arbeidsliv
- NAVs bedriftsundersøkelse
- Østfold-kontrakten for flere læreplasser
- Framtidens kompetanse for Østfold
- LOs studentservice
- Yrkes- og utdanningsmesse
- Regionreform
- Prosjekt 2017
- Fagligpolitisk Oscar Torp-kveld 26. oktober
- Ambassadørprogram for Østfold
- Fagligpolitisk valgkamp 2017
- Ungdomssaker
- LOfavør

FELLES UTVIKLINGSPROSJEKT FOR LOs LOKALORGANISASJONER I ØSTFOLD

8.–10. februar gjennomførte styret for felles utviklingsprosjekt en evalueringskonferanse.

Prosjektet har siden oppstarten i 2012 gjennomført en omfattende skoloring av LOs lokalorganisasjoner, samt generert økt aktivitet i lokalorganisasjonene. På evalueringskonferansen ble prosjektets mål og gjennomførte aktiviteter gjennomgått. LOs lokalorganisasjoner besluttet å videreføre samarbeidet på bakgrunn av gode erfaringer og økt engasjement. Styret har avholdt seks møter.

LO lokalt har gjennom prosjektet utarbeidet søknad om økonomisk støtte for å gjennomføre aktiviteter i forbindelse med stortingsvalget i 2017. Målet er å øke valgdeltakelsen blant LOs medlemmer i fylket. LOs distriktskontor har, sammen med forbundene og LO lokalt, arrangert fagforeningskonferanse 1. september, der over 100 tillitsvalgte fra fagforeningene deltok.

KAMPEN FOR MOSS LUFTHAVN, RYGGE

I forbindelse med statsbudsjettet 2016 foreslo regjeringspartiene Høyre og FrP sammen med støttepartiene Venstre og KrF en flypassasjeravgift. Det ble fort kjent at en flypassasjeravgift ville få store konsekvenser, og Moss lufthavn, Rygge varslet nedleggelse og mulighet for at 500 ansatte ville miste jobben. LOs distriktskontor i Østfold, forbund, LO lokalt og lokale tillitsvalgte mobiliserte derfor mot avgiften. Saken fikk stor pågang fra lokale, regionale og nasjonale medier. Det ble også utarbeidet og publisert en rekke kronikker og leserbrev. I arbeidet med å redde Moss lufthavn, Rygge ble det gjennomført flere møter med stortingsrepresentanter fra Østfold fra ulike partier. LOs distriktskontor i Østfold gjennomførte, i samarbeid med forbundene på flyplassen, seks flyplassdager med informasjonsmøter for å advare mot innføring av avgiften og informere de ansatte.

1. juni arrangerte LOs distriktskontor, LO-utvalget på flyplassen og LO i Moss og omegn demonstrasjon mot flypassasjeravgiften, med svært godt oppmøte. Gerd Kristiansen holdt appell, og markeringen ble dekket i både nasjonal og lokal presse.

I arbeidet med saken har LO-fellesskapet samarbeidet bredt med mange aktører for å bevare arbeidsplassene, herunder politiske partier, interessegrupper, flyplassledelsen, NHO, fylkeskommunen mm. Fredag 17. juni ble revidert nasjonalbudsjett behandlet i stortingssalen. Dette var siste mulighet for å fjerne flypassasjeravgiften. 50 engasjerte LO-medlemmer dro inn til Oslo for å markere sin motstand. Der fikk de møte Arbeiderpartiets leder Jonas Gahr Støre og LOs nestleder Hans-Christian Gabrielsen, samt Arbeiderpartiets

stortingsrepresentanter fra Østfold. Dessverre ble avgiften en realitet, og arbeidsplassene og flyplassen ble nedlagt 1. november 2016.

KAMPEN FOR ARBEIDSPLASSENE VED IDUN

Våren 2016 ble Idun i Rygge truet med utflagging av Orkla. Minst 40 personer sto i fare for å miste jobbene sine. Ansatte, tillitsvalgte, klubb, fagforening og LOs distriktskontor i Østfold sammen med forbund, LO lokalt og politikere mobiliserte til motstand. I dette arbeidet ble det avholdt møte med tidligere næringsminister Trond Giske og stortingsrepresentanter. Saken ble formidlet bredt i media, og kampanjer på Facebook ble benyttet. 20. april ble det avholdt en storstilt markering utenfor fabrikkene. Lokalsamfunnet, lokale næringsaktører, LO-medlemmer og ansatte sluttet opp om markeringen. Saken ble også markert med egne paroler på flere 1. mai-arrangementer. 2. mai mottok de ansatte den gledelige beskjeden om at Orkla hadde snudd i saken, og at arbeidsplassene i Rygge består.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Det har vært seks møter i samarbeidskomiteen mellom Østfold Arbeiderparti og LO i Østfold, en felles industripolitisk konferanse med 50 deltakere og en kulturell og fagligpolitisk Oscar Torp-kveld med 70 deltakere. Distriktssekretæren tiltrer styret i Østfold Arbeiderparti og har medvirket i 21 fagligpolitiske arrangementer. Det har vært jobbet med regionreform, nominasjonen til stortingsvalget, industripolitiske saker, flypassasjeravgiften, manifest mot sosial dumping og tilrettelegging for fagligpolitiske samarbeidskomiteer lokalt.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

LOs distriktskontor i Østfold har medvirket i mange styrer, råd, utvalg og partnerskap om regional utvikling for næring og sysselsetting i fylket. Distriktssekretæren er leder for Yrkesopplæringsnemnda og er representert i IA-rådet, Jernbaneforum Øst, partnerskap for karriereveiledning, Østfoldrådet, kompetanseoffensiven, Fagskolerådet, rådet for arbeidslivet til Høgskolen i Østfold, og har deltatt i programstyret for Østfold-konferansen og HMS-konferansen.

Distriktssekretæren har vært representert i arbeidet med å utvikle rammeprogram for Næringsriket Østfold, som er et nytt partnerskap med 21 likeverdige regionale partnere. Rammeprogrammet er forankret hos forbundene gjennom behandling i Faglig Forum, og

undertegnet av distriktssekretæren. Programmet beskriver satsinger innen følgende tre innsatsområder: skape vekst for eksisterende bedrifter, skape flere nyetableringer og tiltrekke virksomheter til Østfold.

Distriktskontoret har også medvirket i fylkesstyret for TV-aksjonen, Samarbeidsforum mot svart økonomi, Energi- og klimaforum, Ungt Entreprenørskap og kompetanseforum Østfold.

Det har vært jobbet med å utarbeide en Østfold-kontrakt for flere lærlingplasser, som kan tegnes mellom ledelsen og tillitsvalgte på den enkelte arbeidsplass. Det er også jobbet med prosjektet framtidens kompetanse for Østfold, langtidspan for Forsvaret, nasjonal transportplan, regionreform, dobbeltspor på jernbanen gjennom Østfold, Hovedorganisasjonenes Fellestilltak, samt krav til seriøsitet ved offentlige anbud og innkjøp.

Distriktskontoret har deltatt i flere møter med Østfold-benken på Stortinget, samt høringer, lobbyarbeid, innledninger og møter om fagligpolitiske saker for å fremme arbeid og sysselsetting. Til sammen har distriktskontoret medvirket i 136 møter og arrangementer innen faglig, politisk og samfunnsmessig arbeid.

HMS OG PERSONAL

Det er gjennomført 22 ulike tiltak i personalsammenheng. I tillegg har kontoret ukentlige planleggingsmøter med HMS på dagsordenen. Det er gjennomført medarbeidersamtaler og tre personalkonferanser, der internkontroll for HMS og strategidokument for distriktskontoret har blitt utarbeidet og oppdatert. Det har også vært avholdt mediekurs, datakurs og skrivekurs, samt gjennomført vernerunde og brannøvelse.

28.–30. september var distriktskontoret vertskap for en felles regional HMS- og personalkonferanse for distriktskontorene i Hedmark, Oppland og Oslo/Akershus. Temaer for konferansen var medarbeiderundersøkelsen, internkontrollhåndbok for HMS, fagligpolitisk arbeid og Inkluderende arbeidsliv.

Distriktskontoret tok i august inn en ny lærling i kontor- og administrasjonsfag etter at daværende lærling besto fagprøven.

LOs distriktskontor i Østfold sender ut ukentlige nyhetsbrev og har egen Facebook-side. Vår hjemmeside er: www.lo.no/ostfold

Oslo og Akershus

ORGANISASJONSOVERSIKT

Etter at LO Aurskog-Høland i høst ble slått sammen med LO Nedre Romerike, er det nå fire lokalorganisasjoner i Akershus og én avdeling i Oslo. LO i Oslo har i overkant av tre årsverk, de fire lokalorganisasjonene frikjøper av og til, ved behov.

Det er ca. 390 registrerte fagforeninger i Oslo og Akershus og store utfordringer med å få inn nødvendig informasjon.

KONTORETS VIRKSOMHET

Distriktskontoret har et godt samarbeid med forbundene på fylkesnivå og med en rekke fagforeninger og avdelinger. Fagforeninger, lokalorganisasjoner og forbundsområder sendes relevant informasjon og inviteres til deltakelse i de konferanser, prosjekter og arrangementer som kommer inn under distriktskontorets arbeidsområde. Distriktskontoret møter på styremøter, årsmøter og konferanser i lokalorganisasjonene, og inviteres til ulike møter i forbund, fagforeninger og avdelinger og for øvrig til aktiviteter ulike ledd i bevegelsen inviterer til. Det ble også avholdt en planleggingskonferanse med lokalorganisasjonene i Akershus.

Det er et aktivt HMS-arbeid ved kontoret, og arbeidsmiljøet må betegnes som godt. Det er gjennomført utviklingssamtaler med alle på kontoret.

Kontoret har årlig en felles HMS-planleggingskonferanse med distriktskontorene i regionen. Østfold hadde ansvaret for konferansen.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen består av: Per Ole Melgaard, Norsk Transportarbeiderforbund og LO Follo (leder); Per Harald Refsdal, EL og IT og LO Asker og Bærum; Gunnar Holm, Fellesforbundet og LO Øvre Romerike og Iren Bekkevold, Fagforbundet og LO Nedre Romerike.

Styret har avholdt tre møter. Det har utarbeidet program for fylkeskonferansene og laget innstilling i øvrige saker som skulle opp til behandling.

FYLKESKONFERANSER

Det har vært avholdt to fylkeskonferanser. Vårens konferanse var på Quality Hotel Sarpsborg 3. og 4. mars. Deler av konferansen ble arrangert sammen med LO Østfold.

Innholdet i konferansen var:

- Hvordan vinne valget 2017 v/Yngve Hågensen
- Felles kommunikasjon, retorikk og strategi mot 2017 v/Trygve Svensson UiB
- Utfordringer med utplasseringer gjennom NAV v/Runa Bolstad Laume, Oslo og Akershus HK og Tanja Koritzinsky, NAV Akershus,

Høstens konferanse var på Quality Hotel Leangkollen 20. og 21. oktober.

Innholdet denne gangen var:

- Migrasjon i verden – hva er det store bildet? v/Trygve Nordby
- Hva betyr dette for oss i Oslo og Akershus og hvordan kan vi hjelpe der vi bor? Samtale mellom Geir Lippestad, byråd for integrering i Oslo, og Tuva Moflag, ordfører i Ski
- LOs internasjonale arbeid med særskilt fokus på Palestina og ungdomsarbeid v/Terje Kalheim, LO
- Kongressforslagene fra Akershus

Distriktskontoret arrangerte fagligpolitisk konferanse i samarbeid med Oslo Ap og Akershus Ap, med 140 deltakere. Konferansen ble avholdt på Oslo Kongressenter lørdag 5. november. Innledere var Jonas Gahr Støre (Ap), Trine Lise Sundnes (HK), Halvard Ingebrigtsen (Ap), Sverre Myrli (AAp) og Frode Jacobsen (OAp).

ØVRIGE SAKER

Kontoret har fortløpende behandlet saker innkommet fra LOs lokalorganisasjoner, fagforeninger og forbundsområder, samt myndigheter og institusjoner i regionen, og stiller gjerne opp og innleder om ulike temaer for de som ber om det. Eksempler på dette kan være IA, fagopplæring, fagskole osv. Mange henvendelser gjelder dessuten innledninger om rettigheter og plikter i arbeidslivet, blant annet på introduksjonskurs for flyktninger og asylsøkere. Distriktskontoret deltar også på de månedlige flyplassdagene på Gardermoen

når det er anledning. I tillegg er det en rekke henvendelser fra både organiserte og uorganiserte som vi forsøker å videreformidle til rett instans.

Det er etablert en arbeidsgruppe med fylkeskommunen, NHO og høgskolen om frafall i ingeniørstudiet og mulig overgang til fagbrev. Videre har det vært et godt samarbeid med Norsk Folkehjelp i ulike prosjekter. Distriktskontoret arrangerte en egen konferanse om arbeidslivskriminalitet, med svært god deltakelse fra tillitsvalgte. Det gjennomføres i tillegg møter og konferanser om ulike temaer. Distriktskontoret stiller for øvrig opp på ulike møter, fagdager og utvalg i kommuner og fylkeskommuner. Dialogen med Arbeidstilsynet i Akershus er styrket det siste året, etter enkelte krevende saker. I forlengelsen av SMSØ-samarbeidet er det også knyttet tettere kontakt med A-krimsenteret i Oslo.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Familie- og likestillingspolitisk utvalg består av: Inger Helene Vaaten, Handel og Kontor, leder; Gunnar Holm, LO Øvre / Fellesforbundet, nestleder; Runa Bolstad Laume, Handel og Kontor; Trine Posaas Nilsen, Fagforbundet; Ellen Møller, Skolenes landsforbund Oslo; Erling Hobøl, Norsk Lokomotivmannsforbund; Eset Sjamsutdinova, NTL; Hassan Malik, NNN; Linn Andersen, Handel og Kontor.

Utvalget har hatt ni møter. I tillegg til kontinuerlig arbeid med «Flerkulturelt møtested for kvinner», har utvalget prioritert arbeidet med planlegging og gjennomføring av Oslo Pride. Se eget punkt om dette.

Det er gjennomført seks møter for kvinner på tvers av kulturer dette året. Det møter opp ca. 15 til 40 personer på møtene hver gang – hvem som møter, varierer. Nettverket har vært på bedriftsbesøk, hatt temamøter og sommeravslutning på Den Norske Opera & Ballett, med nærmere 40 deltakere. Distriktskontoret deltar på alle møtene.

Oslo Pride

Distriktskontoret har hvert år, sammen med familie- og likestillingspolitisk utvalg, ansvaret for den praktiske gjennomføringen av LOs engasjement under «Oslo Pride». Dette innebærer bemanning av en stand i Pride Park og en LO-seksjon i paradene. Vi har blitt en viktig aktør i «Oslo Pride», og samarbeider godt med hovedarrangørene.

I tillegg har vi tett kontakt med SV og Arbeiderpartiet under hele arrangementet.

Distriktskontorets deltakelse mobiliserer en rekke frivillige, og det ble lagt ned stor innsats for mobilisering til deltakelse i paraden. Vi deltok med en egen seksjon i paraden med veteranbrannbil, stor flåte med egne T-skjorter produsert for anledningen og stor deltakelse i LO-seksjonen.

Standen var veldig godt besøkt, det var god stemning og mange positive tilbakemeldinger, i tillegg til noen nye LO-medlemmer.

Jenter i teknikk og håndverk

Familie- og likestillingspolitisk utvalg startet opp et nettverk for jenter i utradisjonelle yrker med to temamøter. Claus Jervell fra Likestillings- og diskrimineringsombudet innledet med temaet: «Hva vet vi om seksuell trakassering, hvem rammes og hvem har ansvar for å stoppe det?» På det andre møtet var temaet «Forventninger og fordommer til jenter i tekniske yrker».

UNGDOMSUTVALGET

Det er ett felles ungdomsutvalg for Oslo og Akershus. Ungdomsutvalget pr. 31.12.2016 besto av 25 representanter fra 14 forbund. Lokalorganisasjonene i Akershus og ungdomspartiene på venstresiden blir invitert til møtene og deltar i varierende grad. Solidaritetsungdommen tiltrer også utvalget. Utvalget består totalt av 31 personer, inkludert varaer og ungdomssekretærene. Maylén Mago Pedersen fra NTL har vært leder av utvalget, og Erik Fjeldstad Næss fra Fagforbundet har vært nestleder. Leder av utvalget har også vært ungdomsutvalgets representant i styret for LO i Oslo. Det har i 2016 vært avholdt åtte ordinære utvalgsmøter, i tillegg til møter i arbeidsgruppene og sommer- og juleavslutning. Ungdomsutvalget var også på hyttetur 6.–8. mai for å utarbeide en handlingsplan.

1. mai-arrangementet

Ungdomsutvalget arrangerte, sammen med Solidaritetsungdommen, en stand på Youngstorget 1. mai, med salg av brus, sjokolade, popcorn og sukkerspinn med frivillig betaling uavkortet til Norsk Folkehjelps 1. maiaksjon. Framfylkingen deltok også med kakao og aktiviteter for barn. Besøkende på Youngstorget satte stor pris på vår salgsbod, og Norsk Folkehjelp var fornøyd med innsamlingen. Ca. 3000 brus, popcorn, sukkerspinn og ballonger ble delt ut.

I samarbeid med Solidaritetsungdommen ble det også arrangert en temakveld på Kulturhuset, med spennende innledninger, kulturinnslag og loddsalg med inntekter til Norsk Folkehjelps 1. mai-aksjon.

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljen i Oslo og Akershus ble gjennomført i ukene 26, 27 og 28. Patruljen hadde ca. 106 deltakere. Det ble gjennomført 1258 besøk, med en god fordeling mellom Oslo og Akershus. LO Follo, LO Øvre Romerike og LO Nedre Romerike frikjøpte egne personer for å gjennomføre patruljen i sine områder. Besøk i Asker og Bærum ble organisert av ungdomssekretærene på distriktskontoret. Det ble holdt fire kurs: 11., 14., 16. og 22. juni, hvor to var kveldskurs, ett helgekurs og ett dagskurs. I forbindelse med sommerpatruljen hadde vi et godt samarbeid med Arbeidstilsynet både i Oslo og Akershus.

Skoleinformasjon/-besøk

Vi sendte ut informasjon med tilbud om skolebesøk til alle videregående skoler i Oslo og Akershus per e-post. Vi får mest respons fra studiespesialiserende linjer. Årsaken er sannsynligvis at flere forbund har direkte kontakt med faglærere innenfor sitt fagområde og blir invitert på skolebesøk. Vi tar også på oss «oppdrag» fra LO sentralt, som får besøk fra skoler også utenfor Oslo/Akershus. Vi har besøkt 31 klasser og holdt rettigheter og plikter-innlegg for ca. 740 elever. I tillegg har vi vært på voksenopplæringscentre og kvalifiseringssentre i Oslo og Akershus. I samarbeid med Karrieresenteret på Høgskolen i Oslo og Akershus har vi holdt kurs for studenter i rettigheter og plikter i arbeidslivet, og vi har holdt kurs for masterstudentene i økonomi, i samarbeid med studentforeningen *Economia* og HK.

Samarbeid med andre organisasjoner

Ungdomssekretærene får henvendelser fra NAV og andre bydels-tiltak om skolering av ungdom, og vi har nådd ca. 100 unge arbeids-søkende. Ungdomspartiene AUF, SU og Rødt og Solidaritetsungdommen i Norsk Folkehjelp blir invitert med faste representanter i ungdomsutvalgsmøtene. Samarbeidet med AUF i Oslo og Akershus har vært tettere enn tidligere, og ungdomssekretærene har holdt flere innledninger på temakvelder.

Unge nordiske arbeidstakere

Vi har et samarbeid med Den svenske kirken i Oslo for å kunne nå unge svensker som har flyttet til Oslo og Akershus. Det er gjennomført åpne møter, der vi har holdt foredrag om rettigheter og plikter.

LOs studentervice på høyskolene og universitetene

Ungdomssekretærene ved distriktskontoret har koordinert felles LOs studentervice-stands på utdanningsinstitusjonene i Oslo og Akershus, og bistått enkelte forbund med booking og gjennomføring av standsaktivitet ved spesifikke fakulteter.

Retningslinjer for leie av standplass på Høgskolen i Oslo og Akershus innebærer at LO og andre eksterne aktører kun får lov til å være til stede på skolen én gang i kvartalet. Ved studiestart er det høyt trykk og stor konkurranse om å få studentenes oppmerksomhet. Dette merker vi spesielt ved HiOA, der det er vanskeligere å få standplass de to første ukene ved studiestart, men dette løste vi ved å søke bydelen om tillatelse til å ha stand utenfor «hovedinngangen» til høgskolen.

Under studiestart står vi på stand hver dag i tre uker, og resten av året har vi stand omtrent en gang i uken. For å fange studentenes oppmerksomhet har vi ulike aktiviteter, som å dele ut gaveposer, grille, steke vafler og ha quiz med fine premier. Det ble gjennomført 20 stands i løpet av vårsemesteret og 24 stands i løpet av høstsemesteret.

Nissepatrulje

I uke 50 hadde vi nissepatrulje hvor vi besøkte forskjellige bedrifter i Oslo og Akershus. Vi delte ut 3500 godteriposer og julekort.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen i Oslo og Akershus består av: Astrid Tjellaug, Fagforbundet Oslo; Annar Bakken, Handel og Kontor; Gunn Korsbøen, Fagforbundet Akershus; Tore Skjeldstadaune, Fellesforbundet; Eirik Ness, Norsk Arbeidsmandsforbund; Kari Hauge, LO; Berit Madsen, LO, og i tillegg representantene for SpareBank 1: Espen Mejlænder-Larsen; Tom Windvik; Jan Grenaker og Svein Skarhol. Ungdomssekretærene og lærlingen tiltrer møtene i komiteen.

Komiteen fungerer godt. Det avholdes møter minimum hvert kvartal, hvor ulike saker vedrørende produktene og forsikringsspørsmål drøftes. Saker fra medlemmene behandles jevnlig, og om

nødvendig sendes saker videre til Fellesutvalget. Alternativt innkalles det til egne møter med enkeltforbundsområder og representanter for banken. I tillegg er det jevnlig kontakt mellom distriktskontoret og «våre» representanter i SpareBank 1 avd. fagbevegelse.

Det ble arrangert to LOfavør-kurs i løpet av året. Totalt var det ca. 50 deltakere. Organisasjonskonsulentene i SpareBank 1 er ansvarlige for det faglige innholdet i kursene, en representant for distriktskontoret åpner kurset, og, så sant det er mulig, deltar en representant fra komiteen på hvert kurs. Det er vanligvis svært god søkning til kursene.

Det ble i tillegg holdt et boligkurs for unge medlemmer 5. april.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Distriktskontoret har et godt samarbeid med både Akershus og Oslo Ap på alle nivåer – partikontoret, stortingsgruppene, fylkestingsgruppen og kommunestyret/byrådet. Samarbeidet med stortingsgruppene og fylkestingsgruppen/byrådet dreier seg om sysselsettingsrelaterte saker, sosial dumping, næringspolitikk samt skole-/utdanningspolitikk, herunder fagopplæring, fagskole og andre aktuelle saker. I høst etablerte vi samarbeidskomiteen LO/Ap Oslo og Akershus.

Distriktssekretæren tiltrer styret i Akershus Ap og deltar på representantskaps-, års- og ledermøter. Hun deltar også på gruppemøtene til fylkestingsgruppen og på frokostmøter med stortingsgruppen hver måned. Distriktskontoret har i samarbeid med partikontoret arrangert flere fagligpolitiske møter, herunder frokostmøter. Det samarbeides også tett om arbeidsplassbesøk gjennom hele året. Distriktssekretær, fagligpolitisk sekretær og ungdomssekretærene stiller på forespørsel opp som innledere på partiarrangement. Distriktskontoret samarbeider også med Akershus SV; de inviteres på fylkeskonferanser og til frokostmøter.

ANDRE SAKER

Distriktssekretæren deltar på LO-utvalgsmøtene på terminal 2-utbyggingen på Gardermoen og bidrar med informasjon mellom ulike organisasjonsledd i tillegg til kontakten med Arbeidstilsynet.

Distriktskontoret har etablert møtepunkter mellom Arbeidstilsynet Akershus og forbundsområdene innenfor bygg- og anleggsbransjen.

Inkluderende arbeidsliv (IA)

Distriktssekretæren er medlem av IA-rådet for Oslo og Akershus.

IA-rådet har møte ca. hver annen måned, og omfatter de fleste organisasjoner på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden, i tillegg til ulike deler av NAV og Arbeidstilsynet. Arbeidslivssentrene er aktive kurstilbydere, og distriktskontoret viderefremidler tilbudene til hele fagbevegelsen. IA-rådet Oslo og Akershus har arrangert frokostmøter gjennom året.

Deltakelse i møter og konferanser

Vi har deltatt på diverse konferanser: likestilling, organisasjon, konferanse om fag- og yrkesutdanning, div konferanser i regi av AAP, konf. for opplæringskontorene, toppledermøte på Høgskolen i Oslo og Akershus, styrekonferanser med Ungt Entreprenørskap Oslo og Akershus, NTL Ung-konferanse, Fafo-frokoster, osv.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret har i perioden vært representert i en rekke styrer, råd og utvalg, bl.a.:

- Distriktsrådet for Arbeidstilsynets 2. distrikt
- Distriktsrådet HV 02
- Yrkesopplæringsnemnda i Akershus
- Ungt Entreprenørskap Oslo
- Ungt Entreprenørskap Akershus
- IA-rådet Oslo og Akershus
- NAV Brukerutvalg Akershus
- Jury ungdomsbedriftsmessene Oslo og Akershus
- Oslo Voksenopplæring Sinsen, driftsstyret
- Fagskolen i Oslo, styret
- Prøvenemndsmedlem
- Fagligpolitisk utvalg, Oslo Ap
- Fagligpolitisk utvalg Akershus Ap
- Inkognitoklinikken
- Romerike krisesenter IKS
- Styringsgruppen for TV-aksjonen i Oslo
- Styringsgruppen for TV-aksjonen i Akershus
- Samarbeidsforum mot svart økonomi, Oslo og Akershus (SMSØ)
- Akershus Ap, partistyret/rep.skapet/ledermøter
- LO AMU
- Næringsutvalget Oslo og Akershus Arbeiderparti
- Fagsamlinger IA Akershus

- «Ringer i vannet»
- VRI
- Leverandørutvikling hovedstadsregionen
- Styret Stor Oslo Personellservice

Hedmark

ORGANISASJONSOVERSIKT

I fylket er det åtte lokalorganisasjoner, og det er registrert 90 fagforeninger.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

LO i Hedmark har ny organisering av fylkeskonferansen, og har hatt dette siden 2010.

Styret består av: Camilla Skarvang Karlsen, Fagforbundet (leder); Torhild Linholt, Handel og Kontor; Jarl Kurud, Fellesforbundet. Vararepresentanter: Eldar Rudolfsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Mali Solvang, Postkom; Anne Gro Granum, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund og Frank Smestad, Fellesorganisasjonen. I tillegg tiltrer representantskapets representant styret med fulle rettigheter.

Mona N. Vangen har vært Hedmarks representant, med John Oppi som vara.

Lokalorganisasjonenes representant er Tor Kristian Godlien, LO i Elverum. Wenche Vålbekken, LO i Solør er vara.

Styret har avholdt åtte styremøter, i tillegg til en samling på Sundvollen og Utøya.

FYLKESKONFERANSER

Vårens konferanse ble holdt på Quality Hotel Strand på Gjøvik, 10.–11. mars 2016.

Konferansen vedtok seks uttalelser:

- Nei til snikprivatisering
- Krav til seriøsitet ved kjøp av offentlige bygge- og anleggstjenester
- Ja til dobbeltspor nå
- Regjeringen anno 1880

- Styrk satsingen på Innlandet
- Forslag til nytt inntektssystem for kommunene

Høstens konferanse ble holdt på Røros Hotell, 6. –7. oktober 2016. 23 saker til LO-kongressen ble behandlet.

Konferansen vedtok følgende uttalelser:

- Tannhelse for alle
- Stopp netthets
- Støtteerklæring til streikende i kommunale og fylkeskommunale kraftverk
- Støtteerklæring til streikende i oljeservicesektoren
- Støtteerklæring i streikende i Norsk Lokomotivmannsforbund
- Nei til konsesjon for «lokal» trafikk på svensk ekspressrute Skövde–Gardermoen.
- En politikk for fortsatt høy arbeidsløshet

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av: Ernst Tore Bekken, Fellesforbundet (leder); Eirine Saaler Nabben, Handel og Kontor; Randi Kjøs, Fellesorganisasjonen; Signe Ree-Lindstad, Postkom; Kari Anne Rosenlund, Norsk Sjømannsforbund; Sofia Brun, Fellesforbundet og Jon-Inge Hagebakken, Fagforbundet.

Det er avholdt seks møter, og utvalget har arrangert en konferanse – «Vold angår alle» – i forbindelse med FNs internasjonale dag for bekjempelse av vold mot kvinner 25. november 2016.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består av: Martin Huggins, Fagforbundet (leder); Raymond Lilleeng, Fellesforbundet (nestleder); Jan Arne Helmersen, Fellesforbundet; Maria A. Hollen, Skolenes landsforbund; Celine Bjørnstad, Fellesforbundet; Camilla Øien Østmo, Fagforbundet; Ranveig Kjelsnes, Transportarbeiderforbundet; Camilla Nordby, Handel og Kontor; Observatør fra AUF; Even Eriksen. Tiltrer som sekretær fra LOs distriktskontor: ungdomssekretær.

Ungdomsutvalget har avholdt seks møter i 2016.

Følgende aktiviteter er gjennomført av ungdomsutvalget:

- Studentservice på Høgskolen i Hedmark
- Semesterstartaksjoner på Høgskolen i Hedmark
- Deltatt på LOs studentkonferanse på Sørmarka
- Medarrangør og stand på fagdag om lærlingeordningen
- Stand på The Gathering i Vikingskipet på Hamar
- Stand på Skapende ungdomsmesse i Fjellregionen
- Arrangert LO-favør kinokvelder for unge i Elverum og Kongsvinger
- Arrangert fagligpolitisk seminar for unge
- Ungt entreprenørskap fra utdanning til jobb
- Avholdt LOs sommerpatrulje i Hedmark
- Holdt LOs skoleinformasjon på skoler i Hedmark
- Holdt kurs sammen med Ungt Entreprenørskap i fra utdanning til jobb

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen i Hedmark består av: Odd Erik Kokkin, LO; Beate Karlsen, LO; Svein Olav Lium, LO; Olav Neerland, FO; Mali Solvang, Postkom; Bjørg Karin Lekva, Handel og Kontor; Helene H. Skeibrok, Fagforbundet; Anne Berit Nordbakken, LO i Hamar og omegn; og Bjørn Otto Ødegård, LO i Kongsvinger og omegn. Vara har vært Stian Rosenberg, Norsk Sjømannsforbund; Henning Søbakken, Fagforbundet, og for lokalorganisasjonene: Tor Kristian Godlien, LO i Elverum.

Det er avholdt seks møter.

I samarbeid med distriktskontoret i Oppland ble det gjennomført to LOfavør-kurs for medlemmer og tillitsvalgte, med god oppslutning og påmelding. Begge kursene ble avholdt på Color Lines ferger til Kiel, med 50 deltakere på vårens kurs og 30 på høstens kurs.

LOfavør-komiteen var også på felles skoleringstur med LOfavør-komiteen i Oppland i Krakow, Polen, for å utvikle mer samarbeid og felles skolering for medlemmene i de aktuelle fylkene i forbindelse med LOfavør-produkter.

Komiteen arrangerte opplæringsdag i LOfavør-produkter i mai. I tillegg har det vært avholdt tre medlemskvelder med LOfavør som tema i fylket i samarbeid med lokalorganisasjonene. Under refleksjons dag 20. oktober ble det delt ut i underkant av 15 000 reflekser.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Distriktskontoret har et godt fagligpolitisk samarbeid med Arbeiderpartiet. Representanter fra Arbeiderpartiet møter fast på fylkeskonferansene og andre arrangementer der det faller naturlig.

17. september 2016 ble det arrangert en fagligpolitisk samarbeids- og skoleringsdag for tillitsvalgte i fagbevegelsen og i Arbeiderpartiet. Innledere var Are Tomasgard fra LO og Trond Giske fra Arbeiderpartiet. Det var lagt opp til mye gruppearbeid og samarbeid denne dagen, og resultatet fra dagen ble 10 punkter man kan enes om.

Samarbeidskomiteen

Samarbeidskomiteen består av åtte medlemmer, fire fra LO og fire fra Arbeiderpartiet. Det har vært avholdt to møter.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Vi er representert i en rekke eksterne fora, noen i samarbeid med Oppland:

- Samarbeidsforum mot svart økonomi
- Y-nemda
- Vegforum Innlandet
- IA-rådet (samarbeidsmøter mellom LO, NHO, KS og NAV om IA)
- Nominasjonskomité i Hedmark Arbeiderparti
- Distriktsrådet HV05
- Stiftelsen Folldal Gruver
- Voksenopplæringsforbundet VOFO
- Styringsgruppe for Regional plan for kompetanse og næringsutvikling.

FOKUSERTE SAKER

Organisasjonsutvikling

I 2016 har vi hatt fokus på organisasjonsutvikling, og har arrangert én nettverkssamling for forbund og lokalorganisasjoner i Hedmark. Det har vært fokus på nettverksbygging, faglig påfyll og inspirasjon/motivasjonsforedrag.

Valgkamp

Det er utarbeidet valgkampplan for 2017 i samarbeid med forbundene og andre samarbeidspartnere. Valgkamputvalg er nedsatt, og består ved årsskiftet av: Helene Skeibrok, Fagforbundet; Sven Olsen, Fellesforbundet; Arild Kjempejenn, LO Stat; Roger Løvås, Handel og Kontor og Olav Otnes, Postkom.

Skrivegruppe er initiert.

Innlandsutvalgets rapport

Innlandsutvalget følges opp av LOs distriktskontor for å bidra til påvirkning i arbeidsplassutvikling i regionen. Medvirkning fra tillitsvalgte i lokale beslutningsprosesser står sentralt i arbeidet.

Oppland

ORGANISASJONSOVERSIKT

I fylket er det fire lokalorganisasjoner og det er registrert 151 fagforeninger.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: Karianne Aaboen, Fagforbundet (leder); Bjørn Sigurd Svingen, Fellesforbundet; Mari Haugstad, Postkom; Knut Arne Vassdokken, Handel og Kontor; Størk Hansen, LOs lokalorg. Tiltredende, Erik Engebretsen, LO. Varamedlemmer: Svend Morten Voldsrud, Fagforbundet; Tormod Mathisen, Fellesforbundet; Lisa Rønningen, NTL; Lisbeth Berntsen Grandalen, FO.

Styret har holdt fire møter.

FYLKESKONFERANSER

Vårens fylkeskonferanse ble holdt på Quality Strand Hotel Gjøvik, 14.–15.mars.

Konferansen drøftet/behandlet følgende:

- Arbeidslivs-/arbeidsmiljøkriminalitet – hvordan møte utfordringene v/Geir Høibråten, LO
- Hybridpensjon v/Anette Opsand Hanssen, Sparebanken Hedmark
- Lokalorganisasjonenes oppfølging – tiltak mot sosial dumping i offentlig sektor
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Are Tomasgard, LOs ledelse
- Arbeidsgivers angrep på og undergraving av lov- og avtaleverk v/Roy Pedersen, LO Oslo

Konferansen vedtok uttalelser om:

- TTIP og TISA
- Forsvar faglige rettigheter

- Tariffavtale for havnearbeiderne nå!
- Nei til eksklusiv bruksrett i havnene

Høstens konferanse ble holdt Meetingpoint Hafjell Hotel & Resort, Øyer 20.–21.oktober.

Konferansen drøftet/behandlet følgende:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Trude Tinnlund, LOs ledelse
- Arbeidstidsutvalgets rapport v/Wenche Thomsen, LO
- LO-kongressen 2017 – kongressforslag
- LOfavør Mastercard v/Øivind Mellbye
- Paneldebatt – Hele folket i arbeid v/Truls Wickholm (Ap) og Bengt Morten Wenstøb (H)

Konferansen vedtok uttalelse om:

- «KS Bedrift – ta til fornuft» vedrørende konflikten mellom KS Bedrift og EL og IT.

Konferansen fremmet 16 forslag til LO-kongressen 2017.

FAMILIE- og LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av: Gro Vasbotten, LO i Sør- Gudbrandsdal (leder); Mari Haugstad, Postkom; Else Randi Kolby, Fagforbundet; Janneke van der Ros, NTL; Astrid W. Orbraaten, LO i Midt- og Nord-Gudbrandsdalen. Organisasjonsmedarbeider Grethe Eng Hagen er sekretær. Utvalget er preget av liten aktivitet.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består av: Henning Engeskaug Karlsen, Fagforbundet (leder); Andrea Odden, Handel og Kontor; Emmy M.V af Geijerstam, Handel og Kontor; Martin Fægri, Fagforbundet; Karsten Tigerstedt Jøssang, NTL; Mathias Aaseth, Fagforbundet; Pernille Fjellstuen, Postkom; Ole Folde, Norsk Jernbaneforbund. LOs ungdomssekretær, Linda Kristin Rye, er sekretær for utvalget.

Utvalget har holdt tre møter og orientert skoleelever om rettigheter og plikter i arbeidslivet.

LOs sommerpatrulje

I årets sommerpatrulje deltok fire forbund. Sommerpatruljen ble

gjennomført i Gjøvik, Toten og Nord-Gudbrandsdal. Det ble besøkt 232 bedrifter og vervet 34 medlemmer.

Påskeaksjon

LOs påskeaksjon ble avviklet i mars, der det ble delt ut påskeegg til ansatte ved hotellene på Hafjell, Skeikampen og Beitostølen.

LOs studentservice på høgskolene

Utvalget har månedlig fast studentservice på Høgskolen i Lillehammer, og det er holdt møter i LOs studentutvalg ved HiL. Utvalget deltok på jussens karrieredag og fadderukene ved Høgskolen i Lillehammer og NTNU avd. Gjøvik. Under fadderukene ble det vervet 144 studentmedlemmer.

Lærlingepatrolje

LOs lærlingepatrolje ble gjennomført i Gjøvik, Toten, Land og Nord-Gudbrandsdalen. Det ble besøkt 92 bedrifter, snakket med 104 lærlinger og vervet over 40 medlemmer.

Nisseaksjon

LOs nisseaksjon ble avviklet i desember, og det ble delt ut julegodteposer og informasjonsmateriell til ansatte ved kjøpesentrene i Gjøvik, Lillehammer og Raufoss. I år utvidet vi nisseaksjonen også til sykehusene i Lillehammer, Gjøvik og Reinsvoll, der det ble delt ut julekurver til avdelingene.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen består av: Karianne Aaboen, Fagforbundet; Oddbjørn Vestli, Norsk Transportarbeiderforbund; Anne Karin Bergestuen, Handel og Kontor; Hilde Kvam, Norsk Arbeidsmandsforbund; Linda Kristin Rye, LOs ungdomssekretær. LOs distriktssekretær er komitéleder, og organisasjonsmedarbeider Grethe Eng Hagen er sekretær. SpareBank 1 er representert med Randi Skjåkødegård, Lom og Skjåk; Gunnar Solås, Hallingdal Valdres; Willy Hansen, Sør-Gudbrandsdal; Kjetil Nyborg, Sparebanken Hedmark; Nina Framstad, Ringerike/Hadeland.

Det er holdt fire møter.

LOfavør-komiteene i Oppland og Hedmark har i perioden gjennom-

ført tre LOfavør-kurs for tillitsvalgte og medlemmer og én LOfavør-samling for komitémedlemmer, tillitsvalgte i forbund og LOs lokalorganisasjoner. I tillegg har medlemmer fra komiteen i Oppland deltatt på den sentrale skoleringskonferansen for LOfavør-komiteene i fylket.

Det er i perioden gjennomført reflekskampanje i samarbeid med Oppland Transportarbeiderforening, der det ble delt ut 5000 reflekser. Målgruppen var medlemmer og skoleelever.

I forbindelse med semesterstart ved Høgskolen i Lillehammer og NTNU Gjøvik, ble LOfavør-produkter rettet mot studenter synliggjort. Andre organisasjoner som deltok var Fellesorganisasjonen, Handel og Kontor, Norsk Tjenestemannslag, LO Stat og Fagforbundet.

LOfavør-profileringen ble synliggjort gjennom fadderopplæringsdagen med 350 faddere på Høgskolen i Lillehammer, der LO orienterte om LOfavør-produktene. Det ble avholdt rebusløp, studentradio, studentmagasinet, åpningskonserter, festivaldag og fagforeningsdag.

ARBEIDSMARKED, NÆRINGS- OG SYSSELSETTINGSPOLITIKK

Næring

Næringslivet i fylket går godt. Distriktskontoret er involvert i fylkeskommunens satsning for regionale utviklingsplaner. De prioriterte områder er kompetanse, næringsutvikling og samferdsel for å utvide og styrke bo- og arbeidsmarkedsregionene i fylket. Oppland vil spille en viktig rolle i omstillingen til ny industripolitikk og omstilling til det grønne skiftet. Bioøkonomi, jord og skogbruk, industri, reiseliv og informasjonssikkerhet er blant bransjene som trekkes fram.

Arbeidsmarked og sysselsetting

Ved utgangen av året er det registrert totalt 1720 helt ledige arbeidssøkere, som er 208 færre ledige enn i desember 2015. Arbeidsledigheten i fylket ligger med dette på 1,8 prosent, mot 2,0 prosent i desember 2015.

I privat sektor ventes det en økning i sysselsettingen innen reiselivsbransjen med overnatting og servering, og bygg- og anleggssektoren. Sysselsettingen innen industrien samlet sett økes noe. I offentlig virksomhet ventes det økende sysselsetting innen helse- og omsorgstjenester og undervisning.

Mange bedrifter har behov for å skaffe seg relevant arbeidskraft. I deler av fylket er det mangel på elektrikere og fagarbeidere innen bygg og anlegg. Transportbransjen har behov for sjåfører, særlig til

tyngre kjøretøyer. Overnattings- og serveringsvirksomheter har vansker med å skaffe kokker og servitører. Innen helse- og sosialtjenesten er det mangel på sykepleiere og faglærte i ulike omsorgsyrker. Det er noe mangel på leger, vernepleiere og spesialiserte pleiere.

Hovedorganisasjonens Fellestilltak LO/NHO

Hovedprosjekt innen modulbasert Lean opplæring for virksomheter i Oppland og Hedmark er sluttført i perioden.

Videregående opplæring

Det er godt partssamarbeid med fylkeskommunen om styrking og utvikling av den videregående opplæringen. Fylkeskommunen, i samarbeid med partene i arbeidslivet, har i denne perioden etablert regionale nettverk for samfunnskontrakten med økt innsats for flere lærlinger og flere lærebedrifter.

Det jobbes godt med videregående opplæring i fylket. Færre elever slutter i videregående opplæring og færre lærlinger avbryter lærlingekontrakten. Det er positiv utvikling i antall nye lærekontrakter.

Pr. 1. oktober var det 1528 løpende kontrakter.

LOs distriktskontor er representert med to representanter i Yrkesopplæringsnemnda og innehar ledervervet i denne perioden. Distriktssekretæren har deltatt i informasjonsmøter med opplæringskontorer/-ringer og prøvenemder vedrørende partenes rolle i videregående opplæring.

Rådet for inkluderende arbeidsliv

Det er holdt fire rådsmøter. Rådet har i perioden besøkt bedrifter som jobber godt med sykefraværsarbeid. Det er holdt to dialogsamlinger med tema «oppfølging av sykmeldte» for tillitsvalgte og arbeidsgivere i Lillehammer- og Gjøvik-regionene. Årets arbeidslivskonferanse i samarbeid med IA-rådet i Hedmark ble holdt på Lillehammer 26. oktober.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Rekrutteringsprosjekt LO/NAF avd. 5 Innlandet:

Prosjektet rettet mot maskin- og anleggsarbeidere i forbindelse med de store vegprosjekter i innlandsfylkene, er sluttført i perioden. Målet med prosjektet var økt medlemsvekst og styrking av fagbevegelsen innenfor bransjen. Styringsgruppen besto av arbeidsutvalget i NAF avd 5. Innlandet, prosjektmedarbeider og LOs distriktssekretærer.

Endelig prosjektrapport er ikke utarbeidet, men foreløpig viser prosjektet at det er rekruttert 145 nye medlemmer.

I forbindelse med streiken innenfor hotell- og restaurantbransjen og energimontørene innenfor KS-området, var vårt distriktskontor ute og besøkte de streikende.

Distriktskontoret har hatt møter med NOF og NFF lokalt, lokale organisasjoner og politikere lokalt og sentralt i forbindelse med bevaring og styrking av kriminalomsorgen i Vest-Oppland og av våre miljøer i forbindelse med forslag om ny langtidsplan for forsvarssektoren.

Distriktskontoret deltar på en rekke årsmøter/arrangementer holdt av forbundene i Oppland.

Samarbeidskomiteen LO / Oppland Arbeiderparti

Komiteen har holdt tre møter.

Komiteen har gjennomført bedriftsbesøk og hatt spesielt fokus på følgende områder:

- Styrke fagligpolitisk arbeid lokalt – etablering av lokale samarbeidskomiteer
- Kommunale tiltaksplaner mot sosial dumping (Telemarksmodellen)
- Oppfølging av årsmøtevedtak om å følge gammel arbeidsmiljølov når det gjelder midlertidige ansettelser
- Samarbeidsavtaler mellom Fagforbundet og partiet lokalt
- Stortingsvalget 2017

LO/Ap-dagen ble holdt 17. september. Hovedinnledere var Are Tomasgard fra LOs ledelse og Ap's nestleder Trond Giske. Samlingen var et samarbeid med LO og Ap i Hedmark, og samlet 140 deltakere. Tilbakemelding fra tillitsvalgte i parti og fagbevegelse er at dette er viktig møtepunkt for erfaringsutveksling og god dialog for videre samarbeid.

KULTUR OG IDRETT

Ungdoms-OL

Landsorganisasjonen i Norge var nasjonal samarbeidspartner i forbindelse med ungdoms-OL, 12.–21.februar, i Lillehammer, Øyer, Hamar, Gjøvik og Oslo. Hovedtyngden av arrangementet foregikk i Lillehammer. Som samarbeidspartner ble LO synliggjort og markedsført bredt i media og under alle arrangementer, som eksempel kultur-

festivalen Sjoggfest. Festivalen inneholdt konserter, foredrag, aktiviteter, ung kunst og filmkultur. Totalt sett er dette den største kulturfestivalen for unge mennesker som har vært arrangert i Innlandet noen sinne. Ved et kulturlokale ble det reist isskulptur med LOs logo på 2,5 * 2,5 meter, som var lyssatt.

Under lekene i Lillehammer-regionen, stilte LO opp med egen LO trivselspatrolje. Patroljens rolle var å se til at de 3200 frivillige under arrangementene trivdes og hadde det bra, og bidra til positiv frivillighetsopplevelse.

LOs trivselspatrolje i Oppland hadde et mannskap på 20 personer, bestående av representanter fra LOfavør-komiteen og forbundene. I forkant av ungdoms-OL ble det holdt to informasjonsmøter med patroljedeltakerne, der vi gikk igjennom vår rolle for å skape god forankring inn til deres organisasjon og frivillige.

LOs trivselspatrolje ble organisert med egen LO-lounge utenfor kantina til de frivillige, og mannskap som oppsøkte de frivillige ute på de ulike arenaer og arrangementssteder. Under lekene etablerte vi kontor på Lillehammer, der vi hadde samlingssted for våre patroljedeltakere, møter og lagerplass. Patroljen fikk også besøk av LO-leder Gerd Kristiansen, Are Tomasgard, Grethe Fossli og LOs sentrale ungdomsutvalg.

Det ble delt ut 50 000 sjokolader og 6500 håndvarmere med LO og LOfavør-logoen til de frivillige, og dette tatt godt imot. Publikummere, arrangører og idrettsledere ga positive tilbakemeldinger til LO for denne type engasjement og bidrag til å sette preg på den flotte OL-opplevelsen.

World Cup kvinnehopp

I forbindelse med sesongstart for kvinner på Lillehammer 3. desember, samlet LO en gjeng med tillitsvalgte og medlemmer for å støtte opp om hoppjentene. Foruten for å være til stede i bakken, fikk man møte LO-lederen, hopplandslaget og representanter fra hoppkomiteen og skiforbundet.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Vi er representert i følgende styrer, råd og utvalg:

- Yrkesopplæringsnemda
- IA-rådet
- NAV – brukerforum
- Vegforum Innlandet

- SMSØ
- Styret for Folkehøgskolen Ringsaker
- Styret Lean Forum Innlandet
- Oppland Ap's styre, repr.skap, årsmøte, fylkesting
- Samarbeidskomiteen LO/OAp
- Innovasjon Norge–Oppland – Råd for samarbeid og arbeidsliv
Høgskolen Lillehammer
- HV distr. 05
- LO Stat distriktsstyre
- Arbeidslivskyndige meddommere
- Nettverk – samfunnskontrakt for økt innsats lærlinger Hadelands-
regionen, Lillehammer-regionen og Valdres-regionen

Buskerud

ORGANISASJONSOVERSIKT

Ved utgangen av 2016 var antall fagforeninger/avdelinger 204, og disse utgjorde til sammen ca. 47 500 betalende medlemmer, totalt 64 500. 18 av LOs forbund har medlemmer i Buskerud. Tallet på lokale LO-organisasjoner er fem. Buskerud har to LO-sentre: Ringerike og Kongsberg.

KONTORETS VIRKSOMHET

LO Buskerud fortsetter den omfattende jobben med å bygge organisasjon, og arbeider for å øke forståelsen for viktigheten av fagligpolitisk arbeid. Det er en utfordring å få på plass de lokale LO-foreningene, fordi de ikke har den forankring i organisasjonen vi skulle ønske. Vi bruker mye tid på å treffe mennesker i organisasjonen og snakke med personer i politiske miljøer for å få dem med i dialog om viktige saker med oss i fagbevegelsen. Vi noterer oss at fagforbundene ikke ser på de lokale LO-foreningene som noen naturlig del av organisasjonen lenger, og mener at de kan gjøre jobben selv.

Arbeidsmengden er stor, og tempoet er høyt. Buskerud er et stort fylke, nesten 40 mil fra sør til nord, og vi skulle ønske oss mer menneskelige ressurser når vi ser at jobben vi legger ned genererer større aktivitet og høyere engasjement ute i fylket. Vi opplever likevel at LO Buskeruds nettverk blir større og større, og vi merker at flere og flere ser både nytte og klokhet i å «be oss med på laget».

LO Buskerud har dyktige medarbeidere med fokus på sakene som

er viktige for LO. Det avholdes jevnlig kontormøter, sju i år med 71 saker/punkter på dagsordenen.

Vi gleder oss også over at Eivind Knudsen, som ble ansatt ved kontoret grunnet Tonje Kristiansens permisjon, fungerer utmerket på ungdomssiden.

Strukturen og oppbygging for fylkeskonferansen ble endret for en tid tilbake. Dette viser seg å være riktige og viktige grep i forhold til organisasjonen og forbundenes samhandling og deltakelse. Samtidig er styret i fylket godt etablert, noe som gir en helt ny bredde i diskusjoner om organisasjon og aktuelle saker.

LO opplever i større og større grad å være ønsket som deltaker i råd og utvalg, både i kommune og fylke, i bedrifter og i organisasjoner.

LO Buskerud er på sosiale medier som Facebook og Twitter og har egen hjemmeside.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: John Erik Molin, Fellesforbundet (leder); Kristine Bjella Stavn, Fagforbundet; Grete Høgvoll, Postkom; Tone Hartz, Handel og Kontor; Kai Johansen, LO Kongsberg og Numedal; Ove Solberg, Fagforbundet (LO representantskap), og oss tre ved distriktskontoret: Jan Petter Gundersen, Eivind Knudsen og Astrid Gjertsen.

Styret for fylkeskonferansen har avholdt fem møter og planlagt og gjennomført to fylkeskonferanser.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt to fylkeskonferanser, en på våren og en på høsten. Fylkeskonferansen på høsten ble planlagt slik at vi fikk en god del gruppearbeid. Dette knytter organisasjonen tettere sammen, samtidig som oppgavene løses bedre.

FAGLIGPOLITISK «OPPLÆRINGS DAG»

Denne opplæringsdagen ble en god sak for samkjøring av den faglige og politiske virksomheten i fylket. Siden opplæringsdagen ble lagt til en lørdag, var det en utfordring å få tillitsvalgte til å møte.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av: Gry E. Juvelid, FO (leder); Ann Kristin Strandmoe, Fagforbundet; Runar Landsverk, Fellesforbundet og oss tre ved

distriktskontoret: Jan Petter Gundersen, Tonje Kristensen og Astrid Gjertsen.

Det er avholdt tre møter.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget har bestått av: Ragnhild Jordheim, Fagforbundet; Daniel Erik Nielsen, Fellesforbundet; Torbjørn Øgren Larsen, EL og IT Forbundet; Eivind Knudsen, Skolenes landsforbund; Lars Sand-Hanssen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Hanna Kjemprud, NTL, Barbro Major, Fellesforbundet; Espen Braathen, NNN; Ronny Rype, Postkom.

Det er avholdt ti utvalgsmøter, i tillegg til en planleggingstur til Strømstad. To av møtene er avholdt samtidig med bedriftsbefaringer, mens resten er avholdt på Folkets Hus i Drammen.

Det er avholdt sommerpatruljekurs.

Mange videregående skoler har fått besøk fra LO og forbundene. LOs studentservice har vært gjennomført på HSN Drammen, Hønefoss og Kongsberg flere ganger i løpet av året, i tillegg til at vi har deltatt på utdanningsmesser.

Ungdomsutvalget var godt representert på LOs student- og ungdomskonferanse. Videre har utvalget arrangert grilling på torget i Drammen 1. mai med stor suksess, og vi var også godt representert ellers på arrangementet.

Sommerpatruljen ble arrangert på tradisjonelt vis. Daniel Erik Nielsen var frikjøpt i tre uker som patruljeleder, og nestleder av ungdomsutvalget bidro også i etterarbeidet.

Ungdomsutvalget stod på stand under Elvefestivalen i Drammen, der vi møtte mye ungdom.

Det er tillegg arrangert flere temamøter, og det gode fagligpolitiske arbeidet med Arbeiderpartiet har fortsatt, både gjennom AUF og den halvårslige samlingen/konferansen med Buskerud Ap: Ung i LO/Ap. Konferansen har bl.a. hatt innledninger ved Hans-Christian Gabrielsen og Are Tomasgard fra LOs ledelse.

Vi har også fortsatt det politiske samarbeidet med våre naturlige samarbeidspartnere på venstresiden, gjennom at AUF, SU, Senterung og RU har observatørstatus i ungdomsutvalget.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen består av: Jan Petter Gundersen, LO Buskerud (leder); Vidar L. Larsen, LO Stat; Jan Denne, Fagforbundet; Eivind Knudsen, LO Buskerud; Astrid Gjertsen, LO Buskerud. I tillegg møter SpareBank 1 med sine representanter.

Utvalget har avholdt fire møter.

LOfavør-komiteen har fortsatt å samles i året som er bak oss. Det kommer få innspill fra organisasjonen, så saker kommer i stor grad fra komiteen selv.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

I året som har gått har LO Buskerud lagt ned mye arbeid både på fylkesplan og på kommuneplan for å få i gang det fagligpolitiske arbeidet. Dialogen med Arbeiderpartiet har kommet langt siden vi startet opp for tre år siden. Samarbeidskomiteen i Buskerud fortsatte sitt arbeid, og her møter representanter fra våre fire største forbund. Vi har nå fått på plass fagligpolitiske samarbeidsarenaer flere steder i fylket, og spesielt viktig var det at Drammen kom på plass.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktssekretæren har møtt i følgende styrer, råd og utvalg:

- Styret i Buskerud Arbeiderparti
- Samarbeidskomiteen i Buskerud
- HF
- Buskerudtinget
- SMSØ
- A-krim
- Frokostforum
- Brukerrådet i NAV Buskerud
- Rådet for Drammensregionen
- Partnerskap for klima og energi
- Nasjonalt senter for flerkulturell verdiskapning
- Styreleder Folkets Hus Drammen
- Næringslivsgruppen LO/NHO
- Partnerskap karriere
- Planarbeid i fylkeskommune mf.
- Styret i Fagskolen Tinius Olsen
- Styrer og Årsmøter i organisasjonen

Vestfold

ORGANISASJONSOVERSIKT

I distriktskontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 2016 i alt seks lokalorganisasjoner og ca. 51 fagforeninger. Det ble fattet beslutning om å legge ned LO Sande og Svelvik på styremøtet i LO i Vestfold 12. desember. Fagforeningene i Svelvik går til Drammen i Buskerud og fagforeningen i Sande går til Holmestrand.

KONTORETS VIRKSOMHET

Distriktskontoret har deltatt på en rekke faglige og politiske møter, kurs og konferanser. Vi har hatt et godt samarbeid med Vestfold Arbeiderparti, gjennomført flere møter og deltatt i utvalg i fylkeskommunen og hos Fylkesmannen. Både ungdomssekretæren og distriktssekretæren er mye ute og representerer LOs vedtatte politikk.

Distriktskontoret har kontorfellesskap med andre organisasjoner i fagbevegelsen.

Distriktskontoret har også egen Facebook-side som oppsummerer en del av kontorets virksomhet.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret har bestått av: Merete Dahl, leder, (kommune); Ann Kristin Kvalø Sund, nestleder, (industri); Rolf-Geir Hillestad, (privat); Øyvind R. Bakke (stat); May-Lill Sandvik, (LO Holmestrand).

Lene-Britt Johannesen, (LOs repr. i LOs rep.skap), tiltrer styret.

Personlige varamedlemmer: Rune Samuelson (privat), vara for Ann Kristin Kvalø Sund; Halvor Fevang (privat), vara for Rolf-Geir Hillestad; Christian Robak (stat), vara for Øyvind R. Bakke; Raymond Marthinsen (LO i Larvik og Lardal), vara for May-Lill Sandvik; Hilde Elgesem Andersen (LOs repr. i LOs rep.skap), vara for Lene-Britt Johannesen.

Medlemmene av styret deltar i en rekke tiltak, møter og aktiviteter som representanter for LO i fylket. Styret har hatt sju møter og behandlet til sammen 48 saker.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt en fylkeskonferanse i Vestfold, 24. og 25. oktober på Quality Hotel Tønsberg.

Temaene var:

- LOfavør-nytt v/George Young, SpareBank 1 Buskerud-Vestfold
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Tor-Arne Solbakken, LO
- Kongressforslag
- Informasjon om nominasjonen
- Samarbeid skole–arbeidsliv v/Ivar Sætre, FF avd. 7 Vestfold
- Samferdsel v/Arve Høiberg, gruppeleder Vestfold Arbeiderparti
- Valgkamp – stortingsvalget 2017 v/Torbjørn Ness, fagligpolitisk sekretær i LO, og Roy Pedersen, leder LO Oslo

Konferansen vedtok uttalelser om:

- Nei til salg av Norge – vannkraft
- Nei til salg av Norge – skog, landbruk og fisk
- Nei til salg av Norge – privatisering av statlige selskaper
- Støtte til Norsk Lokomotivmannsforbunds streik
- Jernbanen i Vestfold ut i det blå
- Statsbudsjettet for 2017 og kriminalomsorgen
- TISA.
- Stopp outsourcing på autopilot

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av: Ellen Grønseth, leder, NNN; Marit Olsen, HK; Steinar Nyland, FF; Åse N. Agledal, FLT (fram til april). Personlige varamedlemmer: Kåre Karlsen, EL og IT Forbundet (vara for Steinar Nyland); Vigdis Bakke, HK (vara for Marit Olsen).

Utvalget var også representert på høstens fylkeskonferanse, hvor leder refererte fra Familiedagen, som ble avholdt 19. juni på Borgen i Holmestrand. Her deltok noen fra utvalget, Norsk Folkehjelp med enkel livredning for barn, Framfylkingen og SpareBank 1 Buskerud og Vestfold. Leder informerte om Familiedagen som skal avholdes 11. juni 2017, samme sted. Hun oppfordret så mange som mulig til å delta.

Utvalget har i år hatt litt mer aktivitet enn tidligere. Vi har dessverre heller ikke i denne perioden klart å øke antallet i utvalget til fem medlemmer med varamedlemmer.

Utvalget har hatt seks møter og behandlet 23 saker.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har i perioden bestått av: André Heggheim, NNN (leder); Trine Kjos Andersen, Fellesforbundet (nestleder); Rikke Oline Grava, Handel og Kontor; Pia Susanne Johansen, Fellesforbundet; Stian Tveitan, NAF (kom inn etter sommerpatruljen). AUF-representant: Fredrik Christensen, EL og IT Forbundet.

Det er avholdt seks utvalgsmøter og behandlet diverse saker.

Alle representantene i utvalget er nye av året og vi har endelig begynt å få opp ungdomsaktiviteten i fylket. I løpet av året har det blant annet blitt gjennomført en solidaritetskonsert i Sandefjord og en lokal ungdomskonferanse i Tønsberg, der flere forbund og representanter fra AUF deltok. Vi har også fått satt opp mye spennende aktivitet i årshjulet for 2017, og vil sette fokus på valgår og kongress.

Ungdomsutvalget har hatt seks stands på Høgskolen i Buskerud/Vestfold og vært ute på noen skolebesøk. To representanter deltok også på høstens fylkeskonferanse.

LOs sommerpatrulje

Ungdomsutvalget deltok med åtte årsverk. 202 bedrifter ble besøkt, og vi fant brudd hos 41,1 prosent av dem (83 bedrifter). De fleste bruddene gjaldt manglende eller mangelfulle arbeidskontrakter, manglende pauser og manglende overtidsbetaling.

Forkurset til patroljen ble holdt sammen med LO i Telemark. Sommerpatruljen var også meget godt synlig i media.

Ungdomsarbeid generelt

Det har vært flere vellykkede skolebesøk i fylket, enten av bare LO eller sammen med et forbund. Vi har besøkt ungdomsskoler, videregående skoler og en høgskole. Vi har også opprettet et godt samarbeid med NAV og Jobb Intro hvor vi holder foredrag for unge som har falt ut av arbeidslivet, og vi har hatt kontakt med Arbeidstilsynet og Ungt Entreprenørskap for bredere aktivitet rundt skolebesøk. Det er etablert kontakt med elev- og lærlingombudet om en planlagt lærlingpatrulje i 2017.

Samarbeidet med AUF er godt og fruktbart for begge organisasjoner, og vi har også deltatt på noen samlinger med andre ungdomspartier på venstresiden.

OPPLYSNINGSVIRKSOMHET

I hovedsak sender vi ut invitasjoner/innkallinger til div. konferanser, kurs og møter til lederne ved forbundskontorene, i fagforeningene og LOs lokale organisasjonsledd, hovedsakelig i LO Vestfolds regi. Der det er naturlig, sender vi også til lederne i våre utvalg, eksempelvis LOfavør, og til representanter som er oppnevnt av LO i de forskjellige råd og utvalg.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Vi har et godt fagligpolitisk arbeid på fylkesplan, og i noen av lokalorganisasjonene har det vært aktivitet i forbindelse med faglig-politisk arbeid. Vi har et godt samarbeid med Vestfold Arbeiderparti, og et godt relatert fagligpolitisk samarbeid i nedsatt samarbeidskomité.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

LO Vestfold er representert i en rekke utvalg på fylkesplan, både i regi av fylkeskommunen og Fylkesmannen.

Blant annet kan nevnes:

- Hovedutvalg for utdanning
- Hovedutvalg for kultur, idrett og folkehelse
- Hovedutvalg for samferdsel og areal
- Hovedutvalg for klima, energi og næring
- Yrkesopplæringsnemnda
- Fagskolestyret Vestfold
- Samfunnskontrakten
- God oppvekst
- Fylkesmannens utvalg mot økonomisk kriminalitet
- Arbeidsgruppe økonomisk kriminalitet
- Partnerskapskonferansen
- TV-aksjonen
- SMSØ
- Arbeiderbevegelsens arkiv i Vestfold
- HV distriktsråd – distriktsrådet Oslofjord Heimevernsdistrikt 01
- Statsetatssjefsmøte
- Verdiskaping Vestfold
- Regional plan for helhetlig opplæring

LOs distriktskontor har et godt samarbeid med NAV, og deltar på aktuelle møter og konferanser.

Samarbeidet med de ulike organisasjonsledd, ulike organer i fylkeskommunen, NHO og Vestfold Arbeiderparti, har vært godt. Vi vil legge stor vekt på å videreføre dette samarbeidet og styrke distriktskontorets ulike arbeidsrelasjoner, både innad i organisasjonen og til de aktører vi har samarbeid med utenfor organisasjonen.

Telemark

ORGANISASJONSOVERSIKT

Fagforeninger: ca. 86

Lokalorganisasjoner: 5.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: Alexander Lien, Fagforbundet (leder) m/vara Marianne Nilsen Skjønstad, Fagforbundet; Wenche Tveitan, Industri Energi, m/vara Roald Stykket, Fellesforbundet; Ester Romme Bakka, Norsk Tjenestemannslag, m/vara Thorbjørn Holøs, EL og IT Forbundet; Bjørn Skogen, Handel og Kontor, m/vara Gunn N. Gundersen, Fellesforbundet.

Både styremedlemmer og varamedlemmer innkalles til alle styremøter.

Styret har hatt åtte møter, og samarbeider godt.

FYLKESKONFERANSER

Vårkonferansen startet med LOs verdensarvkonferanse fra 9.–10. mars og fortsatte med fylkeskonferansen 10.–11. mars 2016 på Thon Hotel Høyers i Skien.

Verdensarvkonferansen ble arrangert i samarbeid med LO sentralt, og hadde ca. 80 deltakere fra hele landet. LO-leder Gerd Kristiansen åpnet konferansen.

På fylkeskonferansen var det totalt 42 deltakere, hvorav 29 møtte med stemmerett. Tre av fem lokalorganisasjoner var representert. Ingen møtte fra LO Vest-Telemark eller LO Vestmar.

Hovedtemaer for konferansen var:

- Startskuddet for kongressdebatten
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Tor-Arne Solbakken

Det ble vedtatt følgende uttalelser:

- Verdensarven – et gode for alle i Telemark
- Vi krever solidaritet i praksis
- Vi krever tiltak nå!
- Helsepolitikk – til pasientens beste?
- Hvem skal eie Norge?

Høstkonferansen ble arrangert 6.–7. oktober på Bø Hotell. Det var 63 deltakere, hvorav 44 valgte med stemmerett. Alle lokalorganisasjonene var representert.

Hovedtemaer var:

- Kongressforslagene
- Medlemsdebatten v/Magne Svendsen
- Spontandebatt om statsbudsjettet v/Terje Lien Aasland

Det ble vedtatt 135 forslag til Kongressen og følgende uttalelser:

- Boikott israelske varer og tjenester knyttet til okkupasjon av Palestina
- Støtte til Norsk Lokomotivmannsforbunds streik
- Bypakke i Grenland

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av: Jan Petter Gurholt, Fellesforbundet; Jorunn Tisjø, Fagforbundet; Grete Larsen, Handel og Kontor; Tom Nilsen, Skolenes landsforbund; Linda Pettersen, Fellesorganisasjonen. Vararepresentanter: Lise Larsen, Fagforbundet; Ingvild Jensen, Fagforbundet; Nina Risinggård, Norsk Transportarbeiderforbund; Vidar Stang, Fagforbundet; Jon Halvor Svalbjørg, Fellesforbundet.

Utvalget har hatt ett møte, der det ble vedtatt å sende inn forslag om at Kongressen legger ned utvalget.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget har bestått av: Morten Persson Selstad, Handel og Kontor; Eirik Michelsen, Handel og Kontor; Torjus Bjørnerud Norschau,

EL og IT Forbundet; Robert Magnussen, EL og IT Forbundet; Dana Barzingi, EL og IT Forbundet; Charlotte Jonskås, Fagforbundet; Mailen Sletholt, Fagforbundet; Veronica Bergland Pedersen, Fagforbundet; Charlotte Olsen, Fellesorganisasjonen; Gøran Heimholt, Norsk Arbeidsmandsforbund; Silje Sørensen, Fellesforbundet; Arnfinn Hansen, Industri Energi; Mats Sudbø, Industri Energi; Obianuju Ezuka, Industri Energi.

Ungdomsutvalget har gjennomført ti utvalgsmøter og to studieturer. I tillegg har vi deltatt på fylkeskonferansene.

Skoleinformasjon/studiestart

Det har vært gjennomført høgskolestand ved studiestart på Høgskolen i Telemark ved avdelingene Porsgrunn, Bø og Notodden. Det har ellers vært gjennomført sporadiske høgskolestands på disse studiestedene. Videre er det gjennomført stand på yrkesmessene på Dalen (Vest-Telemark) og på Notodden. Det har ikke blitt gjennomført trinnskolering i 2016.

1. mai-arrangement

1. mai videreførte vi familiearrangementet i Porsgrunn og i Skien. Familiearrangementet er nå en integrert del av 1. mai-arrangementet i LO Grenland.

Oslo Pride

Ungdomsutvalget satte opp buss fra Skien/Porsgrunn til Oslo for å få med folk til å gå under LOs parole i Pride-toget. Dette var en del av et begynnende samarbeid med organisasjonene FRI og Skeiv ungdom.

LOs sommerpatrolje

LOs sommerpatrolje ble i år gjennomført i uke 27, med bra deltakelse fra forbundene (men det er rom for forbedringer, og vi er allerede i dialog med forbundene om dette). Det var 52 dagsverk ute på veien gjennom hele uka. Vi besøkte 252 bedrifter og gjennomførte samtaler med unge arbeidstakere på 187 av disse bedriftene. Det ble oppdaget brudd på regelverket ved 39,6 prosent av bedriftene i Telemark.

LO Telemark har god dialog med Arbeidstilsynet, og gjennomførte et møte både i forkant og etterkant av sommerpatruljen. Det ble arrangert et sommerpatruljekurs i forkant av patroljen, i samarbeid med LO Vestfold.

LOfavør-kurs

I november ble det arrangert og gjennomført et LOfavør-kurs for unge. Dette ble holdt i Kragerø og i samarbeid med LO-ungdommen i Aust-Agder.

Julepatrulje

I desember arrangerte LO Telemark, sammen med Handel og Kontor, LOs julepatrulje for fjerde året på rad. Det var et positivt tiltak, der vi traff ansatte ute i varehandelen. Under LOs julepatrulje ble det delt ut informasjon og LO-effekter. Vi hadde ni deltakere fordelt på fire patrulje-økter, og nådde til sammen 1500 ansatte.

Annet

Ungdomssekretæren har holdt foredrag om plikter og rettigheter i arbeidslivet for grunnskole- og videregående elever, under lærlingesamlinger, hos NAV, Podium, AOF, Reaktorskolen og for voksenopplæringen på Folkeuniversitetet i Skien kommune. LOs ungdomssekretær i Telemark har også fortsatt det gode samarbeidet med elev- og lærlingeombudet i Telemark og Arbeidstilsynet om felles foredrag i plikter og rettigheter for VG2-elever.

LOs ungdomsutvalg i Telemark samarbeider godt med AUF i Telemark og Grenland Sosialistisk ungdom.

LOs ungdomsutvalg i Telemark driver sin egen radiosending hver lørdag fra kl. 14.00-15.00 på Radio Grenlands frekvens. Dette støttes økonomisk av LO Grenland.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av: Tom Ivar Evensen (til april 2016); Morten Ruud (fra april 2016); Anita Sandelin, SpareBank 1 Telemark; Jan Moen, Fagforbundet; Bjørn Skogen, Handel og Kontor; Erik Hørsrud, Fellesforbundet; Ingeborg Kivle, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund og distriktssekretæren og organisasjonsmedarbeideren fra LO.

Aktiviteten var lav i første del av året, men etter at nye personer fra banken tiltrådte, ble jobben i komiteen bedre. LO-medlemmenes tilhørighet til SpareBank 1 Telemark har vært et sentralt tema.

I tillegg har komiteen planlagt kurs.

LOfavør-kurs ble gjennomført 14. september i SpareBank 1 Telemarks lokaler i Porsgrunn, med 28 deltakere.

LO-bussene gikk på veien i Grenland fram til juni. To busser var

heldekket med LOfavør-reklame med teksten «Fordelene ved å være mange er mange på hver side», og budskapet om å laste ned LOfavør-appen på baksiden. Bussene hadde da kjørt et helt år.

LOfavør-produktene ble markedsført godt på LOs stand på Dyrsku'n i Seljord 9.–11. september.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Den viktigste fagligpolitiske oppgaven i 2016 har vært å styrke samarbeidskomiteen i fylket og i fylkeskommunen/kommunen.

Samarbeidskomiteen med Telemark Arbeiderparti fungerer godt, og vi har hatt sju møter.

En av flere viktige saker har vært felles innsats for å sørge for at offentlig virksomhet i Telemark skal vedta og etterleve seriositetsbestemmelsene.

Det er spesielt to næringspolitiske saker som har hatt ekstra fokus og oppmerksomhet. Det første gjelder planene om å etablere et avfallsdeponi i kalksteinsgruvene til Norcem sementfabrikk. Her har LO vært uenig med Arbeiderpartiet, og vi er ikke fornøyde med det fagligpolitiske samarbeidet i denne saken. Den andre saken gjelder statlig garanti til store investeringer i industrien, spesielt Ineos i Bamble. Her opplever vi god støtte fra Arbeiderpartiet, men ikke av regjeringen.

Distriktssekretæren var leder av redaksjonskomiteen på Telemark Arbeiderpartis årsmøte, og dirigent på nominasjonsmøtet. Representanter fra partiet har holdt diverse innledninger på flere av forbundenes ulike møtearenaer.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktssekretæren har vært leder i Yrkesopplæringsnemnda hele året. Organisasjonsmedarbeideren har representert Arbeiderpartiet i hovedutvalget for kompetanse.

Det har vært god aktivitet i IA-rådet, og samarbeidet med NHO Telemark er fortsatt godt. Vi opplever imidlertid at NHO er mindre til stede på arenaene der vi har tradisjon for å delta i fellesskap. Det er merkbart at NHO skal drive mer med rekruttering og medlemspleie enn med politisk påvirkning. Dette gjelder både innen næringsutvikling og på utdanningsområdet.

Vi har flere velfungerende nettverk, som Industriclusteret Grenland og Teknologinettverket Telemark, som har stor aktivitet. Det er også høy aktivitet knyttet til VRI, HF-prosjekter, regional

næringsutvikling og samferdsel. Distriktssekretæren er leder av SMSØ i Telemark og styremedlem i Ungt Entreprenørskap i fylket.

ANDRE SAKER

Det har vært stort fokus på ressursituasjonen og organiseringen av Sykehuset Telemark. Vi deler Fagforbundets bekymring for markedstenkning og konkurranseutsetting. Styret gjennomførte i august en studietur til Edinburgh og sykehuset Edinburgh Royal Infirmary. I tillegg til styret deltok politikere fra Ap, SV og Rødt og tillitsvalgte fra sykehuset. Vi møtte fagforeningskamerater i Skottland, og fikk god innsikt i omleggingen av den skotske sykehusmodellen fra markedstenkning til forvaltning.

LO Telemark har i hele 2016 hatt spesielt fokus på kampen for et seriøst arbeidsliv og mot sosial dumping. Vedtakene i Skien kommune og i Telemark fylkeskommune med særlig fokus på å bruke seriøse aktører med lærlinger har spredd seg til de andre kommunene i vårt fylke, og til kommuner og fylkeskommuner landet rundt. Vi har jobbet spesielt mye med Porsgrunn kommune, som har gjort det politiske vedtaket, men som ikke har klart å implementere det i driften.

Vi har hatt mye aktivitet knyttet til planene om avfallsdeponi i Brevik. LO har, i likhet med Norsk Industri og NHO, ønsket en konsekvensutredning og faktabasert debatt. Vi samarbeidet med Norsk Industri da de arrangerte folkemøte om saken i Langesund i mai.

Distriktssekretæren er med i avisa *Vardens* turnus for debattinnlegg, og har hatt ni innlegg i løpet av året.

Aust-Agder

ORGANISASJONSOVERSIKT

LO i Aust-Agder har én lokalorganisasjon for hele fylket, med 10 151 medlemmer. Det er 59 fagforeninger/distriktsforeninger.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret har bestått av: Kjell Arne Andersen EL og IT Forbundet (leder); Bente Trulsvik, Fagforbundet; Bjørn Gottschlich, Fellesforbundet; Per Åge Nilsen, Aust-Agder Arbeiderparti. I tillegg møter LOs distriktssekretær, og organisasjonsmedarbeider møter som sekretær for styret. Ungdomssekretæren møter etter behov.

Det har vært avholdt to møter og tre fellesmøter med styret for fylkeskonferanser i Vest-Agder.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt tre fylkeskonferanser, sammen med Vest-Agder.

Tema på vårkonferansen:

- Hovedorganisasjonenes fellestiltak i LO/NHO v/Anja Gabrielsen, LO. Laila Windju, NHO, møtte ikke
- LO og Virke fellestiltak v/Renate Klopp, LO. Lars Hogne Kaldestad, Virke, møtte ikke
- Karrieresenterne i Aust- og Vest-Agder. Kompetansetillitsvalgte trenger vi det? v/Gro Monsen Høyby, AOF i Agder
- LOs syn på nasjonal utdanningspolitikk v/Trude Tinnlund, LO
- Arbeidslivskriminalitet v/Trude Tinnlund, LO
- Arbeidslivskriminalitet på Sørlandet v/Marianne Pedersen, A-krim Kristiansand
- Hvordan kan organisasjonene motvirke arbeidslivskriminalitet? v/Kjell Arne Andersen, EL og IT Forbundet.

Det ble vedtatt fem uttalelser.

Under Arendalsuka ble det avholdt ekstra fylkeskonferanse med tema:

- Regjeringens viktigste målsetting for norsk arbeidsliv og skillelinjer i arbeids- og næringspolitikken v/Kjersti Stenseng, Arbeiderpartiet
- Hvorfor ny regjering? v/Peggy Hessen Følsvik, LO
- Forbundenes utfordringer og krav til framtidig arbeidsliv v/Mette Nord, Fagforbundet; Jørn Eggum, Fellesforbundet; Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor; Lars M. Johnsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Anita Johansen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Jan-Egil Pedersen, NNN; Mimmi Kvisvik, FO; Vidar Hennum, EL og IT Forbundet.

Tema på høstkonferansen

Under dag 1 var temaene likestilling, integrering og mangfold i arbeidslivet.

- Innledning fra LOs ledelse v/Renée Rasmussen
- Integrering, ekstremisme og radikaliserings v/Abadullahi Mohamed Alason, samfunnsdebattant og politiker

- Familiepolitisk utvalg – valg
- Orientering om valgte representanter til ungdomsutvalgene
- Orientering om ulike modeller for fylkeskonferanser og LOs medlemsdebatt v/Agnes Norgaard
- Felles prosjekt om mangfold på arbeidsplassen v/Petter Grønås, tillitsvalgt på Hennig Olsen Is
- Informasjon fra Marta-senteret fra Riga
- Innkomne forslag til LOs kongress 2017

41 forslag ble behandlet og 19 ble vedtatt. Det ble vedtatt tre uttalelser.

Dag 2 var LO/Ap-dag.

- En god fagligpolitisk valgkamp er nøkkelen til valgseier i 2017 v/René Rasmussen, LO, og Terje Aasland, Arbeiderpartiet
- Arbeidsnever v/forfatter Jan Kristoffer Dale
- Strategi for fagligpolitisk valgkamp i Agder-fylkene

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av fem representanter og tre vararepresentanter. Det har vært avholdt fire møter. To fra utvalget deltok på Landskonferansen på Sørmarka. Utvalget deltok/samarbeidet med 8. mars-komiteen i Arendal, og deltok på Likestillingskonferansen i Agder.

Under FNs internasjonale dag mot vold mot kvinner ble det arrangert en konferanse med tema «Vold i nære relasjoner», med innleder Anne Grethe Solberg og informasjon fra Østre Agder Kriesenter.

UNGDOMSUTVALGET

Etter fylkeskonferansen i høst består utvalget av fire ordinære medlemmer og én observatør. Det har i alt vært sju møter.

Skolebesøk

Ungdomssekretær og forbund har vært på jevnlig skolebesøk på videregående skoler, samt hatt stand på Universitetet i Agder.

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble gjennomført i uke 27, med til sammen 42 dagsverk og fire medieoppslag.

Annet

Det har også vært gjennomført en studietur til Oslo, studentarrangement på Universitetet i Agder, deltakelse under Arendalsuka, semesterstartaktiviteter, planleggingssamling i desember og julepatrulje.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har avholdt tre møter og én samling for komiteene i Aust- og Vest-Agder. Det er avviklet ett LOfavør-kurs sammen med LOfavør-komiteen i Vest-Agder. Det har vært fire LOfavør-kvelder rundt om i fylket, og avholdt ett kvinnekurs med LOfavør og kvinner og pensjon som tema. SR-Bank har fått fast kontor og er til stede én gang pr. uke på Torvet 10 i Arendal.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Distriktskontoret har et godt fagligpolitisk samarbeid med Arbeiderpartiet. Det avholdes faste mandagsmøter månedlig. Representanter fra Arbeiderpartiet møter fast på fylkeskonferansene og andre arrangementer der det faller naturlig, og det avholdes fagligpolitiske samlinger ute i regionen.

Under Arendalsuka var det stor aktivitet med mange arrangementer.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemnda/voksenopplæringsutvalget
- Samarbeidskomiteen i Aust-Agder
- Aust-Agder Arbeiderparti, styret, nestleder av nominasjonskomiteen Ap
- HF-prosjekt reiseliv «Best sammen»
- SSL – Sørlandets samferdselsløft
- TV-aksjonen
- IA-rådet i Aust-Agder
- Samarbeidsforum mot Svart økonomi (SMSØ)
- Rådet for Arendalsuka
- Styringsgruppa VINN Agder (Regionplan Agder)
- Utdeling av fag-/svennebrev
- Årsmøter i forbundene
- Bygg- og anleggsgruppa m/EL og IT Forbundet, NAF, Fellesforbundet i Aust- og Vest-Agder
- Likestillingskonferansen på Universitetet i Agder

- Ungt Entreprenørskap Agder
- Likestilt arbeidsliv
- Agderkonferansen
- Ringer i vannet

STATISTISK OVERSIKT

Ledigheten i Aust-Agder utgjør i desember 2015 personer (3,5 prosent). Det er 14 flere enn i november, og 284 færre enn i desember i fjor.

Arendal kommune har høyest ledighet med 4,1 prosent. Deretter følger Risør med 3,9 prosent og Tvedestrand med 3,8 prosent.

Blant de helt ledige i Aust-Agder er 1295 menn og 720 kvinner. 132 av de ledige er permitterte. 589 av de ledige har innvandrerbakgrunn. I tillegg til de helt ledige, er det 922 delvis ledige i Aust-Agder.

Valle kommune har fylkets laveste ledighet med 1,2 prosent. Deretter følger Bykle kommune med 1,6 prosent.

Bruttoarbeidsledighet er summen av helt arbeidsledige og arbeidsøkere på tiltak i regi av NAV, og som ellers ville ha vært helt ledige. I landet er bruttoledigheten på 3,6 prosent (98 506 personer). I Aust-Agder er bruttoledigheten på 4,7 prosent. I desember 2015 var den på 4,8 prosent. Bare Rogaland har høyere bruttoledighet enn Aust-Agder, med 5,4 prosent.

I Aust-Agder er ledigheten lavest innen akademiske yrker (18), undervisning (25) og ledere (30). Industriarbeid (409) er næringen med flest ledige. Deretter følger ingeniør- og IKT-fag (254) og bygg og anlegg (228).

I desember var det registrert 148 ledige stillinger i Aust-Agder på nav.no, mot 457 i november. I desember 2015 var det registrert 233 ledige stillinger. Det er størst tilgang på ledige stillinger innenfor helse, pleie og omsorg (55), butikk- og salgsarbeid (17) og bygg og anlegg (12).

Vest-Agder

ORGANISASJONSOVERSIKT

LO i Vest-Agder har to lokalorganisasjoner med totalt 23 500 medlemmer. Det er 39 fagforeninger.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: Bjørn Åge Nilsen, Industri Energi (leder); Grete Skovli, Fagforbundet; Eva Nistad Farhat, NNN og 1. vararepresentant Kjell Richard Renstrøm, Fellesforbundet, møter fast.

Det er avholdt fire møter.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt tre fylkeskonferanser i Vest-Agder, sammen med Aust-Agder.

Vårns fylkeskonferanse ble avholdt 2.–3. mars på Clarion Hotel Ernst i Kristiansand.

Tema på vårkonferansen:

- Hovedorganisasjonenes fellestiltak i LO/NHO v/Anja Gabrielsen, LO. Laila Windju, NHO, møtte ikke
- LO og Virke fellestiltak v/Renate Klopp, LO. Lars Hogne Kaldestad, Virke, møtte ikke
- Karrieresenterne i Aust- og Vest-Agder. Kompetansetillitsvalgte trenger vi det? v/Gro Monsen Høiby, AOF i Agder
- LOs syn på nasjonal utdanningspolitikk v/Trude Tinnlund, LO
- Arbeidslivskriminalitet v/Trude Tinnlund, LO
- Arbeidslivskriminalitet på Sørlandet v/Marianne Pedersen, A-krim Kristiansand
- Hvordan kan organisasjonene motvirke arbeidslivskriminalitet? v/Kjell Arne Andersen, EL og IT Forbundet.

Det ble vedtatt fem uttalelser.

Fylkeskonferansen under Arendalsuka ble avholdt 19. august på Clarion Hotel Tyholmen.

Temaene var følgende:

- Regjeringens viktigste målsetting for norsk arbeidsliv og skillelinjer i arbeids- og næringspolitikken v/Kjersti Stenseng, Arbeiderpartiet
- Hvorfor ny regjering? v/Peggy Hessen Følsvik, LO
- Forbundenes utfordringer og krav til framtidig arbeidsliv v/Mette Nord, Fagforbundet; Jørn Eggum, Fellesforbundet; Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor; Lars M. Johnsen, Norsk Transport-

arbeiderforbund; Anita Johansen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Jan-Egil Pedersen, NNN; Mimmi Kvisvik, FO; Vidar Hennem, EL og IT Forbundet.

Høstens fylkeskonferanse ble avholdt 14. –15. oktober på Clarion Hotell Tyholmen.

Under dag 1 var temaene likestilling, integrering og mangfold i arbeidslivet.

- Innledning fra LOs ledelse v/Renée Rasmussen
- Integrering, ekstremisme og radikaliserings v/Abadullahi Mohamed Alason, samfunnsdebattant og politiker
- Familiepolitisk utvalg – valg
- Orientering om valgte representanter til ungdomsutvalgene
- Orientering om ulike modeller for fylkeskonferanser og LOs medlemsdebatt v/Agnes Norgaard
- Felles prosjekt om mangfold på arbeidsplassen v/Petter Grønås, tillitsvalgt på Hennig Olsen Is
- Informasjon fra Marta-senteret fra Riga
- Innkomne forslag til LOs kongress 2017

41 forslag ble behandlet og 19 ble vedtatt. Det ble vedtatt tre uttalelser.

Dag 2 var LO/Ap-dag.

Temaene var:

- En god fagligpolitisk valgkamp er nøkkelen til valgseier i 2017 v/Renée Rasmussen, LO, og Terje Aasland, Arbeiderpartiet
- Arbeidsnover v/forfatter Jan Kristoffer Dale
- Strategi for fagligpolitisk valgkamp i Agder-fylkene

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Nytt utvalg for 2018–2019 ble valgt på fylkeskonferansen og består av: Rita Eigeland, Fellesforbundet (leder); Liv Else Kallhovd, Fagforbundet; Glenn Rinden, Norsk Transportarbeiderforbund; Mohammad Dia, FLT; Svein Teigen, FLT; Tor Stonny Knutsen, Fagforbundet.

Utvalget har avholdt ni møter.

Utvalget er fortsatt engasjert i utfordringer innenfor offentlig og privat sektor i forhold til deltidsstillinger og uønsket deltid, samt lærlinger i offentlig sektor, og pensjon.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består av: Tor Stonny Knutsen, Fagforbundet; Tonje Alvestad, FO; Inger Anne Hærum, Fellesforbundet; Antonette Hermansen, Handel og Kontor; Lyder Ovesen, Handel og Kontor; Marius Zaal, Postkom; Alexander Taylor, Industri Energi; Tone Bjørnestøl, NNN; Stian Litland, Fellesforbundet, vara; Simen Grini Nielsen, EL og IT Forbundet; Kay Daniel Tobiassen, EL og IT Forbundet; Glenn Rinden, Norsk Transportarbeiderforbund; Jeanette Jelle, Skolenes landsforbund; Therese Thorsen, Fagforbundet; Alexander Liane, Fagforbundet, vara.

Ungdomsutvalget har avholdt fire møter, inkludert en utvalgstur til Danmark.

Det har vært arrangert ett mediemøte med representanter fra ungdomsutvalget. I tillegg har AU hatt møter jevnlig.

Utvalget hadde stand begge dager under Utdanningsmessa i Kristiansand 18.–19. januar.

Sammen med ungdomsutvalgene til Lista Kjemisk og Fellesforbundet avd. 194, arrangerte utvalget samling for unge industriarbeidere i Farsund 22.–23. januar med 27 deltakere.

Ytterligere to sektorsamlinger (offentlig og service) ble planlagt, men utsatt.

Det har vært gjennomført skolebesøk med foredrag og stands på de videregående skolene i Søgne, Lista, Mandal, Kvinesdal, Tangen, KKG, Lyngdal, Flekkefjord, Byremo og Vennessla.

Utvalget har vært representert på LOs student- og ungdomskonferanse, LOs fylkeskonferanser, Arendalsuka, Trondheimskonferansen og Manifests årskonferanse.

Utvalget deltok på markering for havnearbeiderne 15. mars ved havnekontoret i Kristiansand. Ungdomsutvalget støttet kampanjen mot fagforeningsknusing i Storbritannia. Utvalget foreslo en uttalelse om tannhelse inn i egenandelsordningen, som ble vedtatt av LOs fylkeskonferanse.

Felles ungdomskurs ble gjennomført 8.–10. april på Scandic i Dyreparken. Det var 18 deltakere fra Vest-Agder og 3 fra Aust-Agder.

Organiseringsuka ble arrangert 11.–15. april med stands og bedriftsbesøk i Kristiansand, Sørlandsparken, Mandal, Vennesla og Danmark. 13 ungdommer fra forbundene deltok.

I forbindelse med 1. maidagene i Kristiansand arrangerte ungdomsutvalget mobiliseringsstand 16. april, ungdomskonsert natt-til-første med Great News og deltok under fellesarrangementet med parolen «Ingen fascister i våre gater». Ungdomsutvalgets forslag «Hele folket i arbeid – Erna må ta ansvar» ble valgt til hovedparole.

Sommerpatruljen i Vest-Agder ble arrangert 25. juni–1. juli med 30 deltakere og 67 dagsverk. Det ble besøkt 246 bedrifter, hvorav 67 bedrifter med registrert brudd. Patruljen hadde også stand under Amerika-festivalen på Vanse.

Utvalget arrangerte to sosiale arrangementer for unge fagorganiserte, Shuffleboard-turnering i Kristiansand 2. september og curlingkveld i Kristiansand 18. oktober.

Sammen med fylkeskommunen arrangerte vi lærlingekonferanser 15.11 i Lyngdal og 16.11 i Kristiansand med til sammen over 350 deltakere.

Det ble gjennomført LOfavør-kurs for ungdom 25.–27. november i Aalborg med 20 deltakere.

15.12 ble det arrangert julestand i Kristiansand.

Det har vært gjennomført månedlige stands ved Universitetet i Agder (Kristiansand) med deltakere fra Fagforbundet, NTL, Industri Energi, FO, SL og Handel og Kontor. Ved semesterstart var vi representert med stand begge dagene under Studiestartfestivalen.

Vi har arrangert tre åpne møter på universitetet sammen med henholdsvis SL (om PISA-undersøkelsen), Norsk Folkehjelp (om fredsprosessen i Colombia) og SR-bank (om studentøkonomi), med til sammen nærmere 400 studenter.

LO ungdom Vest-Agder har vært promotert jevnlig gjennom sosiale medier. Facebook-siden oppdateres flere ganger i uka og har nærmere 1200 følgere. De beste innleggene har hatt over 80 000 visninger og 500 delinger. Instagram-profilen har over 300 følgere og Snapchat litt over 100.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen består av: Agnes Norgaard, distriktssekretær og leder; Filip Hoel, NNN, (nestleder); Grete Skovli, Fagforbundet; Marianne Austrud, Norsk Transportarbeiderforbund; Arnfinn Reinertsen, Fellesforbundet; Ivan Evensen, EL og IT Forbundet;

Bjørg Stangenes Nilsen og Ragnar Tollisen, SpareBank 1-SR bank. Ungdomssekretæren og organisasjonsmedarbeider tiltrer LOfavør-komiteen. Organisasjonsmedarbeideren er sekretær for komiteen.

Det er avholdt tre møter og sju LOfavør-kveldskurs, samt ett LOfavør ungdomskurs.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

- Gjennomført bedriftsbesøk.
- Månedlige fagligpolitiske møter for tillitsvalgte og stortingspolitikere fra Ap.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemnda/voksenopplæringsutvalget
- Samarbeidskomiteen i Vest-Agder
- Vest-Agder Arbeiderparti, styret
- HF-Prosjekt reiseliv «Best sammen»
- SSL – Sørlandets samferdselsløft
- TV-aksjonen
- IA- rådet i Agder
- Samarbeidsforum mot Svart økonomi (SMSØ)
- Rådet for Arendalsuka
- Styringsgruppa VINN Agder (regionplan Agder)
- Utdeling av fag-/svennebrev
- Årsmøter i forbundene
- Anleggsgruppen m/EL og IT forbundet, NAF, Fellesforbundet i Aust- og Vest-Agder
- Likestillingskonferansen på UIA
- Ungt Entreprenørskap Agder
- Ringer i vannet
- Agderkonferansen
- Likestilt arbeidsliv

Rogaland

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Rogaland har vi fem lokalorganisasjoner. Medlemstallet i forbundene viser totalt en positiv utvikling gjennom året, men organisasjonsgraden går ned.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen har bestått av: Jan Refsnes (leder); Herdis Gunn Rødne; Nina Galta. Johan Norum og Steinar Hopsdal er varamedlemmer.

Det ble avholdt fem styremøter i løpet av året.

FYLKESKONFERANSER

Samarbeidsorganet har hatt to konferanser, 2. og 3. mars på Sola, og 13. og 14. november i Haugesund. Disse er godt besøkt også av gjester fra forbundene.

Fylkeskonferansen i mars vedtok følgende uttalelser:

- Folk på flukt
- Rogaland i krise – vi krever handling nå
- Vekk med bemanningsbyråene
- Stopp TISA og TTIP
- Nasjonalt senter for tunnelsikkerhet til Rogaland

Fylkeskonferansen i oktober vedtok følgende uttalelser:

- Uttalelse til nominasjonslista til Ap
- Nei til Vestlandsregion
- Støtte til streikende i Energisektoren
- Støtte til streikende lokførere i NLF
- Sysselsetting og regjeringens statsbudsjett 2017

JURIDISK REGIONKONTOR

Advokatkontoret har flyttet fra Folkets Hus for å samlokalisere med Industri Energis advokatavdeling i Stavanger. Vi har nå svært liten kontakt med både jurist og advokatsekretær, noe vi synes er meget beklagelig.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av: Hilde Slotnes, FO (leder); Ove Iversen, Fellesforbundet (nestleder); Marianne Hansen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Torhild Nesvåg, Fagforbundet og Gunvor Osnes Heggen, Handel og Kontor.

Utvalget har hatt tre møter.

8. mars-komiteen i Stavanger mottok økonomisk støtte. Videre har vi sponset og deltatt i «Stavanger på skeivå» i september. I forbindelse med FNs internasjonale dag for avskaffelse av vold mot kvinner, inviterte LO organisasjoner og partier til samarbeid og holdt uten-dørsarrangement og åpent arrangement under temaet «Rettsikkerhet for kvinner nå!» med til sammen 70 deltakere.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har bestått av: Lauritz Slåttebrekk, EL og IT Forbundet (leder); Pål Tangen, NNN (nestleder); Anniken Heimdal Tjøstheim, Fagforbundet; Fredrik Lyder, Industri Energi; Daniel Gudbrandsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Espen Watne, Norsk Transportarbeiderforbund; Jake Nolasco, Handel og Kontor; Karl Andreas Pedersen, Norsk Sjømannsforbund; Lisbeth Tallaksen, FO og Fredrik Lyder, Industri Energi. Varamedlemmer var Lone Stormoen, Industri Energi og Anita Berg, Fagforbundet.

Representanter for lokalorganisasjonene har vært Lisbeth Tallaksen, LO i Stavanger og Omegn; Karl Emil Selvåg, LO i Nord-Rogaland; Erik Malmin Stangeland, LO i Sandnes og Gjesdal (Torgeir Birkenes overtok i løpet av året) og Jeanette Lea Romslo, LO Jæren. Julia Wong, AUF, har vært observatør.

Det har vært noe lavere aktivitet når det gjelder skolebesøk. Dette skyldes en nedprioritering fra fylkeskommunenes elev- og lærlingeombud. Men forbundene har fulgt dette opp, og har langt flere besøk i år enn tidligere.

Ungdomsutvalget har hatt åtte møter.

Følgende aktiviteter er gjennomført:

- Kurs/skolering (3 stk.)
- Workshop om ungdomsarbeidet i Rogaland
- Skitur for unge medlemmer
- Arrangement med LOs studentservice (7 stk.)
- LOs sommerpatrulje
- Studiestart
- Skolebesøk
- Lærlingepatrulje
- Stått på stand
- Deltatt på konferanser og seminarer

Vi er i gang med å etablere ungdomsutvalg for lokalorganisasjonen, LO i Stavanger/omegn, og har hatt et godt samarbeid med AUF.

SYSSELSETTINGSITUASJONEN

Sitasjonen er meget prekær, og det er nesten 13 000 arbeidsledige i fylket. Spesielt unge menn er en utsatt gruppe. Antallet langtidsledige stiger også, og nå er det nesten 1300 personer i Rogaland som har gått ledige i 24 måneder, og derfor ikke lenger har noen inntekt. De må over på sosialstønad for å kunne forsørge seg, dersom de ikke har oppsparte midler å tære på. Regjeringen er tafatt og mener at «omstillingen» skal ordne opp. Dette er helt forkastelig.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av: Jarle Vines, Industri Energi; Odd Inge Godhavn, Fellesforbundet; Ole Jarl Madland, Norsk Arbeidsmandsforbund; Trond Helland, Fagforbundet; Helga Skjeie, FLT; ungdomssekretær Solfrid Lerbrekk og distriktssekretær Øystein Langholm Hansen, LO Rogaland. I tillegg har SpareBank 1 SR-bank to representanter i komiteen: Lars Enevoldsen og Gaute Thise Jacobsen. Åsa Gro Gjølme, LO Rogaland, har fungert som sekretær.

En av hovedsakene i år har vært den såkalte arbeidsledighetsforsikringen, som slo uheldig ut, og der det i ettertid er kommet nye vilkår. Medlemmene våre vant også saker i Finansklagenemnden. Godt utført arbeid av komiteen.

De fire lokale LOfavør-komiteene har fungert veldig ulikt i perioden. Tre av dem har fungert greit, mens den siste nok trenger noe mer hjelp for å komme skikkelig i gang. De lokale komiteene er i LO i Nord-Rogaland, LO i Stavanger og omegn, felles komité for Sandnes og Gjesdal og Jæren, samt en komité for LO i Dalane. Vi fortsetter å jobbe etter denne modellen, og ser en økende aktivitet. Uten en så aktiv bankrepresentant som Lars Enevoldsen hadde nok aktiviteten vært enda lavere.

HELE ROGALAND LESER

Også i 2016 har LO Rogaland vært deltaker og deleier i prosjektet «Hele Rogaland leser», som nok en gang trykket opp og delte gratis ut 40 000 eksemplarer av en bok. Boken i år var *Sovjetistan* av Erika Fatland. Den beskriver en reise gjennom Turkmenistan, Kasakhstan, Tadsjikistan, Kirgisistan og Usbekistan. Det er en reiseskildring både

som turist, politiker og historiker. Dette er et godt prosjekt, som bygger utrolig godt opp om LOs gode rykte som kulturaktør.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Samarbeidsdagen mellom LO og Ap ble avholdt med 47 deltakere. Hadia Tajik hadde innledning til debatt. Torstein T. Solberg orienterte om statsbudsjettet og konsekvenser av dette. Dette er en konferanse som nå begynner å vise sin berettigelse.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Vi prøver å delegerer oppgaver til de forbundsområdene oppgavene hører til. Dette er imidlertid ikke enkelt, fordi de må delegeres til tillitsvalgte/ansatte i forbundene, som allerede har en belastet hverdag. Derfor er mye som kunne vært delegert, likevel håndtert av oss.

Distriktssekretæren, ungdomssekretæren, organisasjonsmedarbeiderne og representanter fra forbund har deltatt i bl.a. følgende organer:

- Aktive grep – samarbeidsgruppe ift. arbeidsledighet
- Rogaland kurs- og kompetansesenter, RKK, styret
- RUP partnerskap
- Styringsgruppen for VRI
- Rogaland Arbeiderparti, styret og fylkestingsgruppa
- Stiftelsen Rogalandsforskning, nestleder i styret
- Samarbeid mot svart økonomi, SMSØ
- Rekruttering og integrering i Stavanger-regionen, styringsgruppen
- Samarbeidskomiteen LO/Ap i Rogaland
- LOfavør-komiteen i Rogaland
- TV-aksjonen i Rogaland – fylkeskomiteen
- Yrkesopplæringsnemnda i Rogaland fylkeskommune
- Fagskolerådet i Rogaland, leder
- Ungt Entreprenørskap Rogaland
- Prosjektrådet for E39 Rogfast
- Haugaland skole og arbeidsliv
- IA-rådet i Rogaland
- Rådet for samarbeid med arbeidslivet, Universitetet i Stavanger
- Referansegruppe skole/arbeidsliv, Stavanger
- Distriktsrådet HV – Agder – Rogaland
- Styringsgruppa for Hele Rogaland leser – Sølvrberget Stavanger kulturhus

Hordaland

ORGANISASJONSOVERSIKT

Fylket har seks lokalorganisasjoner med varierende størrelse og aktivitet. LO i Bergen og omland er størst, med tolv kommuner. Disse dekker om lag en tredjedel av fylkets areal, og om lag tre fjerdedeler av forbundenes medlemmer i fylket. Forbundenes lokale ledd i fylket består av alle typer, fra landsdekkende fagforeninger til bedriftsforeninger, og utgjør etter vår oversikt 108. Vi har imidlertid grunn til å tro at oversikten ikke er fullstendig.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: Ørjan Myrmel, Fagforbundet (leder); Silje Nilsen, Fellesforbundet, og Alfred Leren, Fagforbundet. I Hordaland er det etablert en «lederkonferanse» bestående av alle lokalorganisasjonslederne, som i 2016 har møtt sammen med styret for fylkeskonferansen.

Det er avholdt tre møter.

FYLKESKONFERANSER

Årets første fylkeskonferanse ble avholdt 2. og 3. mars i Norheim-sund. Hovedtema var sysselsettingssituasjonen og industriens omstillingsbehov, som et oppspill til den lange valgkampen. Første dag startet LOs ungdomsutvalg med en presentasjon av ledighetsproblematikk, sett fra ungdommens ståsted.

Deretter ble følgende innledninger gitt:

- Sysselsettingen i Hordaland v/ass. fylkesdirektør i NAV, Tommy Johansen
- Industriell utvikling i et grønt skifte v/daglig leder i Greenstat, Vegard Frihammer
- Et spørsmål om politisk vilje v/fylkesordfører Anne Gine Hestetun
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Tor-Arne Solbakken, LO

Avslutningsvis ble det gitt et kåseri om «Motstandskampen, Saborg og fagbevegelsens rolle» v/historikerne Lars Borgersrud og Inge Bjørnar Eriksen.

Dag to ble følgende innledninger gitt:

- Veien til 2017 – arbeid og sysselsetting v/leder i LO i Bergen og omland, Mads Kleven
- Fram mot LO-kongressen i 2017 v/distriktssekretær Roger Pilskog
- Et paradigmeskifte venter norsk industri v/daglig leder i Karsten Moholt AS, Linn Cecilie Moholt
- Hvordan sikre sysselsetting på Vestlandet v/storingsrepresentant Ruth Grung
- Et arbeidsliv i endring – hva skal unge utdanne seg til? v/spesialrådgiver i LO, Arvid Ellingsen

Det ble vedtatt en politisk uttale om sysselsettingssituasjonen, samt en om flyktningssituasjonen.

Høstens fylkeskonferanse ble avholdt 24. og 25. oktober i Bergen. Foruten behandling av forslag til LO-kongressen, var stortingsvalget 2017 et gjennomgående tema.

Dag en ble følgende innledninger gitt:

- Framtiden er vår v/LOs ungdomsutvalg
- LOs rolle under store utbygginger, og utviklingstrekk i arbeidslivet v/anleggssekretær i LO, Truls Strand Nilsen
- Arbeidstilsynets rolle i omstilling v/sjefingeniør i Arbeidstilsynet, Edle Utaaker
- Tusen blå dager v/nestleder i Handel og Kontor, Christopher Beckham

Dag to ble følgende innledninger gitt:

- Fra Mont Pelerin til Civita – høyresidens systematiske arbeid v/leder for samfunnskontakt og strategi i LO, Wegard Harsvik
- Den fagligpolitiske situasjonen v/nestleder i LO, Hans-Christian Gabrielsen
- Stortingsvalget 2017– den faglige valgkampen v/leder i LO i Bergen og omland, Mads Kleven

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Medlemmer av utvalget: Åse Vaksinen Sælensminde, Handel og Kontor (leder); Hamdi Sæther, Norsk Arbeidsmandsforbund; Jorge Del Pino, Fagforbundet; Kjell Tore Sagen, Norsk Transportarbeiderforbund; Vivian Skaten Nesse, FO; Kristina Lisicina, Fellesforbundet

og Elise Dåvøy, LO, sekretær. Varamedlemmer: Andreas Skretting Jansen, Handel og Kontor; Eva Aarskog, FO og Daniel Ghilazghi, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Utvalget har i 2016 avholdt fem utvalgsmøter og sju planleggingsmøter for konferansen «Avskaffelse av vold mot kvinner: Volden har mange ansikter». På planleggingsmøtene møtte også representanter fra samarbeidspartnerne: FO, Fagforbundet, LO Stat, Norsk Folkehjelp og Empo-Kirkens bymisjon.

I 2016 gjennomførte familie- og likestillingspolitisk utvalg følgende aktiviteter:

- Landskonferansen på Sørmarka
- Fylkeskonferansene. Fikk vedtatt uttalelse om flyktninger på konferansen i mars og 13 forslag til Kongressen på konferansen i oktober
- Samling for kvinner på flyktningmottaket på Landås på ettermiddagen 7. mars. Det ble gitt roser og små gaver, holdt appell og delt ut boller og is til hele mottaket
- 8. mars arrangerte utvalget lunsjmøtet «Et likestilt arbeidsliv – en framtidfantasi?» sammen med FO og LO i Bergen og Omland. Innledere var likestillings- og diskrimineringsombud Hanne Bjurstrøm og leder av Handel og Kontor, Trine Lise Sundnes
- 8. mars-tog med LO-flagg
- Regnbuedagene: Deltok i paradene 11. juni med t-skjorter, hettegensere, LO-flagg, give-aways og håndplakater med teksten «LO for mangfold»
- Fagligpolitisk konferanse i august
- Fått LO sentralt til å utarbeide en brosjyre til Yrkes-NM og yrkesmesser om å velge kjønnsutradisjonelle yrker
- Konferanse 25. november: «Avskaffelse av vold mot kvinner: Volden har mange ansikter». Det var ca. 100 deltakere på konferansen. Åse Vaksinen Sælensminde og Vivian Skaten Nesse ledet konferansen.

Innledere: Peggy Hessen Følsvik, førstesekretær i LO, åpnet konferansen, Trude Falch i Norsk Folkehjelp snakket om kvinner på flukt, Line Karlsvik snakket om seksualisert vold som strategisk våpen i krig, Åshild Austegard (Aurora-prosjektet) og Anja Therese Holst (Bergensklinikkene) snakket om vold mot kvinner i rusmiljøet, Yvonne fortalte om egne erfaringer med å være kvinne

i rusmiljøet, Venke A. Johansen (RVTS) la fram resultater av sin forskning på blind vold mot kvinner. Deretter intervjuet hun Vivian Skaten Nesse om hvordan Vivian opplevde å bli utsatt for blind vold. Fargespill og Yvonne med band underholdt med kulturinnslag under konferansen.

- Julemiddag for utvalget 12. desember

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består av: Beathe Sognnes, NNN (leder); Ina Dorthea Olsen, Fagforbundet (nestleder); Axel Fjeld, Norsk Jernbaneforbund; Aleksander Torsvik, Fellesforbundet; Kjersti Tresland, EL og IT Forbundet; Pernille Fjørtoft Grøsvik, NTL; Malin Trellevik, Norsk Arbeidsmandsforbund; Robin Knutsen, Postkom; Eirik Svensson, Norsk Transportarbeiderforbund; Andreas Gullbråd, Norsk Lokomotivmannsforbund; Astrid Levåg, Industri Energi, og Marius Bexrud, Norsk Sjømannsforbund. Observatørstatus: Johanne Marie Sletten (NFSU), ungdomspartiene på venstresiden og ungdomskontaktene i LOs lokalorganisasjoner.

De forbundene som har representanter i utvalget, har også møtende vara.

Ungdomsutvalget har avholdt ti møter i år. I tillegg har deler av utvalget deltatt i planleggingsmøter i forkant av konferanser, kurs, sommerpatrulje og annet som har stått på agendaen. Nedsatte arbeidsgrupper blir brukt gjennom hele året.

I 2016 gjennomførte ungdomsutvalget følgende aktiviteter:

- Trinn 1-kurs på Stord
- Studentkonferanse med LOs ungdommer og Arbeiderpartiets studentlag
- Stands på universitet, høyskoler, utdanningsmesser, yrkesmesse og karrieredager
- 1. mai-tog, frokost med utvalget og 1. mai-arrangement på kveldstid med «Venstrealliansen» i Bergen
- Deltatt på LOs student- og ungdomskonferanse på Sørmarka
- Fått programtid på fylkeskonferanser, og satt framtiden på agendaen
- Eksamensaksjon på studentsenteret
- Aksjon mot deportering av flyktninger og Sylvi Listhaugs politikk

- Mediehåndteringskurs for ungdomsutvalget, med André Nerheim
- Skolebesøk på videregående skoler
- Yrkes-NM – deltakelse på LO-stand
- Sommerpatrulje-kurs
- Sommerpatrulje Kick-off på Torgallmenningen
- LOs sommerpatrulje, som i år var utvidet med fire dager
- Juleaksjon og julebord for utvalget

LOFAVØR-KOMITEEN

Roger Pilskog har ledet komiteen, som består av: Ørjan Myrmel, Fagforbundet; Beate Steinsvik, Handel og Kontor; Mads Kleven, Fellesforbundet; Arne Jakob Vik Olsen, NTL; Torbjørn Reigstad, Norsk Arbeidsmandsforbund, og ungdomssekretær Vilde Stokken. Fra SpareBank 1 SR-Bank deltar Alvhild Tofterå Berge, Agnar Aarskog og Knut Marius Dale.

Komiteen har avholdt fire møter, og gjennomført den årlige LOfavør-konferansen. Dette året valgte komiteen å bytte navn til Høstkonferansen. Tema for konferansen denne gang var et spørsmål til omstillingsbehovet på Vestlandet. Innledninger ble gitt ved programdirektør og forsker ved NHH, Tore Hillestad, sjefsøkonom i SpareBank 1-SR-Bank, Kyrre Knudsen, og tidligere LO-leder Roar Flåthen. Komiteen har ellers arrangert LOfavør-kurs, men grunnet hotellstreiken ble det bare avholdt ett av to planlagte.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Samarbeidskomiteen i Hordaland har i løpet av året endret sammensetning for å bedre kontinuitet og styrke forankringen. Komiteen arrangerte sin årlige fagligpolitiske konferanse 26. og 27. august på Stord. Den ble åpnet av leder i Hordaland Ap, Hans Erik Ringkjøb. Tema var sysselsetting og industrielle muligheter på Vestlandet.

Innledninger første dag ble gitt ved stortingsrepresentant for Ap, Steinar Lien Aasland, og nestleder i Fellesforbundet, Steinar Krogstad. Andre dag ble innledninger gitt ved fylkesdirektør i NAV, Anne Kverneland Bogsnes, daglig leder i Karsten Moholt AS, Linn Cecilie Moholt, leder i Fellesforbundet avdeling 5, Roar Abrahamsen, prosjektleder i Maritime CleanTech, Nils Aadland, daglig leder i Greenstat AS, Vegard Frihammer og gruppeleder for Ap i fylkes-

tinget, Roald Kvamme. Politisk appell og avslutning ble gitt av LO-sekretær Are Tomasgard.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemnda
- Innovasjon Norge Hordaland (nedlagt fra juli 2016)
- Ap Hordaland styret
- Regionalt Næringsforum
- Råd for Arbeidstilsynet Vestlandet
- Ungt Entreprenørskap Hordaland
- SMSØ Hordaland
- HOG Energi
- UiB, Råd for samarbeid arbeidslivet
- HiB, Råd for samarbeid arbeidslivet
- Næringsforum Vest
- Rådet for Heimevernet distrikt Vest
- IA-rådet Hordaland
- AOF Hordaland
- Samarbeidskomiteen LO–Ap i Hordaland
- Styringsgruppe for Aksjon lærebedrift Hordaland
- Arbeidsgruppe for Læreplasskonferansen 2017
- Rett kompetanse HFK (Hordaland fylkeskommune)
- Plan for kompetanse og arbeidskraft HFK, temagrupper
- Plan for kompetanse og arbeidskraft HFK, styringsgruppe
- Kontaktutvalg for E 39 Hordfast
- Kontaktutvalg for E 16 Bergen – Voss, HFK
- Yrkes-NM + Yrkeslabyrinten 2016
- Brukerutvalget for NAV-kontorene i Bergen
- Styringsgruppe for lokalorganisasjons-prosjektet i Hordaland
- Ressursgruppe for mobbeombodet i HFK
- Samarbeidsrådet mangfold, integrering og inkludering (Bergen Næringsråd)
- LO i Bergen og Omlands valgkamputvalg
- Ringer i vannet (NHO)

ANDRE SAKER

Yrkes-NM ble dette året arrangert i Bergen, og medførte betydelig engasjement for distriktskontoret utover de løpende oppgavene.

Regionalt råd for Arbeidstilsynet ble reetablert i 2014 etter initiativ fra Arbeidstilsynet. Det har ikke vært avholdt møter siden 2015, men Arbeidstilsynet hevder på forespørsel at de ikke anser rådet nedlagt.

Næringsforum Vest er etablert som et samarbeid mellom LO og NHO i de fire vestlandsfylkene. Det er avholdt ett møte i anledning arbeidet med å etablere en Vestlandsregion.

LO og NHO i Hordaland, sammen med Hordaland fylkeskommune, etablerte i 2013 prosjektet Aksjon Lærebedrift Hordaland, for å styrke yrkesfagene, sikre flere riktige utdanningsvalg og øke tilgang på læreplass. Prosjektet avsluttes i utløpet av 2016, men det arbeides med å etablere et nytt prosjekt fra 2017.

Sogn og Fjordane

ORGANISASJONSOVERSIKT

Ved utgangen av 2016 var det i Sogn og Fjordane 65 fagforeiningar fordelt på åtte lokalorganisasjonar.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Ralf Einar Johannessen, Fagforbundet (leiar); Margun Rygg, Handel og Kontor og Elin Vie, Handel og Kontor.

Det har vore helde fire møter.

FYLKESKONFERANSAR

Det er arrangert to fylkeskonferansar med fylgjande tema:

- Den faglege og politiske situasjonen
- Kommunereforma
- Flyktningar og integrering
- Regionreforma
- Forslag til kongressen 2017

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVAL

Utvalet har hatt fylgjande samansetting: Alison Molland, NTL (leiar); Johnny Gotteberg, Norsk Arbeidsmandsforbund; Kari Daltveit, Fagforbundet; Svanhild Handal, FO. Personleg vara: Per Bjarne Molnes, Norsk Transportarbeiderforbund; Hilde Thue, Norsk Arbeidsmandsforbund; Ann Kristin Nygård, FO og Marit Feigum, Handel og Kontor.

Utvalet har hatt ett møte i 2016.

UNGDOMSUTVALET

Samansetting: Juliano Elgen, Fellesforbundet; Lex Müller, Norsk Arbeidsmandsforbund; Sølvi Elise Hansen, Handel og Kontor; Antonella Vidal, Fagforbundet; Ole Henrik Stølen, AUF, Tina Rasmussen, Industri Energi; Jostein Odd, NTL; Elinor Espedal, Fagforbundet.

Utvalet har hatt tre ordinære møter, og i tillegg har fleire i utvalet delteke på arbeidsmøter mellom anna om sommarpatruljen.

Dei viktigaste aktivitetane er:

- Stand og eksamensaksjon på høgskulen
- Forkurs til sommarpatruljen
- Trinn 1 ungdomskurs
- Trinn 2 ungdomskurs
- Sommarpatruljen
- Skulebesøk
- Samarbeidsavtale med AUF og Senterungdommen

LOs sommarpatrulje

Patruljen besøkte 307 bedrifter. Det var 74 dagsverk med, som gjorde ein veldig god innsats. Det kom inn mange tips i forkant og undervegs i patroljen, som stort sett vart fulgt opp med besøk. Vi fekk god mediedekning, både i avis og radio. Forbunda som deltok var Fagforbundet, Fellesforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund, Handel og Kontor, Industri og Energi og Norsk Tjenestemannslag

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har fylgjande samansetting: Nils Petter Støyva; Øyvind Åsarmoen Møller; Lars Terje Standal, Industri Energi; Arild Horsevik, EL og IT Forbundet; Berner Midthjell, Norsk Arbeidsmandsforbund; Rolf Eide, SMN; Margunn Rygg, Handel og Kontor; Kari Daltveit, Fagforbundet; Sverre Willy Johansen, SMN; Jon Sponås SMN; Bjørn Kormeseth, Fellesforbundet; Siv Jorunn Hjellbrekke.

Det har vore fire møter i komiteen.

Saker og aktiviteter:

- Handlingsplan 2016
- Forbunda sine mål og aktiviteter
- LOfavør temakvelder
- LOfavør informasjon og kulturkvelder
- LOfavør konferanse
- Opplæring av komitémedlemmene
- Korleis spisse og betre få fram bodskapen med LOfavør-produkta
- LOfavør bankprodukt

FAGLEGPOLITISK ARBEID

Det faglegpolitiske arbeidet er forankra i samarbeidskomiteen i fylket.

Fyljande saker har det vore jobba med:

- Verdiskapingsplan
- Høgskulen i fylket
- Stad skipstunnel
- Oljebasen i Florø
- Bedriftsbesøk
- Budsjettet til Sogn og Fjordane fylkeskommune
- Faglegpolitisk konferanse

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD, UTVALG OG PROSJEKT

Distriktskontoret har vore representert ved distriktssekretær, ungdomssekretær og organisasjonsmedarbeider og andre i fyljande:

- Leiar i Fagopplæringsnemnda i Sogn og Fjordane
- Samarbeidskomiteen LO/Ap
- Vindkraftforum
- Næringslivets Samferdsleforum
- Næringsforum Vest
- IA-rådet
- TV-aksjonen
- Arbeiderarkivet
- Partnerskap for karriererettleiing
- NAV brukarutval
- Regionalt samarbeid mot svart økonomi
- Råd for samarbeid med Høgskulen
- Styringsgruppe for Stad skipstunnel
- Styringsgruppe i samarbeidsprosjekt stat–næringsliv

- Styringsgruppe for prosjektet «Ringer i vannet»
- Styringsgruppe for Verdiskipingsplan
- Nynorsk Forum
- Næringsdagane i Sogn og Fjordane
- Fellesmøte med stortingsbenken og fylkesutvalet

ANDRE SAKER

- Næringsbarometer for 2016
- Næringslivskonferanse i Sogn og Fjordane
- Nasjonal opplæringskonferanse.

Stand og profilering

For å fylgje opp LO sentralt sine prioriteringar innan rekruttering, val og «medlemspleie», har vi prioritert å vere svært synlege på stands ulike stader i fylket. Standa har vore gjennomført i samarbeid med LO sine lokalorganisasjonar og forbundsområda.

Vi har delteke på fylgjande arrangement:

- Handlelaurdag før 1.mai
- Eikefjorddagane
- Måløydagane
- Lærdalsmarknaden
- Førde Torg
- Sommarpatruljen
- IA-dag på Sunnfjord Hotell

NÆRINGS LIV, ARBEID OG SYSSELSETTINGSSITUASJONEN

Det har vore eit år med høg sysselsetting og lite arbeidsløyse i fylket. Dei fleste næringane har hatt godt med arbeid, og i fleire bransjar har det vore problem med å skaffe faglært arbeidskraft. Innan fiskeindustrien og i enkelte industribedrifter har det vore kortvarige permitteringer. På slutten av året har «oljekrisa» også ramma fylket vårt og gitt noko auka arbeidsløyse, særleg på kysten.

Innan offentleg sektor har det stort sett vore status quo. Men i samband med budsjetthandsaminga for fylkeskommunen vart det store nedskjeringar i fylkeskommunen.

Møre og Romsdal

ORGANISASJONSOVERSIKT

Vi har seks lokalorganisasjoner med 157 registrerte fagforeninger, herav fem fylkesforeninger med medlemmer i alle lokalorganisasjonene. Det er registrert 31 121 betalende medlemmer i vårt fylke. 10 517 er registrert som ikke-betalende medlemmer, men tallet vurderes som for lavt, da ikke alle oppgir hvor mange medlemmer de har uten kontingent.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: Arnt Silseth, Fagforbundet (leder); Bjørg Anne Hafsås, EL og IT Forbundet; Bengt Eriksson, Fellesforbundet; Maria Jensen Solevåg, Norsk Sjømannsforbund; Svein Tore Hess, LO Ålesund og omegn; Astrid Rønning, LO Ytre Nordmøre. Bjørnar Dahle tiltrer styret som fylkets delegat i LOs representantskap.

Det har vært avholdt fire møter.

FYLKESKONFERANSER

Det har vært avholdt to fylkeskonferanser, i mars og november. Vårkonferansen ble avholdt i Kristiansund, med den fagligpolitiske situasjonen og kommunereform som hovedtema. Tor-Arne Solbakken representerte den politiske ledelsen på konferansen. Tillitsvalgt-prisen ble delt ut til Grazyna Lygo fra NNN. Høstkonferansen ble avholdt i Ålesund. Tor-Arne Solbakken representerte LO sentralt også på den konferansen. Konferansen omhandlet medlemsdebatten, Kaia Storvik fra Agenda innledet om temaet «Har vi råd til velferd i framtida?», og det var fokus på Industri Energis forbundsområder. I tillegg ble det behandlet ca. 125 forslag til Kongressen.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget for 2016–2017 er sammensatt slik: Johnny Bakken, Norsk Arbeidsmandsforbund (leder); Heidi Hoem Bjurbeck, Norsk Transportarbeiderforbund (vara); Anne Grethe Kjelstad, LO Indre Nordmøre (nestleder); Bjørg Anne Hafsås, EL og IT Forbundet (vara); Torill Langlo, LO Søre Sunnmøre; Sigrun I. Havnen, LO Ytre Nordmøre (vara); Einar Hjelle, Fagforbundet; Rune Larsen, Norsk Sjømannsforbund (vara); Line Bjørnerem, FO; Randi W. Frisvoll, Fellesforbundet (vara).

Utvalget har hatt tre møter.

Utvalget har jobbet mye med forslag til Kongressen 2017, og de fleste av forslagene ble vedtatt av Fylkeskonferansen og oversendt Kongressen til behandling. Dette var hovedsakelig forslag innenfor følgende temaer: likelønn, rett på lærlingplass, motvirke kutt i velferdstjenestene, universell utforming og integrering. Anne Grethe Kjelstad og Torill Langlo deltok sammen med Lisbeth Rød fra administrasjonen på landskonferansen på Sørmarka i februar.

UNGDOMSUTVALGET

2016 var et år med fokus på å prøve nye ting og utvikle aktivitetene enda mer, blant annet ved å delta på «Ta utdanning» i Ålesund, gi ungdomsutvalget større «eierskap» til å arrangere FYKO, elektronisk rapportering under sommerpatruljen, forsøke lørdags-sommerpatrulje og to store arrangement for studenter med Magne Gundersen, som ga oss 200 deltakere hver kveld.

Ungdomssekretæren har vært på skolering ved Yorkshire-skolen og tatt LOs topp-ungdomsskolering trinn 4 for å møte ungdom og studenter på flere arenaer med mer innhold og kompetanse i verktøykassa.

Ungdomsutvalget har i 2016 bestått av: Industri Energi: Ann Elisabeth S. Hustad og Christel Villanger; NNN: Rita Kristin Åshamar og Anita Ukkelberg; FO: Stephani Garrido; El og IT Forbundet: Henrik Blomvik og Andreas Aarseth; NAF: Monica Sulebakk og Kolbjørn Nittemark Husdal; Fellesforbundet: Anne Marthe Henriksen og Ken Marius Pedersen; Handel og Kontor: Marthe Emilie Hansen og Camilla Pedersen; Fagforbundet: Isabel Trustrup og Victoria Hide; Norsk Transportarbeiderforbund: Joakim Haugen og Geir Ove Knoff Gjelsvik; FLT: Archana Shilanth; SL: Kirsten K. H. Melseth og Elisabeth S. Hoddevik.

Ungdomsutvalget har vært ledet av Isabel Trustrup med Henrik Blomvik som nestleder.

Utvalget har hatt tre møter, inkludert et forberedelsesmøte i forkant av FYKO. Året ble avsluttet med utvalgsmøte og planleggingsmøte for FYKO 2017.

Ungdomskurs

FYKO 2016

FYKO, Møre og Romsdals student- og ungdomskonferanse og trinn 1-skolering for ungdom i ett, ble gjennomført for 17. året på rad 5.–7. februar på Hotel Union Geiranger med ca. 75 deltakere pluss 15 innledere og gjester. Innledere var blant annet tidligere LO-leder Yngve Hågensen, som holdt foredrag om arbeiderhistorie, og Ivar Christiansen fra Norsk Folkehjelp, som holdt foredrag om Norsk Folkehjelps historie og tilknytning til fagbevegelsen.

Jobbsøkerkurs for studenter

I april ble det arrangert jobbsøkerkurs for studentene i Volda for tredje år på rad, med 25 deltakere. Under kurset hadde vi stand på skolen.

LOs fylkeskonferanse

LOs ungdomsutvalg stilte med leder av utvalget, Isabel Trustrup, og nestleder Henrik Blomvik som delegater med stemmerett på vårkonferansen, og nestleder Henrik Blomvik stilte samme med utvalgsmedlem Christel Villanger på høstkonferansen. De presenterte ungdomsarbeidet og planene framover, både med den store satsingen på utdanningsmesser, studentaktivitet, lærlingekonferansen, semesterstart, sommerpatrulje, julepatrulje og skoleinfo på videregående skoler.

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljen ble endret til seks ukedager inkl. lørdag og tre kveldspatruljer.

Skatteetaten deltok på forkurset for å snakke om spleiselaget og hva en skal være obs på for å oppdage/mistenke svart arbeid / kriminalitet. Sommerpatruljen besto av 28 deltakere, som utgjorde 107,5 dagsverk på seks dager. Vi hadde 7 stykker på stand, fordelt på Kristiansund, Molde og Ulsteinvik. Sommerpatruljen besøkte over 600 bedrifter og intervjuet ungdommer på 556 steder. Det ble avdekket / mistanke om brudd på regelverket ved 28 prosent av de 556 bedriftene der vi gjennomførte intervjuer. 35 nye medlemmer ble rekruttert under patruljen.

Skoleinformasjon

2016 har fortsatt aktivitetsnivået fra året før, med besøk på vgs. I 2016

besøkte vi hele 32 klasser fordelt på 11 skoler. Dette tilsvarer ca. 800 vgs.-elever.

Lærlingearbeid

Samarbeidet med fylkeskommunen fortsetter, og selv med en liten nedgang i antall lærlinger i industrien, møtte vi ca. 800 1.- og 2. års-lærlinger på seks samlinger med informasjon om rettigheter og forberedelser til arbeidslivet etter læretiden.

LOs studentservice

Det ble gjennomført 26 stands fordelt på høyskolene, universitet og fagskolene i fylket; 14 av dem under semesterstart fra uke 33–36.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOs distriktskontor: Kari Hoset Ansnes, Kent Logan Jelle og Lisbeth Rød; SpareBank 1 Nordvest: Turid Humlen og Kim Jelle; Handel og Kontor: Ann Kristin Heggdal; Fellesforbundet: Cecilie Søllesvik; Fagforbundet: Geir Ole Kanestrøm; El og IT Forbundet: Stig Heggem; Norsk Transportarbeiderforbund: Jack Sæther; Industri Energi: Hanne Renate Garli.

Komiteen har hatt en omfattende handlingsplan å jobbe etter. I tillegg til faste rutiner med å spre kunnskap om LOfavør-konseptet, har det vært omfattende standsaktivitet, samt aktiviteter rettet mot ungdom og studenter. Komiteen avholdt studietur til Island, og besøkte fagbevegelsen, bank og bedrift. Studietur avholdes en gang pr. kongressperiode.

Det ble også i år leid standplass med telt under jazzfestivalen i Molde i uke 29, og forbund og lokalorganisasjoner var med å bemanne standen, som var veldig godt besøkt hele uka. Nytt av året var en felles fagdag mellom de tre SpareBank 1-bankene som opererer i fylket, og LO. Målet er å jobbe for et felles utgangspunkt og få felles faglig påfyll. Dette ble en fin og nyttig dag med gode tilbakemeldinger, som vi skal gjenta årlig. I tillegg til selve aktivitetene ble det avholdt to møter i komiteen.

Det ble også avholdt julepatrolje i 2016, og besøkt 1800 arbeidstakere i områdene i og rundt Kristiansund, Molde og Ålesund. Vi ville gi en hilsen til arbeidstakerne i julestria, med informasjon om LOfavør, brannkampanjen, samt litt julegodt.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Samarbeidskomiteen har bestått av: Arnt Silseth, LO (leder); Per Vidar Kjøløen, Ap (nestleder); Bengt Eriksson, LO; Jon Aasen, Ap; Maria Jensen Solevåg, LO; Berit Tønnesen, Ap; Tove Lise Torve, Ap. Egil Ekhaugen (Ap) og Kari Hoset Ansnes (LO) har tiltrådt komiteen.

LO har hatt lederskapet og dermed den administrative oppgaven i 2016.

Det har vært avholdt tre møter. Oppmøtet har vært veldig varierende, og derfor har det også vært en diskusjon om hvordan arbeidet skal kunne flyte bedre. Dette er en diskusjon som tas videre inn i 2017.

Den fagligpolitiske konferansen skulle avholdes i Molde 4. og 5. november. Grunnet dårlig oppslutning ble den utsatt til februar 2017.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

LO i Møre og Romsdal har vært en aktiv samfunnsutvikler og pådriver i fylket. LO har derfor vært bredt representert i ulike råd og utvalg.

Dette har vi prioritert:

- Styringsgruppen for Gassknutepunkt Nyhamna
- Y-nemnda
- IA-rådet
- Forstanderskapet SpareBank 1 Nordvest
- Innovasjon Norge Møre og Romsdal
- VRI Møre og Romsdal
- NAVs brukerutvalg
- LOfavør-komiteen
- Samarbeidskomiteen
- Arbeiderpartiets integreringsutvalg
- Styret for Arbeiderbevegelsens arkiv
- Fagskolestyret
- Samarbeid fylket – LO/ NHO og de tre byordførerne
- Partnerskap for verdiskapning
- Distriktsrådet for HV11
- RSA Møre
- Regionalt samarbeidsforum mot svart økonomi
- Fylkesmannens tenketank i forbindelse med kommunereformen
- Styringsgruppen for TV-aksjonen

- Arbeiderpartiets valgkamputvalg
- Molde bedriftshelsetjeneste

Sør-Trøndelag

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Sør-Trøndelag har LO åtte lokalorganisasjoner, et LO-senter lokalisert på Røros, og 98 fagforeninger/avdelinger/fylkes- og landsforeninger i LOs forbund. Pr. 31. desember 2016 har LOs forbund totalt 60 990 medlemmer i Sør-Trøndelag. Av disse er ca. 4000 tillitsvalgte.

KONTORETS VIRKSOMHET

Kontoret består av distriktssekretær, organisasjonsmedarbeider og ungdomssekretær. I tillegg har kontoret hatt lærling i kontor- og administrasjonsfaget. Lærlingene er ansatt i LO, som har arbeidsgiver- og faglig ansvar, men arbeider også 50 prosent for Norsk Arbeidsmandsforbund avd. 8. Distriktskontoret er godkjent som lærebedrift fra Sør-Trøndelag fylkeskommune, og er også tilknyttet AOFs opplæringskontor.

Kontoret har møter annenhver uke. HMS står som fast punkt på dagsordenen, og det er gjennomført en HMS-samling på Håholmen sammen med distriktskontorene i Møre og Romsdal og Nord-Trøndelag. Kontoret har hatt utvidede kontormøter i Stockholm og på Stiklestad. Kontoret har deltatt på brannøvelser i regi av Arbeidernes Økonomiske Fellesorganisasjon (AØF).

Det er gjennomført utviklingssamtaler i november med alle ansatte. Det er ikke gjennomført vernerunde på kontoret i 2016, men vi har hatt besøk av A-med bedriftshelsetjeneste.

Videre gjennomfører distriktskontoret månedlige budsjettmøter med rapport til LOs økonomiseksjon. Det er utarbeidet en egen intern handlingsplan for distriktskontoret med mål og arbeidsoppgaver, som jevnlig evalueres. Det er også utarbeidet eget materiell for distriktskontoret.

I kontorfellesskapet, som LO Stat og Norsk Folkehjelp er en del av, er det avholdt et felles møte, samt sosiale tilstelninger.

Distriktskontoret er i kontorfellesskap på Folkets Hus i Trondheim, som huser flere organisasjoner i fag- og arbeiderbevegelsen. Kontoret flyttet fra 5. etasje til nye oppgraderte lokaler i 2. etasje i november.

Ledermøtet i LO har vedtatt å slå sammen distriktskontoret med

distriktskontoret i Nord-Trøndelag fra 1.1.18. Distriktssekretæren deltar i en styringsgruppe som arbeider med sammenslåingen.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen er sammensatt slik: Alf Roar Slind, EL og IT Forbundet / LO Selbu og Tydal (leder); Britt Ingeborg Hansen, Fagforbundet / LO i Orkdal og Meldal og Svein Åge Samuelsen, EL og IT Forbundet / LO i Trondheim.

Vararepresentanter i rekkefølge: Torill Lund, NTL / LO i Gauldal; Astrid Reistad, Handel og Kontor / LO Røros og Holtålen og John-Peder Denstad, Fagforbundet / LO i Trondheim.

Det er avholdt fem møter og behandlet 29 saker, i tillegg til ett møte sammen med styret til fylkeskonferansen i Nord-Trøndelag.

FYLKESKONFERANSER

Styret har i samarbeid med distriktskontoret avholdt to fylkeskonferanser: i Trondheim 10.–11. mars og i Orkdal 25.–26. oktober. På vårkonferansen var den fagligpolitiske innledningen ved LO-sekretær Terje Olsson; her var lokalorganisasjonene og klimautfordringene hovedtemaer. 14 uttalelser ble vedtatt. Deltakerne ble invitert til LOfavør-medlemskveld.

På høstkonferansen var den fagligpolitiske situasjonen ved LOs 2. nestleder, Hans-Christian Gabrielsen, på dagsordenen. Hovedtemaene på konferansen var LO-kongress, framtidens kollektiv- og transportløsninger, og SpareBank 1 SMN som lokal hovedleverandør til LOfavør.

Fem uttalelser og 143 kongressforslag ble vedtatt, og sendt fra fylkeskonferansen til LO-kongressen 2017.

FORBUNDENE

Det er et godt samarbeid med forbundene og andre organisasjoner som står LO nært. Distriktskontoret har holdt en rekke innledninger på kurs og konferanser i regi av fagbevegelsen og andre. Vi har deltatt på årsmøter, lokale markeringer, streiker, merkeutdelinger, fagbrevutdelinger, med mer. Videre har distriktskontoret gjennomført ti møter med forbund på fylkesnivå. Distriktskontoret har bistått ved pågående streiker under lønnsoppgjøret og ved krav om opprettelse av tariffavtale.

LOKALORGANISASJONENE

LOs lokalorganisasjoner dekker alle fylkets 25 kommuner. Det er åtte lokalorganisasjoner: LO i Selbu og Tydal, LO på Røros og Holtålen, LO i Oppdal og Rennebu, LO i Trondheim, LO i Gauldal, LO på Fosen, LO på Hitra og Frøya, LO i Orkdal og Meldal.

Aktiviteten har generelt vært god, men varierende mellom lokalorganisasjonene. Det er avholdt årsmøter med representasjon fra distriktskontoret. Det er innarbeidet rutiner for oppfølging av lokalorganisasjonene.

Leder av LO i Oppdal og Rennebu, Rune Jullumstrø, døde 3. mars. Distriktskontoret hedret ham med minneord, et minutt stillhet på fylkeskonferansen 10. mars og båretbukett i begravelsen.

Lokalorganisasjonene var innkalt til styresamling i Selbu 7.–8. juni. Temaene var arbeiderbevegelsens historie, vedtekter, forventninger/suksessfaktorer til lokalorganisasjonene og fylkessammen-
slåingen i Trøndelag.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av: Randi J. Eikevik, Handel og Kontor (leder); Torill Lund, NTL; Liv Beate Eidem, Fellesforbundet; Hugo Sandoval, Skolenes landsforbund; Tarjei Leistad, Fagforbundet (nestleder).
Vararepresentanter: Live Spachmo, Fellesforbundet; Heidi Klokkervold, FO; Karin Kyrrø, FO; Elisabeth Sundset, Handel og Kontor; Hanne Elisabeth Leiknes, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Utvalget har avholdt seks møter og behandlet 42 saker, samt hatt erfaringsutveksling med utvalget i Nord-Trøndelag. Det har vært møter/samarbeid med FRI Midt-Norge, Trondheim Pride og Dialogsenteret.

Dagkonferanser

I forkant av Trondheimskonferansen arrangerte utvalget 29. januar konferansen «Veien ut av et kjønnsdelt arbeidsmarked».

Landskonferansen

Representanter fra utvalget deltok på Landskonferansen på Sørmarka 11.–12. februar. Distriktskontoret v/Tone A. Vorseth Graneggen innledet om temaet: «Vi er valgt inn i fylkesutvalget – hva gjør vi nå?».

8. mars

Utvalget deltok i komiteen, på torgmøte og i demonstrasjonstog i Trondheim. Utvalget bevilget midler til arrangementet.

Trondheim Pride

Trondheim Pride er en festival for alle som støtter arbeidet med LHBT-personers rettigheter. Utvalget, representanter fra forbund, lokalorganisasjoner og administrasjonen deltok under Pride-uka, som i år hadde hovedtema «solidaritet». Leserinnlegg ble sendt alle avisene i Sør-Trøndelag. Utvalget deltok i parade, på stand og med appell 17. september. Utvalget har bygd tillit og fått gode tilbakemeldinger gjennom deltakelsen.

Fylkeskonferanser

Utvalget var representert på LOs fylkeskonferanser i Trondheim og i Orkdal, og har sju innsendte forslag til fylkeskonferansene.

LO-kongressen

Utvalget utarbeidet og sendte inn 28 forslag til LO-kongressen 2017.

FNs Internasjonal dag mot vold mot kvinner

Utvalget var representert i arbeidsgruppen i Trondheim som markerte FNs Internasjonal dag mot vold mot kvinner 25. november. Utvalget bevilget midler til arrangementet.

Gravide som diskrimineres i arbeidslivet

Utvalget har hatt et samarbeid med Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) for å belyse problemene med at gravide diskrimineres i arbeidslivet. Nestleder Tarjei Leistad orienterte om arbeidet på LOs frokostmøte.

Presentasjonsbrosjyre

Utvalget har utarbeidet en brosjyre som presenterer utvalget, dets mandat og aktiviteter, som skal brukes til forbund på fylkesnivå.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget består av unge tillitsvalgte fra LOs forbund og lokalorganisasjoner. De prioriterer arbeidsoppgaver innenfor de føringer lagt fra LOs sentrale ungdomsutvalg, og arbeider med lokal aktivitet rettet mot unge.

Ved utgangen av 2016 besto ungdomsutvalget av følgende representanter:
Fagforbundet: Tina Paulsen Stenkløv, vara Sebastian Sæteraas;
Fellesforbundet: Ole Petter Ratvik, vara Rikke M. Lund; Handel og
Kontor: Carina Hepsø; Norsk Arbeidsmandsforbund: Tina Marita
Rønning (leder); EL og IT Forbundet: Lasse Evjen, vara Erlend Lunde
Sørdal; Postkom: Jørgen Øvrewall; Norsk Sjømannsforbund: Julie
Hegvik; NTL: Simen Knutssøn (nestleder), vara Synøve Haldorsen;
Industri Energi: Fredrik Alnæs, vara Tomas Pedersen; FO: Rikke
Reinholdtsen, vara Sunniva Marie Sjøblom; NNN: Hilde Sisilie
Bekken, vara Marita Solberg.

Ungdomsutvalget har avholdt sju møter og behandlet 91 saker i perioden, inkludert aktivitetsplan for 2017.

Dette er noen av aktivitetene ungdomsutvalget gjennomførte i 2016:

Sommerpatruljen

Det ble gjennomført totalt 340 arbeidsplassbesøk i kommunene Trondheim, Hitra, Frøya, Orkanger, Meldal, Berkåk, Oppdal, Røros, Selbu og Tydal 4.–8. juli. Det ble avdekket brudd på lov- og/eller avtaleverk ved 40 arbeidsplasser. Det tilsvarer en bruddprosent på 12,9 prosent, som er en positiv utvikling fra fjorårets 20,4 prosent. I etterkant av patruljen er det levert krav om tariffavtale ved to arbeidsplasser.

I alt deltok forbundene med 100 dagsverk under patruljen. LO i Selbu og Tydal, LO på Fosen og LO på Røros og Holtålen deltok aktivt. Det var minst 18 medieoppslag under patruljen.

Besøk på videregående skoler

I løpet av året har ungdomssekretæren gjennomført en rekke skolebesøk på vegne av LO og LOs sommerpatrulje. Forbundene har også gjennomført skolebesøk, som har blitt koordinert fra ungdomsutvalget. EL og IT Forbundet, Fellesforbundet, NNN og Fagforbundet har alle hatt egne skolebesøk, og informert oss i ungdomsutvalget. På denne måten sikrer vi at flest mulig elever får besøk av enten LO eller det aktuelle LO-forbundet.

Utdanningsmesser

Ungdomsutvalget deltok på utdanningsmessen «Ta utdanning», i Trondheim Spektrum 4.–5. februar. Her kom vi i kontakt med flere

tusen ungdommer gjennom standen. Mange elevmedlemmer og studentmedlemmer ble rekruttert på messen, og også ordinære medlemmer. Vi samarbeidet med LO Stat og Skatteetaten om stand.

Julepatrulje

Det ble avholdt julepatruljen 18. desember med 12 deltakere. I løpet av patruljen ble det delt ut 1000 poser med godteri og innmeldingsblankett, som er en økning på 600 poser fra 2015.

Pstereofestivalen

LO har også i år vært til stede på Pstereofestivalen i Trondheim. Festivalen er Midt-Norges største, med nesten 35 000 besøkende. Av dem er mange studenter, og 84 prosent er i jobb. LOs stand på festivalen er godt synlig og mye besøkt. Deltakelsen på festivalen er et spleiselag mellom LOs forbund og LO Stat, koordinert av distriktskontoret.

Studentarbeidet

I løpet av 2016 er det gjennomført om lag 40 stands og rekruttert godt over 200 nye studentmedlemmer. Høsthalvåret har vært spesielt bra med stands sammen med FO, Fagforbundet, NTL, Skolenes landsforbund og andre. Standplassene har vært NTNU Dragvoll, NTNU Gløshaugen, NTNU Tunga, NTNU Rotvoll og HiST Øya. Det er 1956 studentmedlemmer i fylket.

Semesterstart

Til årets immatrikulering hadde ungdomsutvalget pakket 1000 LO-poser fylt med godteri, LO-info og profileringsartikler. Disse ble delt ut ved NTNUs immatrikulering 16. august. I tillegg til dette var det stand tilnærmet hver dag de første to ukene på minst ett av studiestedene.

Felles ungdomskurs

Det ble også i år avholdt felles ungdomskurs på Hell. Forbundene har egne ungdomskurs på samme sted og til samme tid. Store deler av tiden er forbeholdt forbundene, men LO legger opp til felles program for alle deltakerne. Forbundene som deltok med egne kurs var Fagforbundet, Fellesforbundet, EL og IT Forbundet, NTL, Handel og Kontor, PostKom og NNN. Det var ca. 130 deltakere på ungdomskurset, noe som er en økning på ca. 60 deltakere fra 2015.

Medlemskvelder

Ungdomsutvalget har arrangert fem medlemskvelder i løpet av året. Medlemskveldene er til for å gi et tilbud til alle unge LO-medlemmer. På medlemskveldene har det møtt opp rundt 20 personer. Temaene har blant annet vært atomvåpen, valgkamp og LOs sommerpatrulje. LOs ungdomsutvalg er hovedarrangør for disse kveldene, men det har også vært samarbeidet med Norsk Folkehjelps solidaritetsungdom og AUF enkelte kvelder.

Organisasjonsukene

I forbindelse med LOs organisasjonsuker ble det gjennomført rekrutteringsfremmende tiltak helgen 8.–10. april i Oppdal. Ti ungdommer deltok på dette arrangementet.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av: Kristian Tangen, LO (leder); Arne Jan Skjerdingsstad, Fagforbundet (nestleder); Tone A. Vorseth Graneggen, LO (sekretær); Pål Spjelkavik/Amund Losen Moholdt, LO; Pål Sture Nilsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Petter Krigsvold/Marius Tønnesen/Terje Eriksen, Fellesforbundet; Siri Rønning, Handel og Kontor; Terje Pedersen/Johnny Sletvold, MTF; Torill Aune, FLT; Tove Brekke, Postkom; Torstein Johansen, EL og IT Forbundet; Bendt Thore Pedersen, FLT, og Lars Børseth, LO Stat. I tillegg stiller SpareBank 1 Midt-Norge med tre representanter: John Sponås, Simon Eggen og Karl Reinert Halsen.

Det har vært avholdt tre møter og behandlet 29 saker. I tillegg har det vært jevnlige møter mellom leder av komiteen og SMNs representanter. Komiteens medlemmer har deltatt på veilederkurs og felleskonferanse på Sørmarka.

Komiteen har hatt fokus på hvordan konseptet kan implementeres i forbundenes møter og kurs. Et annet prioritert arbeid har vært en felles satsing sammen med SpareBank 1 SMN på sørsiden av Trondheim.

Det er avholdt LOfavør medlemskveld i Selbu, Trondheim, Brekstad, Orkanger og Røros. I samarbeid med SpareBank 1 SMN ble det arrangert familiedag på Sverresborg Trøndelag Folkemuseum med 2500 påmeldte. Videre har det vært kurs for studenter om personlig økonomi, og stand og orientering på LOs fylkeskonferanser

og ungdomskurs. Utover denne aktiviteten har forbundene gjennomført egne møter og brukt LOfavør i sine aktiviteter.

UTVALG FOR REKRUTTERING OG MEDLEMSOPPFØLGING
LOs utvalg for rekruttering- og medlemsoppfølging har som mål å understøtte forbundenes rekrutteringsstrategier, med erfaringsutveksling og samarbeid om eventuelle felles tiltak. Det er avholdt tre møter. Utvalget har også arrangert kurset «Rekruttere, aktivisere og beholde medlemmer».

Fagforbundet, NTL og FO har et eget samarbeid innen NAV. Det er utarbeidet materiell og gjennomført flere felles arbeidsplassbesøk ved NAV-kontorer. Videre er det arrangert fagdag for ansatte i NAV, med 90 deltakere.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Fagligpolitisk utvalg har arrangert arbeidsplassbesøk over hele fylket i 2016. Hensikten har vært å løfte den politiske debatten på arbeidsplassene, samt å holde en god fagligpolitisk aktivitet i mellomvalgår. Utvalget har hatt fire møter.

I samarbeidskomiteen Arbeiderpartiet og LO i Sør-Trøndelag er det avholdt møter i forkant av styremøtene til Sør-Trøndelag Arbeiderparti. Det er tatt opp aktuelle politiske saker til diskusjon, som situasjonen for ansatte innen kollektivtrafikken, seriøsitetskrav i offentlige innkjøp og fylkessammenslåing. Videre er det satt ned et utvalg for å komme med forslag for å styrke lokal fag- og yrkesopp-læring.

Samarbeidskomiteen har arrangert følgende konferanser:

- Fagligpolitisk stormøte, 22. september
- Fagligpolitiske konferanse «Det er på tide å gjøre Erna og Siv arbeidsledige», 23 september

Det avholdes også faste kvartalsmøter med gruppestyret til Arbeiderpartiet på fylkestinget.

HF-prosjekt innen bygg og anlegg

Distriktskontoret og NHO Trøndelag er prosjekteiere i et bransjeløft innen bygg og anlegg. Prosjektet ble startet i januar og skal vare i tre år. Hovedorganisasjonenes Fellestiltak står for finansieringen.

Det er sju trønderske bedrifter som deltar, med nær 1000 med-

arbeidere. Distriktskontoret har engasjert Svein Erik Nilsen fra Veidekke som prosjektmedarbeider i 15 prosent stilling i prosjektperioden.

Kampflybase på Ørland hovedflystasjon

Utbyggingen av kampflybasen følges tett. Det er etablert koordineringsutvalg med aktuelle forbund, og leid kontor- og møtelokaler på Brekstad. Dette er et samarbeid mellom distriktskontoret, Fellesforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund og EL og IT Forbundet. Roar Aas er ansatt som LO-koordinator under utbyggingen, etter avtale med Forsvarsbygg.

Frokostmøter

Det er arrangert frokostmøter første fredag i hver måned. Møtene har hatt en uformell ramme med enkel servering, vært åpne for alle og godt besøkt, fra 30–50 personer. Møtene tar opp aktuelle saker på tvers av forbundsområdene, som analyse av arbeidsmarkedet, Trøndelags-utredningen, hovedoppgjøret 2016, diskriminering av gravide i arbeidslivet, status for ny kommunereform i Sør-Trøndelag, vindkraftutbyggingen på Fosen, flyktnings situasjonen, ny fagskolesatsning, trenger vi fagbevegelsen og hva er alternativet?, bosetting av flykninger, orientering fra LO-advokatene, Samfunnskontrakt for flere læreplasser, Regionalt lærlingeråd, TV-aksjonen, FRI Midt-Norge, fagbevegelsen og sosiale medier, faglig kamp mot arbeidskriminalitet og sosial dumping, analyse av det amerikanske presidentvalget, informasjon fra Karrieresenteret, arbeidslivet under julebordsesongen, streiker og diverse informasjon fra distriktskontoret. 29. april var frokostmøtet-temaet knyttet opp mot 1. mai, med historie, idelogi og kulturinnslag ved LOFF.

Høringer

Det utarbeides jevnlig svar på høringer fra Sør-Trøndelag fylkeskommune, Fylkesmannen med flere. Høringssvarene er utarbeidet etter innspill fra våre forbund og lokalorganisasjoner i fylket.

Ekstern kommunikasjon

En viktig del av distriktskontorets kommunikasjon med fagbevegelsens ulike organisasjonsledd, er utsending av nyhetsbrev hver tirsdag kl. 14.00. Distriktskontoret har fokus på å oppdatere hjemmesiden med lokalt fagbevegelsesstoff og aktiviteter.

Facebook-siden har 3700 følgere. Videre er det laget en brosjyre som presenterer distriktskontoret, samt andre lokale brosjyrer og plakater.

ANDRE SAKER

NAV brukerutvalg

Distriktskontoret arrangerte en samling med skoloring og erfaringsutveksling for LOs representanter i NAVs brukerutvalg i Sør- og Nord-Trøndelag 7. november i Trondheim. Alle representanter i NAVs brukerutvalg var invitert til felles brukeropplæring 19. februar i Trondheim – her deltok en del av LOs representanter.

IA-råd

IA-rådet i Trøndelag har arrangert samlinger med temaet «Syk-melding? Eller kanskje ikke?» på Ørlandet, Orkanger, Røros og Trondheim. Representanter fra fagbevegelsen har åpnet/deltatt på samlingene.

Sommerdyst

LO distriktskontor inviterte hele fag- og arbeiderbevegelsen i Sør-Trøndelag til en trivelig dag med ideologisk påfyll, historiske tilbakeblikk og framføring av arbeiderkultur med Bergmannsteateret, på Løkken 16. juni. Arrangementet hadde over 100 deltakere.

Vegkonferansen

Distriktskontoret er medlem i Vegforum Trøndelag, som arrangerte Vegkonferansen 2016 med 150 deltakere.

Bedriftsidrettslag

Distriktskontoret deltok i stiftingen av bedriftsidrettslag for fag- og arbeiderbevegelsen i Sør-Trøndelag. Formålet er ved samarbeid og vennskap å fremme idrett og trivsel i sunne former for alle medlemmer tilknyttet arbeiderbevegelsen i Trondheim.

Hovedsponsor til hopplandslaget

I forbindelse med at LO er hovedsponsor for hopplandslaget er det avholdt møter med Sør-Trøndelag skikrets. Det arbeides med å arrangere LOs trivselspatrolje under World Cup 15.–16. mars 2017 i Granåsen.

TV-aksjonen

Distriktskontoret har vært representert i fylkesaksjonskomiteen og i ringepanel.

Røde Kors har innledet på LOs frokostmøte om sitt arbeid.

Framfylkingen

LOs barne- og familieorganisasjon har god aktivitet i fylket. Det er tre framlag i fylket. Trondheim Framlag, Råbygda Framlag og Hommelvik Framlag. Distriktskontoret støtter opp under aktivitet hos framlagene.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

På vegne av LO er distriktskontoret representert i ulike styrer, råd og utvalg:

- Yrkesopplæringsnemnda
- Styret for Trondheim fagskole
- Styret for Byåsen fagskole
- Styret for Christian Thams fagskole
- Styret for Gauldal fagskole
- Partnerskapet GNIST
- Ungt Entreprenørskap
- Styret for AtB, fylkeskommunalt driftsselskap for kollektivtrafikken
- Distriktsrådet for HV-12
- Fylkeskomiteen for TV-innsamlingen
- Samarbeidsforum mot svart økonomi (SMSØ)
- Arbeidslivskyndige meddommere
- Samarbeidskomiteen LO–Sør-Trøndelag Ap
- Styret i Sør-Trøndelag Arbeiderparti
- Styret i Arbeiderbevegelsens Arkiv for Trøndelag
- NAV brukerutvalg i Sør-Trøndelag)
- Midt-Norden-komiteen
- Overvåkningskomité for Interreg Sverige–Norge
- Arbeidernes Økonomiske Fellesskap Trondheim, representantskapet, styret og kontrollkomiteen
- Vegforum Trøndelag, arbeidsutvalget
- Prøvenemnd for kontor- og administrasjonsfag
- VRI Trøndelag
- Råd for samarbeid med arbeidslivet – NTNU
- Fylkestyret AUF i Sør-Trøndelag

- IA-rådet Trøndelag
- Trøndelagsutredningen – kontaktgruppe med arbeidstakerorganisasjonene
- Regionalt lærlingeråd
- Ringer i vannet
- Study Trondheim, styringsgruppe
- Arbeidsgruppe student–næringsliv
- Ref.gruppe for revidering av energi- og klimaplaner til Trondheim kommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune
- Jernbaneforum
- Vardeprosjekt – lærlinger innen byggfag
- Arbeidsgruppe for regional godstrafikk
- Rutestrukturprosjekt for kollektivtrafikken, AtB

ARBEIDERBEVEGELSENS ARKIV I TRØNDELAG

Arbeiderbevegelsens Arkiv i Trøndelag har 56 medlemmer fordelt på de to Trøndelags-fylkene. Det arbeides målrettet med å øke medlems-tallet.

Styret har bestått av: Erling Weydahl, Fellesforbundet (leder); Elisabeth Helmersen, Nord-Trøndelag Arbeiderparti; Geir Ottesen, Fellesforbundet; Gunn Elin Flakne, Fagforbundet; Heidi Klokkervold, FO. Elsa L. Flønæs, Arbeiderbevegelsens Historielag Trøndelag og Ole Martin Rønning, Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek, tiltrer styret. Vararepresentanter er: Elisabeth Sundset, Handel og Kontor; Malin Solheim Buan, LOs distriktskontor Nord-Trøndelag; Mads Nervik, Fellesforbundet; Pål Sture Nilsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Terje Aaberg, EL og IT Forbundet.

Aasta Loholt (Sør-Trøndelag Ap) og Kristin Schntiler (NAF) er valgte revisorer.

Kristian Tangen og Kristiane Svendsen er valgkomité.

Regnskapsfører og administrasjon ble overtatt av Randi Nessemo ved distriktskontoret i Nord-Trøndelag i juni 2016.

Arbeiderbevegelsens Arkiv Trøndelag har et godt samarbeid med Statsarkivet og arkivets materiale er gjort tilgjengelig for alle. Det er også skrevet en ny avtale for innlevering av framtidige arkiv og utarbeidet en veiledning og kostnadsnøkkel for avlevering. Det er også utarbeidet en avtale med Trøndelag Folkemuseum Sverresborg om avlevering og utlån av faner.

Nord-Trøndelag

ORGANISASJONSOVERSIKT

Ved utgangen av 2016 er det sju lokalorganisasjoner i Nord-Trøndelag, 70 fagforeninger og fire LO-sentre. Medlemstallet er ca. 27 000.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen har følgende sammensetning: Mads Nervik, Fellesforbundet, LO i Inderøy og Leksvik (leder); John Arve Forbord, Skolenes landsforbund, LO i Stjørdal og Meråker; Venke Heimdal, EL og IT Forbundet, LO i Namsos og omegn; Elin Austmo, Fagforbundet, LO i Levanger.

Det har det vært avholdt fire møter i styret for fylkeskonferansen, hvorav ett felles styremøte med Sør-Trøndelag. Styret har kommet med innspill og vært til god støtte for distriktskontoret i forberedelsen og gjennomføringen av fylkeskonferansene.

FYLKESKONFERANSER

Det ble holdt to fylkeskonferanser i 2016, begge av to dagers varighet. Vårkonferansen 3. og 4. mars ble arrangert på Quality Hotel Grand, Steinkjer.

Med representanter, ansatte og gjester var det i underkant av 60 representanter på konferansen.

Temaer for konferansen var:

- Fagligpolitisk innledning v/LO-sekretær Trude Tinnlund
- Tariffoppgjøret 2016
- Ny modell for fylkeskonferansen
- Presentasjon av LO luftfart
- IA
- Den politiske situasjonen v/Trond Giske, Ap

Fylkeskonferansen behandlet to forslag i tillegg til forslag om å nedsette en arbeidsgruppe for å se på ny struktur for fylkeskonferansen i Nord-Trøndelag.

Høstkonferansen ble holdt på Scandic Partner: Stiklestad Hotell, Steinkjer 20. og 21. oktober.

Med representanter, ansatte og gjester var det ca. 50 representanter på konferansen.

Aktuelle tema på konferansen var:

- Fagligpolitisk innledning v/LO-sekretær Terje Olsson
- Framtidens Trøndelag
- Samferdsel og miljø i Nord-Trøndelag,
- Vekst i fiske- og havbruksnæringen
- TTIP og TISA

Arbeidsutvalget for ny fylkeskonferanse la fram forslag til ny struktur. Forslaget ble nedstemt med 17 stemmer mot og 6 stemmer for.

Fylkeskonferansen behandlet seks forslag som ble enstemmig vedtatt. 28 kongressforslag ble behandlet.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har i perioden bestått av: Inger Camilla Storøy Mohrsen, FO Steinkjer (leder); Håvard Bakken Mæhla, Fagforbundet, Levanger; Bernth-Erik Øien Fossli, Fagforbundet, Namdalseid; Nina Brikselli, EL og IT Forbundet, Namsos; Louis Øvereng, Postkom, Vikna; Hilde Grevskott, Fellesforbundet, Steinkjer; Helen Lauten, Fagforbundet, Nærøy; Janne Grete Stenshold, Fagforbundet, Levanger; sekretær LOs distriktskontor i NT, Randi Nesseemo.

Alle vara blir innkalt og møter på alle møter de har anledning til å møte på.

Utvalget har hatt fem møter i perioden. Det er i møtene satt opp handlingsplan og referert fra ulike konferanser. Brosjyrene blir nå revidert i henhold til nytt utvalg. Handlingsplanen er gjennomført med mindre justeringer. Utvalget var representert på begge fylkeskonferansene.

UNGDOMSUTVALGET

LOs ungdomsutvalg i Nord-Trøndelag består i utgangen av 2016 av sju ungdommer fordelt på seks forbund. I løpet av året har vi blitt to mindre enn ved inngangen.

Det har vært avholdt fire møter i ungdomsutvalget i løpet av året.

Vi har i hele 2016 hatt god aktivitet og har hatt en innholdsrik handlingsplan.

Årets aktiviteter:

- LOfavør kulturkveld på Dampsaga Steinkjer
- LOs student- og ungdomskonferanse på Sørmarka
- Jevnlige besøk på vgs i fylket og fortalt om rettigheter og plikter i arbeidslivet

Steinkjerfestivalen

Stand på Steinkjerfestivalen i samarbeid med LOfavør og LO Stat, hvor vi delte ut 2500 ørepropper, kjærligheter og var meget synlige for festivalbesøkende. I tillegg hadde vi aktiviteter på familiens dag på lørdag.

LOs sommerpatrolje

I forkant av patroljen ble det avholdt kurs på Stjørdal. Her lærte ungdommene nyttig teori som de fikk brukt i praksis under selve patroljeuken. LOs sommerpatrolje ble avholdt i uke 27 med 99 dagsverk fra seks ulike forbund. Ungdommene besøkte 263 bedrifter. Konklusjonen er at vi i Nord-Trøndelag ligger på landsgjennomsnittet når det gjelder feil og mangler vi avdekket denne uken. Vi hadde også besøk fra nestleder i Fagforbundet ungdom i hele uken. I likhet med i fjor var antallet nye deltakere veldig høyt. Dette lover godt for neste års patrolje.

Semesterstart

Vi har i løpet av året, i samarbeid med Fagforbundet, FO, SpareBank 1 SMN og LOfavør, hatt stand på samtlige studieplasser på Nord universitet. I tillegg har vi vært en ekstra runde på alle campusene hvor vi i oktober fikk besøk av Magne Gundersen i SpareBank 1, som holdt et foredrag om privatøkonomi. På disse arrangementene deltok det til sammen over 200 studenter. Foredragene ble holdt i Namsos, Steinkjer og Levanger.

Læringlesamlinger

Vi deltok, sammen med NHO, på alle seks læringlesamlinger i regi av Nord-Trøndelag fylkeskommune og opplæringskontorene. Dette var gode samlinger der vi møtte storparten av fylkets førsteårslæringer.

Fagligpolitisk samarbeid

Ungdomsutvalget har i løpet av året opprettholdt det sterke faglig-

politiske ungdomsarbeidet med AUF i fylket, og har lagt planer for neste års aktivitet med fokus på historie og det kommende stortingsvalget.

Julepatrulje

I uke 49 ble det avholdt julepatrulje i fylket. Ungdommer besøkte bedrifter og hadde stands hvor vi delte ut gaveposer med en liten gave og informasjon om rettigheter i arbeidslivet både med og uten tariffavtale. Vi ble godt tatt imot, og i løpet av uken fikk 2700 arbeidstakere i Nord-Trøndelag en julehilsen fra LOs ungdomsutvalg i Nord-Trøndelag.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen består av: Monica Drager, Fellesforbundet; Bente Aune Bragstad, Fellesorganisasjonen; Roar Øverås, Fagforbundet; Mona Fagerheim, LO Stat; Gunnar Thorsen, SP1 SMN; John Sponås, SP1 SMN; Ola Halseth, SP1 SMN og fra LOs distriktskontor: Randi Nessemo, Malin Solheim Buan, Magnus Bjøru og Kristine Svendsen.

Komiteen har i perioden hatt tre ordinære møter, men det nedsatte arbeidsutvalget har jobbet jevnt og trutt gjennom året.

Utvalget har bestått av to fra distriktskontoret og én fra banken. Det har vært god aktivitet, og utvalget har jobbet målrettet for økt kjennskap til LOfavør og fulgt opp sentral handlingsplan. Alle tiltak i den lokale handlingsplanen er gjennomført i 2016. Det er avholdt kulturtiltak med orientering om LOfavør fire steder i fylket.

Utvalget var i Stockholm på studietur i april. LOfavør arrangerte temadag ved Nexans i Namsos i forbindelse av nedleggelse og at ca. 70 mistet jobben.

LOfavør profilerte seg også under Steinkjerfestivalen.

Det ble arrangert en samarbeidskonferanse mellom LO / LOs forbund og deres representanter/tillitsvalgte og SMN i august. Konferansen ble avholdt i Lierne med tema «Lokalsamfunn i omstilling».

Komiteen har avholdt fire kurs med tema pensjon i offentlig sektor og LOfavør-fordeler. Deltakere totalt på kursene var rundt 220.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Både SV, Rødt og Ap i fylket blir invitert til våre fylkeskonferanser, men i det daglige samarbeider vi mest med Nord-Trøndelag Arbei-

derparti. Distriktssekretær i LO er tiltredende medlem av styret i Nord-Trøndelag Ap, og inviteres til partiets representantskapsmøter. Samtidig inviteres bl.a. fylkessekretær og andre i Ap til våre frokostmøter. Samarbeidskomiteen mellom LO og Ap i fylket har hatt fem møter i 2016. Representanter for LO i SAMAK er Brit Gulli Rones, Fagforbundet (leder); Marte Marinussen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Bjørn Bylund, Fellesforbundet; Mona Fagerheim, LO Stat og Kristine Svendsen, LO. Det ble avholdt LO–Ap-dag med ca. 60 deltakere.

Brit Gulli Rones var LOs representant i nominasjonskomiteen for Ap i fylket.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Samarbeidsforum mot svart økonomi
- Tiltredende medlem styret/rep.skap i Nord-Trøndelag Arbeiderparti
- Samarbeidskomiteen LO / Nord-Trøndelag Ap
- RUP-partnerskap i fylket
- Arbeidsutvalg og styringsgruppe IA-rådet Trøndelag
- Styret for Innovasjon Norge i Nord-Trøndelag (avsluttet sommer 2016)
- Partnerskap med Karrieresentret
- Fylkeskomiteen for TV-aksjonen
- Brukerutvalg NAV
- Styret for fagskolene i Nord-Trøndelag
- Yrkesopplæringsnemnda (YON)
- Folkehelsealliansen i Nord-Trøndelag
- ArbArk

ANDRE SAKER

Kontoret har avholdt 15 kontormøter i 2016. Høsten 2016 ble det også gjennomført konferanse med styrene i LO lokalt. Vi har gjennomført frokostmøter med god deltakelse. Kontoret er representert ved møter, kurs og konferanser der vi ser det som nødvendig. Det er godt samarbeid med forbundene, og kontoret prioriterer bistand til forbund der det har vært nødvendig.

Nordland

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Nordland var det pr. 31.12.16, 11 lokalorganisasjoner med ca. 134 fagforeninger. Totalt er det ca. 50 000 medlemmer.

KONTORETS VIRKSOMHET

Generelt om fylket

Det er fortsatt høy vekst i Nord-Norges økonomi. Det som har slått positivt ut er en kraftig vekst i sjømat- og reiselivsnæringen, økende eksport fra prosessindustrien og ikke minst at Nord-Norge har vært mindre utsatt for oljebremsen. På samme tid sliter landsdelen med manglende kapasitet. Mange næringer får ikke tak i kompetansen de trenger, og dette er med på å legge begrensninger på hvor mye verdier som kan skapes framover. Investeringsveksten er også sterk. Fordi det nordnorske næringslivet på fastlandet i liten grad er eksponert mot olje- og gassnæringen, vil bedriftenes investeringer vokse raskere i nord enn i sør.

Boliginvesteringene vil også holde seg høye. Igangsetting av nye boliger ligger merkbart høyere enn i resten av landet, og i tillegg ventes investeringer på det statlige og kommunale nivået.

Eksporten av sjømat fra nord ligger langt høyere enn tidligere. Verdien av norsk lakseeksport er 35 prosent høyere enn i 2015, men dette er utelukkende på grunn av økte priser og ikke pga. økt volum. Reiselivseksporten har også hatt en kraftig vekst. Dette handler utelukkende om utenlandske turister på leting etter nordlys og arktiske opplevelser, men også sommermånedene viser betydelig vekst.

I 2015 økte veksten i offentlig sektor i landsdelen med hele 2 prosent, noe som er langt mer enn i privat sektor. Det er fortsatt slik at offentlig sektor kan konkurrere med privat sektor. Og så lenge de offentlige budsjettene fortsetter å øke, vil denne utviklingen fortsette. Det er spesielt i Bodø at veksten vil komme, siden det er en av de kommunene som vokser i folketall.

Ledigheten ligger fortsatt lavere enn det nasjonale nivået. Mange bedrifter sliter med å få tak i kompetanse, og yrkesfaglige utdannede og ingeniører er særlig vanskelig å oppdrive.

Den stadige utsettelse av konsekvensutredningen av det nordøstlige Norskehavet svekker utsiktene for petroleumsleverandørene.

Agenda Nord-Norge

I samarbeid med SpareBank 1 Nord-Norge, NHO og LO i Nord-Norge arrangerte vi for tredje gang konferansen Agenda Nord-Norge i Alta 7.–8. november med temaet «Veier til økt verdiskaping». Også denne konferansen ble en stor suksess. Formålet til Agenda Nord-Norge er å gi Norge et verktøy for samhandling på tvers av geografi, næringer, offentlig og privat sektor, organisasjoner og politiske partier i nord. Vi skal bidra til koblinger og kunnskap som fremmer verdiskaping i det nordlige Norge. Årets tema var «Kraft basert på kunnskap». Vi er kommet godt i gang med det andre ambassadørprogrammet for unge nordnorske talenter. Gerd Kristiansen og Kristin Skogen Lund er veiledere, og de holdt også innlegg på konferansen.

Nasjonal industrikonferanse

Den nasjonale industrikonferansen ble avholdt for andre år på rad, denne gang i det flotte, nye kulturhuset «Stormen» i Bodø 28.–29. september. Konferansen er et samarbeidsprosjekt mellom LO, NHO, Nordland fylkeskommune og Norsk Industri. Blant annet snakket Hans-Christian Gabrielsen fra LO og Jørn Eggum fra Fellesforbundet om hvilken betydning industrien har, og betydningen av at vi også i framtiden har industriproduksjon i Norge. En viktig arena for alle som er opptatt av industriens utfordringer og viktighet.

Samarbeidskomiteen

Vi har hatt jevnlige møter. Saker som ble tatt opp er av stor nytte for både tillitsvalgte og politikere. Fagforbundet har sammen med Ap fått på plass samarbeidsavtaler i flere kommuner. En egen fagligpolitisk dag ble gjennomført med god deltakelse og innlegg fra stortingsrepresentant Else May Botten og LO-sekretær Trude Tinnlund.

IA-rådet

Vi har avholdt alle aktivitetene etter den oppsatte handlingsplanen. IA-rådet i Nordland har i løpet av 2016 hatt møter i Brønnøysund med besøk til Vega og kommuneadministrasjonen der. I Mo i Rana var vi på bedriftsbesøk på Nasjonalbiblioteket. I Saltdal besøkte vi Hepro, og på våre to møter i Bodø var vi hos Avinor og Scandic Havet. I desember hadde vi fellesmøte med Finnmark og Troms i Tromsø. IA-uka ble avholdt på Sortland, Bodø og i Mosjøen.

IA-rådet avholdt flere konferanser i samarbeid med NAV arbeids-

livsenter om bl.a. «E' du med», delmål 2 i Svolve i juni og senior-konferanse i Narvik. Vi deltok også på den nasjonale IA-konferansen i Oslo og IA-rådssamling i november.

Yrkesopplæringsnemnda

Rita Lekang, LO, var leder av Y-nemda. Vi har hatt fire møter i nemda, og i tillegg har leder deltatt på dialogmøter med opplæringskontorene og samarbeidsmøter med politikere.

Y-nemdas arbeidsutvalg reiste på studietur til København for å lære om den danske fagutdanningen. I desember besøkte hele Y-nemda Euro Skills i Gøteborg, der vi også deltok på en norsk konferanse arrangert av styret i World Skills.

Vi har hatt stort fokus på dimensjoneringsarbeidet og å tilpasse skolestrukturen til arbeidslivet i fylket. Formidling av læreplasser og rekruttering av nye lærebedrifter har hatt stort fokus.

Lokalorganisasjon

Aktiviteten i den enkelte lokalorganisasjon er varierende. Alle unntatt to har avholdt årsmøte. LO på Ytre Helgeland har kommet opp å gå igjen. I tillegg har nesten alle gjennomført 1. mai-arrangement, og lederne deltok på ledersamlingen som ble avholdt på Svalbard i september.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Rune Krutå, leder; Torild Holmedal; Jon-Kenneth Brekke.

Det har vært avholdt tre møter og behandlet seks saker.

FYLKESKONFERANSER

LOs fylkeskonferanse våren 2016 ble avholdt på Fru Haugans Hotel, Mosjøen 3.–4. mars.

Følgende saker sto på dagsordenen:

- Bedriftsinformasjon fra Helgelandskraft v/administrerende direktør Ove Brattbakk
- konjunkturbildet i Nord-Norge v/Hanne Johansen Nordgaard, konserndirektør region Helgeland, SNN
- Arbeidsmarkedssituasjonen i Nordland v/avdelingsdirektør Kari Bergrabb, NAV Nordland
- Pensjon v/Eystein Gjelsvik, utredningsleder LO

- Informasjon om Nordland fylkeskommunes innkjøpsordning v/Knut Petter Torgersen, fylkesråd for plan og økonomi
- Innkomne forslag
- Den fagligpolitiske situasjonen v/LO-sekretær Renée Rasmussen, LO
- Perspektivene for petroleumsnæringen v/nestleder Frode Alfheim, Industri Energi
- Prosjektet «Ringer i vannet» v/prosjektleder Janne Krohn-Hansen, NHO

LOs fylkeskonferanse høsten 2016 ble avholdt på Radisson Blu Hotel Bodø 24.–25. oktober.

Følgende saker sto på dagsordenen:

LO og NHO vil øke kvaliteten på fagopplæringen og gi flere unge tilbud om lære plass. Under Arendalsuka lanserte organisasjonene en felles politikk for et krafttak for yrkesfagene.

Til å innlede om temaet hadde vi følgende:

- Hild Marit Olsen, fylkesråd for utdanning i Nordland fylke
- Rita Lekang, LOs distriktssekretær og medlem av yrkesopplæringsnemnda i Nordland fylke
- Merete Silåmo, organisasjonsarbeider i LO og leder av prøvenemnda i kontor faget
- Eirik Bjørge-Sundan, rådgiver samarbeid skole – arbeidsliv, Nordland fylkeskommune
- Tillitsvalgtes rolle i arbeidet med lærlinger v/Wenche Høyforslett
- Agenda Nord-Norge v/Roger Ingebrigtsen, daglig leder Agenda NN
- Innkomne forslag til LO-kongressen 2017 / LOs fylkeskonferanse
- LOs ungdomsutvalg – sommerpatruljen 2016
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Tor-Arne Solbakken, 1. nestleder i LO
- LOs internasjonale arbeid v/Terje Kalheim, internasjonal avd. i LO

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har i perioden bestått av: Tore Jakobsen, Fagforbundet (leder); Tone Pedersen, Fagforbundet; Anita J. Moen, FO. Varamedlemmer: Tomas Bang, Fagforbundet; Erlend Sandvold Jensen, Industri Energi; Edgard Henriksen, Fellesforbundet.

Utvalget har vært representert på LOs fylkeskonferanser, landskonferansen på Sørmarka 11.–12. februar og LOs konferanse for forebyggende barne- og ungdomsarbeid.

Utvalget har ikke hatt møter i perioden.

UNGDOMSUTVALGET

Sammensetning: Kristian Veigård, Norsk Arbeidsmandsforbund (leder); Aleksander Løkås, Fellesforbundet (nestleder); Bjørn-Roger Steen, Fagforbundet; Ingrid Torstensen, NTL; Alexander Eriksen Loiro, Norsk Transportarbeiderforbund; Tanja Hagavei, Skolenes landsforbund; Børge Bendiksen, Handel og Kontor; Keith Brian Berg, Postkom; Christoffer Henriksen Bye, Industri Energi; Alexander Brudevoll, EL og IT Forbundet.

Utvalget har gjennomført to ordinære utvalgsmøter. Det er behandlet i alt 25 saker. Utvalget har planlagt og gjennomført de sentrale og lokale aktiviteter som ble vedtatt i årets aktivitetsplan. Utvalget har vært representert på LOs fylkeskonferanse.

Russland

Utvalget har deltatt i ungdomsprosjekt med FNPR i Nordvest-Russland.

Skolebesøk

Skolebesøk vært en høyt prioritert oppgave også i 2016. Det ble besøkt sju videregående skoler og fem karrieresentre, med til sammen ca. 800 elever. Utvalgets medlemmer samt ungdomskontakter fra forskjellige forbund har også deltatt i LOs skoleaksjon. Disse besøkene kommer i tillegg.

LOs sommerpatrulje

Følgende forbund deltok på patruljen i Nordland: EL og IT Forbundet; Fellesforbundet; Fagforbundet; Handel og Kontor; NTL, Skolenes landsforbund; LO og LOs lokalorganisasjoner. I 2016 ble det planlagt patrulje fra Bodø og sørover, men pga. liten deltakelse fra forbundene, ble patruljen i Bodø avlyst. Patruljen ble gjennomført i Brønnøysund, Sandnessjøen, Mosjøen og Mo i Rana. Det ble gjennomført til sammen 148 bedriftsbesøk. Det var 71,6 prosent brudd på lov- og avtaleverk i de besøkte bedriftene. Dette er en enorm oppgang fra

2015, og skyldes i hovedsak at det ble spurt om verneombud på bedriftene. Ser man bort fra akkurat dette, var det rundt 10 prosent brudd på regelverket i de besøkte bedriftene. Disse 10 prosentene gjaldt manglende arbeidskontrakt, manglende pauser eller ikke betalt pause. 11 personer var med under årets sommerpatrulje, og bidro med til sammen 24 dagsverk. Det ble god pressedekning i både lokalavis og nærradio.

Studentsatsning

Også i 2016 har det vært jobbet med å få innpass på Nord universitet. Det er planlagt et møte med studentlederen i januar 2017. Det har ikke vært gjennomført stand på Nord universitet pga. utfordringen med å komme inn. Men det ser ut som at dette skal bedre seg i 2017.

Andre aktiviteter

Utvalget har deltatt på den sentrale student- og ungdomskonferansen på Sørmarka.

I tillegg deltok utvalget på Parkenfestivalen i Bodø i samarbeid med LO Stat.

Ungdomsutvalget har vært representert på årsmøte i AUF Nordland, på årsmøtet i Nordland fiskarlag, på jubileumsfeiring for Folkets Hus i Narvik og i distriktsrådet til HV-14 og SMSØ. Vi har også jobbet med å opprette ungdomsutvalg i enkelte lokalorganisasjoner.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av følgende medlemmer: Rita Lekang, LO (leder); Mona Fagerheim, LO Stat; Morten Nordal, Handel og Kontor; Jon Kenneth Brekke, Fellesforbundet; Tore Jakobsen, Fagforbundet. Varamedlemmer: Frank Andersen, Industri Energi; Anita Syvertsen, FO, Ulf Iversen, EL og IT Forbundet; Monrad Sletteng, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Under LOs fylkeskonferanse i Mosjøen 3. mars ble det invitert til en kulturkveld med informasjon om LOfavør. Dette var et gratistilbud til medlemmer i Mosjøen og omegn. Her deltok også LOs fylkeskonferanse. Artistene var Publiners.

12.–14. september hadde LOfavør-komiteen møte på Svalbard sammen med lederne av LOs lokalorganisasjoner i Nordland. Her

var det også lagt opp til skoloring og kulturkveld i regi av distriktskontoret i Troms.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Styret i Innovasjon Norge Nordland, til og med 31.7.2016
- Yrkesopplæringsnemnda
- Fylkeskomiteen mot svart økonomi
- Styret i Nordland Arbeiderparti
- Partnerskap Nordland
- VRI-programmet for Nordland
- Fakultetsstyret for profesjonsstudier, UIN til og med 1.6.2016
- Gnist
- LOs nordområdeutvalg
- NAV Nordland brukerutvalg
- Fylkesstyret for TV-aksjonen
- Styret for Agenda Nord-Norge
- Programkomiteen Norsk Industri
- Seniorpolitisk råd
- Kunst på arbeidsplassen
- Prøvenemnda for kontorfaget

Troms

ORGANISASJONSOVERSIKT

Kontoret har fire ansatte. I kontorfellesskapet er det fem fagforbund med tilsammen elleve personer. I tillegg huser vi kontoret for Norsk Folkehjelp med to på heltid, og AOF med fire ansatte.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: Kristine Larsen, Handel og Kontor (leder); Anne Britt Fallsen, Fagforbundet; Steinar Svendsen, Industri Energi; Trond Henningsen, Handel og Kontor.

Det er avholdt fem møter.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt to fylkeskonferanser.

Hovedtema på konferansene har vært den faglige og politiske

situasjonen med innledere fra LO: Tor-Arne Solbakken og Gerd Kristiansen.

Uttalelser:

- Konsekvensutredning av oljeutvinning LoVeSe
- Langtidsplanen for Forsvaret

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

I utvalget sitter: Knut M. Pedersen (leder); Mette Andrea Christoffersen og Hilde Bernhardsen, begge fra Fagforbundet.

Det er avholdt fire møter.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har bestått av representanter fra Fagforbundet, Fellesforbundet, EL og IT Forbundet, NNN, Postkom, Industri Energi, Handel og Kontor og NTL.

Det er gjennomført tre møter.

Representanter fra utvalget har deltatt på LOs fylkeskonferanse, utdanningsmessen i Tromsø, valgvakse i forbindelse med det amerikanske presidentvalget, julepatrolje og skolebesøk.

LOFAVØR-KOMITEEN

Det har vært avholdt tre møter i komiteen. I 2016 hadde vi felles kurs og samling for LOfavør-komiteene i Nordland, Troms og Finnmark, lagt til Svalbard.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Det er gjennomført fire faglige frokoster, med god oppslutning. Det er imidlertid utfordrende å få forbundene i fylket til å prioritere det formelle fagligpolitiske arbeidet. I 2016 ble det oppnevnt et nytt og representativt utvalg, og det satses på å styrke det fagligpolitiske arbeidet.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktssekretæren er representert i flere utvalg i fylket, bl.a. Yrkesopplæringsnemda.

Ungdomssekretæren deltar bl.a. i IA-rådet, er medlem i styringsgruppa for iBedrift, og SMSØ Troms.

Finnmark

ORGANISASJONSOVERSIKT

I distriktskontorets arbeidsområde var det i alt seks av sju lokalorganisasjoner i drift og én lokalorganisasjon som er reorganisert. I alt har det vært 100 fagforeninger/klubber med til sammen ca. 16 000 medlemmer i Finnmark.

KONTORETS VIRKSOMHET

Hovedvirksomheten er aktivitet mot LOs lokale apparat: LOs lokalorganisasjoner og forbundene.

LO Finnmark fortsetter arbeidet med å restarte lokalorganisasjonene og ha tettere oppfølging av de andre lokalavdelingene. Vi har i 2016 fått i gang LO Båtsfjord. Dette arbeidet deltar hele kontoret i, også på møtene ute i lokalorganisasjonene.

LO i Finnmark har i 2016 ikke gjennomført noen seminarer med FNPR i Murmansk, fokus på mineralnæringen, på grunn av dårlig økonomi. Dette arbeidet vil bli videreført i 2017.

LO i Finnmark har fortsatt et veldig godt samarbeid med Barentssekretariatet i Kirkenes. Vi får tilgang på ferskvareinformasjon om utviklingen i regionen, spesielt i Russland.

LO-sekretæren er styreleder i AOF Nord. AOF Nord har stor aktivitet innen kompetanseheving og andre kurs i regionen. Det er gledelig å registrere at AOF har høy aktivitet og tjener penger.

LOfavørkomiteen jobber godt i Finnmark. Vi har hatt tre møter, og gjennomført den årlige LOfavørdagen i Kirkenes i september, med fokus på fordeler og leverandørene. Ca. 170 stk. deltok her. I september var vi på Svalbard med alle tre LOfavør-komiteene i landsdelen, hadde eget kurs og interne møter.

LO-sekretæren sitter i styret til Sør-Varanger Utvikling AS, og har fokus på omstillingsarbeidet som er i gang i Sør-Varanger kommune etter bl.a. gruvekonkursen i 2015.

LO sekretæren sitter i styret til RUP Finnmark.

LO i Finnmark har et godt samarbeid med NHO og næringsforeningene i fylket.

LO-sekretæren sitter i styringsgruppen for IA-arbeidet i Finnmark. Det har vært god aktivitet i dette arbeidet i 2016. Det har vært avholdt en rekke forskjellige konferanser i fylket om de ulike delene av IA-avtalen, både for de tillitsvalgte og arbeidsgiverne. Vi opplever at vi nesten må avvise folk pga. stor interesse for våre konferanser. LO og

NHO i fylket har fulgt opp denne avtalen, sammen med NAVs arbeidslivssenter, på en god og planmessig måte. Dette arbeidet vil bli videreført også i 2017.

Vi registrerer at sykefraværet er gått noe ned i Finnmark i 2016.

LO i Finnmark har deltatt på en rekke årsmøter, møter i forbundene og i LO-avdelingene. LO i Finnmark har god kontakt og godt samarbeid med forbundene som er representert i fylket.

LO i Finnmark har også deltatt på møter i Kirkenes og i Hammerfest sammen med NHO og Skatt Nord. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom partene i arbeidslivet og regionale myndigheter. Formålet er å forbedre kontakten og ta opp aktuelle utfordringer i vår region, et «lokalt» trepartssamarbeid.

LO i Finnmark, ved distriktssekretæren, er politisk oppnevnt representant, og ungdomssekretæren er nestleder i Yrkesopplæringsnemnda i Finnmark.

Det er lagt ned et betydelig arbeid internt på LO-kontoret i Kirkenes med tanke på arbeidsmiljømiljø og trivsel. Kontorfellesskapet her i samfunnshuset er nesten borte, bare Fagforbundet er igjen. Da er det viktig å ha fokus på et trivelig og godt arbeidsmiljø.

Vi har også et godt og tett samarbeid med de andre distriktskontorene i landsdelen.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av følgende medlemmer: Nils Gunnar Korsvik, NTL; Kristoffer Tandberg, Fagforbundet; Stig Ole Pedersen, Skolenes landsforbund. Vara: Inger Mari Karlsen, Handel og Kontor. Vararepresentant innkalles til alle møter i styret.

Det er avviklet to møter i forkant av fylkeskonferansene, og tre telefonmøter hvor programmene for konferansene har vært behandlet.

LOs SAMARBEIDSORGAN FOR FINNMARK

LOs samarbeidsorgan for Finnmark er sammensatt av inntil fire representanter fra hver lokalorganisasjon i Finnmark. I tillegg møter styret for fylkeskonferansen, familie- og likestillingspolitisk utvalg, ungdomsutvalget og representanten fra Finnmark i LOs representantskap. Det inviteres også gjester fra fagforbundene, Finnmark Ap, AUF, fylkeskommunen, stortingspolitikere fra Ap og andre samarbeidspartnere.

FYLKESKONFERANSER

Vårkonferansen ble avviklet 9.–10. mars på Scandic Hammerfest.

Programmet var som følger:

- Orienteringer fra LO-sekretær, ungdomssekretær
- Fagligpolitisk situasjon v/Trude Tinnlund
- Arbeidsmiljøloven, hvilke endringer er gjort til nå? v/Trude Tinnlund
- NAV, hva nå? v/Eva Lill Margit
- Status Finnmark – veien videre v/fylkesordfører Runar Sjøstad
- Det fagligpolitiske samarbeidet i Finnmark fram mot valget 2017 v/partisekretær John Erik Pedersen og LO-sekretær Bjørn Johansen
- SMSØ – er vi nok på «ballen» her? v/Trude Tinnlund
- LOfavør – vet du hva som ligger i ordningen? v/Kjersti Andresen LOfavør/SNN
- Agenda Nord-Norge, veien videre? Vår rolle her v/Roger Ingebrigtsen
- Goliat – ringvirkninger i landsdelen v/Bjørn Bjørgve

Høstkonferansen ble avviklet på Scandic Kirkenes, 26.–27. oktober.

Programmet var som følger:

- Den politiske situasjonen i Sør-Varanger, i Finnmark og fra Stortinget v/ordfører Rune Rafaelsen, fylkesordfører Runar Sjøstad og stortingsrepr. Helga Pedersen
- Forsvaret i nord, hva nå? v/stabsjef oberst Fred Arne Jakobsen, nestleder i NOF, Torbjørn Bongo og tillitsvalgt i NOF, Pål Nygård
- Den fordømte nordlending, strid eller samarbeid? v/Roger Ingebrigtsen
- Petroleumsnæringa en forbannelse eller mulighet? v/Sverre Kojedahl, Statoil, og Frode Alfheim, nestleder Industri Energi
- Den politiske situasjon – LO-kongressen, stortingsvalget 2017, medlemsdebatten, vår rolle, hvorfor engasjere seg? v/LO-leder Gerd Kristiansen
- LOs ungdomsutvalg og AUF Finnmark – er valget i 2017 viktig for ungdommen?
- Frafall i den vg skolen, noe vi bare MÅ leve med, eller? v/leder hovedutvalget Johnny Ingebrigtsen, opplæringsjef Lisbeth Sandtrøen og SL Finnmark v/Randi Olstad
- Hilsningstale fra FNPR v/Stanislav Zenov

Følgende saker ble vedtatt:

- Konsekvensutredelse av havområder utenfor Lofoten – sendes fylkesstyret og tas opp på vårmøte i 2017
- Trygghet, samfunnsikkerhet og forsvar

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av følgende: Elin Karlsen; Eva Marie Haugen, Fellesforbundet; Ellen Marie Store Olsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Knut Harald Eriksen, NTL og Joseph Bantolo, Fagforbundet.

Det har vært avholdt fire møter i utvalget, og utvalget jobber med å få til en konferanse i 2017 med arbeidstittel: «Kvinner og rus». Utvalget deltar på fylkeskonferansene i LOs samarbeidsorgan for Finnmark.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består av: Masja Krogh, NNN (leder); Raymond Sørensen, Norsk Arbeidsmandsforbund (nestleder); Lars Vegard Berg Pettersen, Fellesforbundet; Worasha Pettersen, Fellesforbundet (vara); Karoline Dalsbø, EL og IT Forbundet; Ørjan Pedersen, EL og IT Forbundet (vara); Lars Svendsen, Industri Energi; Raymond Jomisko, Fagforbundet; Frid Ripman Haldorsen, FO. Observatørplass: Stian Eikvik Johansen, LO Porsanger; Jan-Olaf Pettersen, LO Sør-Varanger; Agnethe Hansen, AUF.

2016 har ikke vært preget av så mye aktivitet fra LOs ungdomsutvalg, der det er få som kan stille opp etter handlingsplanen vedtatt desember 2015. Vi håper at det blir lettere å få gjennomført aktiviteter i 2017, hvis forbundene har mulighet, er det fullt mulig å ha varaer i ungdomsutvalget, slik at ikke alt faller på den ene representanten.

Vi har gjennomført fire telefonmøter og to fysiske møter, der det er behandlet 48 saker.

Aktiviteter som er gjennomført:

Stand på yrkes- og utdanningsmesser (YS) i Alta.

Stand på YS messe i Kirkenes.

LOs student- og ungdomskonferanse

Ungdomsutvalget var representert ved to personer på den årlige student- og ungdomskonferansen som LO arrangerer.

Trinn 1-kurs

Det planlagte felles kurset for Nordland, Troms og Finnmark i mai ble flyttet til september på grunn av streik. Det var åtte deltakere på kurset, men ingen fra Finnmark.

LOs sommerpatrulje

I forkant av sommerpatruljen ble det gjennomført sommerpatruljekurs på Scandic Alta, med tre påmeldte.

Sommerpatruljen ble arrangert i uke 26, med åtte deltakere på det meste. Vi deler fylket opp i øst og vest, så i år var vi i Vest- Finnmark. Stedene som ble besøkt var Alta, Kautokeino, Hammerfest, Havøysund, Honningsvåg og Lakselv.

I år ble det besøkt 113 bedrifter, og vi fant brudd på regelverket hos 17 prosent.

Semesterstart

17. august åpnet Universitetet i Troms og Finnmark, og ungdomsutvalget var representert med egen stand.

Skoleaksjon

I året som har gått, har ungdomssekretæren vært på tre skoler, der det er gjennomført til sammen åtte skolebesøk med foredrag om rettigheter og plikter i arbeidslivet i forskjellige klasser.

I tillegg har LO deltatt med spleiselaget på tre skolebesøk og pratet om svart økonomi.

Det er avholdt felles møte mellom Nordland, Troms og Finnmark i SMSØ.

24. oktober var ungdomsutvalget representert på samarbeidsmøtet i Oslo, etterfulgt av årskonferansen.

LOfavørkveld

2. september hadde LO et stort LOfavør-arrangement i Kirkenes med 170 stykker deltakere på en totimers seanse under ledelse av Magne Gundersen (Luksusfellen på TV3).

Ungdomsseminar Murmansk

30. november–4. desember var det ungdomsseminar mellom LOs ungdomsutvalg i Finnmark, Troms og Nordland og FNPR Murmansk. Årets tema var sosial dumping og utnyttelse av unge arbeidstakere.

Ungdomsseminar Arkhangelsk

12.–16. desember var det ungdomsseminar mellom de tre nordligste fylkene og Arkhangelsk, og her deltok det seks representanter fra Norge. Temaet for konferansen var informasjon, sosiale medier og unges rettigheter.

Samarbeidet har også i år har vært preget av omlegginger i UD og nye søknadsprosesser. Det har resultert i at man ikke fikk gjennomført noen prosjekter før sommeren, fordi midlene kom i høst. Det måtte derfor gjennomføres tre prosjekter fra oktober til desember.

Ungdomssekretær har i tillegg deltatt i:

- IA-møter om prosjekt sykemeldt
- Yrkesopplæringsnemnda
- Sammen-akademiet mellom LO og Ap
- Ambassadør for Agenda Nord-Norge
- Likestillingsprosjekt på tvers av LO i Norge, FNPR Murmansk og Arkhangelsk

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Distriktskontoret samarbeider med det politiske miljøet både sentralt, i fylket og i de enkelte kommuner. LO-sekretæren sitter i Fylkestinget i Finnmark som representant fra Ap. LO Finnmark er deleier og vara til styret i Agenda Nord-Norge. Her er vi med på styremøter, og på vår store konferanse på høsten. I 2016 ble den arrangert i Alta med 470 deltakere.

Vi har hatt god aktivitet i det fagligpolitiske utvalget i Finnmark i 2016. Vi begynner også å få opp lokale fagligpolitiske utvalg. LO og Finnmark Ap arrangerte en fagligpolitisk dag i Vadsø 25. november. Her deltok Trude Tinnlund fra LO.

LO-sekretæren har vært leder for nominasjonskomiteen i Finnmark Ap, til stortingsvalget 2017.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret har vært representert med distriktssekretæren i:

- Yrkesopplæringsnemnda
- Næringsforum Nord
- LOfavør-komiteen Finnmark
- Tiltretr styret i Finnmark Arbeiderparti
- Styret til Finnmark Ap's internasjonale utvalg
- Samarbeidskomiteen LO / Finnmark Ap

- RUP Finnmark (Regionalt utviklingsprogram Finnmark)
- Styreleder i AOF Nord
- Styringsgruppen IA Finnmark
- Medlem i styringsgruppen for VRI Finnmark

STATISTISK OVERSIKT

Godkjente tariffrettslige konflikter 2016

I 2016 er det registrert i alt 13 konflikter, hvor de seks forbundene Industri Energi (IE), Fellesforbundet (FF), Fagforbundet (FA), EL og IT Forbundet, Norsk Flygerforbund (NFF) og Norsk Transportarbeiderforbund (NTF), samt LO Stat var involvert.

I alt var seks av konfliktene i forbindelse med tariffrevisjonen, hvorav fem endte med meklingsløsning og en med tvungen lønnsnemnd. Til sammen ble 7769 organiserte arbeidstakere, med totalt 120 931 tapte arbeidsdager berørt av konfliktene i forbindelse med tariffrevisjonen 2016.

To av konfliktene gjaldt opprettelse av tariffavtale. EL og ITs krav om avtale på Kaba Møllerundall AS endte med meklingsløsning og omfattet ni organiserte arbeidstakere og 243 tapte arbeidsdager. NTFs krav om avtale ved Den Norske Isbilen AS endte med at kravet ble trukket. Konflikten omfattet to organiserte arbeidstakere og 226 tapte arbeidsdager.

Det har i 2016 vært sympatistreik ved Tromsø- og Mosjøen havn i forbindelse med opprettelse av tariffavtale ved Risavika terminal. I 2016 omfattet denne 29 organiserte arbeidstakere og 7598 tapte arbeidsdager. NTF opplyser at sympatiaksjonen er avsluttet per 12. januar 2017.

GODKJENTE/TARIFFRETTSLIGE KONFLIKTER 2016

I	II	III		IV	V	VI
Forbundets overenskomstområde	Antall organiserte berørt av konflikten	Konfliktens varighet		Antall tapte arb.dager	Konflikt Årsak	Konflikt Resultat
		Fra og med	Til og med			
Industri Energi Oljeserviceavtalen	373	21/9	11/10	21	Tariffrevisjon	Meklings- løsning
Fellesforbundet Riksavtalen	6172	24/4	21/5	92390	Tariffrevisjon	Meklings- løsning
Fagforbundet HTA Energiavtale i KS bedrift	38	23/9	08/11	716	Tariffrevisjon	Meklings- løsning
EL og IT Forbundet M Energiavtale i KS bedrift	1045	23/9	08/11	25029	Tariffrevisjon	Meklings- løsning
EL og IT Forbundet Kaba Møllerundall AS	9	10/11	16/12	243	Opprettelse av tariffavtale	Meklings- løsning
LO Stat Spekterområde 7 NSB Lokomotivførere	124	29/9	30/10	2692	Tariffrevisjon	Meklings- løsning
Norsk Transportarbeiderforbund Sør- og Nord-Norgeavtalen	12	01/01	31/12	3144	Sympatistreik i Tromsø: Opprettelse av tariffavtale v/ Risavika terminal	Forbundet avslutter
Norsk Transportarbeiderforbund Sør- og Nord-Norgeavtalen	17	01/01	31/12	4454	Sympatistreik i Mosjøen: Opprettelse av tariffavtale v/ Risavika terminal	Forbundet avslutter
Norsk Transportarbeiderforbund Oljeavtalen	15	25/6	01/07	75	Tariffrevisjon	Meklings- løsning
Norsk Transportarbeiderforbud Den Norske Isbilen	2	15/4	19/09	226	Opprettelse av tariffavtale	Krav trukket
Norsk Flygerforbund Luftransport FW AS	2	14/6	18/6	8	Tariffrevisjon	Tvungen lønnsnemd

Tabell I Sammdrag av Landsorganisasjonens medlemstall

Per 31. desember

	antall avdelinger	medlemmer	herav yrkesaktive1)
1930	1 861	139 591	
1935	2 635	224 340	
1940	3 556	306 341	
1945	3 704	339 920	319 525
1950	4 605	488 442	459 135
1955	5 119	542 105	504 158
1957	5 172	540 878	497 608
1958	5 193	543 513	500 032
1959	5 207	541 408	498 095
1960	5 129	541 549	492 810
1961	5 116	562 019	511 437
1962	5 128	565 062	508 556
1963	5 091	566 970	510 273
1964	4 995	570 953	508 148
1965	4 922	574 295	511 123
1966	4 776	574 030	505 146
1967	4 683	570 210	501 785
1968	4 599	574 113	499 478
1969	4 982	582 289	506 591
1970	4 448	594 377	511 164
1971	4 367	601 920	517 651
1972	4 202	603 742	513 181
1973	4 110	613 803	527 282
1974	4 065	635 801	544 653
1975	4 054	655 030	559 888
1976	3 971	673 694	575 356
1977	3 973	692 209	593 560
1978	3 942	712 699	600 922
1979	3 846	721 042	607 422
1980	3 798	748 040	630 722
1981	3 767	754 985	629 538
1982	3 758	751 357	622 894
1983	3 761	745 101	612 264
1984	3 711	759 287	619 226
1985	3 667	768 778	621 874
1986	3 620	785 617	635 005
1987	3 445	787 409	624 384
1988	3 430	783 879	612 767
1989	3 286	782 256	604 787
1990	3 211	785 586	602 235
1991	3 157	778 773	583 099
1992	2 988	770 175	573 439
1993	2 897	764 842	562 921
1994	2 840	775 678	568 207
1995	2 832	792 575	580 729
1996	2 825	811 829	589 283
1997	2 739	822 832	593 875
1998	2 707	838 628	605 151
1999	2 499	827 627	594 685

2000	2 448	811 812	579 127
2001	2 307	796 982	580 000
2002	2 262	800 457	576 000
2003	2 079	838 372	598 992
2004	1 973	831 068	592 388
2005	1 897	824 010	586 202
2006	1 870	833 743	598 082
2007	1 834	845 394	606 483
2008	1 804	865 392	622 000
2009	1 765	865 573	614 500
2010	1 744	871 360	578363
2011	1 658	880 938	583473
2012	1 683	895 257	591276
2013	1 514	910 678	589366
2014	1 533	915 292	595 253
2015	1 534	918 661	590 942

1 Beregnet av Fafø for 1945–2015

2 Tallene for yrkesaktive er basert på fullt betalende medlemmer. Fafø har endret sin beregningsmetode fra og med 2016, og tallene fra 2010 og framover er revidert.

Tabell II - 2005-2015

Løpnr.	Pr. 31.des. 2005	Pr. 31.des. 2006	Pr. 31.des. 2007	Pr. 31.des. 2008	Pr. 31.des. 2009	Pr. 31.des. 2010	Pr. 31.des. 2011	Pr. 31.des. 2012	Pr. 31.des. 2013	Pr. 31.des. 2014	Pr. 31.des. 2015
1. Arbeidsbevegelsens Presseforbund	857	866	865	848	842	826	802	795	777	760	751
2. Den norske postorganisasjon	36 353	36 769	37 183	37 946	37 473	37 248	37 548	37 982	38 308	37 476	37 707
3. EL & IT Forbundet	280 019	290 273	295 079	305 005	310 435	317 216	323 727	331 654	335 496	342 323	349 629
4. Fagforbundet	32 747	32 747	32 747	32 747	32 747	32 747	32 747	32 747	32 747	32 747	32 747
5. Fellesforbundet	17 691	17 691	17 691	17 691	17 691	17 691	17 691	17 691	17 691	17 691	17 691
6. Fagbevegelsen	27 440	27 440	27 440	27 440	27 440	27 440	27 440	27 440	27 440	27 440	27 440
7. Forbundet for Ledelse og Teknikk	17 300	17 300	17 300	18 371	18 814	19 180	19 496	20 105	20 756	21 090	21 124
8. Handel og Kontor i Norge	61 476	61 936	61 936	63 543	64 208	64 816	65 851	66 538	66 849	67 665	68 691
9. Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	10 520	10 752	10 752	10 391	53 633	53 988	55 359	58 840	59 551	60 227	60 641
10. Industri Energi	6 720	6 938	6 938	6 927	6 643	6 951	7 095	7 686	7 914	7 914	8 189
11. Musikkernes felleorganisasjon	6 116	6 071	6 335	6 618	6 679	6 948	6 851	6 946	7 134	7 538	7 776
12. Norges Offisersforbund	30 067	31 064	31 270	31 615	31 253	31 553	31 879	32 507	32 509	32 415	33 009
13. Norsk Arbeidsmandsforbund											
14. Norsk Elektriker- og Kraftspesialforbund											
15. Norsk Faglig og Frisørforbund											
16. Norsk Flygerforbund	3 689	3 075	3 081	3 188	3 245	3 341	3 464	3 456	3 327	3 389	3 441
17. Norsk Grafisk Forbund	11 420										541
18. Norsk Jernbaneforbund	14 016	13 662	13 437	13 294	13 256	13 231	13 309	13 332	13 148	13 067	13 100
19. Norsk Kjøttforbund											661
20. Norsk Kjøttforbund											20
21. Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund	25 985	24 976									21
22. Norsk Lokomotivansatteforbund	2 987	2 094	2 135	2 175	2 224	2 298	2 285	2 267	2 270	2 318	2 320
23. Norsk Manntelleroppløring (NMF)							342	388	416	411	414
24. Norsk Musikerforbund											24
25. Norsk Nærings- og Nyløsesmiddelearb. forb.	30 039	30 822	29 836	30 556	30 322	30 032	29 579	29 209	28 818	28 553	28 243
26. Norsk Olje- og Petrolemskift Fagforbund	19 289	19 860									25
27. Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	22 652	20 961	22 366	21 758	21 265	20 691	20 218	20 143	19 582	19 166	18 991
28. Norsk Postforbund											26
29. Norsk Stjernemannsforbund	11 959	11 030	10 723	10 459	10 059	9 932	10 204	10 345	10 578	10 670	10 746
30. Norsk Tjenestemannslag	46 219	46 022	46 995	47 324	48 013	48 962	49 170	50 020	50 239	50 724	50 724
31. Norsk Tolleforbund											31
32. Norsk Transportarbeiderforbund	18 044	18 625	19 183	19 915	20 170	20 220	19 790	20 496	20 529	20 838	20 516
33. Norsk Undervisningsforbund	4 646	4 374	4 436	4 306							32
34. Norske Dramatikere Forbundet											34
35. Norske Idrettsutøvers Sentralorg.	631	641	578	559	661	679	737	851	937	1 011	1 069
36. Stoltenes landsforbund	4 787	4 974	5 149	5 317	5 467	5 748	6 088	6 201	6 196	6 474	6 474
37. Telle- og Dataforbundet											37
38. RIKET	818 592	828 128	839 667	859 516	859 445	864 933	874 850	890 991	893 566	909 801	907 892

- 1) Norsk Tolleforbund gikk inn i LO 1/1-1983, og gikk inn i Norsk Kommuneforbund i 1989.
- 2) Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer byttet navn til Forbundet for ledelse og Teknisk 1/6-1995.
- 3) Norsk Elektriker- og Kraftspesialforbund og Tele- og Dataforbundet gikk i januar 1999 sammen til ett forbund, EL & IT Forbundet.
- 4) Norsk Idrettsutøvers Sentralorg. gikk ut av Norsk Tjenestemannslag og ble fra 1. januar 1999 nytt forbund i LO (NISO).
- 5) Forbundene gikk sammen 1. juli 2000 og dannet Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund.
- 6) Norsk Kontor- og organisatortorb. Norsk Musikkerforbund og Norsk Musikker- og Musikkpedagogforbund fra VS dannet Musikernes Felleorganisasjon i 2001.
- 7) Norsk Kommuneforbund og Norsk Helse- og Sosialforbund fusjonerte 1. juni 2003 (Fagforbundet).
- 8) Grafisk Forbund gikk inn i Felleforbundet 1. 06
- 9) Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund og Norsk Olje- og Petrolemskift forbund slo seg sammen i sept. 2006 til Industri Energi
- 10) Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet gikk inn i Felleforbundet 1. 6.2007
- 11) Norsk Treindustriarbeiderforbundet gikk inn i Industri Energi 1.1.2009
- 12) Norsk Manntelleroppløring gikk inn i LO 23. mai 2011
- 13) Norsk Kablifering gikk inn i LO 10 juni 2014.
- 14) Norsk Dramatikeres forbund gikk inn i LO 7 juni 2016
- 15) Norsk Cockpilotforbund gikk inn i LO 17 februar 2015 og fusjonerte med norsk Flygerforbund 1.juli 2016

Tabell III

2015

FORBUND	ANTALL MEDLEMMER OG AVDELINGER TOTALT				
	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle
Arbeiderbevegelsens Presseforbund	2	722	529	193	26,73
El & IT Forbundet	44	37 854	33 610	4 244	11,21
Fagforbundet	470	354 730	72 333	282 397	79,61
Fellesforbundet	82	141 677	116 135	25 542	18,03
Fellesorganisasjonen	19	27 691	4 503	23 188	83,74
Forbundet for Ledelse og Teknikk	72	20 968	16 873	4 095	19,53
Handel og Kontor i Norge	22	70 750	20 184	50 566	71,47
Industri Energi	489	58 743	45 365	13 378	22,77
Musikernes Fellesorganisasjon	10	8 349	4 568	3 781	45,29
Norges Offisersforbund	44	7 353	6 697	656	8,92
Norsk Arbeidsmandsforbund	11	32 801	23 330	9 471	28,87
Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund	5	3 458	2 043	1 415	40,92
Norsk Flygerforbund	1	845	813	32	3,79
Norsk Jernbaneforbund	53	13 193	10 585	2 608	19,77
Norsk Kabinforening	1	729	179	550	75,45
Norsk Lokomotivmannsforbund	12	2 413	2 311	102	4,23
Norsk Manuellterapeutforening	2	407	274	133	32,68
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	52	28 268	16 771	11 497	40,67
Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	9	18 437	9 104	9 333	50,62
Norsk Sjømannsforbund	4	10 261	8 293	1 968	19,18
Norsk Tjenestemannslag	48	50 681	19 617	31 001	61,17
Norsk Transportarbeiderforbund	20	20 180	18 332	1 848	9,16
Norske Dramatikeres Forbund	0	384	235	149	38,80
Norske Idrettsutøveres Sentralorg.	0	1 129	966	163	14,44
Skolenes landsforbund	62	6 638	3 470	3 168	47,73
TOTALT	1 534	918 661	437 120	481 478	52,41

Antall saker/tariffer behandlet i LO i 2016									
Tabell VI	Godkjente søknader for å fremme krav om ny tariffavtale	Godkjente søknader for å si opp tariffavtale	Godkjente søknader for å sette i verk arbeidsstans	Godkjente søknader for å si opp tariffavtale	Godkjente søknader for å sette i verk arbeidsstans	Varsel om arbeidsnedleggelse	Uorganiserte bedrifter	Antall saker	Antall saker i alt
Løpe- nr.:	Antall saker	Organiserte	Organiserte	Organiserte	Organiserte	Antall saker	Antall saker	Antall saker	Antall saker i alt
FORBU ND									
1	Arbeiderbevegelsens Presseforb.	61	576	11	6	2		80	
2	EL og IT Forbundet	142	605	26	9			177	
3	Fagforbundet	451	4766	41	19	3		514	
4	Fellesforbundet	1	3	12	12			13	
5	Fellesorganisasjonen			9				9	
6	Forb. for ledelse og teknikk								
7	Håndel og Kontor i Norge	255	1241	21	3	37		316	
8	Industr Energi	22	240	26	11	2		61	
9	Musikernes Fellesorganisasjon			6				6	
10	Norges Offisersforbund								
11	Norsk Arbeidsmandsforbund	48	507	26	1	2		77	
12	Norsk Fengersels- og Frioms.forb.								
13	Norsk Jernbaneforbund	1	1	1				0	
14	Norsk Lokomotivmannsforbund								
15	Norsk Nær- og Nytm.arb.forb.	44	862	20	9	1		74	
16	Norsk Post- og Komm.forb.			1				1	
17	Norsk Sløttemannsforbund			7				7	
18	Norsk Tjenestemannslag	10	140	10				20	
19	Norsk Transportarbeiderforb.	31	204	16	22	7		76	
20	Norske Idrettsut.Sentralorg.			1				1	
21	Skolenes Landsforbund			8	1			9	
22	LO Stat	19	2954	1	13			33	
23	Norsk Manuelleterapeutforening							0	
24	Norsk Flygerforbund			4				4	
25	Norsk Kabinforening							0	
26	LO			1				1	
Til sammen		1085	12099	248	94	54		1481	

